

**DEBRECENI
EGYETEM**

Debreceni Egyetem
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
<https://unideb.hu/>

DEBRECENI EGYETEM

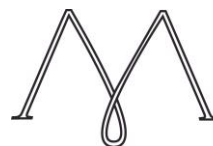
KÉRELEM

AGRÁRKÖZGAZDÁSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

INDÍTÁSÁRA

– Gazdaságtudományok képzési terület –

Debrecen
2021. május 07.

TARTALOMJEGYZÉK

ADATLAP	1
I. A KÉPZÉS TARTALMA.....	3
I.1. A KÉPZÉS PROGRAMJA; A SZAK TANTERVE (AZ ÓRA ÉS VIZSGATERV TÁBLÁZATOS ÖSSZEGZÉSE)	4
I.2. ISMERETKÖRÖK/TANTÁRGYI PROGRAMOK, TANTÁRGYLEÍRÁSOK.....	13
I.3. A KÉPZÉSI FOLYAMAT JELLEMZŐI.....	71
II. A KÉPZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI	86
II. 1. A SZAKFELELŐS ÉS A SZAKIRÁNY / SPECIALIZÁCIÓ FELELŐSÖK	86
II.2. AZ OKTATÓI KÖR: TANTÁRGYLISTA – TANTÁRGYAK FELELŐSEI, OKTATÓI.....	86
II.3. ÖSSZESÍTÉS AZ OKTATÓI KÖRRŐL	88
II.4. AZ OKTATÓ SZEMÉLYI-SZAKMAI ADATAI'	89
II.5. NYILATKOZATOK	166
III. A SZAKTERÜLETI TUDOMÁNYOS HÁTTÉR	171
IV. A SZAKTERÜLETI INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEK	173
V. A KÉPZÉSI LÉTSZÁM ÉS KAPACITÁS	180
VI. A KÉRELEMHEZ CSATOLÁSRA KERÜLT DOKUMENTUMOK	183
VI.1. AZ AGRÁRKÖZGAZDÁSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI (KKK)	183
VI.2. A KÉPZÉS INDÍTÁSÁRA VONATKOZÓ SZENÁTUSI DÖNTÉS.....	188
VI.3. SZAKMAI GYAKORLÓHELY SZÁNDÉKNYILATKOZATA: MAG PRAKTIKUM GYAKORLATI KÉPZŐ KÖZPONT.....	189

ADATLAP

1. A véleményezést kérő felsőoktatási intézmény neve, címe

A felsőoktatási intézményben a tervezett képzésért közvetlenül felelős szervezeti egység:

**Debreceni Egyetem, 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
Gazdaságtudományi Kar**

2. A (magyar vagy külföldi) felsőoktatási intézménnyel együttműködésben folytatandó képzés¹ esetén a partner intézmény(ek) neve, címe

-

3. A tervezett képzés helye(i) (székhely, telephely, külföld) és címe(i)

Gazdaságtudományi Kar, 4032 Debrecen, Böszörményi út 138.

4. Az indítandó mesterképzési szak megnevezése (a vonatkozó KKK szerint)

agrárközgazdász

5. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése (a vonatkozó KKK szerint)

okleveles közgazdász agrárközgazdász szakon

6. Az indítani tervezett szakirányok² és/vagy specializációk³.

Nincs nevesített szakirány és/vagy specializáció.

7. Az indítani tervezett képzési formák (a megfelelők aláhúzendők!)

- teljes idejű (nappali), részidejű (levelező, esti), távoktatásos (t), székhelyen kívüli (szhk)
- idegen nyelven is: angol, német, francia, orosz, ...
- csak idegen nyelven: angol, német, francia, orosz, ...

8. A tervezett hallgatói létszám képzési formánként (n, l, e, t, szhk): teljes idejű nappali (n): **20 fő/év**
részidejű levelező (l): **25 fő/év**

9. A képzési idő⁴ 4 félév

a mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő: 120 kredit (a vonatkozó KKK szerint)

a képzésben felveendő tanórák⁵ száma: **1395** óra diplomadolgozat konzultációval (90 óra) nappali tagozaton;
525 óra diplomadolgozat konzultációval (90 óra) levelező tagozaton (az összes hallgatói tanulmányi munkaidőn belül)

a szakmai gyakorlat - ha van - időtartama és jellege: **60 órás** szakmai gyakorlat agrárvállalkozásoknál

10. A szak indításának tervezett időpontja: **2021/2022. II. félév** (keresztfélév)

11. A szakfelelős oktató megnevezése (beosztása, tudományos fokozata) és aláírása:

Dr. habil. Szűcs István
intézetigazgató, egyetemi docens, Ph.D.

12. Dátum, és az intézmény rektorának megnevezése és cégszerű aláírása:

Debrecen, 2021. május 07.

Prof. Dr. Szilvássy Zoltán
rektor

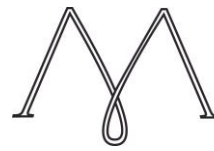
¹ 87/2015. (IV. 9.) Korm. rend. 19. § és 20. §

² Nftv. 108. § 33. szakirány: az adott szak részét képező önálló szakképzettséget eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés. (Csak a szak KKK-jában szereplő szakirány indítható (létesítés nélkül))

³ Nftv. 108. § 31. specializáció: az adott szak részét képező önálló szakképzettséget nem eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés. (Ha a szak KKK-jában a specializációk nevesítve és szakmai jellemzőkkel meghatározva szerepelnek, akkor a megadottakat kell követni)

⁴ A tervezett részidejű [esti, levelező] képzésnek a teljes idejűtől eltérő adatait (félév, tanóraszámok) itt kérjük megadni

⁵ Az Nftv. 17.§. (1) bekezdése a teljes idejű képzésnél félévenként legalább 200 tanórát határoz meg.

A kérelemhez csatolásra került dokumentumok:

- A mesterszaknak a miniszter által meghatározott, közzétett **Képzési és Kimeneti Követelményei (KKK)**;
- A képzés indítására vonatkozó **szenátusi döntés**;
- **Szándéknyilatkozat** - MAG Praktikum Gyakorlatszervező Központ.

I. A KÉPZÉS TARTALMA

A szakra való belépés feltételei⁶ - a képzési és kimeneti követelményekkel összhangban

a) a bemenethez **feltétel nélkül** elfogadott (alap)szakok (KKK 4. pont)

A gazdaságtudományok képzési területéről az üzleti alapképzési szak, az agrártudományi képzési területéről a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, az informatikus és szakigazgatási agrármérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak.

b) a bemenethez **feltételekkel** elfogadott (alap)szakok, ill. kreditkövetelmények, a vonatkozó konkrét előírások (KKK 4. ill. 9.4. pont), az egyes alapszakok programjából hiányzó ismeretek pótlási módja, terve az intézményben

A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: az agrártudomány képzési terület további alapképzési szakjai.

A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- **Módszertani ismeretek** (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- **Közgazdasági alapismeretek** (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, nemzetközi gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaság-elmélettörténet, gazdaságmodellés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- **Üzleti ismeretek** (emberi erőforrás gazdálkodás, gazdasági jog, marketing, vezetés és szervezés, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, döntéelmélet és módszertan, üzleti etika, stratégiai tervezés, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- **Társadalomtudományi ismeretek** (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- **Szakmai ismeretek** területéről 15 kredit.

A kreditátviteli bizottság minden egyes olyan jelentkező esetén, aki a „feltételekkel elfogadott szakokhoz” kapcsolódó végzettséggel rendelkezik, egyedileg megvizsgálja, hogy a hallgatónak a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek – felsőoktatási törvényben meghatározott – összevetése alapján elismerhető-e legalább 60 kredit a korábbi tanulmányai szerint az alábbi ismeretkörökben:

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a felsorolt ismeretkörökben legalább 30 kredittel rendelkezzen. A hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvételtől számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény (DE) Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában (TVSZ) meghatározottak szerint kell megszerezni.

⁶ Osztatlan szak esetében nem adekvát, nincs ilyen feltétel

I.1. A képzés programja; a szak tanterve (az óra és vizsgaterv táblázatos összegzése)

TEJES IDEJŰ NAPPALI (N)

*ismeretkörök és tantárgyaik felelősök	félévek				tantárgy kredit- száma ⁷	számon- kérés (koll / gyj /egyéb ⁸)
	1.	2.	3.	4.		
törzsanyag ismeretkörei						
Gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretkör – felelőse: Prof. Dr. habil. Balogh Péter elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹⁰ : 55%-45% (kredit%)						
1. Vezetői közgazdaságtan <i>Dr. habil. Czeplédi Pál</i>	30 ea/2kr 30 gy/2kr				2+2=4	Koll.
2. Világ gazdasági és integrációs folyamatok <i>Dr. habil. Erdey László</i>		30 ea/3kr			3+0=3	Koll.
3. Környezetgazdaság- tan <i>Dr. habil. Dombi Mihály</i>	30 ea/2kr 30 gy/2kr				2+2=4	Koll.
4. Ökonometria és kutatásmódszertan <i>Prof. Dr. habil. Balogh Péter</i>	15 ea/1kr 30 gy/2kr				1+2=3	Gyj.
5. Gazdaságstatisztika <i>Dr. Huzsvai László</i>	30 gy/3kr				0+3=3	Gyj.
6. Gazdasági és agrárjog <i>Dr. Károlyi Géza</i>			30 ea/3kr		3+0=3	Koll.
Üzleti és alkalmazott gazdaságtani ismeretkör – felelőse: Prof. Dr. habil. Nábrádi András elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60%-40% (kredit%)						
1. Vállalati és vezetői gazdaságtan <i>Prof. Dr. habil. Nábrádi András</i>	30 ea/2kr 30 gy/2kr				2+2=4	Koll.
2. Agrármarketing és fogyasztó-védelem <i>Prof. Dr. habil. Szakály Zoltán</i>			15 ea/1kr 30 gy/2kr		1+2=3	Gyj.
3. Projekt- és innová- ció-menedzsment <i>Dr. habil. Szűcs István</i>				15 ea/1kr 30 gy/2kr	1+2=3	Gyj.
4. Vezetői számvitel és kontrolling <i>Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika</i>		30 ea/2kr 30 gy/2kr			2+2=4	Koll.

* az adott szak KKK-jának 9.1. Szakmai jellemzők (A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül) pontjában megadottak szerinti felépítésben

a tantárgy mellett kérjük jelezni ha választható: **KV** (kötelezően választható), valamint a kurzus nyelvét is, ha nem (csak) magyar: **a**: (angol), **n**: (német) stb.

** ha vannak kötelezően választható tárgyak is, akkor az összesítésbe a megadott körből legalább választandók össz-kreditszáma kerüljön

⁷ egy sorba írt több féléves tantárgynál a sorra-kerülés rendjében megadva (pl. 3; 2, ill. koll; gyj)

⁸ pl. évközi beszámoló

⁹ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc

¹⁰ A **képzési karakter**, a kredit%-ban kifejezett mérték megállapítása: az ismeretanyag-tartalom, az elérendő kompetenciák jellege (*ld. tárgyleírás*), az ismeretátadás módja és a számonkérés módja összevetésével, együttes, komplex megítélésével.

5. Gazdasági elemzés <i>Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika</i>		30 ea/2kr 15 gy/1kr			2+1=3	Gyj.
6. Haladó vállalati pénzügyek <i>Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia</i>		30 ea/2kr 30 gy/2kr			2+2=4	Gyj.
7. Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje <i>Prof. Dr. habil Nábrádi András</i>	30 ea/2kr 15 gy/1kr				2+1=3	Koll.
8. Emberi erőforrás gazdálkodás <i>Dr. habil. Dajnoki Krisztina</i>	30 ea/3kr				3+0=3	Koll.
9. Minőségmenedzsment <i>Prof. Dr. habil. Szűcs Edit</i>			30 ea/3kr		3+0=3	Koll.
Differenciált szakmai ismeretkör – felelőse: Dr. habil. Szűcs István						
elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 56%-44% (kredit%)						
1. Agrár- és vidékgazdaságtan <i>Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika</i>			30 ea/2kr 30 gy/2kr		2+2=4	Koll.
2. Agrár- és vidékfejlesztés-politika <i>Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika</i>			30 ea/3kr		3+0=3	Koll.
3. Agrárköz- és szakigazgatás <i>Dr. Horváth Péter</i>				30 ea/3kr	3+0=3	Koll.
4. Ellátásilánc-menedzsment <i>Dr. habil. Felföldi János</i>			30 ea/2kr 15 gy/1kr		2+1=3	Koll.
5. Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana <i>Dr. Csapó Zsolt</i>				30 ea/2kr 30 gy/2kr	2+2=4	Koll.
6. Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana <i>Dr. habil. Szűcs István</i>				30 ea/2kr 30 gy/2kr	2+2=4	Koll.
7. Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana <i>Dr. habil. Apáti Ferenc</i>				30 ea/2kr 30 gy/2kr	2+2=4	Koll.
8. Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése <i>Dr. habil. Szűcs István</i>				15 ea/1kr 30 gy/3kr	1+3=4	Gyj.
9. Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek <i>Dr. habil. Várallyai László</i>			15 ea/2kr 30 gy/2kr		2+2=4	Gyj.

10. Fenntartható technológiák: állati termékek előállítása <i>Prof. Dr. habil. Czeglédi Levente</i>		30 ea/2kr 15 gyak/2kr			2+2=4	Koll.
11. Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítása <i>Dr. habil. Csajbók József</i>		30 ea/2kr 15 gyak/2kr			2+2=4	Koll.
12. Fenntartható technológiák: élelmiszerfeldolgozás <i>Dr. habil. Sipos Péter</i>		30 ea/2kr 15 gyak/2kr			2+2=4	Koll.
a törzsanyagban összesen	165 ea 165 gy 12+12=24 kr.	210 ea 120 gy 15+11=26 kr.	180 ea 105 gy 16+7=23 kr.	150 ea 150 gy 11+11=22 kr.	95 kr	19 Koll. 8 Gyj.

diplomadolgozat		30 konz/5kr	30 konz/5kr	30 konz/5kr	össz. 15kr	beszámoló záróvizsga
a szakon eddig összesen	165 ea 165 gy 0 konz. 12+12=24 kr.	210 ea 120 gy 30 konz. 15+11+5=31 kr.	180 ea 105 gy 30 konz. 16+7+5=28 kr.	150 ea 150 gy 30 konz. 11+11+5=27 kr.	110 kr	19 Koll. 11 Gyj. 1 Zv.

szabadon választhatók (az adott szak KKK-ja szerint, többnyire legalább az összkreditek 5%-a¹¹)

a választás biztosítása¹², a felvétel lehetőségei, gyakorlata¹³ a szakon:

pl. a felsőoktatási intézményben/a karon/... meghirdetett tantárgyakból szabadon

1. A Karon más mesterszakon meghirdetett tantárgyakból szabadon <i>Tantárgy oktatója</i>		30 ea/3kr			3+0=3	Koll.
2. A Karon más mesterszakon meghirdetett tantárgyakból szabadon <i>Tantárgy oktatója</i>			30 gy/3kr		3+0=3	Gyj.

szakmai gyakorlat (az adott szak KKK-ja szerint):

Szakmai gyakorlat	15 gy/1kr	15 gy/1kr	15 gy/1kr	15 gy/1kr	össz. 4 kr. 4 hét, 60 óra	1 Besz.
a szakon összesen	165 ea 180 gy 0 konz.	240 ea 135 gy 30 konz.	180 ea 150 gy 30 konz.	150 ea 165 gy 30 konz.	95+15+6+4 =120 kr	20 Koll. 1 Besz. 12 Gyj. 1 Zv.

¹¹ Nftv. 49. § (2) A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel - vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt -, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson. ***A szabadon választhatók köre (MAB-értelmezés szerint): pl. 180 kredites képzésnél legalább 36 kreditnyi tantárgy-választék felkínálása.

¹² Nftv. vhr. 87/2015 54. § (2) ... Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.

¹³ A szabadon választhatók felvételéhez a tantervben az előírt mértékben (lehetőleg egyenletes elosztásban) „szabad helyet” kell hagyni. A kurzusok felsorolása nem szükséges, ill. opcionális: megadhatók pl. meghatározott kör*** tárgyainak teljes felsorolásával, vagy – jelezve, hogy ezen belüli kínálatról van szó – az elsősorban javasolt tárgyak megadásával. Az előírt összkredit-számnak (180, 180+30, vagy 240) a kötelezőkkel (kurzusok, gyakorlatok, szakdolgozat készítés, szakmai gyakorlat), a választhatókból a választandókkal, és az előírt mértékű szabadon választhatókkal együtt kell teljesülnie.

Megjegyzés és magyarázat a teljes idejű nappali képzési programhoz:

A képzés időtartama a 4 félévet veszi igénybe. A mesterfokozat megszerzéséhez előírt kreditszám: 120 kredit.

Az összegyűjtendő kreditek az alábbi bontásban szerezhetők meg:

- **Gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek:** 20 kredit (KKK: 20-25 kredit);
- **Üzleti és alkalmazott gazdaságtani ismeretek:** 30 kredit (KKK: 30-35 kredit);
- **Differenciált szakmai ismeretek:** 45 kredit (KKK: 45-55 kredit);
- **Szabadon választható tantárgyak:** 6 kredit (KKK: min. 6 kredit);
- **Diplomamunka (konzultáció):** 15 kredit (KKK: 15 kredit);
- **Szakmai gyakorlat:** 4 kredit (KKK: nem rendelkezik róla)

A szak tantervében megjelenő tantárgyak és a szakképzettséghez vezető tudományágak és szakterületek (KKK 9.1. pontban felsorolt szakmai jellemzők) összhangja:

Tantárgyak	A szakképzettséghez vezető tudományágak és szakterületek (KKK 9.1. pontban felsorolt összes szakmai jellemzők)
1.1. Vezetői közgazdaságtan	közgazdaságtan
1.2. Világgazdasági és integrációs folyamatok	világgazdasági és integrációs folyamatok
1.3. Környezetgazdaságtan	környezetgazdaságtan
1.4. Ökonometria és kutatómódszertan	kutatómódszertan, ökonometria
1.5. Gazdaságstatisztika	gazdaságstatisztika
1.6. Gazdasági és agrárjog	gazdasági és agrárjog
2.1. Vállalati és vezetői gazdaságtan	vállalatgazdaságtan, vezetői gazdaságtan
2.2. Agrármarketing és fogyasztóvédelem	agrármarketing, üzleti komm.-ó, fogyasztóvédelem
2.3. Projekt- és innovációmenedzsment	projektmenedzsment
2.4. Vezetői számvitel és kontrolling	vezetői számvitel, kontrolling
2.5. Gazdasági elemzés	gazdaságelemzés
2.6. Haladó vállalati pénzügyek	vállalati pénzügyek
2.7. Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje	stratégiai menedzsment
2.8. Emberi erőforrás gazdálkodás	emberi erőforrás menedzsment
2.9. Minőségmenedzsment	minősbizt.-i ism.-ek az agrár- és élelmiszergazd.-ban
3.1. Agrár- és vidékgazdaságtan	agrár- és vidékgazdaságtani ismeretek
3.2. Agrár- és vidékfejlesztés-politika	gazdaságpolitika
3.3. Agrárköz- és szakigazgatás	köz- és szakigazgatási ismeretek
3.4. Ellátásilánc-menedzsment	ellátásilánc-menedzsment
3.5. Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana	marketing és kereskedelmi ismeretek, valamint piaci ismeretek az agrár- és élelmiszergazdaságban
3.6. Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana	mezőgazdasági és kertészeti ágazatok gazdaságtana
3.7. Növényterm.-i és kert.-i ágazatok gazdaságtana	
3.8. Mezőg.-i vállalkozások tervezése és elemzése	agrárgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése
3.9. Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek	agrárinformációs rendszerek
3.10. Fenntartható technológiák: állati termékek előállítása	fenntartható technológiák az agrár- és élelmiszergazdaságban
3.11. Fenntartható technológiák: növ.-i termékek előállítása	
3.12. Fennt.-ó technológiák: élelmiszerfeldolgozás	

A differenciált szakmai ismeretek körét elsősorban a Debreceni Egyetem (DE) Gazdaságtudományi Kar (GTK) profiljához – mely alkalmazkodik a Debreceni Egyetem fő stratégiai irányához – igazítva alakítottuk ki. A „Differenciált szakmai ismeretkör egyes tantárgyakhoz kötődő oktatási feladatainak ellátásába bekapcsolódnak a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar (MÉK) munkatársai, így a Debreceni Egyetem két kara érintett a szak akkreditációjában, illetve működtetésében.

Az ismeretkörök keretében a hallgatók olyan szakmai kompetenciákat sajátítanak el, melyek segítségével átlátják tágabban értelmezve az élelmiszergazdaság, szűkebben értelmezve az agrárium gazdasági jellegű működését, szabályozását, valamint horizontális és vertikális gazdasági és üzleti kapcsolatait.

A szabadon választható tantárgyak közül 6 kreditértékben kell teljesíteni a hallgatóknak. A Debreceni Egyetem biztosítja a hallgatók számára a Nftv. 49. §-a értelmében, hogy a 6 kreditérték teljesítéséhez legalább 22 kreditnyi tantárgy-választékból választhassanak (a gyakorlatban ennek a többszöröse is teljesül). Továbbá a nemezeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 54. § (2)-ének megfelelően az intézmény nem korlátozza a hallgatók választását az általuk teljesíteni kívánt szabadon választható tantárgyak közül. A szabadon választható tantárgyak felvételéhez a tantervben az előírt mértékben szabad helyet biztosítunk a hallgatók leterheltségét és a képzési logikát figyelembe véve.

Az ismeretkörök egyes tantárgyai esetében egymásra épülést építettünk be, melyeket a részletes tantárgyi leírásokban nevesítettünk. A „Differenciált szakmai ismeretkör egyes tantárgyai estében üzemlátogatásokat tervezünk majd lebonyolítani, melyhez jó alapot biztosít az Egyetem, illetve a két közreműködő Kar külső kapcsolatrendszere és kihelyezett tanszéki hálózata. Ezen ismeretkör tantárgyainak jó részénél a hallgatóknak egyéni és team munkában esettanulmányokat, elemzéseket, terveket kell készíteniük, melyeket prezentálni is kell a tantárgyfelelős oktató útmutatásai szerint.

A hallgatói óraterhelés mértéke:

1. félév: 22 kontakt óra/hét azaz 4,4 kontakt óra/munkanap átlagosan;
2. félév: 22 kontakt óra/hét azaz 4,4 kontakt óra/munkanap átlagosan;
3. félév: 19 kontakt óra/hét azaz 3,8 kontakt óra/munkanap átlagosan;
4. félév: 20 kontakt óra/hét azaz 4,0 kontakt óra/munkanap átlagosan.

A 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 4. §-a szerint (módosította 3/2019. II.11. EMMI rendelet 15. §), az alap- és mesterképzési szakokon, felsőoktatási szakképzésekben a szak, szakképzés a képzési program jellege alapján lehet: (c) kiegyensúlyozott, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 40-60 százalék. A KKK a szak orientációját kiegyensúlyozottnak határozza meg, ennek teljesítése a mintatantervben foglalt összes előadás/gyakorlat, szakmai gyakorlat diplomadolgozat konzultációval a kreditarány alapján: 57-63 kredit (47,5% - 52,5%). Mindezek alapján az elméleti jellegű ismeretek aránya 47,5%, azaz a rendelet által meghatározott 40-60%-os intervallumon belül van, így teljesül a kiegyensúlyozott orientáció.

Az **1 395 egyetemi kontaktóra** megoszlása:

- **735 óra** előadás (53%);
- **570 óra** gyakorlat (41%),
- **90 óra** diplomadolgozat konzultáció (6%).

A hallgatók a négy félév során agrártevékenységgel foglalkozó gazdálkodó szervezeteknél összesen **60 óra** szakmai gyakorlatot teljesítenek, ahol betekintést nyernek a vezetésszervezetbe, a termelési folyamatokba és egyes gyakorlati jellegű tantárgyakhoz (pl. Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése stb.) és a diplomadolgozathoz kapcsolódóan adatokat és információkat gyűjtenek. A gyakorlatokat a többi DE GTK-án futó szakhoz hasonlóan a MAG Praktikum Gyakorlati Képző Központ szervezi és bonyolítja.

Figyelembe véve a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 4. §-a (c) pontjában leírtakat és a mesterszak összes előadás/gyakorlat kreditarányát, valamint az előadások és gyakorlatok oktatásmódszertanát, teljesül a **kiegyensúlyozott orientáció a teljes idejű nappali képzés során.**

RÉSZIDEJŰ LEVELEZŐ (L)

*ismeretkörök és tantárgyaik felelősök	félévek				tantárgy kredit-száma ¹⁴	számon-kérés (koll / gyj / egyéb ¹⁵)
	1.	2.	3.	4.		
felelősök						
tantárgy féléves tanóraszám, tanórátípusa ¹⁶ (ea / sz / gy / konz) / kreditértéke						
törzsanyag ismeretkörei						
Gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretkör – felelőse: Prof. Dr. habil. Balogh Péter elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹⁷ : 55%-45% (kredit%)						
1. Vezetői közgazdaságtan <i>Dr. habil. Czeglédi Pál</i>	10 ea/2kr 10 gy/2kr				2+2=4	Koll.
2. Világgazdasági és integrációs folyamatok <i>Dr. habil. Erdey László</i>		10 ea/3kr			3+0=3	Koll.
3. Környezetgazdaságtan <i>Dr. habil. Dombi Mihály</i>	10 ea/2kr 10 gy/2kr				2+2=4	Koll.
4. Ökonometria és kutatómódszertan <i>Prof. Dr. habil. Balogh Péter</i>	5 ea/1kr 10 gy/2kr				1+2=3	Gyj.
5. Gazdaságstatisztika <i>Dr. Huzsvai László</i>	10 gy/3kr				0+3=3	Gyj.
6. Gazdasági és agrárjog <i>Dr. Károlyi Géza</i>			10 ea/3kr		3+0=3	Koll.
Üzleti és alkalmazott gazdaságtani ismeretkör – felelőse: Prof. Dr. habil. Nábrádi András elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60%-40% (kredit%)						
1. Vállalati és vezetői gazdaságtan <i>Prof. Dr. habil. Nábrádi András</i>	10 ea/2kr 10 gy/2kr				2+2=4	Koll.
2. Agrármarketing és fogyasztó-védelem <i>Prof. Dr. habil. Szakály Zoltán</i>			5 ea/1kr 10 gy/2kr		1+2=3	Gyj.
3. Projekt- és innováció-menedzsment <i>Dr. habil. Szűcs István</i>				5 ea/1kr 10 gy/2kr	1+2=3	Gyj.
4. Vezetői számvitel és kontrolling <i>Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika</i>		10 ea/2kr 10 gy/2kr			2+2=4	Koll.
5. Gazdasági elemzés <i>Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika</i>		10 ea/2kr 5 gy/1kr			2+1=3	Gyj.

* az adott szak KKK-jának 9.1. Szakmai jellemzők (A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül) pontjában megadottak szerinti felépítésben

a tantárgy mellett kérjük jelezni ha választható: **kv** (kötelezően választható), valamint a kurzus nyelvét is, ha nem (csak) magyar: **a**: (angol), **n**: (német) stb.

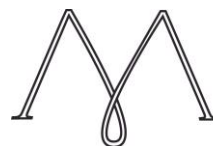
** ha vannak kötelezően választható tárgyak is, akkor az összesítésbe a megadott körből legalább választandók össz-kreditszáma kerüljön

¹⁴ egy sorba írt több féléves tantárgynál a sorra-kerülés rendjében megadva (pl. 3; 2, ill. koll; gyj)

¹⁵ pl. évközi beszámoló

¹⁶ **Nftv. 108. § 37. tanóra**: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc

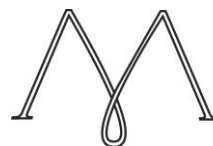
¹⁷ A **képzési karakter**, a kredit%-ban kifejezett mérték megállapítása: az ismeretanyag-tartalom, az elérendő kompetenciák jellege (*ld. tárgyleírás*), az ismeretátadás módja és a számonkérés módja összevetésével, együttes, komplex megítélésével.

6. Haladó vállalati pénzügyek <i>Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia</i>		10 ea/2kr 10 gy/2kr			2+2=4	Gyj.
7. Agrár vállalkozások stratégiai menedzsmentje <i>Prof. Dr. habil. Nábrádi András</i>	10 ea/2kr 5 gy/1kr				2+1=3	Koll.
8. Emberi erőforrás gazdálkodás <i>Dr. habil. Dajnoki Krisztina</i>	10 ea/3kr				3+0=3	Koll.
9. Minőségmenedzsment <i>Prof. Dr. habil. Szűcs Edit</i>			10 ea/3kr		3+0=3	Koll.

Differenciált szakmai ismeretkör – felelőse: Dr. habil. Szűcs István
elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 56%-44% (kredit%)

1. Agrár- és vidékgazdaságtan <i>Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika</i>		10 ea/2kr 10 gy/2kr			2+2=4	Koll.
2. Agrár- és vidékfejlesztés-politika <i>Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika</i>		10 ea/3kr			3+0=3	Koll.
3. Agrárköz- és szakigazgatás <i>Dr. Horváth Péter</i>				10 ea/3kr	3+0=3	Koll.
4. Ellátásiláncmenedzsment <i>Dr. habil. Felföldi János</i>		10 ea/2kr 5 gy/1kr			2+1=3	Koll.
5. Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana <i>Dr. Csapó Zsolt</i>				10 ea/2kr 10 gy/2kr	2+2=4	Koll.
6. Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana <i>Dr. habil. Szűcs István</i>				10 ea/2kr 10 ea/2kr	2+2=4	Koll.
7. Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana <i>Dr. habil. Apáti Ferenc</i>				10 ea/2kr 10 gy/2kr	2+2=4	Koll.
8. Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése <i>Dr. habil. Szűcs István</i>				5 ea/1kr 10 gy/3kr	1+3=4	Gyj.
9. Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek <i>Dr. habil. Várallyai László</i>		5 ea/2kr 10 gy/2kr			2+2=4	Gyj.

10. Fenntartható technológiák: állati termékek előállítása <i>Prof. Dr. habil. Czeglédi Levente</i>		10 ea/2kr 5 gy/2kr			2+2=4	Koll.
11. Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítása <i>Dr. habil. Csajbók József</i>		10 ea/2kr 5 gy/2kr			2+2=4	Koll.
12. Fenntartható technológiák: élelmiszerfeldolgozás <i>Dr. habil. Sipos Péter</i>		10 ea/2kr 5 gy/2kr			2+2=4	Koll.
a törzsanyagban összesen	55 ea 55 gy 12+12=24 kr.	70 ea 40 gy 15+11=26 kr.	60 ea 35 gy 16+7=23 kr.	50 ea 50 gy 11+11=22 kr.	95 kr	19 Koll. 8 Gyj.

diplomadolgozat		30 konz/5kr	30 konz/5kr	30 konz/5kr	össz. 15kr	beszámoló záróvizsga
a szakon eddig összesen	55 ea 55 gy 0 konz. 12+12=24 kr.	70 ea 40 gy 30 konz. 15+11+5=31 kr.	60 ea 35 gy 30 konz. 16+7+5=28 kr.	50 ea 50 gy 30 konz. 11+11+5=27 kr.	110 kr	19 Koll. 11 Gyj. 1 Zv.

szabadon választhatók (az adott szak KKK-ja szerint, többnyire legalább az összkreditek 5%-a¹⁸)

a választás biztosítása¹⁹, a felvétel lehetőségei, gyakorlata²⁰ a szakon:

pl. a felsőoktatási intézményben/a karon/... meghirdetett tantárgyakból szabadon

1. A Karon más mesterszakon meghirdetett tantárgyakból szabadon <i>Tantárgy oktatója</i>		10 ea/3kr			3+0=3	Koll.
2. A Karon más mesterszakon meghirdetett tantárgyakból szabadon <i>Tantárgy oktatója</i>			10 gy/3kr		3+0=3	Gyj.

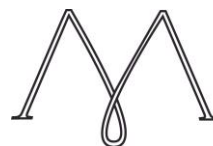
szakmai gyakorlat (az adott szak KKK-ja szerint):

Szakmai gyakorlat	15 gy/1kr	15 gy/1kr	15 gy/1kr	15 gy/1kr	össz. 4 kr. 4 hét, 60 óra	1 Besz.
a szakon összesen	55 ea 70 gy 0 konz.	80 ea 55 gy 30 konz.	60 ea 60 gy 30 konz.	50 ea 65 gy 30 konz.	95+15+6+4 =120 kr	20 Koll. 1 Besz. 12 Gyj. 1 Zv.

¹⁸ Nftv. 49. § (2) A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel - vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt -, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson. ***A szabadon választhatók köre (MAB-értelmezés szerint): pl. 180 kredites képzésnél legalább 36 kreditnyi tantárgy-választék felkínálása.

¹⁹ Nftv. vhr. 87/2015 54. § (2) ... Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.

²⁰ A szabadon választhatók felvételéhez a tantervben az előírt mértékben (lehetőleg egyenletes elosztásban) „szabad helyet” kell hagyni. A kurzusok felsorolása nem szükséges, ill. opcionális: megadhatók pl. meghatározott kör*** tárgyainak teljes felsorolásával, vagy – jelezve, hogy ezen belüli kínálatról van szó – az elsősorban javasolt tárgyak megadásával. Az előírt összkredit-számnak (180, 180+30, vagy 240) a kötelezőkkel (kurzusok, gyakorlatok, szakdolgozat készítés, szakmai gyakorlat), a választhatókkal a választandókkal, és az előírt mértékű szabadon választhatókkal együtt kell teljesülnie.

Megjegyzés és magyarázat a részidejű levelező képzési programhoz:

A képzés időtartama a 4 félévet veszi igénybe. A mesterfokozat megszerzéséhez előírt kreditszám: 120 kredit. Az összegyűjtendő kreditek az alábbi bontásban szerezhetők meg:

• Gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek:	20 kredit	(KKK: 20-25 kredit);
• Üzleti és alkalmazott gazdaságtani ismeretek:	30 kredit	(KKK: 30-35 kredit);
• Differenciált szakmai ismeretek:	45 kredit	(KKK: 45-55 kredit);
• Szabadon választható tantárgyak:	6 kredit	(KKK: min. 6 kredit);
• Diplomamunka (konzultáció):	15 kredit	(KKK: 15 kredit);
• Szakmai gyakorlat:	4 kredit	(KKK: nem rendelkezik róla)

A differenciált szakmai ismeretek körét elsősorban a Debreceni Egyetem (DE) Gazdaságtudományi Kar (GTK) profiljához – mely alkalmazkodik a Debreceni Egyetem fő stratégiai irányához – igazítva alakítottuk ki. A „Differenciált szakmai ismeretkör egyes tantárgyakhoz kötődő oktatási feladatainak ellátásába bekapcsolódnak a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar (MÉK) munkatársai, így a Debreceni Egyetem két kara érintett a szak akkreditációjában, illetve működésében.

Az ismeretkörök keretében a hallgatók olyan szakmai kompetenciákat sajátítanak el, melyek segítségével átlátják tágabban értelmezve az élelmiszergazdaság, szűkebben értelmezve az agrárium gazdasági jellegű működését, szabályozását, valamint horizontális és vertikális gazdasági és üzleti kapcsolatait.

A szabadon választható tantárgyak közül 6 kreditértékben kell teljesíteni a hallgatóknak. Az Egyetem biztosítja a hallgatók számára a Nftv. 49. §-a értelmében, hogy a 6 kreditérték teljesítéséhez legalább 22 kreditnyi tantárgyválasztékból választhassanak (a gyakorlatban ennek a többszöröse is teljesül). Továbbá a nemezeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 54. § (2)-ének Nftv. vhr. 87/2015 54. § (2)-nek megfelelően az intézmény nem korlátozza a hallgatók választását az általuk teljesíteni kívánt szabadon választható tantárgyak közül. A szabadon választható tantárgyak felvételéhez a tantervben előírt mértékben szabad helyet biztosítunk a hallgatók leterheltségét és a képzési logikát figyelembe véve.

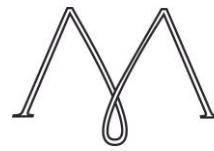
Az ismeretkörök egyes tantárgyai esetében egymásra épülést építettünk be, melyeket a részletes tantárgyi leírásokban nevesítettünk. A „Differenciált szakmai ismeretkör egyes tantrágyai estében üzemlátogatásokat tervezünk majd lebonyolítani. Ezen ismeretkör tantrágyainak jó részénél a hallgatóknak egyéni és team munkában esettanulmányokat, elemzéseket, terveket kell készíteniük.

Mivel részidejű levelező képzésről van szó, a kontaktórák száma jóval kevesebb, azaz egyharmada a nappali képzésben feltüntetett kontakt óraszámoknak, kivéve a diplomadolgozat konzultációt, mivel az itt is 90 óra és a szakmai gyakorlat idejét is, ami 60 óra, azaz megegyezik a teljes idejű nappali képzés ezen óraszámával. Mindezekből következik, hogy az otthoni hallgatói munka aránya jóval magasabb, mint a nappali képzés esetében. A DE GTK jelenlegi gyakorlatának megfelelően, - figyelembe véve a levelező szakos hallgatók igényeit és a Kar lehetőségeit -, a jelenlegi bevált gyakorlatnak megfelelően, a levelező képzés kontaktórái elsősorban a pénteki (délutáni időszak) és szombati napokon lesznek megtartva.

A 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 4. §-a szerint (módosította 3/2019. II.11. EMMI rendelet 15. §), az alap- és mesterképzési szakokon, felsőoktatási szakképzésekben a szak, szakképzés a képzési program jellege alapján lehet: (c) kiegyensúlyozott, amelyben az elméleti jellegű ismeretátadás aránya 40-60 százalék. A KKK a szak orientációját kiegyensúlyozottnak határozza meg, ennek teljesítése a mintatantervben foglalt összes előadás/gyakorlat, szakmai gyakorlat diplomadolgozat konzultációval a kredit arány alapján: 57-63 kredit (47,5% - 52,5%). Mindezek alapján az elméleti jellegű ismeretek aránya 47,5%, azaz a rendelet által meghatározott 40-60%-os intervallumon belül van.

Az **525 egyetemi kontaktóra** megoszlása: **245 óra** előadás (47%); **190 óra** gyakorlat (36%), **90 óra** diplomadolgozat konzultáció (17%). A hallgatók a négy félév során agrártevékenységgel foglalkozó gazdálkodó szervezeteknél összesen **60 óra** szakmai gyakorlatot teljesítenek, ahol betekintést nyernek a vezetésszervezetbe, a termelési folyamatokba és egyes gyakorlati jellegű tantárgyakhoz (pl. Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése, stb.) és a diplomadolgozathoz kapcsolódóan adatokat és információkat gyűjtenek. A gyakorlatokat a többi DE GTK-án futó szakhoz hasonlóan a MAG Praktikum Gyakorlati Képző Központ szervezi és bonyolítja.

Figyelembe véve a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 4. §-a (c) pontjában leírtakat és a mesterszak összes előadás/gyakorlat kreditarányát, valamint az előadások és gyakorlatok oktatásmódszertanát, teljesül a **kiegyensúlyozott orientáció a részidejű levelező képzés során.**

I.2. Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások

(a tantervi táblázatban szereplő minden tanegységről)

Az ismeretkör: **Gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek**

Az ismeretkör felelőse: **Prof. Dr. habil. Balogh Péter**

Kredittartománya (KKK-ban 20-25 kredit): **20 kr**

Tantárgyai:

- 1) Vezetői közgazdaságtan
- 2) Világgazdasági és integrációs folyamatok
- 3) Környezetgazdaságtan
- 4) Ökonometria és kutatásmódszertan
- 5) Gazdaságstatisztika
- 6) Gazdasági és agrárjog

(1.) Tantárgy neve: Vezetői közgazdaságtan	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja az, hogy megismertesse a hallgatókkal a gazdasági döntéshozatalhoz szükséges közgazdasági ismereteket és módszereket, s így képessé tegye őket a költségekkel, árakkal, a profittal és a versenystratégiákkal kapcsolatos helyes üzleti döntések meghozatalára. A kurzus további célja az analitikus képességek fejlesztése annak érdekében, hogy a hallgatók azonosítani tudjanak különböző gazdasági döntési helyzeteket. A kurzus az elmélet mellett a gyakorlati alkalmazásokkal is foglalkozik, különös tekintettel az élelmiszergazdaságra.</i></p> <p>A vezetői közgazdaságtan értékes és hasznos eszközöket ad a vállalati menedzserek (vezetők) kezébe a megalapozott üzleti döntések meghozatalához. A vezetők napi döntései az árpolitikáról, a termelés szintjéről, a termékminőségről, a felhasznált inputokról, a versenytársakkal szembeni magatartásról, a vállalaton belüli ösztönzési rendszerről vagy a fúziókról nem nélkülözhetnek bizonyos közgazdaságtani ismereteket.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a kurzus piaci kereslet és kínálat elemzése után a vállalat elemzésével foglalkozik, nevezetesen a termeléselmélettel és a vállalatelmélettel. Ezt követően az iparági szerkezetek területére összpontosít: kompetitív iparág/ágazat, monopolisztikus verseny, árdiszkrimináció és egyéb monopolista árazási módok. Részletesen tárgyaljuk az oligopol piac sajátosságait, majd ezt összekapcsoljuk a játékelméleti magyarázatokkal, végül a gazdaságstratégiai kérdések modellezésére kerül sor. A kurzus az elmélet mellett gyakorlati alkalmazásokkal is foglalkozik. A példákat lehetőség szerint az agrár-, illetve az élelmiszergazdaság területéről vesszük.</p> <p><i>Módszertan:</i> az elméleti tananyagot az előadásokon részletezzük, amihez a saját készítésű diasorokat használjuk fel, így biztosítva egyrészt a minél szélesebb spektrumú módszertani bázist, másrészt a tananyag könnyebb elsajátítását, mivel részletes matematikai formulákat, függvényábrázolást és ábraleolvasást, illetve szövegesen kifejtett elméleti modelleket egyaránt meg kell ismerni. A szemináriumokon az előadásokhoz kapcsolódó feladatok megoldásával, a különböző gyakorlati életből vett esetek feldolgozásával és a tananyag átbeszélésével segítjük a hallgatók készülését. A kurzus egésze úgy van felépítve, hogy szükség esetén a teljes oktatás online formában is zökkenőmentesen megvalósulhasson.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Berde É. (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009. ISBN: 9789638862204 - Kapás J.: Vezetői közgazdaságtan. Debreceni Egyetemi Kiadó, e-book, 2017. ISBN 978-963-318-680-0, url: https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/246435/Vezetoi_kozgazdasagtan.pdf - Czeglédi P. (2021): Előadások és gyakorlatok diaanyaga, https://elearning.unideb.hu/ <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Carlton, D.W. – Perloff, J.M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2006. 19-20. fejr. ISBN: 9635453418 	

- Baye, Michael: Managerial Economics and Business Strategy. Seventh Edition. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010. ISBN-13: 978-1259290619; ISBN-10: 1259290611
- Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia – Árelmélet és alkalmazásai – Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009. ISBN: 9789632760148
- Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfolon. KJK Kerszöv, Budapest, 2001. ISBN: 9789630591805

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) *Tudása:*

- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét, az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait.

b) *Képességei:*

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.

c) *Attitűdje:*

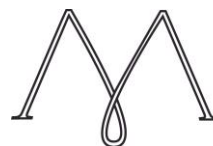
- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közös szolgálatában áll.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil Czeglédi Pál**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. Kovács István**, adjunktus, PhD

(2) Tantárgy neve: Világgazdasági és integrációs folyamatok	Kreditértéke: 3+0=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 – 0% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 30 ea. és 0 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 0 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja az, hogy a hallgatók az alapképzésben megszerzett világgazdasági, integrációs és európai uniós ismereteiket a kurzus során tovább mélyíthessék.</i></p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése; A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése; Globalizáció gazdasági, társadalmi és környezeti vonatkozásai; Népesedés és migráció; Az ipar világgazdasági jelentősége, lokáció, termelékenység, fejlődés; A mezőgazdaság világgazdasági jelentősége: termelési rendszerek és kereskedelem; A szolgáltatások világgazdasági jelentősége: az internalizációs és a lokációs vita; Jövedelem-eloszlás és szegénység a világban. MDG, SDG; Folk- és populáris kultúra; Nyelvek; Vallások; Nemzetiségek; Politika; A korábbi (alapképzés) európai uniós tanulmányok aktualizálása; Az Európai Unió és az európaiság gondolata; Bővülési folyamat az Európai Unióban; A szerződések és az intézményrendszer reformja; Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban; Az Európai Unió világgazdasági jelentősége; Az EU és Magyarország.</p> <p>A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez, amely során az előadások a DE eLearning rendszerében és a Webex felületen kivitelezhetők.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Halmai P. (2021): Mélyintegráció, Akadémiai Kiadó. 540 p. ISBN 9789634545552 - Ágh A. – Káncz Cs. (szerk.) (2020): Változó világrend, Noran Libro Kiadó. 280 p. ISBN 9789635171552 - Erdey L. (2021): Előadások ppt. dia-anyaga, https://elearning.unideb.hu/ <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rubenstein, J.M. (2019): Contemporary Human Geography, 4th Edition, Pearson, ISBN 9780135213155 - Todaro, M.P. – Smith, S.C. (2020): Economic Development, 13th Edition, Pearson, ISBN 9781292291154 - Baldwin, R. – Wyplosz, C. (2019): The Economics of European Integration 6/e, McGraw-Hill, ISBN 1526847213 - Catao, Luís A.V. – Obstfeld, M. (2019): Meeting Globalization’s Challenges – Policies to Make Trade Work for All, Princeton University Press, Princeton and Oxford, ISBN 9780691188935 - Alvaredo, F. – Chancel, L. – Piketty, T. – Saez, E. – Zucman, G. (2018) World Inequality Report, 2018. (https://wir2018.wid.world/files/download/wir2018-full-report-english.pdf) - United Nations, DESA / Population Division: World Population Prospects (2019 Revision) 	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 8. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

a) *Tudása:*

- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét, az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit, különös tekintettel a Közös Agrárpolitikára (KAP), és tisztában van a hazai és európai uniós finanszírozású támogatások rendszerével. Átfogóan ismeri az élelmiszergazdasághoz kapcsolódó hazai és európai uniós jogi szabályozást.

b) *Képességei:*

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.

c) *Attitűdje:*

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjő szolgálatában áll.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Erdey László**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -

(3.) Tantárgy neve: Környezetgazdaságtan	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszámja: nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy oktatásának célja egyrészt, a környezetgazdasági alapmodellek (pl. természeti erőforrások felhasználása, szennyezés-gazdaságtan, környezetpolitikai eszközök értékelése, stb.) és környezetértékelési módszerek kibővítése. Másrészt, igazodva a mester képzési szint igényeihez, a tantárgy kifejezett célja a környezeti állapot gazdasági kontextusba helyezése, éppen ezért előtérbe kerül a közgazdaságtani ismeretek és a természeti erőforrások állapotáról szereshető tudás közös térben történő elemzése, mint az erőforrás-felhasználás közgazdasági alapjainak részletes ismertetése, illetve a gazdasági növekedés és a környezeti állapot kapcsolatának tudományos igényű elmélyült elemzése. A tantárgy gyakorlati oktatásának célja az elméletben elsajátított modellek gyakorlati példákön (agrárium), esetenként számítások útján elérhető elmélyítése.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> A hallgatók a tantárgynak köszönhetően képessé válnak a gazdasági folyamatok, – különös tekintettel az élelmiszer-gazdasági folyamatokra – környezetre gyakorolt hatásának értékelésére mind mikro-, mind makro-szinten. Ismerik és magabiztosan alkalmazzák a környezetpolitikai beavatkozások várható következményeinek értékelési lehetőségeit. Alkalmassá válnak globális társadalmi-gazdasági folyamatok természeti erőforrás-igényének feltárására és elemzésére, így ismereteket szereznek az energia- és élelmiszer-fogyasztás hatásairól, valamint a földhasználat ökológiai hatásairól is. A tárgy oktatása során tematikusan tanulmányozzuk a gazdasági szereplők és az erőforrások mikro- és makroökonómiai interakcióit, részletesen elemizzük a társadalmi metabolizmus jelenségeit, a külső gazdasági hatásokat és azok kezelési lehetőségeit, illetve a szennyezés-gazdaságtan és a körforgásos gazdaság témaköreit. A hallgatók megismerik továbbá a környezetértékelési módszerek (nem monetáris módszerek, költségalapú eljárások, feltételes értékelés, feltételes választás) alkalmazási lehetőségeit is, különös tekintettel az agráriumra. A tananyaghoz kapcsolódó számítási feladatokat a hallgatók egyrészt a környezetgazdaságtan példatárból (Marjainé et al., 2010), másrészt az oktató által bemutatott példák formájában kapják. A gyakorlatokon informatikai eszközök segítségével dolgoznak a hallgatók, így a gyakorlat adott esetben online is tartható. Egyes témakörök esetén (pl. környezetértékelés) a hallgatók esettanulmányokon keresztül sajátítják el az ismereteket, ezért a félév során 3-4 alkalommal csoportban végzett projektmunkát végeznek a gyakorlaton.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bartus G. – Szalai Á. (2014): Környezet, jog gazdaságtan, Pázmány Press, Budapest, ISBN 978-963-308-205-8 - Marjainé Szerényi Zs. – Bisztriczky J. – Csutora M. – Kocsis T. (2010): Környezetgazdaságtan példatár, Aula, Budapest, ISBN: 978-963-9698-38-3 - Kerekes S. (2007): A környezetgazdaságtan alapjai. Aula Kiadó, Budapest, ISBN 978-963-9698-25-3 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) - Hirshleifer, J. – Glazer, A. – Hirshleifer, D. (2009): Mikroökonómia. Árelmélet és alkalmazásai – döntések, piacok és információ. Osiris, Budapest, ISBN 978-963-276-014-8 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) - Dombi M. (2021): Előadások és gyakorlatok dia-anyaga, https://elearning.unideb.hu/ 	

Ajánlott irodalom:

- Dombi, M. (2019) Practical exercises for the course of agricultural and environmental economics 38 p.
- Szlávik J. (2013): Fenntartható gazdálkodás, Wolters Kluwer – Complex Kiadó, Budapest, ISBN 978-963-295-345-8
- Buday-Sántha A. (2009): Környezetgazdálkodás, Nordex Kft. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, ISBN 9789637296833
- Samuelson, P. A. – Nordhaus, W. D. (2000): Közgazdaságtan. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, ISBN 963-224-564-4 (kijelölt fejezetei)
- Harris, Jonathan M. – Roach, Brian: Environmental and Natural Resources Economics: A Contemporary Approach (4rd Edition), Routledge, 2017, 667 p.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét és hagyományait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.
- Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi feltételrendszerét és alapelveit.
- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdálkodástudományi képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.

b) Képességei:

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.
- Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve mellett elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre.

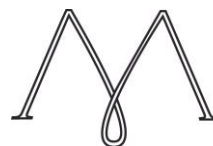
d) Autonómiája és felelőssége:

- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

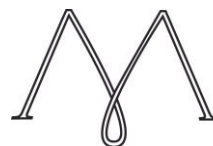
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Dombi Mihály**, adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Bauerné Dr. Gáthy Andrea**, adjunktus, PhD

Dr. habil. Karcagi-Kováts Andrea, adjunktus, PhD

(4.) Tantárgy neve: Ökonometria és kutatásmódszertan	Kreditértéke: 1+2=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 33,3 – 66,6% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszámja: nappali képzés: 15 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 5 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy célja</i>, hogy megismertesse a hallgatókat a tudományos kutatás alapjaival. A tananyag elsajátításával a hallgatók könnyebben találnak kutatható kérdéseket, magabiztosabban végezhetik a diploma- és TDK dolgozatukhoz kapcsolódó információgyűjtést és elemzést, használhatják az adatfeldolgozási módszereket. A kvantitatív és kvalitatív kutatási eljárások alkalmazhatóságát esettanulmányok megoldásával szemléltetjük. A tantárgy oktatásának további célja, hogy a kutatásmódszertan és ökonometria alapjairól és haladó módszereiről egy átfogó, általános képet adjon az érdeklődő hallgatók számára. A hallgatók képessé tétele egyéni kutatási design elkészítésére és fejlődésük elősegítése különféle kutatás-módszertani technikák alkalmazásában, problémakereső és problémamegoldó képességük mellett kritikai gondolkodásuk fejlesztése. Ezekon kívül cél, hogy a hallgatók alkalmasak legyenek a hipotézisek helytállóságának tesztelésére alkalmas különböző modellek kidolgozására és ezek közül a legalkalmasabbak kiválasztására. Az Agrárközgazdász mester szakon használható kutatás-módszertani és statisztikai módszerek megismertetése, elsajátíttatása és a gazdasági élet területén használható eljárások alkalmazási lehetőségeinek bemutatása, gyakoroltatása az SPSS programmal.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> A képzésben résztvevők megismerik az agrárökonómiai kutatásokkal kapcsolatban a kutatásmódszertan alapjait és az ökonometria főbb összefüggéseit, a legfontosabb K+F munka során használt ökonometriai eljárások elméleti alapjait, az ökonometria egymásra épülő részterületeinek gyakorlati számítási lehetőségeit és a komputerrel támogatott haladó statisztikai elemzési lehetőségeket. A tantárgy agrárökonómiai esettanulmányok feldolgozásával segíti a kutatói, elemzői-képességek és -készségek fejlesztését, valamint a kreatív problémamegoldást. A tantárgy különös figyelmet fordít a legújabb agrárökonómiai kutatások során alkalmazott módszerekre, amelyek a mezőgazdasági és egyéb vállalati döntések tudományos megalapozásában segítenek. A képzés részterületei a következők: A kutatás tervezése és előkészítése; Indukció és dedukció; Konceptualizálás, operacionalizálás; Hipotézisek; Skálák és intervallumok; Mintavételi eljárások és mérés; Adatgyűjtő módszerek; Szakirodalom keresése, Hivatkozás, Formai követelmények; Kvantitatív kutatások végrehajtása (egy és többváltozós elemzések ismertetése); Kvalitatív kutatások végrehajtása; Jelentés megírása, összefoglalása. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez, amely során az előadások és gyakorlatok a DE eLearning rendszerében kivitelezhetők.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Balogh P. (2021): Előadások és gyakorlatok dia-anyaga, https://elearning.unideb.hu/ - Babbie E. (2017): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest. 744 p. ISBN 978-963-456-000-5 - Huzsvai L. – Balogh P. (2015): Lineáris modellek az R-ben. Debrecen: Seneca Books, 151 p. ISBN 978-615-80172-0-6 - Szűcs I. (2002): Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 551 p. ISBN 963-502-761-3 - Hunyadi L. – Vita L. (2008): Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 348 p. ISBN 978-963-96-9823-9 - Hunyadi L. – Vita L. (2008): Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 300 p. ISBN 978-963-96-9824-6 	

- Székelyi M. – Barna I. (2002): Túlélőkészlet az SPSS-hez. TYPOTEX, ISBN 963-9326-429

Ajánlott irodalom:

- Field, A. (2013): Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics, 4th Edition, SAGE Publications Ltd. 908 p. ISBN-13 978-9351500827
- Ghauri P. – Grønhaug K. (2011): Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban. Akadémiai Kiadó, Budapest. 294. o. ISBN: 9789630589789
- Kerékgyártó Gy-né L. – Balogh I. – Sugár A. – Szarvas B. (2008): Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben AULA Kiadó, Budapest, 446 p. ISBN 9789639698369

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Rendelkezik azon ismeretekkel, melyek szükségesek gazdálkodástud.-i képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.

b) Képességei:

- Képes gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vezetőként a tevékenységet tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni. Képes az élelmiszergazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására. Magas szinten használja az agrárökonómia ismeretközvetítési technikáit és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

d) Autonómiaja és felelőssége:

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrárközgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő feladatokat.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Balogh Péter**, egyetemi tanár, DSc

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): -

(5.) Tantárgy neve: Gazdaságstatisztika	Kreditértéke: 0+3=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 0 - 100% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszámja: nappali képzés: 0 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 0 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy oktatásának célja olyan elméleti és gyakorlati módszerek átadása, amelyek birtokában a végzett hallgatók képesek lesznek a statisztikát a gazdaságelemzés területén szakszerűen alkalmazni az agráriumban. A tantárgy kiemelten foglalkozik a legújabb, legmodernebb statisztikai módszerek oktatásával, amelyek lehetővé teszik a gazdaságban keletkező hatalmas adatmennyiségből a legfontosabb információk kinyerését. Cél, a gazdaságstatisztika módszereinek felhasználó-orientált megismertetése, a nemzetgazdaság makroszintű összefüggéseinek bemutatása. A gyakorlati órán olyan adatbázisokból dolgozunk, melyek az agráriumból, illetve az élelmiszergazdaságból származnak. Célunk a gyakorlati adatbázisok alkalmazásával, hogy a végzett hallgatók mindegyike a munkaerőpiacon versenyképes legyen a többi munkavállalóval szemben. A gyakorlati órák a személyes oktatás, illetve az online oktatás esetén is megvalósíthatók, mivel az adatbázisok, illetve a használt módszerek mindegyike a hallgatók számára elérhető (adatbázisok az eLearning rendszeréből letölthetők, módszerek használatát az oktató mutatja be személyes vagy online formában). A gyakorlati órán a különböző adatbázisokból a számításokat PC használatával végezzük el, mivel a gyakorlati életben is a szakemberek számítógép segítségével végzik el a különböző kalkulációkat. A félév közben az önellenőrzést az eLearning rendszerben végezhetik el a hallgatók egy élelmiszergazdasági (gyakorlati) példa megoldásával. A hallgatóknak egész félévben lehetőségük lesz konzultációra a gyakorlatvezetővel az előre meghirdetett időpontokban.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> A képzésben résztvevők megismerik a gazdaságstatisztika főbb összefüggéseit, a legfontosabb statisztikai eljárások elméleti alapjait, a statisztika és ökonometria egymásra épülő részterületeinek gyakorlati számítási lehetőségeit és a komputerrel támogatott haladó statisztikai elemzési lehetőségeket. Tervezett tematika: (1) Fogalmak, osztályozások; (2) A nemzetgazdasági mérlegrendszer és az Ágazati Kapcsolatok Mérlege (AKM); (3) A nemzeti vagyoni számbavétele és mérlegei; (4) A pénzügyi mérlegek és ezek szerepe a piactudományban; (5) A munkaerő és a munkaidő statisztikai számbavétele; (6) Termék, energia, beruházási mérlegek; (7) Az életszínvonal és az élet minőségének statisztikai vizsgálata; (8) Ágazati statisztikai elemzések; (9) Vállalkozások statisztikai rendszere.</p> <p>A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez, amely során az előadások a DE eLearning rendszerében és a Webex felületen is kivitelezhetők.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Csipkés M. (2021): Power Point gyakorlati anyag sorozat, (https://elearning.unideb.hu) - Huzsvai L. (2012): Statisztika Gazdaságelemzők részére. Seneca Books, Debrecen, ISBN 978-963-08-5016-2 (http://seneca-books.hu/doc/978_963_08_5016_2.pdf) - Huzsvai L. – Vincze Sz. (2012): SPSS – könyv. Seneca Books, Debrecen, ISBN 978-963-08-5666-9 (http://seneca-books.hu/doc/spsskonyv.pdf) - Lindnerné Eperjesi E. – Pukli P. (2004): Gazdaságstatisztika. JATEPRESS, 155 p. ISBN 3159780001602 	

Ajánlott irodalom:

- Mittelhammer, R.C. (2015): Mathematical Statistics for Economics and Business. Springer. ISBN 978-1-4614-5022-1
- Hunyadi L. – Vita L. (2008): Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 348 p. ISBN 978-963-96-9823-9
- Hunyadi L. – Vita L. (2008): Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 300 p. ISBN 978-963-96-9824-6
- Hunyadi L. – Vita L. (2008): Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 51 p. ISBN 978-963-96-9837-6
- Szűcs I. (2002): Alkalmazott Statisztika, Agroinform Kiadó, Budapest, 551 p. ISBN 9635027613

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit.
- Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit.
- Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdálkodástudományi képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.

b) Képességei:

- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi intézeteknél, vállalatoknál pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével.
- Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.
- Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő feladatokat.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Huzsvai László**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. habil. Csipkés Margit**, egyetemi docens, PhD

(6.) Tantárgy neve: Gazdasági és agrárjog	Kreditértéke: 3+0=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 - 0% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 0 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 0 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja:</i> a kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük, működésük és megszűnésük jellemzőit sajátíthatják el. Az általános szabályok mellett az agrárszférára jellemző földjogi, adózási, vállalkozási és versenyjogi szabályok specifikumait is elsajátíthatják a hallgatók.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a képzésben résztvevők megismerik a gazdasági jog főbb összefüggéseit, a legfontosabb kapcsolódó jogszabályokat. A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági -, cégjogi és versenyjogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, szerződéskötés, versenytilalmi magatartások) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa. A tantárgy részletes tartalma: A gazdasági élet alanyai, a természetes személy vállalkozási formái (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő), a cégek csoportja; Gazdasági társaságok közös szabályai, a gazdasági társaságok alapítása, szervezeti felépítése; Az egyes társasági formák specifikumai: a Kkt/Bt./Kft. és az Rt. jellemzői, a részvény értékpapírjogi sajátosságai; A szövetkezeti vállalkozási forma jellemzői; A cégek megszűnése jogutódlással (átalakulás, egyesülés, szétválás) és jogutód nélkül. A fizetésképtelenségi eljárások sajátosságai; A versenyjog általános szabályai, a nevesített tényállások sajátosságai (tisztességtelen verseny tilalma, üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma, gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma, gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma, fúziókontroll). Termőföld: tulajdon, használat védelem jogi szabályozása; Vízjogi és környezet- és természetvédelmi szabályozás; Erdőgazdálkodás, halászat és vadászat jogi szabályozása; Speciális versenyjogi szabályok sajátosságai az agrárgazdaságban, a szakmaközi szervezeteket megillető engedmények, mentességek; Munkajog és balesetvédelem, GDPR, Az üzleti szerződések általános szabályai és főbb típusai és a speciális agrárszerződések.</p> <p><i>Az oktatás módszertana:</i> az előadáson az elméleti tananyag kerül ismertetésre, gyakorlati példákkal illusztrálva a jobb megértést. A félév során lehetőség van igény szerinti külön konzultációra e-mailen, vagy Webex-en keresztül történő kapcsolattartással. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Károlyi G. (2021): Előadások és gyakorlatok diaanyaga, https://elearning.unideb.hu/ - Károlyi G. – Prugberger T. – Törő E. - Helmeczi A.: Gazdasági magánjog, 2015. Debrecen, Kebo Print Kft. ISBN:978-963-12-3951-5 - Fézer T. – Károlyi G. – Petkó M. – Törő E.: Jogi személyek a gazdasági forgalomban. 2014. Debrecen, Kapitális Kft. ISBN:978-963-08-9106-6 - Csécsy Gy. – Fézer T. – Hajnal Zs. – Károlyi G. – Petkó M. – Törő E. – Zoványi N.: Az üzleti élet tranzakcióinak joga. 2013. Debrecen, ISBN: 978-963-08-8065-7 	

- Csák Cs. (2010) Agrárjog: a magyar agrárjog fejlődése az EU keretei között, Miskolc, Novotni Alapítvány, 2010. ISBN 9789639360532 9639360538
- 2020. évi CXVIII. törvény a családi gazdaságokról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről, Harmadik Könyv: A jogi személy.
- 2006. évi X. törvény a szövetkezetekről; 2009. évi CXV. törvény az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről
- 2006. évi V. törvény a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról
- 1991. évi XLIX. törvény a csőd eljárásról és a felszámolási eljárásról
- 2015. évi XCVII. törvény a mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről
- 1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról

Ajánlott irodalom:

- Sárközy T. (szerk.): Az új Ptk. magyarázata II/VI. Polgári jog. A jogi személy, HVG-ORAC, Budapest, 2013. ISBN: 978 963 258 190 3
- Wellmann Gy. (szerk.): Az új Ptk. magyarázata VI/VI. Polgári jog. Kötelmi jog, HVG-ORAC, Budapest, 2013. ISBN: 978 963 258 194 1
- Papp Tekla (szerk.): Társasági jog, Lectum Kiadó, Szeged, 2011. ISBN: 978 963 9640 36 8
- Ewan Macintyre: Business Law. Pearson Education Limited. ISBN: 978-1-4082-3797-7
- Törő, Emese: Legal Framework of Undertakings. University of Debrecen. (2019) <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=12126#section-28>

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között.
- Átfogóan ismeri az élelmiszergazdasághoz kapcsolódó hazai és európai uniós jogi szabályozást.

b) Képességei:

- Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.
- Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel, melyek magukban foglalják a környezet-, baleset-, munka- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.

c) Attitűdje:

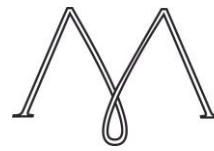
- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten, megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő gazdasági jogi kérdésekben.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Károlyi Géza**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

Az ismeretkör: **Üzleti és alkalmazott gazdaságtani ismeretek**

Az ismeretkör felelőse: **Prof. Dr. habil. Nábrádi András**

Kredittartománya (KKK-ban 30-35 kredit): **30 kr**

Tantárgyai:

- 1) Vállalati és vezetői gazdaságtan
- 2) Agrármarketing és fogyasztóvédelem
- 3) Projekt- és innovációmenedzsment
- 4) Vezetői számvitel és kontrolling
- 5) Gazdasági elemzés
- 6) Haladó vállalati pénzügyek
- 7) Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje
- 8) Emberi erőforrás gazdálkodás
- 9) Minőségmenedzsment

(1.) Tantárgy neve: Vállalati és vezetői gazdaságtan	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i> olyan piacorientált elméleti és gyakorlati módszerek átadása és az ismeretek elmélyítése, amelyek birtokában a végzett hallgatók képesek lesznek vállalkozások/vállalatok tevékenységének elemzésére, a vállalkozások/vállalatok gazdálkodása összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak feltárására, értékelésére és tervezésére, valamint, hogy megismerjék a korszerű gazdálkodási szemléletet, és elsajátítsák a rövid és hosszú távú döntések előkészítésének eszköztárát. A tantárgy célkitűzése továbbá, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a közösségi gazdaság fogalmával, működési mechanizmusával, a hálózatosodás főbb tevékenységi területeivel, azok sajátos jellegzetességeivel. A hallgatók megismerik a vezetői döntések megalapozásához szükséges alkalmazott gazdaságtani, üzleti ismereteket, a vállalatvezetői gyakorlatban használt módszereket, eljárásokat.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a tantárgy általános elvárása a gazdasági jellegű elemző-tervező munkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése. A tantárgy segíti az elemző munkához szükséges készségek és képességek fejlesztését, a problémafeltárást, a rendszerben való gondolkodást és a vállalkozás, mint rendszer elemei között meglévő összefüggések feltárását, vizsgálatát. A tantárgy esettanulmányok feldolgozásával segíti a vezetői-képességek és -készségek fejlesztését, valamint a kreatív problémamegoldást és konfliktuskezelést. A tantárgy témakörei: A vállalat és a vállalkozás, a stock és a flow folyamatok, a jövedelem és a hatékonyság mérése; Az eszközgazdálkodás sajátosságai, kapacitáskihasználás és méretgazdaságosság levezetése és értelmezése különböző ágazatokban; Az értéktermelő folyamatok menedzsmentje; Pénzpiacok gazdaságtana, pénzügyi befektetések elemzése, befektetések vs. beruházások komplex értékelése (NPV, IRR, PI, DPP), banki szempontú vállalatértékelés és minősítő rendszer; Vállalati vagyoneértékelés (Goodwill, brand- és márkaérték); Vezetői marketing; Vertikális és horizontális integráció; Szervezetfejlesztés gazdasági hatásai; HR gazdálkodás pénzügyi és gazdasági kapcsolatai; Társadalmi felelősségvállalás (CSR) gazdasági vetületei; A tervezés és az üzleti tervezés; A stratégiai tervezés és menedzsment területei; Versenyképesség és fenntarthatóság gazdasági, társadalmi és ökológiai aspektusai. Digitális munkarendben az előadások és a gyakorlatok a DE eLearning rendszerében Webex felületen is megvalósíthatók.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nábrádi A. (2015, 2019): Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem, Debrecen, ISBN 978-963-12-3048-2 - Nábrádi A. (2021): Előadások dia-anyaga, https://elearning.unideb.hu/ - Chikán A. (2008): Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 616 p. ISBN 978-963-969-860-4 - Andor Gy. (2017): Üzleti gazdaságtan, Akadémia Kiadó, Budapest, ISBN 978-963-454-059-5 (https://mersz.hu/andor-uzleti-gazdasagtan) <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Barabási A.L. (2020): Behálózva. Libri Kiadó. ISBN 978-963-433-776-8 - Botsman, R. –Rogers, R. (2010): What's mine is yours: The Rise of Collaborative Consumption. Harper Collins. ISBN 978-0-06-196354-4 	

- Illés M. (2008): Vezetői gazdaságtan, Kossuth Kiadó, Budapest, ISBN 963-09-4349-2
- Nábrádi A. (szerk) – Bittner B. – Madai H. – Nagy A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN 9789634900535
- G. Keat, P.G. – Young, P.K.Y. (2014): Managerial Economics: Economic Tools for Today's Decision Makers. Pearson. ISBN 978-0-273-79193-5
- Soós G. (2015): Vállalatgazdaságtan I. Líceum Kiadó, ISBN 978-615-5509-52-0
- Sundararajan, A. (2016): The Sharing Economy. The Mit press. ISBN 9780262034579
- Schmitz, A. (2013): Principles of Managerial Economics (<http://lardbucket.org>)

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) *Tudása:*

- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Tisztában van a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiaci hatásaival, azok széleskörű elterjedésének pozitív és negatív következményeivel, továbbá értelmezni tudja ezek potenciális lehetőségeit és hatásait a gyártásban, a beszerzési láncokban, a logisztikai és termelési folyamatok szervezésében.

b) *Képességei:*

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően, képes kis-, közepes és nagyméretű agrárvállalkozások, egyes szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes saját, az agráriumban érdekelt vállalkozás irányítására és működtetésére is.
- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi feladatoknál, vállalatoknál pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására. Magas szinten használja az agrárökonómia ismeretközvetítési technikáit és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel. Az agrárökonómia egyes résztereiről önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. Képes menedzselni a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását.

c) *Attitűdje:*

- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

- Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Nábrádi András**, egyetemi tanár, CSc., PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. Popovics Péter András**, adjunktus, PhD (habil. foly.-ban)
Dr. Buzás Ferenc Ede, tudományos munkatárs, PhD

(2.) Tantárgy neve: Agrármarketing és fogyasztóvédelem	Kreditértéke: 1+2=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 33,3 – 66,6% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 15 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 5 ea. és 10 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i> megismertetni a hallgatókat az élelmiszer-gazdasági marketing alapvető összefüggéseivel, különös tekintettel a stratégiai marketing, illetve a fogyasztói érdekvédelem eszközeire. Kiemelt figyelmet szentelünk az élelmiszer-gazdasági marketing eszközrendszerének elemzésére, így részletesen tárgyaljuk a termék-, az ár-, az elosztási csatorna- és a marketing és üzleti kommunikációs stratégiákat. A közösségi agrár- és élelmiszer-marketing fogalma, eszközei és az alkalmazható stratégiák elemzése a tantárgy oktatásának központi eleme.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a kurzus témakörei közül elsőként az agrármarketing lehetőségeit és a közösségi agrármarketing szükségességét elemezzük. A tantárgy specialitásának megfelelően részletesen tárgyaljuk az innováció lehetőségeit az élelmiszer-gazdasági marketingben, a különböző származás- és minőségjelölő védjegyek szerepét, valamint a legújabb élelmiszerfogyasztói magatartástrendeket. Kitérünk a legfontosabb szakágazatok marketing-sajátosságainak elemzésére, továbbá az agrár- és élelmiszer-marketing legfrissebb irányzataira. Részletesen áttekintjük a fogyasztóvédelmi szemlélet kialakulását és fejlődését, a fogyasztóvédelem intézményrendszerét és társadalmi szervezeteit. A hallgatók megismerik a fogyasztóvédelmet támogató eszközöket (minőségtanúsítás, rendszertanúsítás, tájékoztatás és információ). Hangsúlyos területként kezeljük az élelmiszer-gazdaságban működő vállalkozások üzleti és marketing kommunikációjának sajátosságait a B2B és a B2C területen.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Hámori A. (2014): Bevezetés a fogyasztóvédelmi jogba. A fogyasztók magán- és közjogi védelme. SALDO Könyvkiadás, Budapest, 2014. ISBN: 97896371590 - Szakály Z. (szerk.) (2017): Élelmiszer-marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 9789634540618 - Szakály Z. (2021): Előadások dia-anyaga, https://elearning.unideb.hu/ - Fodor L. –Vályogos Gy. (2005): Marketing és üzleti kommunikáció, Perfekt zRt, ISBN: 9633945801 <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lehota J. (2011): Élelmiszer-gazdasági marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001. ISBN: 9631628027 - Szakály Z. (2011): Táplálkozásmarketing. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2011. ISBN: 9789636178 	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 8. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<p>a) <i>Tudása:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a 	

kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia és az agrármarketing szakszókincsét, az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait.

- Ismeri a marketing szakterület általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, szakterületeinek kapcsolódását rokon szakterületekhez. Részletekbe menően ismeri a marketing szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát.

b) Képességei:

- Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására.
- Magas szinten használja az agrárökonómia és agrármarketing ismeretközvetítési technikáit és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel.
- Az agrármarketing egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. Képes menedzselni a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását.
- Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel, melyek magukban foglalják a környezet-, baleset-, munka- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.

c) Attitűdje:

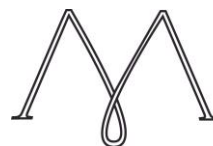
- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre.
- Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására. Fejlett marketing szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.

d) Autonómiája és felelőssége:

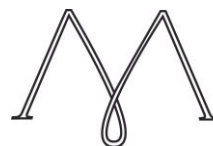
- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrármarketing kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal.
- Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.
- Kialakított marketing szakmai véleményét előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli. Új, komplex döntési helyzetekben is felelősséget vállal azok környezeti és társadalmi hatásaiért.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Szakály Zoltán**, egyetemi tanár, CSc.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

(3.) Tantárgy neve: Projekt- és innovációmenedzsment	Kreditértéke: 1+2=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 33,3 – 66,6% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 15 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 5 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): projektterv	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja az, hogy a hallgatók megismerjék a közép- és nagyvállalati, illetve az üzleti szférában a projekt- és innovációmenedzsment alapjait, módszertanát és a legfontosabb funkcióit (pl. tervezés, szervezés, végrehajtás, monitoring, értékelés stb.). A tantárgy elsajátítását követően, a hallgatók képesek lesznek innovatív projektek előkészítésére és bonyolítására, valamint elsajátítják a pályázatok készítéséhez szükséges alapvető ismereteket. A tantárgy keretein belül a hallgatói team-ek az oktató irányítása mellett elkészítik egy – az EU-s és/vagy nemzeti forrásokból támogatott –, innovatív fejlesztést, vállalati versenyképességet növelő projekt teljes tervét, illetve pályázati anyagát. További oktatási cél a vállalati innováció irányítási elveinek, döntéshozatalának és szervezésének megismerése mellett a kapcsolódó menedzsment módszerek elsajátítása. A tantárgy általános elvárása a hazai és nemzetközi innovatív együttműködésekre, projektmunkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése. A gyakorlatok célja, hogy a hallgatók, módszertani alkalmazásokkal, elsősorban team munkában elkészítendő esettanulmányok feldolgozásával, tematikus csoportos prezentációkkal (személyes és on-line) elmélyítsék és bővítsék ismereteiket az előadások során megismert témakörökben. Az elméleti és gyakorlati órák tananyaga folyamatosan elérhető a DE eLearning felületén.</i></p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> Elméleti alapok: PM/innováció és menedzsmentjük fogalma, fogalmi rendszere; innovációs lánc; projekt típusok, projektek fázisai, PCM, projekt erőforrásai; innováció politika; innovációs stratégiák; tudásmenedzsment; szellemi tulajdon; inkubáció; tech-transfer. Projekt- és innovációmenedzsment gyakorlata: támogató eszközök – tervező, elemző és információs rendszerek; projekt/innováció tervezése: ötlet, javaslat, projektterv; megvalósíthatósági tanulmány (Brainstorming; SWOT analízis); logikai keretmódszer; helyzetelemzés, problémafeltárás; célkitűzéselemzés, célrendszer stratégiaalkotás (problémafa, célfa; Stakeholder elemzés); logikai keretmátrix (LKM), tevékenységek tervezése, projektek idő-, erőforrás és költségterve; pályázatírás. Projektek szervezete, projektvezetés, PM csapatépítés, projektadminisztráció; Projektkommunikáció (szintek, formák, irányelvek, PR), projektek kommunikációs terve; Beruházás/beszerzés, tenderezés, árajánlatok, értékelés; Beruházási projektek (létesítő, pótló, bővítő, korszerűsítő) komplex gazdasági elemzése; Innovatív projektek kockázata és kockázatmenedzsmentje; megvalósítása és végrehajtása (adminisztráció/dokumentáció, minőségbiztosítás, szerződéstípusok); Projektmonitoring, -ellenőrzés és –értékelés, projektkrízis; Projektek zárása, disszemináció és fenntarthatóság; A 2021-2027-es EU tervezési időszak hazai operatív programjai és pályázati rendszere.</p> <p><i>Az oktatás módszertana:</i> az előadásokon az elméleti tananyag kerül ismertetésre, gyakorlati példákkal alátámasztva. A tantárgy ismeretellenőrzésére az egyetem által használt DE eLearning rendszer biztosította tesztkérdéseket teszünk elérhetővé a hallgatók számára, mely az online oktatás esetén is jó használható.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szűcs I. (2021): Az előadások és gyakorlatok dia anyaga, Debreceni Egyetem https://elearning.unideb.hu/ - Szűcs I. – Nagy A. Sz. (2015): A projektmenedzsment gyakorlata. Debreceni Egyetem, Center-Print Nyomda, Debrecen. 117 p. ISBN 978-615-80290-9-4 (https://dea.lib.unideb.hu/dea/handle/2437/216874) 	

- Annus I. – Bándi G. – Borsi B. – Hollóné Kacsó E. – Katona J. – Lengyel B. – Papanek G. – Perényi Á. – Szarka E. – Szegner E. (2006): Innováció menedzsment Kézikönyv (Szerk.: Pakucs J. – Papanek G.). Magyar Innovációs Szövetség, Budapest. 233 p.
- Görög M. (2007): Általános projektmenedzsment. Aula Kiadó, Budapest. 196 p. ISBN 9639345504
- Garaj E. (2012): Projektmenedzsment. Edutus Főiskola, TAMOP-4.1.2.A/2-10/1 (www.tankonyvtar.hu)

Ajánlott irodalom:

- Verzuh, E. (2006): Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 424 p. ISBN 9789637525773
- Breuer, H. – Lüdeke-Freund, F. (2016): Values-Based Innovation Management, Macmillan Education UK, 252 p. ISBN 9781137516619
- Görög M. (2008): Projektvezetés, Aula Kiadó, Budapest, 239 p. ISBN 9789639698499
- Goffin, K. – Mitchell, R. (2016): Innovation Management, Macmillan Education, UK, 440 p. ISBN 9781137373434
- Inzelt A. – Farkas F. – Balogh T. – Lőrincz I. – Török Á. – Salamonné Huszty A. – Hoványi G. – Bögel Gy. – Karsai J. – Bendzsel M. (1999): Technológiamenedzsment – Bevezetés az innovációmenedzsmentbe, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, ISBN 0579000307681
- Thomsett, M.C. (1990): The Little Black Book of Project Management. AMACOM. ISBN-10: 0-8144-1529-6
- Hobbs, P. (2000): Projektmenedzsment, Scolar Kiadó. ISBN 963-919-345-3
- Davila, T. – Epstein, M.J. – Shelton, R.D. (2013): Making Innovation WorkHow to Manage It, Measure It, and Profit from It, USA, Pearson Education Inc. ISBN-10: 0-13-309258-5; ISBN-13: 978-0-13-309258-5

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Tisztában van a hazai és európai uniós finanszírozású támogatások rendszerével. Ismeri az agrár és élelmiszeripari vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselt projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve team munkában projekttervet, illetve európai uniós és hazai finanszírozású pályázatokat elkészítsen. Ismeri a gazdasági/társadalmi/ökológiai értelemben vett fenntartható gazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések alapelveit.

b) Képességei:

- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vezetőként a tevékenységet tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni. Képes az élelmiszeripari területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel.
- Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni projekttervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes a szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan.

c) Attitűdje:

- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja.

d) Autonómiája és felelőssége:

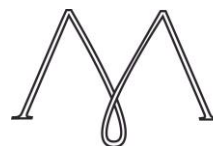
- Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Szűcs István**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. habil. Nagy Adrián Szilárd**, egyetemi docens, PhD

(4.) Tantárgy neve: Vezetői számvitel és kontrollig	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátíttatása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak (közép- és nagyvállalatok, kiemelve az agrár és élelmiszeripari vállalkozásoknál alkalmazott feladatokat) az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához, versenyképességük fokozásához. Az oktatás során kiemelt figyelmet kap a digitalizáció hatása a vállalkozások kontrollig tevékenységére.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a kurzus általános elvárása a gazdasági jellegű elemző, értékelő munkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése, amelyek elkerülhetetlenek egy vállalkotás operatív szintű működtetéséhez. A hallgatók megismerkednek és képesek lesznek a kontrollig szemléletű divíziókénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; vertikális üzemek hozam és költségelszámolására, belső felhasználásra kerülő termékek esetében; hozam- és költségelszámolásra munkakalkulációs rendszerben; folyamat kalkuláció készítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltség számításra. A vezetői beszámolási rendszerek megismerésével az irányításban résztvevők döntéseinek megalapozottságát képesek legyenek segíteni. Megismerik a kontrollig kialakításának és működtetésének jelentőségét a vállalkozások életében. Kiemelve az agrár és élelmiszeripari vállalkozásoknál alkalmazott módszereket, eljárásokat. A kurzus teljesítése során a hallgatóknak évközi beszámolókat kell készíteni a tananyag gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban, amely segíti az elemző munkához szükséges készségek és képességek fejlesztését, a problémafeltárást, a rendszerben való gondolkodást, összefüggések feltárását, vizsgálatát. <i>A kurzus témakörei:</i> A pénzügyi, a vezetői számvitel és a kontrollig kapcsolata. A költségmenedzselést támogató (hagyományos) vezetői számvitel bemutatása, a vezetői számvitel hozzájárulása a költséggazdálkodáshoz. A költségallokáció hagyományos módszereinek megismerése. Felelősségelv a vezetői számvitelben, A transzferárak szerepe. Törekvések a vállalati általános költségek ésszerűbb menedzselésére. A kontrollig fogalma, a kontrollig koncepció lényege. A kontrollig és feladata. A vállalati kontrollig szervezet. A vállalati kontrollig rendszer és működése. Vállalati kontrollig rendszerek kialakítása. A teljesítménymérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek. A kontrollig informatikai támogatása, A döntéshozatal támogatása. Funkcionális kontrollig alrendszerek: pénzügyi kontrollig és további kontrollig területek. A gyakorlatok során az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor, a gyakorlati feladatok megoldása Microsoft Excel táblázatkezelővel történik, ezért elvárt annak alkalmazói szintű ismerete. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fenyves V. (2020) Controlling Campus Kiadó p. 158 ISBN: 978-963-982-273-3 - Fenyves V. (2021): Az előadások és gyakorlatok dia anyaga, Debreceni Egyetem https://elearning.unideb.hu/ - Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011 - Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126 	

Ajánlott irodalom:

- Controller Info folyóirat aktuális számai (www.controllerinfo.hu) ISSN 2063-9309
- Horváth & Partners (2007): Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest
- Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A (2003).: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.
- Charifzadeh M – Taschner A. (2017): Management Accounting and Control Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA ISBN: 978-3-527-50821-1
- Alasdair Gilchrist (2015): Management Accounting (Projects & Budgets): New Manager Series (English Edition) Kindle Edition 978-0470952344

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit.
- Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdálkodástudományi képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.
- Ismeri az agrár és élelmiszeripari vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével, alkalmazni is tudja az agrár és élelmiszeripari vállalkozásokban használt fontosabb controlling eszközöket, módszereket, a digitalizáció vívmányainak vállalati gyakorlatba történő beépítését.

b) Képességei:

- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi elemzői, vállalatoknál pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vezetőként a tevékenységet tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni. Képes az élelmiszergazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.
- Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika**, egyetemi tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

(5.) Tantárgy neve: Gazdasági elemzés	Kreditértéke: 2+1=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 66,6 – 33,3% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 15 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 5 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): esettanulmány	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): esettanulmány és számítási feladatok	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy oktatásának célja az elemzés rendszerének felvázolása, az alapvető üzleti és gazdasági elemzési területek módszertani megalapozása, továbbá az hogy a hallgatók megismerjék és alkalmazni tudják azokat a gazdaságelemzési módszereket (kiemelve az agrár és élelmiszeripari vállalkozásoknál alkalmazott feladatokat), amelyek segítik vállalati szinten a gazdasági döntések meghozatalát (kiemelve a valamennyi tevékenységnél alkalmazható módszereket, külön tárgyalva az agrár és élelmiszeripari tevékenységek sajátos elemzési feladatait), nyomon követik azok végrehajtását és értékeli az eredményességét. Az oktatás során kiemelt figyelmet kap a digitalizáció hatása a gazdasági elemzésre, mint tevékenységre.</p> <p>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei: a kurzus általános elvárása a gazdasági jellegű elemző munkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése, amelyek elkerülhetetlenek egy vállalkozás operatív szintű működtetéséhez. A hallgatók megismerkednek különböző az üzleti szférában alkalmazható elemzési módszerekkel, kiemelve a specifikus agrár és élelmiszeripari vállalkozásoknál alkalmazott módszereket. A kurzus teljesítése során a hallgatóknak csoportmunkában esettanulmányt szükséges készíteni, amely segíti az elemző munkához szükséges készségek és képességek fejlesztését, a problémafeltárást, a rendszerben való gondolkodást, összefüggések feltárását, vizsgálatát. Az elkészített esettanulmányt a hallgatóknak szóban be kell mutatniuk, a prezentáció alkalmával az elkészített anyaggal kapcsolatos kérdésekre kell válaszolniuk. A kurzus témakörei: A gazdasági elemzés általános vonatkozásai; A beszámoló, mint az elemzés információbázisa; A termelési érték és az áruforgalom elemzése; Munkaerő és bér-gazdálkodás elemzése; Tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálata, tárgyi eszköz állomány elemzése; Készletgazdálkodás elemzése; Vagyoni helyzet elemzése; Pénzügyi helyzet elemzése; Jövedelmezőség, a jövedelmezőség alakulásának mutatói, eredményelemzés; A vállalkozási tevékenység hatékonyságának elemzése; Költségelemzés; Piaci tevékenység elemzése. A gyakorlatok során az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor, a gyakorlati feladatok megoldása Microsoft Excel táblázatkezelővel történik, ezért elvárt annak alkalmazói szintű ismerete. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fenyves V. – Tarnóczy T. (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése Campus Kiadó p. 156 ISBN: ISBN: 978-963-982-272-6 - Fenyves V. (2021): Az előadások és gyakorlatok dia anyaga, Debreceni Egyetem https://elearning.unideb.hu/ - Béhm I. – Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára. Akadémia Kiadó Zrt. Budapest, 396 p. ISBN: 978-963-0597-74-6 - Bán E. – Kresalek P. – Pucsek J. (2017): A vállalati gazdálkodás elemzése. Perfekt Kiadó Rt. Budapest, 296 p. ISBN: 974-963-394-721-0 - Bán E. – Kresalek P. – Pucsek J. (2017): Feladat és példatár a vállalati gazdálkodás elemzéséhez. Perfekt Kiadó Rt. Budapest, 296 p. ISBN: 974-963-394-722-7 <p>Ajánlott irodalom:</p>	

- Bíró T. – Kresalek P. – Pucsek J. – Szántó I. (2016): Vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Perfekt Kiadó Rt. Budapest, 232 p. ISBN: 978-963-394-8514
- Controller Info folyóirat aktuális számai (www.controllerinfo.hu) ISSN 2063-9309
- M Hanif – A Mukherjee (2020): Financial Reporting and Financial Statement Analysis McGraw-Hill Education ISBN 978-93-89691-69-6
- K.R. Subramanyam (2014): Financial Statement Analysis McGraw-Hill Education New York p. 687 ISBN: 978-0-07-811096-2

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) *Tudása:*

- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdálkodástudományi képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.
- Ismeri az agrár és élelmiszeripari vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével, alkalmazni is tudja az agrár és élelmiszeripari vállalkozásokban használt fontosabb kontrolling eszközöket, módszereket, a digitalizáció vívmányainak vállalati gyakorlatba történő beépítését.

b) *Képességei:*

- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vezetőként a tevékenységet tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni. Képes az élelmiszergazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.
- Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására.

c) *Attitűdje:*

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

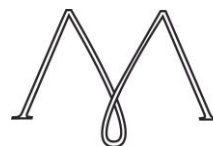
- Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika**, egyetemi tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

(6.) Tantárgy neve: Haladó vállalati pénzügyek	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): esettanulmány	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): számítási feladatok	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A tantárgy oktatásának célja az, hogy a hallgatók a tárgy keretein belül megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat, valamint azok sajátosságait és alkalmazási lehetőségeit; képessé váljanak a beruházások gazdaságossági és kockázati elemzésére; megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit, valamint a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket; valamint képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére.</p> <p>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei: az előadások keretében a hallgatók a vállalati pénzügyek elméleti kérdéseivel és az azokhoz kapcsolódó vállalati problémák megoldási lehetőségeivel foglalkoznak. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a hosszú és a rövid távú vállalati pénzügyi döntéshozatal alapvető kérdéseivel, amelyek közé tartozik a beruházásokkal kapcsolatos döntéshozatal megalapozása, a döntési alternatívák értékelésének képessége, a beruházási kockázatok elemzése, valamint a forgóeszköz-gazdálkodáshoz kapcsolódó döntések megalapozása, a forgótőke-menedzsment részterületeinek a megismerése. A tantárgy gyakorlati keretein belül az esettanulmányok és példák MS Excel-ben kerülnek megoldásra és levezetésre. A hallgatók egy konkrét pénzügyi tervet készítenek a kurzus teljesítése érdekében csoportmunka keretében. Emellett a félév végén egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor online vagy hagyományos formában, ahol a feladatok Excel-ben kerülnek megoldásra. Az esettanulmányok a félév utolsó óráin kerülnek prezentálásra. Az esettanulmányok és a zárthelyi dolgozat együttesen határozzák meg a gyakorlati jegy eredményét. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Becsky-Nagy P.: Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok, (https://elearning.unideb.hu) - Becsky-Nagy P. – Fazekas B. (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai. Debrecen. ISBN 9789634901136 - Becsky-Nagy P. – Fazekas B. (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések. Debrecen. ISBN 9789634901235 - Bélyác I. (2009): Befektetési döntések megalapozása, Aula Kiadó, Budapest. ISBN 9789639698635 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) - Bélyác I. (2011): Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest. ISBN 9789369698949 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Berk, J. – DeMarzo, P. – Harford, J. (2017): Fundamentals of Corporate Finance. Fourth edition, Pearson Education Limited, ISBN-10 0134475569 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) - Götze, U. – Northcott, D. – Schuster, P. (2008): Investment Appraisal: Methods and Models. Springer-Verlag. ISBN 978-3-662-45851-8 	

- Preve, L.A. – Sarria-Allende, V. (2010): Working Capital Management. Oxford University Press. ISBN-13 9780199737413
- Sagner, J. (2011): Essentials of Working Capital Management John Wiley & Sons, Inc. ISBN 978-0-470-87998-6
- Smit, H.T.J. – Trigeorgis, L. (2004): Strategic Investment: Real Options and Games. Princeton University Press. ISBN 9780691010397
- Schwarz, E.S. – Trigeorgis, L. (2001): Real Options and Investment under Uncertainty: Classical Readings and Recent Contributions. MIT Press. ISBN 9780262194464

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) *Tudása:*

- Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárinformatikai eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési telepírányítási szoftvereket.
- Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi feltételrendszerét és alapelveit. Ismeri a fejlesztések, beruházások megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módszertanát.
- Érti a termelő/szolgáltató vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések tényezőit.

b) *Képességei:*

- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.
- Önálló, új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben is.

c) *Attitűdje:*

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

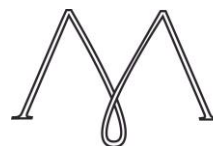
- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak):

(7.) Tantárgy neve: Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje	Kreditértéke: 2+1=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 66,6 – 33,3% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 15 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 5 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): esettanulmány	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): stratégiai terv készítése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i> olyan piacorientált elméleti és gyakorlati elemzési-tervezési módszerek átadása és az ismeretek elmélyítése, amelyek birtokában a végzett hallgatók képesek lesznek agrárvállalkozások/vállalatok tevékenységének stratégiai elemzésére, a vállalkozások/vállalatok gazdálkodása összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak feltárására, értékelésére és tervezésére. A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszereivel, azt a készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a tantárgy általános elvárása a gazdasági jellegű elemző-tervező munkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése. A tantárgy egy működő agrárvállalkozás stratégiai tervének elkészítésével segíti az adatgyűjtéshez és az elemző munkához szükséges készségek és képességek fejlesztését, a problémafeltárást, a rendszerben való gondolkodást és a vállalkozás, mint rendszer elemei között meglévő összefüggések feltárását, vizsgálatát. A tantárgy keretében a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján önállóan, vagy csapatmunkában elkészítik egy agrárvállalkozás/vállalat stratégiai terét. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar/külföldi példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített. A számonkérés során az elkészített terv szóbeli prezentációjára is sor kerül. Digitális munkarendben az előadások és a gyakorlatok a DE e-learning rendszerében Webex felületen történnek.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nábrádi A. (szerk.) – Bittner B. – Madai H. – Nagy A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN 9789634900535 - Nábrádi A. – Pupos T. (szerk.) (2010). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest. ISBN 9789639935402 - Nábrádi A. (2021): Előadásanyag és feladatsorok, (https://elearning.unideb.hu) <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Csath M. (2004): Stratégiai tervezés és vezetés a 21. században, ISBN: 9789631952513, 356 pp. - Fred R. David – Forest R. David – Meredith E. David (2020): Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited. ISBN10: 0-13-517394-9, ISBN13: 978-0-13-517394-7 - Barakonyi K. (2000): Stratégiai menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. ISBN 978-963-19-7577-2 	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

a) *Tudása:*

- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját.
- Ismeri az agrár és élelmiszeripari vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselt stratégiai fontosságú projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve team munkában projektervetet, illetve európai uniós és hazai finanszírozású pályázatokat elkészítsen.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az élelmiszergazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szférához.

b) *Képességei:*

- Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására.
- Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven.

c) *Attitűdje:*

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre.
- Új, komplex megközelítést kívánó, stratégiai döntési helyzetekben, illetve nem várt élethelyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg gazdasági döntését.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

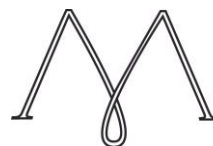
- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Nábrádi András**, egyetemi tanár, CSc. PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. Bittner Beáta**, adjunktus, PhD
Dr. Madai Hajnalka, adjunktus, PhD

(8.) Tantárgy neve: Emberi erőforrás gazdálkodás	Kreditértéke: 3+0=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 - 0% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 30 ea. és 0 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 0 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): nincs</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): nincs</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
<p>Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása</p> <p><i>A tantárgy oktatásának célja</i> az ember (munkavállaló), mint tőke értékének növelése a szervezeti célok elérésének érdekében. A tantárgy értelmezi az emberi erőforrás stratégiaformáló, értékteremtő és versenyképesség meghatározó szerepét, különös tekintettel az élelmiszer-gazdasági szervezetekre. Áttekintést nyújt az emberrel, mint vállalati/szervezeti erőforrással kapcsolatos gondolkodás történeti változásairól, paradigmaváltásairól, ezek indítékairól és következményeiről. A hallgatók részletesen megismerik az egyes HR funkciók kialakításának, irányításának lehetséges alternatíváit, az alkalmazandó stratégiákat és módszereket különös tekintettel az agráriumra. A tantárgy a tradicionális funkciók mellett figyelmet fordít a legújabb HR trendekre, tendenciákra, azaz a megjelenő új funkciókra, amelyek a humán tőke alapú, a változásokra való fejlesztő reagálási szemléletet erősítik.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a képzésben résztvevők az interaktív előadások keretében megismerik a HR stratégia különböző szintjeit és az emberi erőforrás gazdálkodási stratégiai rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, kölcsönhatásokat, amely kiegészülve élelmiszer-gazdasági szervezetek sajátosságaival, HR gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére, konkrét élelmiszer-gazdasági szervezeti HR-stratégia kidolgozására. A tantárgy helyzetgyakorlatok, esettanulmányok feldolgozásával segíti a HR-képességek és -készségek fejlesztését, úgy, mint integrált szemléletmód, komplex problémamegoldó készség, kreativitás. A képzés részterületei – különös tekintettel az élelmiszer-gazdasági szervezetekre – a következők: A HR szerepe, jelentősége, kihívásai; Változási trendek a nemzetközi emberi erőforrás menedzsmentben; A globalizáció hatásai az emberi erőforrás menedzsmentre; Stratégiai kérdések a nemzetközi emberi erőforrás menedzsmentben; A szervezetek piaci értékének meghatározói – a humán tőke felértékelődése; Az EEM tervezési rendszere nemzetközi környezetben; Munkakörök kialakítása – fejlődési tendenciák; Az emberi erőforrások áramlása és fejlesztése – hazai és nemzetközi kihívások; Karriertervezés és tehetségmenedzsment; Ösztönzésmenedzsment – ösztönzési rendszerek, bérezési alapelvek; Teljesítménymenedzsment - modellek, filozófiák, nemzetközi aspektusok; Esélyegyenlőségi emberi erőforrás menedzsment gyakorlata; Humán kontrollig vizsgálatok – az emberi erőforrások költségtervezése, elemzése; HR trendek, tendenciák – a HR válasza a változó környezeti kihívásokra. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Dajnoki K. – Kun A.I. (2020): Stratégiai emberi erőforrás menedzsment. Campus Kiadó, Debrecen, 143.p. ISBN 978-963-9822-76-4 - Dajnoki K. (2021): Előadásanyag, (https://elearning.unideb.hu) - Armstrong, M. (2017): „Armstrong’s Handbook of Human Resource Management Practice” Kogan Page Publishers, London and Philadelphia, 14th edition 738.p - Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.) (2017): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 610.p.Poór J – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.) (2018): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest. 	

Ajánlott irodalom:

- Purcell, J. – Boxall, P. (2015): Strategy and Human Resource Management (4th Edition). Macmillan International Higher Education.
- Poór J. – Karoliny M-né – Berde Cs. – Takács S. (2012): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment. Complex Kiadó Kft., Budapest.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Tisztában van az agrárüzleti szektor humán erőforrás gazdálkodás működésének és fejlődésének hátterével. Ismeri az agrár- és élelmiszeripari vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselt projektek tervezési és vezetési (humán erőforrás gazdálkodási) szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Tisztában van a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiaci hatásaival, azok széleskörű elterjedésének pozitív és negatív következményeivel.
- Ismeri az emberi erőforrás gazdálkodás feladatait és módszereit, a szervezetek piaci alkalmazkodásának okozati összefüggéseit, a munkaügyi kapcsolatok rendszerét. Ismeri és érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működési jellemzőit, gazdasági és társadalmi szerepüket. Ismeri az erőforrások, a tényezők és jelenségek összefüggéseit, az erőforrások felhasználásának szabályait és törvényszerűségeit.

b) Képességei:

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően, képes kis-, közepes és nagyméretű agrárvállalkozások, egyes szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel. Képes a szervezetekben az emberi erőforrással kapcsolatos problémák felismerésére, módszertani beazonosítására, cselekvési és ütemtervet készíteni a megoldásra.
- Képes a szervezetek erőforrás gazdálkodási feladataiban szerepet vállalni, megszerzett szakmai tudását az elvárásoknak megfelelően felhasználni, a szervezet céljaival összefüggésben tervező, fejlesztő és támogató tevékenységeket folytatni. Képes megérteni a szervezeti folyamatok természetét, külső-belső összefüggéseit, kapcsolatát az emberi erőforrás gazdálkodással.
- Képes gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vezetőként a tevékenységet tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni. Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel, melyek magukban foglalják a környezet-, baleset-, munka- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Dajnoki Krisztina**, egy. docens PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. Kun András István**, egy. docens PhD

(9.) Tantárgy neve: Minőségmenedzsment	Kreditértéke: 3+0=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 - 0% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 0 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 0 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a hallgatók megtanulják alkalmazni a minőségmenedzsment rendszereket és használatuk módját. A tantárgy elsajátítását követően, a végzett hallgatók képesek lesznek a termelési és szolgáltatási folyamatokban fellépő hibákat azonosítani és a minőséggel kapcsolatos problémákat megoldani. A hallgatók megismerkednek a folyamatszempléttel, a szabályozásmérettel, összefüggéseiben ismerik meg a feladatok folyamattá fogalmazását és a folyamatjavítás szisztematikus lépéseit, a folyamat benchmarkingot és a reengineering fontosságát, a minőségi vezetés elkerülhetetlenségét. A kurzus elvégzésével a hallgatók menedzselni tudják a minőséggel kapcsolatos legfontosabb feladatokat, képesek lesznek a folyamatok megismerésére és szisztematikus javítására. Alkalmassak lesznek a lehetőségek szerint helytálló bírálat vagy vélemény megfogalmazására, döntéshozásra, következtetések levonására, a megoldandó problémák megértésére és megoldására. A tematika érinti a minőség és a minőségügy értelmezését, a minőségfilozófiára ható jelentősebb kutatók elméleteit, továbbá tárgyalja a vállalati/intézményi minőségmenedzsment rendszerét, a termelési folyamat-, megfelelőség- és minőség szabályozását, a fogyasztókapcsolat és a beszállítói kapcsolat minőségmenedzsmentjét, a termelési rendszer minőségképességének biztosítását, a terméktervezés és a termékéletpálya minőség szabályozását.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> A minőségirányítás jogi szempontjai. Jótállás, szavatosság, termékfelelősség, termékbiztonság tanúsítás, megfelelőség. A minőség fogalma, a minőségügyi folyamat elemei, a minőséget kialakító külső és belső tényezők. Crosby minőségi abszolútumai. Juran-féle minőségtervezési útvonal. A minőségmenedzsment rendszerek a vállalatok, intézmények vezetési rendszerében; Minőségfilozófiák, minőségiskolák; Minőségmenedzsment rendszerek alapelvei; A termelő vállalatoknál és a szolgáltató szervezeteknél alkalmazott minőség rendszerek fontosabb jellemzői; A Veszélyelemzés, Kritikus Szabályozási Pontok (HACCP) rendszer és alkalmazása, TQM, ISO 9001 minőségirányítási rendszer szabványkövetelmények; Esettanulmányok feldolgozása a minőségirányítási rendszer követelményeivel kapcsolatban (MSZ EN ISO 9001); Auditori szituációk értékelése a minőségirányítási rendszer követelmények ismeretében; A minőségmenedzsment és a kockázatmenedzsment kapcsolata.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - (Varga Emilné) Szűcs E. (2005): Minőségmenedzsment, Debrecen, Campus Kiadó, 300 p. ISBN 963-86424-91 - Győri Z., Győriné Mile I.: (2001). Minőségirányítás alapjai. egyetemi jegyzet, Debrecen (a tárgyfelelős oktató által kijelölt fejezetrészek) - MSZ EN ISO 9000:2015 Minőségirányítási rendszerek. Alapok és szótár. (2015) - MSZ EN ISO 9001:2015 Minőségirányítási rendszer. Követelmények.(2015) - (Varga Emilné) Szűcs E. (2021): Előadások ppt. diaanyaga, (https://elearning.unideb.hu) <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV (Codex Alimentarius Hungaricus), https://elearning.unideb.hu/download/0/3b/a2000/2-1_1969.pdf 	

- Győri Z. (szerk.): (2000). Minőségirányítás az élelmiszergazdaságban PRIMOM, Nyíregyháza, ISBN 963-202-724-8
- IEC 31010:2019 Risk management. Risk assessment techniques (2019)
- Henkey I. (2012): Minőségmenedzsment (CD Book, Dr. Partner Bt. Tata, 2006-2012.)
- Kövesi J. – Topár J. (szerk.) (2006): A minőségmenedzsment alapjai, Typotex, Budapest, 252 p. ISBN 978-963-2797-00-7
- Szintay I. (2005): Minőségmenedzsment, Miskolc, 2005., Bíbor Kiadó, 210 p. ISBN 963-9634-06-9
- Veress G., Birher N., Nyilas M.: (2005). A minőségbiztosítás filozófiája. JEL Kiadó, Budapest.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság működéséhez kapcsolódó hazai és európai uniós szakigazgatás rendszerét, valamint a szakterületén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket.
- Ismeri az agráripári termelés területén elindult technológiai forradalom (Ipar 4.0.) lényegét, eszközrendszerét (kiber-fizikai gyártórendszerek; robotika, IoT; AI; autonóm, önszerveződő termelési erőforrások; intelligens információs rendszer és valós idejű kommunikáció) és vívmányait.
- Ismeri a minőségügyi gondolkodás főbb vonalait, filozófiáját, az ahhoz kapcsolódó alkalmazott eszközöket, a GLP alapjait, a rendszerirányítás és a folyamatszmeléletű irányítás lényegét.

b) Képességei:

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően, képes kis-, közepes és nagyméretű agrárvállalkozások, egyes szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési módszerek alkalmazására. Képes menedzselni a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását.
- Rendelkezik az élelmiszergazdaság vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal. Önállóan és biztonságosan használja az internetet, tud szelektálni az ott található tartalmak között. Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel.

c) Attitűdje:

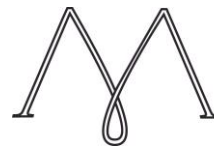
- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Elkötelezett a környezettudatos termék-előállításért a fenntartható fejlődés érdekében.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Szűcs Edit**, egyetemi tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

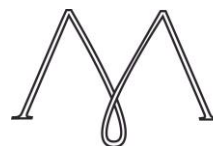
Az ismeretkör: **Differenciált szakmai ismeretek**

Az ismeretkör felelőse: **Dr. habil. Szűcs István**

Kredittartománya (KKK-ban 45-55 kredit): **45 kr**

Tantárgyai:

- 1) Agrár- és vidékgazdaságtan
- 2) Agrár- és vidékfejlesztéspolitika
- 3) Agrárköz- és szakigazgatás
- 4) Ellátásilánc-menedzsment
- 5) Agrár és élelmiszerpiacok gazdaságtana
- 6) Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana
- 7) Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana
- 8) Mezőgazdasági vállalkozások tervezés és elemzése
- 9) Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek
- 10) Fenntartható technológiák: állati termékek előállítása
- 11) Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítása
- 12) Fenntartható technológiák: élelmiszerfeldolgozás

(1.) Tantárgy neve: Agrár- és vidékgazdaságtan	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): esettanulmány készítése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a hallgatók rendelkezzenek azokkal az információkkal az agrobizniszről, azon belül is kiemelten az élelmiszergazdaságról, amelyek segítik őket, hogy megismerjék az egyes ezek szerepét a nemzetgazdaságban, az EU-ban és világviszonylatban. Ez a diszciplína a közgazdaságtan olyan ágazati alrendszer, amely a mezőgazdaság és a vidékgazdaság sajátosságainak közgazdasági, elsősorban a makroökonómiai kérdéseivel foglalkozik. A vizsgálatok, elemzések információs bázisa jelentős részben a vidék- és azon belül a mezőgazdaság mezo-ökonómiai, regionális forrásokhoz, másrészt az élelmiszeripari, bel- és külkereskedelmi, és egyéb nemzetgazdasági makro- és mikro-gazdasági területekhez kapcsolódik. Ebből következően a vidék- és agrárgazdaságtan tárgya és mélysége mind tudományterületként, mind ismeretkörként multi- és interdiszciplináris. Cél, hogy a hallgatók tájékozódjanak az élelmiszer- és élelmiszer-kereskedelemben szereplő, helyzetéről és alapelveiről. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudják helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Ismerjék az élelmiszer termékpályák szereplőit és a fontosabb termékcsoportok világpiaci kilátásait. További cél, hogy a hallgató legyen tájékozott az vidék- és agrárgazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek kialakulásában, alapvető elméleteiben.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a képzésben résztvevők megismerik az élelmiszer termékpálya összefüggéseit, részterületeit és azok kapcsolódási pontjait. A képzés részterületei a következők: A termékpálya mentén fogalmi lehatárolás. Az agrobiznisz szerepének elhelyezése a hazai és a nemzetközi szinten. A vidéki térségek és a mezőgazdaság szerepének bemutatása. A termelés sajátosságai. Termőföld és hasznosítása. Vidéki munkaerő, foglalkoztatás, népességeltartó és -megtartó képesség. Műszaki fejlesztés, kemizálás. A főbb ágazatok (növénytermesztés, szarvasmarha, sertés, baromfi) termékeinek makrogazdasági helyzete. A takarmány piac és a hústermelés összefüggései. A vidékgazdaságban végbemenő gazdasági és társadalmi folyamatok. A vidékfejlesztési problémák megoldásához szükséges fenntartható agrárgazdálkodási feladatok. Makroszintű élelmiszerbiztonság és élelmiszerhigiéna. Élelmiszerkereskedelem. Az élelmiszer-, energia- és környezet-biztonság összefüggései. Koordináció, szövetkezés, termelői szerveződések a vidékgazdaságban.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Harangi-Rákos M. (2021): Előadások és gyakorlatok tananyaga (https://elearning.unideb.hu) - Mizik T. (szerk.) (2018): Agrárgazdaságtan II.: Az agrárfejlesztés mikro- és makroökonómiaja. 446 p. Budapest: Akadémiai Kiadó, ISBN: 978 963 05 9908 5, 446 p. - Fertő I. – Mizik T. (szerk.) (2016): Agrárgazdaságtan I. – Mezőgazdasági árak és piacok, 334 p. ISBN: 978 630597272 - Fogarassy Cs. - Villányi L. - Nagy H. - Orlovics Zs. - Pálkás P. - Pércsi K. - Tóth T. - Tornyai E. - Vasa L. (2004): Agrárgazdaságtan I. SZIE ARGI Agrárpolitikai Tanszék, https://www.georgikon.hu/tanszekek/agrargaz/Tananyagok/Weisz%20M/Agr.gazd/Agr%C3%A1rgazdas%C3%A1gtan.pdf - Popp J. – Potori N – Udovecz G. – Csikai M. (szerk.) (2008): A versenyhelyek javításának lehetőségei a magyar élelmiszer-gazdaságban. Alapanyag-termelő vagy nagyobb hozzáadott-értékű terméket előállító ország leszünk? Magyar Agrárkamara, Szaktudás Kiadó Ház Budapest, 2008, 164 p. ISBN: 978-963-9935-03-7 	

Ajánlott irodalom:

- Krijn J. Poppe; Catherine Termeer, Maja Slingerland (editors) (2009): Transitions toward sustainable agriculture and food chains in peri-urban areas. Wageningen Academic Publishers
- Joachim von Braun, Volker ter Meulen, Dag Lorents Aksnes, Tim Benton, Alberto Garrido, Charles Godfray, Anne-Marie Hermansson, Sander Janssen, Christian Jung, Pavel Krasilnikov, Aifric O'Sullivan, Jozsef Popp, Angelika Schnieke, Barbara Wroblewska, Claudia Canales, Robin Fears – Robin Fears (szerk.) (2018): Opportunities and challenges for research on food and nutrition security and agriculture in Europe. Halle: EASAC Secretariat, 2017. 72 p. (34., EASAC policy report 34; ISBN: 978-3-8047-3811-9

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Részletekbe menően elsajátította az agrárium makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit és jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét.
- Ismeri az élelmiszergazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szférához. Tisztában van azzal, hogy a primer szektorban előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit. Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági folyamatokat. Ismeri az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit, különös tekintettel a Közös Agrárpolitikára és a Vidékfejlesztési politikára.
- Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.
- Rendelkezik a mezőgazdasági és élelmiszeripari ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdálkodástudományi képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.

b) Képességei:

- Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmas az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.
- A hallgató képes a nemzetgazdaság alapvető szektorainak sajátosságait, kapcsolatrendszerét, a vállalkozási döntéseket meghatározó nemzetgazdasági környezet feltételrendszerét átlátni, felelősségteljes döntéseket hozni a gyakorlati problémák megoldásakor. Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve mellett elkötelezettség jellemzi. Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező. Az általa, illetve a közreműködésével elkészült elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

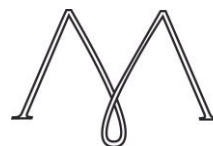
(2.) Tantárgy neve: Agrár- és vidékfejlesztéspolitika	Kreditértéke: 3+0=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 - 0% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszámja: nappali képzés: 30 ea. és 0 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 0 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja az, hogy a hallgatók rendelkezzenek azokkal az információkkal az Európai Unió szakpolitikáiról, amelyek segítik őket a szakmai jövőjük építésében. Ismerjék meg az agrár-politikának az integrációban kezdetektől betöltött szerepét, információt nyerjenek a nemzetközi agrárpiacról, annak elméleti háttéréről. Tájékozódjanak a környezetpolitika térnyeréséről, alapelveiről, mely tudás alapja lehet a környezettudatos gondolkodás formálásának. Ezen kívül a hallgatók ismereteket szereznek a vidékpolitika szerepéről és jogszabályi háttéréről a gazdaságpolitikák között. Ismerjék a nemzeti vidékstratégiát és az innováció szerepét a vidékfejlesztésben. Cél, hogy a megismerjék az agrárpolitika szabályozás elméleti alapjait és céljait. Az agrárpolitika eszközrendszereinek vizsgálata után széleskörű információkat szerezhetnek a kormányzati beavatkozások lehetséges módjairól.</i></p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a képzésben résztvevők megismerik az agrár- és vidékfejlesztéspolitika legfontosabb összefüggéseit, az alapvető fontosságú agrár- és vidékfejlesztési koncepciókat, továbbá az agrárpolitika és a vidékfejlesztéspolitika egymásra épülő részterületeinek működését, összefüggéseit és a szakterületeken elért teljesítmények mérésének módjait is. A képzés keretében az alábbi részterületek kapcsán történik kompetenciafejlesztés: vonatkozó EU szakpolitikák története, jogrendszere, intézményrendszere, költségvetése, A Közös Agrárpolitika szabályrendszer változásainak, főbb mérföldköveinek áttekintése. A Közös Agrárpolitika 2020 után. EU tagságunk agrár- és vidékgazdasági tapasztalatai. Az EU és a nemzeti vidékfejlesztési politika fejlődése, a vidékfejlesztés jelentősége. Közösségi politikák, regionális politika. Környezetpolitika kialakulása és működési rendszere. A fenntartható fejlődés fontosabb dokumentumai az EU-ban. Energiapolitika, energiaügy agrár- és vidékfejlesztés-politikai vonatkozásai. Uniói és hazai vidékfejlesztési programok.</p> <p>A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez, amely során az előadások a DE eLearning rendszerében és a Webex felületen is kivitelezhetők.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Harangi-Rákos M. (2021): Előadások dia-anyaga, https://elearning.unideb.hu/ - Popp J. - Biró Sz. - Rácz K. - Hamza E. - Balogh P. - Oláh J. (szerk. Popp J. - Oláh J. 2016): Az EU Közös Agrárpolitikája és a Magyar Vidékfejlesztési Program, Budapest: Szaktudás Kiadó Ház Zrt., 2016. 211 p. ISBN: 978-615-5224-71-3 - Halmai P. (2020): Európai gazdasági integráció, Dialóg Campus, Budapest, 318 p. https://antk.uni-nke.hu/document/akk-copy-uni-nke-hu/717_Europai_gazdasagi_integracio.pdf - Biró Sz. (2018): A KAP lehetséges irányai 2020 után. Agrárgazdasági Kutató Intézet, Budapest - Popp J. (2004): Az EU Közös Agrárpolitikájának elmélete és nemzetközi mozgástere. Kiadó: Európai Agrárpolitika Kft. ISBN 963 217 735 5 <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Horváth Z. (2007): Kézikönyv az Európai Unióról. Hetedik, átdolgozott, bővített kiadás HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. 	

<p>- Az EU szakpolitikáihoz kapcsolódó nemzetközi joganyagok, tanulmányok, https://europa.eu/</p>	
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség</i> stb., <i>KKK 8. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>	
<p>a) <i>Tudása:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit, különös tekintettel a Közös Agrárpolitikára (KAP), és tisztában van a hazai és európai uniós finanszírozású támogatások rendszerével.- Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.- Tisztában van a nemzetközi agrár- és vidékpolitika jelentőségével, ezzel kapcsolatban tudja és érti a szakpolitikák alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait. Ismeri a szakpolitikák egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns döntéshozatali folyamatokat. Ismeri az agrár- és vidékfejlesztés-politika alapvető funkcióit és összefüggéseit.	
<p>b) <i>Képességei:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.- Képes a szakpolitikai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során. Képes a nemzeti és uniós szakpolitikák intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni.	
<p>c) <i>Attitűdje:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa.	
<p>d) <i>Autonómiaja és felelőssége:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.- Társadalmi és szakpolitikai ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában. Alkalmazza a „gondolkodj globálisan és cselekedj lokálisan” elvet a mindennapok során.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):	Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika , egy. docens, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak):	-

(3.) Tantárgy neve: Agrárköz- és szakigazgatás	Kreditértéke: 3+0=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 - 0% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 0 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 0 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): nincs	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a hallgatók áttekintést kapjanak a nemzetközi és a magyar szervezeti rendszer feladat- és hatásköreiről, szakterület programjaiban beöltött szerepükről. A hallgatóknak lehetősége nyílik betekintést nyerni az agrár-szakigazgatás szabályozásának jelenlegi helyzetébe. A tananyag főként a magyar jogra épül, de azon keresztül kiterjed az EU által előírt követelményekre is.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei</i>: az agrár-szakigazgatás története, a gazdaságigazgatással kapcsolatos állami, önkormányzati és nem kormányzati szervek által ellátandó feladatok; Az állam gazdaságszervező és –szabályozó tevékenysége, annak eszközei; Az agrárágazat igazgatása, az agrárigazgatás hazai és európai uniós intézményi rendszere; E-közigazgatás és E-szakigazgatás: digitalizáció a rendszerben. A földügyi szakigazgatás – az ingatlan- és a földhasználati nyilvántartás, MePAR, földvédelem; Termelési alapokkal kapcsolatos igazgatás: az állattenyésztés, növénytermesztés és a kertészet igazgatása, Természeti és genetikai alapokkal kapcsolatos szakigazgatás; Élelmiszer-lánc biztonsági szakigazgatás: (a) állategészségügy és állatjólét; (b) növényvédelem, élelmiszerbiztonság, A környezet-, víz- és természetvédelmi szakigazgatás hazai rendszere, Erdészet, vadgazdálkodás és a halászat szakigazgatási rendszere.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Boros A. - Imre M. - Kristó K. - Mikó Z. - Papp Zs. (2010). Agrár- és vidékfejlesztési igazgatás; Szaktudás Kiadó Ház Rt., 258. p. ISBN: 9789639935488 - Csáki Cs. (2014): Agrárpolitika, agrárigazgatás, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Vezető-és Továbbképzési Intézet, http://m.ludita.uni-nke.hu/repozitorium/bitstream/handle/11410/10553/Teljes%20sz%C3%B6veg?sequence=1&isAllowed=y - Horváth P. (2021): Előadások tananyaga, (https://elearning.unideb.hu) - Imre M. - Mikó Z. - Lentner Cs. - Kristó K. - Kovács É. M. - Boros A. (2015). Közigazgatási szakvizsga, Gazdasági igazgatás, Jegyzet. Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest, 159. p. ISBN 9786155527395. - Mikó Z. (2019): Agrár- és vidékfejlesztési igazgatás, https://jak.ppke.hu/uploads/articles/236218/file/Agr%C3%A1rigazgat%C3%A1s%202019.%20augusztus.pdf <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Csák Cs. (szerk.) (2010). Agrárjog – A magyar agrárjog fejlődése az EU keretei között. Novotni Kiadó, Miskolc, 2010. 288. p. ISBN: 96393603331 - Joseph A. M. (2007): EU Agricultural Law. Oxford, University Press, 456. p. ISBN-13 : 978-1904501657 	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 8. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	

a) *Tudása:*

- Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság működéséhez kapcsolódó hazai és európai uniós szakigazgatás rendszerét, valamint a szakterületén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket.
- Ismeri és érti az agrárgazdaság szereplőinek sajátosságait, szerepüket a nemzetgazdaságban és a társadalomban.
- Ismeri és érti az adott szakterület működésének vonatkozó intézményi jogszabályi környezetét, és a fennálló összefüggéseket.

b) *Képességei:*

- Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan.
- Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.
- Képes agrár-szakigazgatási alap- és irányítói feladatok ellátására és a szakmai tevékenységének gyakorlását hatályos jogszabályi és intézményi keretek között megvalósítani. Rendelkezik az élelmiszergazdaság, szak- és közigazgatás vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal.
- Képes saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.

c) *Attitűdje:*

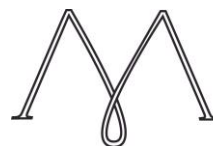
- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek. Jogszabálykövető magatartást mutat és ezt elvárja kollégáitól és beosztottjaitól is.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában az agrár-szakigazgatás területén. Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Horváth Péter**, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

(4.) Tantárgy neve: Ellátásilánc-menedzsment	Kreditértéke: 2+1=3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 66,6 – 33,3% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszámja: nappali képzés: 30 ea. és 15 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 5 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): esettanulmány	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): nincs	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a hallgatók megismerjék az ellátási lánc szemléletet (Supply Chain Management – SCM), és elsajátítsák az ellátási lánc működése és az agrár-élelmiszer vállalkozások eredményessége közötti kapcsolatot. A vállalkozás elvárásainak való megfelelés jegyében komplex módon szemlélik a beszerzési, raktározási és szállítási folyamatokat, azok költségeit. Képesek legyenek átlátni az élelmiszergazdasági vállalkozások és működéseik kapcsolódó folyamatait, hogy a komplex folyamatfejlesztésben innovatív láncszemlélet tudjanak érvényesíteni.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a vállalati értéklánc értelmezése és az agrár-élelmiszer gazdaságban kialakult ellátási hálózatok felépítésének a tárgyalása mellett kitérünk az ellátás-elosztási rendszerek jellemzőire, az ellátási lánc fogalomrendszerére, struktúrájára, és tevékenységeire. A képzésben résztvevők megismerik az ellátásilánc és üzleti logisztika alapfogalmait, a vállalati logisztika logikai szakaszait, az ellátásilánccok felépítését, a beszerzés, készletezés és raktározás alapjait, a disztribúciót, és a teljesítménymutatókat és teljesítménymérést. Megismerik a kapcsolódó tervezési metódusokat és teljesítményértékelési modelleket pl. SCOR-modell, továbbá a hagyományos és integrált elosztási rendszerek közötti különbségeket, a rövid ellátási lánc (REL) koncepciót és jellemzőit. Termelővállalatok, beszállítók, vevők, különféle logisztikai szolgáltatók logisztikai rendszereinek összekapcsolása, az ellátási lánc integrációja és koordinációja, valamint főbb tényezőit. A környezeti és gazdasági változások hatása az SCM-re, az ún. bővített ellátási lánc. A bővített ellátási lánc modellje és a 3G (Globális Gazdasági Gondolkodásmód) szemlélet összefüggései. Mindezeket az Ipar 4.0 szellemében és keretei közé illesztve. Továbbá megismerik a 21. századi kihívásokat és a fenntartható láncszemlélet főbb aspektusait. A gyakorlati példákat az élelmiszergazdaság területéről vesszük.</p> <p>A tantárgyhoz gyakorlat is tartozik, amelyen a hallgatók egy-egy aktuális témát team munkában (3-4 fő) elkészítendő és szóban (élő, ill. on-line formában) prezentálandó anyagok (beadandó tanulmányok és azokhoz készült prezentációk) révén sajátítanak el. Emellett a szakterületre jellemző legfontosabb kalkulációs és döntési módszereket gyakorolják, feladatokat oldanak meg és nyújtanak be egyénenként, hogy ellenőrizhető formában végezzék azok elsajátítását.</p> <p>A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is. A leadott tananyag digitálisan elérhető az egyetemi eLearning rendszerben egységes szerkezetben, a tematikához illeszkedően. A vizsgarendszerben a tantárgyi sajátosságoknak megfelelően teszt és kifejtős vizsgakérdések, illetve döntés előkészítéshez alkalmazható számítási feladatok együttese kerül számonkérésre.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szegedi Zoltán (szerk.): Ellátásilánc-menedzsment, Kossuth, 2012 ISBN 978-963-09-6944-4 - Felföldi J. - Ványi N.: Bevezetés az ellátási lánc menedzsmentbe. e-book 2018. kézirat - Felföldi J. (2021): Előadások és gyakorlatok ppt. dia-anyaga, (https://elearning.unideb.hu) <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p>	

- Bowersox, Donald J. –Bowersox, David J. – Cooper, M.B. – Bowersox, J.C. (2013): Supply chain logistics management. Fourth edition. McGraw Hill International Edition ISBN 978-007-132621-6
- Dani S. (2015): Food supply chain management and logistics. pp 260, KoganPage, ISBN: 9780 7494 7364 8
- Deloitte (2013): The food value chain: a challenge for the next century. Deloitte Touche Tohmatsu, London.
- Emmett, S. (2009): Excellence in Freight Transport: How to Better Manage Domestic and International Logistics Transport Cambridge Academic, ISBN: 1903499496

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) *Tudása:*

- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az élelmiszergazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szférához.
- Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság területén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. Birtokában van a legalapvetőbb elosztási rendszerek kialakításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek.
- Tisztában van a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiaci hatásaival, azok széleskörű elterjedésének pozitív és negatív következményeivel, továbbá értelmezni tudja ezek potenciális lehetőségeit és hatásait a gyártásban, a beszerzési láncokban, a logisztikai és termelési folyamatok szervezésében.

b) *Képességei:*

- Rendelkezik az élelmiszergazdaság vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal. Önállóan és biztonságosan használja az internetet, tud szelektálni az ott található tartalmak között, jellemző rá a tudatos médiahasználat. Tanulmányai során hatékonyan alkalmazni tudja a digitális technológiákat és technikákat.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.

c) *Attitűdje:*

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek. Elkötelezett a teljes ellátáslánc mentén a környezettudatos gazdálkodásért a fenntartható fejlődésért.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Felföldi János**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

(5.) Tantárgy neve: Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): esettanulmány</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): esettanulmány készítése</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja az, hogy a hallgatók megismerjék a hazai és nemzetközi mezőgazdasági piacok belső működésének rendjét és gazdasági összefüggéseit. További cél megismertetni a hallgatókat a nemzetközi kereskedelmet szabályozó legfontosabb intézményi- és eszközrendszerrel, és a kereskedelmi ügyletekkel. A hallgató alkalmassá válik nemzetközi kereskedelmi ügyletek áttekintésére, lebonyolítására. A hallgatók a tanév során elsajátítják a mezőgazdasági piacok gazdaságtanának elméleti kérdéseinek alapjait. A gyakorlat keretében választott témában team munkában beadandó esettanulmányt készítenek el, mely egy adott mezőgazdasági ágazat aktuális piaci helyzetével foglalkozik. Az elkészült esettanulmányt kiselőadás formájában is ismertetik a gyakorlat során.</i></p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a kereskedelempolitikához kapcsolódó legfontosabb alapfogalmak ismertetése, rendszerezése; A nemzetközi kereskedelempolitika intézményrendszere (GATT, WTO); A nemzetközi kereskedelempolitika eszközrendszere (vám, mennyiségi korlátozások, szubvenciók, egyéb eszközök); Fontosabb nemzetközi, gazdasági és pénzügyi szervezetek (IMF, Világbank, OECD és néhány más fontosabb gazdasági szervezet áttekintése); A kereskedelmi tevékenység, a termék útja, a disztribúció; A kereskedelmi tevékenység legfontosabb jellemzőinek áttekintése, az áru fizikai útjának értelmezése; Az áruk csoportosítása; Kereskedőtípusok, az ajánlati tevékenység; A kereskedőtípusok bemutatása, a disztribúciós láncban elfoglalt helyük szerinti értelmezése; A kereskedőtípusok funkciói és a disztribúciós folyamat kapcsolatrendszerének értelmezése; Az ajánlatok fajtáinak, formáinak és az ajánlat tartalmának, valamint értékelési szempontrendszerének áttekintése; A külkereskedelmi szerződés; A külkereskedelmi szerződés résztvevőinek és kötelező kellékeinek bemutatása példákon keresztül; Az INCOTERMS klauzulák áttekintése; Fizetési módok a külkereskedelemben; A leggyakrabban használt külkereskedelmi fizetési módok áttekintése, különös tekintettel az inkasszóra és az akkreditívra. Kvantitatív mérések áttekintése; A piacok és a piacosítás áttekintése; Az agrár és élelmiszeripari tevékenységek gazdasági fontosságának mérése; Analitikai módszerek és eszközök (termelés és fogyasztás keretrendszere); Kereslet és rugalmassági elvek és a kínálati elvek; Piaci viselkedés modellezése és az alternatív piaci szerkezetek; Árak felderítése; Az agrárpiacok térbeli aspektusai; A piacok térbeli karakterisztikája; A helyi piacok és nemzetközi kereskedelem összefüggései; Árutőzsde és közraktározás; Nemzetközi kereskedelem és a nemzetközi kereskedelmi modell és szabályozások; Az agrárpiacok időbeli aspektusai; Raktározási döntések az agrár és élelmiszeriparban; Future piacok, a „hedge” alapjai és az opciós piacok és használatuk. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is. Amennyiben digitális oktatás és vizsgáztatás kerül bevezetésre, a vizsga is online történik.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Csapó Zs. (2010): Nemzetközi kereskedelempolitika. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 135 p. ISBN 978-963-473-350-8 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) - Gál T. – Szakály Z. (2019): A kereskedelem és marketing alapjai. Egyetemi jegyzet, Debreceni Egyetem, 61 p. - Kárpáti L. – Lehota J. (szerk.) (2010): Kereskedelmi ismeretek. Szaktudás Kiadó Ház Zrt, Budapest, 147 p. ISBN 9789639935419 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) 	

- Kozár L. (2011): Nemzetközi áru- és tőzsdei kereskedelmi ügyletek. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest. 350 p. ISBN 9789639935662 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei)
- Varga T. - Tunyonyigé Nechay V. - Mizik T. (2007): AGRÁRGAZDASÁGI TANULMÁNYOK 2007.2. szám, A mezőgazdasági árképzés elméleti alapjai és hazai gyakorlata, Agrárgazdasági Kutató Intézet, Budapest, Zsil u. 3-5. (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei)
- Csapó Zs. (2021): Előadások és gyakorlatok ppt. diaanyaga, (<https://elearning.unideb.hu>)

Ajánlott irodalom:

- Krugman, P.R. – Obstfeld, M. – Melitz, M. (2018): International Trade: Theory and Policy, Pearson, 11th edition. ISBN-13 9780134520995 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei)
- Economics of Risk, edited by Donald J. Meyer, W. E. Upjohn Institute for Employment Research, 2002.
- Economics of Agricultural Markets, Ronald A. Schrimper, 2001., Prentice Hall, Upper Saddle River, USA, New Jersey 07458, ISBN 0-13-775776-X
- Geman, Hélyette: Agricultural finance: from crops to land, water and infrastructure (The Wiley finance series) Printed in Great Britain by TJ International Ltd, Padstow, Cornwall, UK, ISBN 978-1-118-82738-3
- A. Roncoroni – G. Fusai – M. Cummins: Handbook of Multi-Commodity Markets and Products, Structuring, Trading and Risk Management, 2015, John Wiley & Sons Ltd, ISBN 978-0-470-74524-3
- Tomek, William G., and Harry M. Kaiser. Agricultural Product Prices, Cornell University Press, 2014., Cornell University Press, Printed in the United States of America, ISBN 978-0-8014-5230-7

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség stb., KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és ismeri az élelmiszergazdaság általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását az üzleti szférához.
- Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság területén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket.

b) Képességei:

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően, képes kis-, közepes és nagyméretű agrárvállalkozások, egyes szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.
- Rendelkezik az élelmiszergazdaság vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal. Önállóan és biztonságosan használja az internetet, tud szelektálni az ott található tartalmak között, jellemző rá a tudatos médiahasználat. Tanulmányai során hatékonyan alkalmazni tudja a digitális technológiákat és technikákat.

c) Attitűdje:

- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Csapó Zsolt**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. Kovács Krisztián**, adjunktus, PhD

(6.) Tantárgy neve: Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): esettanulmány	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): esettanulmány készítése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Fenntartható technológiák: állati termékek előállítása (2. félév)	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a hallgatókkal megismertesse a főbb állattenyésztési ágazatok piaci, szervezési és üzemgazdasági jellemzőit, összefüggéseit. Az oktatás a legfőbb ágazatokra koncentrál: tejhasznú szarvasmarha, húsmarha, sertés, juh, broiler csirke; étkezési tojás, pulyka, lúd, kacsza, hal, nyúl, házi méh. Az oktatás további célja, a hallgatókat megismertetni a főbb állattenyésztési ágazatok elsősorban mikro- és másodsorban makroszintű ökonomiai kérdéseivel. A hallgatók tananyag elsajátítását követően megismerik az egyes állattenyésztési ágazatok gazdasági és társadalmi helyzetét és képesek lesznek megalapozott vezetői döntéseket hozni az egyes állattenyésztési ágazatok vezetése kapcsán.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a hallgatóknak a tantárgy keretében el kell sajátítaniuk az üzemi szintű gazdálkodási döntéshozatalhoz szükséges ágazati, piaci és üzemgazdasági ismereteket minden fontosabb állattenyésztési ágazat vonatkozásában. Ennek érdekében a hallgatók minden tanult ágazat esetében: (a) mélységében megértik a piac működési mechanizmusát, felépítését, szerkezetét, valamint a piaci szereplők viselkedését, erőviszonyait, függőségi rendszerüket és döntéseik mozgatórugóit; (b) megismerik és megértik az egyes állattenyésztési ágazatoknak az üzemi gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, az ágazatok üzem belüli horizontális és vertikális kapcsolatait, valamint az egyes ágazatok jellemző gazdasági-döntési problémáit, dilemmáit, illetve a döntéshozatalhoz szükséges gazdálkodási alapelveket, összefüggéseket; (c) elsajátítják a termelési folyamattal, a tartás- és takarmányozás-technológia főbb jellemzőivel és munkaműveleteivel, valamint az ágazatok üzemgazdasági jellemzőivel (a termelés erőforrásigénye, érték-, költség- és jövedelem-viszonyai, hatékonysága) összefüggő ismereteket. Az előadások tematikája minden ágazat esetében a következő témakörökre épül: (1) Az állattenyésztési ágazatok gazdasági jelentősége, szerkezete, felépítése, fejlődési tendenciái, piaci helyzete és szabályozása, továbbá várható hosszú távú piaci kilátásai. (2) A termelés üzemgazdasági sajátosságai és erőforrásigénye (befektetett tőke, forgótőke, munkaerő, szaktudás), valamint a termelés kockázati tényezői. (3) Az egyes ágazatok termelési értéke, költség- és jövedelemviszonyai, illetve hatékonysága különböző termelési színvonalon (extenzív-intenzív). (4) Az üzemi (mikro) és az ágazati (makro) szintű versenyképesség jellemzése az erőforrások, üzemméret, hatékonyság, szervezettség és piaci igények oldaláról. (5) A hatékonyság és versenyképesség üzemi szintű kulcstényezői, illetve fokozásuk üzemi szintű tartalékai. A gyakorlatok során a hallgatók esettanulmány jelleggel gazdasági kalkulációkat készítenek az oktató útmutatásai alapján. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line megvalósuló oktatás feltételeihez is.</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szűcs I. (2021): Előadások és gyakorlatok ppt. dia-anyaga, (https://elearning.unideb.hu) - Apáti F. – Nábrádi A. – Szöllősi L. – Szűcs I. (2018): Üzemtan, egy. jegyzet (Szerk. Szűcs I.) EFOP-3.4.3-16-2016-00021, Debreceni Egyetem, 1-237 p. ISBN 978-963-490-139-6. (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) - Szűcs I. (Szerk.): Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) Debreceni Egyetem AGTC. Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-64-5 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) 	

- Apáti F. - Berde Cs. - Blaskó B. - Felföldi J. - Madai H. - Nábrádi A. - Pupos T. - Szénásné Ványi N. - Szöllősi L. - Szűcs I. (2013): Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek /elméleti jegyzet/ Debreceni Egyetem Gazdálkodástudományok Centruma, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei)

Ajánlott irodalom:

- Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K. (Szerk.): Üzemtan I. Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-90-0-Ö; ISBN 978-963-9736-92-4
- Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K. (Szerk.): Üzemtan II. Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-90-0-Ö; ISBN 978-963-9736-92-4
- H. D. Schaffer – P. Koonnamthamdee – D. E. Ray: Economics of industrial farm animal production: http://www.ncifap.org/_images/212-6_PCIFAP_Ecnmics_v5_tc.pdf

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését ismeri az élelmiszergazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását az üzleti szférához. Ismeri az állattenyésztési ágazatok általános és specifikus gazdasági jellemzőit, kihívásait és fejlődési irányait.
- Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság területén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket. Birtokában van az állati termékek előállításával összefüggő azon ágazati, piaci és üzemgazdasági ismerteknek, melyek elvi, logikai és lexikai alapját képezik az ágazatokkal kapcsolatos tervező, elemző, szervező és irányító munkának. Ismeri az agrárökonómia (üzemtan) sajátos kutatási módszereit.

b) Képességei:

- Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan.
- Képes az állati termék-előállításához szükséges erőforrások megtervezésére, beszerzésére, elosztására, a termelési folyamatokkal való összehangolására és hatékony működtetésére, továbbá az ágazatok, illetve a gazdálkodás eredményeinek elemzésére, értelmezésére, egzakt és tényszerű következtetéseken alapuló gazdálkodói döntéshozatalra.
- Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az állattenyésztéshez kapcsolódó hazai, nemzetközi gazdaságpolitikai és társadalmi eseményekben és jelenségekben. Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve mellett elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Nyitott a mezőgazdasági ágazatok gazdaságtanában érdekelt szereplők véleményének befogadására.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. A munkájával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat betartja és betartatja.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Szűcs István**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. Kovács Krisztián**, adjunktus, PhD

(7.) Tantárgy neve: Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 30 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 10 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): esettanulmány</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): esettanulmány készítése</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítása (2. félév)	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a főbb szántóföldi növénytermesztési és kertészeti ágazatok piaci, szervezési és üzemgazdasági jellemzőit, összefüggéseit, továbbá a fenntartható, környezettudatos és versenyképes gazdálkodás feltételrendszerét, beleértve a digitalizáció és precíziós gazdálkodás kihívásait. Az oktatás a legfőbb ágazatokra koncentrálna: gabonafélék (kalászos gabonák, kukorica), olajnövények (napraforgó, őszi káposztarepce), ipari növények (cukorrépa, burgonya), fehérje- és takarmánynövények (szója, silókukorica, lucerna), szabadföldi zöldségek (csemegekukorica, zöldborsó, paprika), hajtattott zöldségek (paradicsom, paprika), gyümölcsültetvények (alma, meggy, dió), szőlő. A tantárgy magában foglalja a fentiekben felsorolt főbb mezőgazdasági ágazatok vonatkozásában az ágazatoknak a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, az egyes ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, a termékpálya felépítését és jellemzőit, valamint szabályozását, az ágazat üzemgazdasági jellemzőit és sajátosságait, a termelés főbb munkafolyamatait és a munkaszervezésének sajátosságait, az ágazatok termelési érték, termelési költség és jövedelem viszonyait, valamint a termelés hatékonyságát és versenyképességét meghatározó összefüggések rendszerét.</i></p>	
<p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a hallgatóknak a tantárgy keretében el kell sajátítaniuk az üzemi szintű gazdálkodási döntéshozatalhoz szükséges ágazati, piaci és üzemgazdasági ismereteket minden fontosabb növénytermesztési és kertészeti ágazat vonatkozásában. Ennek érdekében a hallgatók minden tanult ágazat esetében: (a) mélységében megértik a piaci szereplők viselkedését, erőviszonyait, függőségi rendszerüket és döntéseik mozgatórugóit; (b) megismerik és megértik az egyes növénytermesztési és kertészeti ágazatoknak az üzemi gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, az ágazatok üzemen belüli horizontális és vertikális kapcsolatait, valamint az egyes ágazatok jellemző gazdasági-döntési problémáit, dilemmáit, illetve a döntéshozatalhoz szükséges gazdálkodási alapelveket, összefüggéseket; (c) elsajátítják a termelési folyamattal, a termesztés-technológia főbb jellemzőivel és munkaműveleteivel, valamint az ágazatok üzemgazdasági jellemzőivel (a termelés erőforrásigénye, érték-, költség- és jövedelem-viszonyai, hatékonysága) összefüggő ismerteket. Az előadások tematikája minden ágazat esetében a következő témakörökre épül: (1) Az ágazatok gazdasági jelentősége, szerkezete, felépítése, fejlődési tendenciái, piaci helyzete és szabályozása, továbbá várható hosszú távú piaci kilátásai. (2) A termelés üzemgazdasági sajátosságai és erőforrásigénye (befektetett tőke, forgótőke, munkaerő, szaktudás), valamint a termelés kockázati tényezői. (3) Az egyes ágazatok termelési értéke, költség- és jövedelemviszonyai, illetve hatékonysága különböző termelési színvonalon (extenzív-intenzív). (4) Az üzemi (mikro) és az ágazati (makro) szintű versenyképesség jellemzése az erőforrások, üzemméret, hatékonyság, szervezettség és piaci igények oldaláról. (5) A hatékonyság és versenyképesség üzemi szintű kulcstényezői, illetve fokozásuk üzemi szintű tartalékai. A gyakorlatok során a hallgatók esettanulmány jelleggel gazdasági kalkulációkat készítenek az oktató útmutatásai alapján. A tantárgyi tematika és követelményrendszer illeszkedik az on-line oktatáshoz is.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Apáti F. – Nábrádi A. – Szöllősi L. – Szűcs I. (2018): Üzemtan, egy. jegyzet (Szerk. Szűcs I.) EFOP-3.4.3-16-2016-00021, Debreceni Egyetem, 1-237 p. (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei) 	

- Blaskó B. - Cehla B. - Kiss I. - Kovács K. - Lapis M. - Madai H. - Nagy A. – Sz. - Nábrádi A. - Pupos T. - Szöllősi L. - Szűcs I. (2011): Állattenyésztési ágazatok ökonómiája, Debreceni Egyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Pannon Egyetem, 2011. https://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop425/0010_1A_Book_19_Allattenyesztesi_agazati_okonomia/ch04s04.html (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei)
- Szűcs I. (szerk.): Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) Debreceni Egyetem AGTC. Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-64-5 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei)
- Apáti F. - Berde Cs. - Blaskó B. - Felföldi J. - Madai H. - Nábrádi A. - Pupos T. - Szénásné Ványi N. - Szöllősi L. - Szűcs I. (2013): Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek /elméleti jegyzet/ Debreceni Egyetem Gazdálkodástudományok Centruma, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2 (a könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei)
- Apáti F. (2021): Előadások és gyakorlatok ppt. dia-anyaga, (<https://elearning.unideb.hu>)

Ajánlott irodalom:

- Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K. (Szerk.): Üzemtan I. Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-90-0-Ö; ISBN 978-963-9736-92-4
- Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K. (Szerk.): Üzemtan II. Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-90-0-Ö; ISBN 978-963-9736-92-4
- H. D. Schaffer – P. Koonnamthamdee – D. E. Ray: Economics of industrial farm animal production: http://www.ncifap.org/_images/212-6_PCIFAP_Ecnmics_v5_tc.pdf

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét.
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését ismeri az élelmiszergazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását az üzleti szférához. Ismeri a növénytermesztési és kertészeti ágazatok általános és specifikus gazdasági jellemzőit, legfontosabb kihívásait és fejlődési irányait. Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság területén lejátszódó folyamatokat, a köztük lévő összefüggéseket. Ismeri az agrárökonómia (üzemtan) sajátos kutatási módszereit.

b) Képességei:

- Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Képes az növényi termék-előállításához szükséges erőforrások megtervezésére, beszerzésére, elosztására, a termelési folyamatokkal való összehangolására és hatékony működtetésére, továbbá az ágazatok, illetve a gazdálkodás eredményeinek elemzésére, értelmezésére, egzakt és tényszerű következtetéseken alapuló gazdálkodói döntéshozatalra. Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni a növénytermesztéshez és kertészethez kapcsolódó gazdaságpolitikai kérdésekben. Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során.

c) Attitűdje:

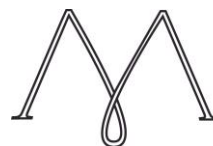
- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve mellett elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.

d) Autonómiája és felelőssége:

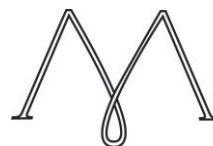
- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. A munkájával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat betartja és betartatja.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Apáti Ferenc**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. habil. Szűcs István**, egyetemi docens, PhD

(8.) Tantárgy neve: Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése	Kreditértéke: 1+3=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 25 - 75% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 15 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 5 ea. és 10 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): esettanulmány</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): éves operatív terv + annak elemzése</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, olyan piacorientált elméleti és különösen gyakorlati tervezési/elemezési módszerek átadása és az ismeretek elmélyítése, amelyek birtokában a végzett hallgatók képesek lesznek a mezőgazdaság sajátosságait figyelembe véve a mezőgazdasági üzemtan és a számvitel előírásai/elvárásai szerint a mezőgazdasági vállalkozások tevékenységének átfogó (termelés, input/output, finanszírozás, likviditás, készletgazdálkodás, stb.) tervezésére (növénytermesztés, kertészet, állattenyésztés, mezőgazdasági szolgáltatások) és elemzésére. A hallgatók a tanév során elsajátítják a piacgazdaságban működő mezőgazdasági vállalkozások tervezéshez és ágazati elemzéséhez kapcsolódó és azt megalapozó legfontosabb ismereteket. A gyakorlatvezető irányításával minden hallgató számítógép segítségével önállóan készíti el egy mezőgazdasági vállalkozás éves termelési és pénzügyi tervét és annak komplex gazdasági elemzését. A tantárgy elsajátítását követően, a végzett hallgatók képesek lesznek mezőgazdasági vállalkozások tevékenységének egy-egy területére, illetve annak egészére vonatkozó helyzetelemzésére, amely nélkülözhetetlen a különböző tervezési feladatok és gazdálkodói döntések előkészítésére. A hallgatók az elkészült komplex működési tervet és annak elemzését prezentálják azaz megvédik.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a tantárgy általános elvárása a gazdasági jellegű ágazat specifikus tervező/elemező munkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése. A tantárgy saját esettanulmány elkészítésével segíti az adatgyűjtéshez és az elemző munkához szükséges készségek és képességek fejlesztését, a problémafeltárást, a rendszerben való gondolkodást és a mezőgazdasági termelő vállalkozás, mint rendszer elemei között meglévő összefüggések feltárását, vizsgálatát. A tantárgy mezőgazdasági vállalkozások tevékenységének részletes és komplex elemzése keretében foglalkozik a növénytermesztési főágazat, ezen belül a szántóföldi növénytermesztés és kertészeti tevékenység, valamint az állattenyésztési főágazaton belül a szarvasmarha-, a sertés-, a juh- és a baromfiágazat vizsgálatával és azok sajátosságaival. A tantárgy funkcionális tevékenységi körben külön foglalkozik a talajerő-gazdálkodás, a takarmánygazdálkodás, a segédüzem, a javító-karbantartó tevékenység, illetve a főágazati és gazdasági általános költségek elemzési/tervezési sajátosságaival is. A tantárgy keretében a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján önállóan elkészítik egy növénytermesztéssel és állattenyésztéssel egyaránt foglalkozó mezőgazdasági vállalkozás komplex helyzetfelmérését és elemzését, illetve az erre épülő éves működési tervét. Témakörök: Az adat- és információgyűjtésen szerzett személyes tapasztalatok megvitatása; A terv felépítése, a követelményrendszer ismertetése, helyzetfelmérés eredménye; Helyzetfelmérés és helyzetelemzés; Konceptióterv készítése; A tejhasznú szarvasmarha ágazat technológiai tervezése; A második állattenyésztési ágazat (pl. sertés, baromfi, tojás, hal, nyúl, húsló, húsmarha) technológiai tervezése; Konzultáció, részértékelés (a beadott helyzetfelmérések és az állattenyésztéssel kapcsolatos kérdések megvitatása); A növénytermesztési és kertészeti ágazatok technológiai tervezése; A vetésszerkezet tervezése; A menedzsment tevékenységek és a segédüzem működési tervének készítése; Összesítő és mérlegtáblázatok készítése; A komplex terv érzékenységvizsgálata, szöveges értékelés, tervelemzés; A tervek szöveges ismertetése és szóbeli véde.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Szűcs I. – Apáti F. – Szöllősi L. (2021): „Tervlapok 2021” (EXCEL); „Adatgyűjtő lapok 2021” (WORD) - Posta L. (2009): „Vállalati tervezés”, Egyetemi Gyakorlati jegyzet DE AMTC, Debrecen 2009. 	

- Szöllősi L. (2013): Mezőgazdasági vállalkozások és ágazatok komplex gazdasági elemzése. In: Szűcs I. (Szerk.) Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana: Elméleti jegyzet. Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Debrecen, pp. 171-229. (ISBN:978-615-5183-64-5)
- Sabján J. – Sutus I. (2009): A mezőgazdasági vállalkozások gazdálkodásának elemzése. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 264 p. (ISBN 978-963-9736-95-5)

Ajánlott irodalom:

- Sztanó I. (2001): A mezőgazdasági tevékenység elemzési sajátosságai. In: Sándor L.-né (Szerk.) Vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése. Perfekt. Budapest, pp. 260-314.
- Gazdálkodás, Haszonagrár és Magyar Mezőgazdaság c. folyóiratok a tantárgyfelelős oktató által kijelölt témához kapcsolódó cikkei
- Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné GY. K. (Szerk.): „Üzemtan II.” Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2008. ISBN 978-963-9736-92-4
- R. D. KAY – W. M. Edwards – P.A. DUFFY: Farm management McGraw-Hill Education, ISBN: 978-0-07-340094-5
- Pupos T. – Nábrádi A. – Szűcs I. – Szöllősi L. – Apáti F. – Péter Zs. M. (2010): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010. 1-185 p. ISBN: 9789639935402

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 8. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Ismeri az üzemtan sajátos tervezési és elemzési módszereit.

b) Képességei:

- Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi elemzői, vállalatoknál pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására.
- Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására, használatára. Képes önállóan és csoportmunkában is egy mezőgazdasági vállalkozás éves működési és pénzügyi tervének és annak átfogó elemzésének elkészítésére. Érti a mezőgazdasági vállalkozások tervezése során megfogalmazott célokat.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel. Önállóan és csoportban is tud tervezési/elemzési feladatokat megoldani, feladatai ellátása során együttműködik a kapcsolódó szakterületek képviselőivel. Interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális tervezési jellegű problémákat.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek. Elkötelezett a mezőgazdasági ágazatok gazdasági/társadalmi fenntarthatóságát illetően.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő feladatokat. A szakmai szereplőkkel kapcsolatban együttműködés és nyitottság jellemzi.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Szűcs István**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. habil. Szöllősi László**, egy. docens, PhD

(9.) Tantárgy neve: Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 15 ea. és 30 gyak. levelező képzés: 5 ea. és 10 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): esettanulmány</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): számítási, adatbáziskezelési feladat</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a felgyorsult világunkban egyre nagyobb teret hódító digitalizációt, és a különböző informatikai megoldások alkalmazását közelebb hozza és megismertesse a hallgatókkal, valamint az, hogy megtörténjen az információs rendszerek és szolgáltatások elhelyezése és tisztázása az agrárszektorban. A tantárgy célja ezenkívül, bevezetni a hallgatókat, a gazdaságban tevékenykedőket a digitális világ alapjaiba, megismertetve az alapvető kérdésköröket, mint például a várható piaci tendenciák, vagy, hogy miben másabb a precíziós gazdálkodás, mint a hagyományos gazdálkodás, valamint szó esik a digitalizáció előnyeiről és veszélyeiről is. Mindezek megismerése, alkalmazása hozzájárulhat az ágazati versenyképesség javításához a közép- és nagyvállalatoknál, mikro szinten pedig komoly piaci versenylőny megszerzéséhez. Az oktatás során nagy hangsúlyt helyezünk az agrárdigitalizáció gyakorlatának megismerésére.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a képzésben résztvevők megismerik az agrárszektorban használt információs rendszerek fontosabb összefüggéseit és közös jegyeit, valamint a digitális technológia alapjait, elsajátítják a digitális alapismereteket. Bemutatjuk azokat az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokat, melyek alkalmazása hozzájárul a jövedelmezőség és a versenyképesség növeléséhez az agráriumban. A hallgatók megismerkednek az élelmiszeripar minőségbiztosítási és nyomonkövetési rendszereivel. Az anyagban szó esik a különféle technológiák változatairól, alkalmazási feltételeiről, az operatív szintű működtetésről valamint ezek informatikai háttéréről. Ehhez szorosan kapcsolódik számos új és innovatív technológiai fejlesztés. A hallgatók megismerik a termelők által használt speciális eszközöket és rendszereket, segítve a termelőket a lehető leghatékonyabb és legeredményesebb munkavégzésben. A tudásalapú tőkébe való beruházás elterjedéséhez szorosan kapcsolódik a digitális technológia elterjedését elősegítő úgynevezett Ipar 4.0. Ebben egy olyan folyamatról van szó, amely mind a termelési értékláncok, mind az üzleti szféra valaminmodellek szintjén kiterjed a modern technológiák adaptálására. A digitalizációs programok magukba foglalják az infokommunikációs újítások elterjesztését, a hálózati kommunikáció meghonosítását, a szimulációs technológiák kiterjesztését, az adat (big data) és a felhő alapú számítástechnikai módszerek megvalósítását, továbbá a „virtuális valósággal” és az intelligens eszközökkel támogatott termelést.</p> <p>A tantárgy esettanulmányok feldolgozásával segíti a képességek és készségek fejlesztését, valamint a kreatív problémamegoldást. A képzés specifikus részterületei: Agrárinformációs rendszerek, KAP és az információ, Agrárstatisztika, Piaci Információs Rendszer, Tesztüzemi Rendszer, Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer, MEPAR, ENAR, Információs és ügyviteli rendszerek az agrárvállalkozásokban, az informatika szerepe az agráriumban, az erdészetben és az agrár-szakigazgatásban. Precíziós gazdálkodás informatikai háttere, Telepírányító rendszerek (Riska, Röfi, stb.). A gyakorlatokon az elméleti tananyagban ismertetett publikus információs rendszerek bemutatásra kerülnek. A szemeszter végére a hallgatók a legfontosabb publikus ágazati információs rendszerekből képesek lesznek adatokat kinyerni, azokat elemezni, értékelni. A folyamatos tanulás biztosítása érdekében minden gyakorlaton önálló feladatot kell elkészíteni. Az önellenőrzés biztosítása érdekében a tantárgy eLearning felületén elérhetők a típusfeladatok megoldásai, a beadandó anyag formai, tartalmi követelményei is.</p> <p>A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)</p>	

Kötelező irodalom:

- Herdon M. - Kapronczai I. - Szilágyi R. (2015): Agrárinformációs rendszerek. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015. 167 p. ISBN 978-963-473-822-0
- Szilágyi R. – Várallyai L. (2019): A mindennapok digitalizációja, Debreceni Egyetem, 112 p.
- Várallyai L. – Szilágyi R. (2021): Előadások és gyakorlatok ppt. dia-anyaga, (<https://elearning.unideb.hu>)

Ajánlott irodalom:

- Ahmad L., Nabi F. (2021) Agriculture 5.0 -Artificial Intelligence, IoT and Machine Learning, CRC Press ISBN 9780367646080 – a könyv egyes, a tantárgyfelelős által kiválasztott fejezetei
- Herdon M.: Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, ISBN 9789639935129
- Herdon M. - Rózsa T. (2011): Információs rendszerek az agrárgazdaságban Budapest. Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p. ISBN:9639935679
- Mark Skilton (2015): Building the Digital Enterprise, MacMillan Publishing, 230 p. ISBN 978-1-137-47772-9. „A könyv egyes, a tantárgyfelelős oktató által kiválasztott fejezetei”

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárinformatikai eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési telepírányítási szoftvereket és az agrárinformációs rendszerek folyamatait.
- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit.
- Ismeri az agráripari termelés területén elindult technológiai forradalom (Ipar 4.0.) lényegét, eszközrendszerét (kiber-fizikai gyártórendszerek; robotika, IoT; AI; autonóm, önszerveződő termelési erőforrások; intelligens információs rendszer és valós idejű kommunikáció) és vívmányait.
- Tisztában van a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiaci hatásaival, azok széleskörű elterjedésének pozitív és negatív következményeivel, továbbá értelmezni tudja ezek potenciális lehetőségeit és hatásait a gyártásban, a logisztikai és termelési folyamatok szervezésében.

b) Képességei:

- Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására, használatára. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására.
- Rendelkezik az élelmiszergazdaság vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal. Önállóan és biztonságosan használja az internetet, tud szelektálni az ott található tartalmak között, jellemző rá a tudatos médiahasználat. Tanulmányai során hatékonyan alkalmazni tudja a digitális technológiákat és technikákat.

c) Attitűdje:

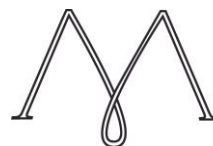
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Fejlett agrárinformatikai szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik.

d) Autonómiája és felelőssége:

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Várallyai László**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. habil. Szilágyi Róbert**, egy. docens, PhD

(10.) Tantárgy neve: Fenntartható technológiák: állati termékek előállítása	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám: nappali képzés: 30 ea. és 15 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 5 gyak.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): üzemlátogatás	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): esettanulmány kidolgozása	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a hallgatók átfogó képet kapjanak a modern iparszerű, precíziós állattenyésztési rendszerekről és az extenzív tartásról egyaránt. Az állati termék-előállítás megismertetése során a fenntarthatóság követelményeit, a környezetre gyakorolt hatást, és annak befolyásolhatóságát sajátítják el a hallgatók, de mindezt a körforgásos gazdálkodási modellbe ágyazva.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei</i>: a hallgatók megismerik a főbb gazdasági állatfajok takarmányozását, tenyésztését, tartástechnológiáját, a termék-előállítás folyamatát. Az elsajátított ismeretanyag szintetizáló tudást biztosít a minőségi állati termék-előállítás modern és hagyományos rendszereiről. Témakörök: Az állati termék-előállítás célja, hozamai; Értékmérő tulajdonságok, az állat igénye a termelési környezettel szemben; Főbb gazdasági állatfajok tartástechnológiája, takarmányozása: szarvasmarha; juh; sertés, hal és baromfi fajok; Az állati termék-előállítás hatékonyságát javító tartási, takarmányozási, genetikai, szelekciós rendszerek különös tekintettel a fenntartható gazdálkodásra; Géntartalék állományok szerepe a fenntartható állattenyésztésben, a környezetvédelemben, a táj- és öko-gazdálkodásban; A gazdasági állatok takarmányozásának környezetvédelmi szempontjai, a környezetbe kerülő nitrogén, foszfor, kálium, metán csökkentésének lehetősége; Az állat hatása a környezetre (környezetkímélő technológiai elemek az állattartásban és az állattenyésztésben); A takarmánykezelés, takarmánytartósítás, keveréktakarmány-gyártás; Legeltetési állattartás és legeltetési technológiák különös tekintettel az érzékeny természetvédelmi területekre; A biogazdálkodás lehetősége és elemei. Gyakorlat: a hallgatók a gyakorlati foglalkozások során az állattenyésztési rendszerek hatékonyságával, környezetre való hatásával és fenntarthatóságával kapcsolatos problémákon, kérdéskörökön dolgoznak. Ezek egy része egyéni feladatmegoldás, másik része csoportmunka. Az elkészített szakmai anyagokat prezentáció formájában mutatják be, melyek megvitatására is sor kerül. Főbb témák: intenzív rendszerek emissziója, intenzív vs. extenzív rendszerek összehasonlító elemzése, hozam és környezeti hatás, metánemisszió csökkentésnek lehetőségei, a genotípus szerepe a termelésben és fenntarthatóságban.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak, ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Czeglédi L. – Komlósi I. (2021): Előadások és gyakorlatok ppt. dia-anyaga, (https://elearning.unideb.hu) - Szabó F. (szerk.) (2006): Állattenyésztéstan. Mezőgazda Kiadó, 1-285. - Horn P. (szerk.) (2006): Állattenyésztés 3. Sertés, nyúl, prêmes állatok, hal. Mezőgazda Kiadó, 1-420. ISBN 963 9239 51 8, (kijelölt fejezetek) https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_521_Allattenyesztes_3/ch01s09.html - Czupi I. et al (2011) Precíziós állattartás (kijelölt fejezetek) https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_521_Geptan/ch12s03.html <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - NAK Precíziós állattenyésztés (2019): https://www.nak.hu/szakmai-infok/digitalis-agrarakademia-2019/08-precizios-allattenyesztes 	

- T. G. Field – R. E. Taylor (2020): Scientific Farm Animal Production: An Introduction to Animal Science. 12th edition, Pearson. 1-608.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) *Tudása:*

- Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. Birtokában van a szakterületéhez kapcsolódó állattenyésztési terület általános és specifikus ismeretanyagának. Az állattenyésztésben használatos alapvető fogalmak és szakkifejezések ismerete és helyes használata. Az állati termékek előállításához kapcsolódó alapvető technológiák ismerete és azok fenntarthatóságának átfogó szemléletmódja.
- Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai feltételrendszerét és alapelveit.
- Ismeri a mezőgazdasági termelés természettudományos alapjait, a mezőgazdasági termelés, a környezet és természet viszonyát, valamint az egészséges, magas biológiai értékű termékek előállításának alapjait.

b) *Képességei:*

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.
- Képes önálló, környezetszemléletű gazdálkodásra, korszerű állattenyésztési technológiák alkalmazására, fejlesztésére.

c) *Attitűdje:*

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.
- Nyitott és befogadó az agrárium, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Elkötelezett a környezettudatos gazdálkodásért a fenntartható fejlődés érdekében. Kezdeményező-készség jellemzi az újdonságok iránt, nyitott az agrár- és élelmiszertudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt. Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok elemzésére és megoldására, együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő szakmai problémák megoldásához.

d) *Autonómiája és felelőssége:*

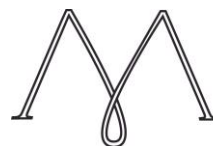
- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrárkérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. Felelősségtudat jellemzi a munkával és magatartással kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Prof. Dr. habil. Czeglédi Levente**, egyetemi tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Prof. Dr. habil. Komlósi István**, egyetemi tanár, DSc.

(11.) Tantárgy neve: Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítás	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 30 ea. és 15 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 5 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): üzemlátogatás</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): esettanulmány kidolgozása</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i>, hogy a hallgatók a növénytermesztéstan és a hozzá kapcsolódó diszciplína területek alapvető ismeretanyagát elsajátítsák, kialakítjuk a szükséges elméleti képességeket és készségeket. Az ismeretek birtokában a hallgatók képesek lesznek átlátni a legfontosabb növénykultúrák termesztésének folyamatát, illetve képesek lesznek a termesztési technológia elemeinek értelmezésére, értékelésére, mind a konvencionális, mind az ökológiai és mind a precíziós növénytermesztés esetében. A növényi termék-előállítás megismertetése során a fenntarthatóság követelményeit, a környezetre gyakorolt hatást, és annak befolyásolhatóságát sajátítják el a hallgatók, de mindezt a körforgásos gazdálkodási modellbe ágyazva.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei</i>: a képzésben résztvevő hallgatók megismerik a növénytermesztés legfontosabb összefüggéseit, irányítási lehetőségeit. A képzés részterületei a következők: Növénytermesztés története, a hazai növénytermesztés fejlődésének fontosabb szakaszai, a növénytermesztés jelenlegi helyzete. A szántóföldi növénytermesztés és kertészet általános alapismeretei, alapfogalmak, a termesztéstechnológia felépítése. Az agroökológiai tényezők hatása a növénytermesztési technológiákra, a produkcóra és a minőségre, Magyarország ökológiai adottságainak értékelése növénytermesztési/kertészeti szempontból. A fajtaminősítés rendszere Magyarországon, a fajta megválasztásának szempontjai. A szántóföldi növénytermesztés és kertészet tápanyag-gazdálkodásának elemei. A vetésváltás szerepe és elvei a növénytermesztésben. A talajművelés alapelemei és eszközei. A vetéstechnológia, növényvédelem, betakarítás elemei, műveletei. A növénytermesztés fejlesztési lehetőségei irányai, ökotermesztés, precíziós termesztés. A kalászosok, a kukorica, a napraforgó, a repce, a lucerna, a paradicsom, a paprika, a burgonya és az alma termesztésének alapjai. Gyakorlat: a hallgatók a gyakorlati foglalkozások során a növénytermelési rendszerek hatékonyságával, környezetre való hatásával és fenntarthatóságával kapcsolatos problémákon, kérdéskörökön dolgoznak. Ezek egy része egyéni feladatmegoldás, másik része csoportmunka. Az elkészített szakmai anyagokat prezentáció formájában mutatják be, melyek megvitatására is sor kerül. Főbb témák: intenzív rendszerek emissziója, intenzív vs. extenzív rendszerek összehasonlító elemzése, hozam és környezeti hatás, a genotípus szerepe a termelésben és fenntarthatóságban.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pepó P. (Szerk.) (Csajbók J. társszerző) (2019): Integrált növénytermesztés 1 Általános növénytermesztési ismeretek Budapest: Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó (2019) ISBN: 9789632867403 - Pepó P. (Szerk.) (Csajbók J. társszerző) (2019): Integrált növénytermesztés 2 Alapnövények Budapest: Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó (2019) ISBN: 9789632867410 - Takácsné Hájos M. (2020): Szántóföldi zöldségtermesztés. Debreceni Egyetemi Kiadó. Debrecen. 171 p. <p><i>Ajánlott irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Birkás M. (2008): Environmentally-sound, adaptable tillage. Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN 978 96 3 05 8 - Antal J. (2000): Növénytermesztők zsebkönyve. ISBN 963-9239-76-3 	

- E.F. Boller, J. Avilla, E. Joerg, C. Malavolta, F.G. Wijnands & P. Esbjerg (2004): Integrated Production, Principles and Technical Guidelines, IOBC/WPRS, ISBN 92-9067-163-5
- Integrated crop management systems in the EU, Amended Final Report for European Commission DG Environment Submitted by Agra CEAS Consulting, 2002
- Pepó P. (Csajbók J. társszerző) (Szerk.) (2019): Integrált növénytermesztés 3 Alternatív növények Budapest: Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó (2019) ISBN: 9789632867427

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) *Tudása:*

- Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. Birtokában van a szakterületéhez kapcsolódó növénytermesztési és kertészeti terület általános és specifikus ismeretanyagának. Az növénytermesztésben és kertészetben használatos alapvető fogalmak és szakkifejezések ismerete és helyes használata. Az növényi termékek előállításához kapcsolódó alapvető technológiák ismerete és azok fenntarthatóságának átfogó szemléletmódja.
- Ismeri a növénytermesztést megalapozó természettudományi, műszaki, technológiai, élelmiszerlánc-biztonsági, gazdálkodási alapfogalmakat. Ismeri a növénytermesztésben használatos korszerű technológiákat és azok gyakorlati alkalmazását.
- Birtokában van mindannak az ismeretnek, amely képessé teszi szabatos szakmai kommunikációra, a növénytermesztés támogatására, továbbá K+F+I projektek gyakorlati megvalósításában való aktív szereplésre. Jellemző rá az alapvető fogalmak és szakkifejezések ismerete és helyes használata.
- Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai feltételrendszerét és alapelveit.
- Ismeri a mezőgazdasági termelés természettudományos alapjait, a mezőgazdasági termelés, a környezet és természet viszonyát, valamint az egészséges, magas biológiai értékű termékek előállításának alapjait.

b) *Képességei:*

- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.
- Képes önálló, környezetszemléletű gazdálkodásra, korszerű növénytermelési technológiák alkalmazására, fejlesztésére. Képes a növénytermesztés folyamatában fellépő problémák felismerésére és a megoldások megkeresésére. Képes a növénytermesztéshez kapcsolódó előírások, jogszabályok értelmezésére, azokat betartja és betartatja. Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a növénytermesztési rendszerek kialakítását illetően.

c) *Attitűdje:*

- Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Elkötelezett a környezettudatos növénytermesztésért a fenntartható fejlődés érdekében. Kezdeményezőkézség jellemzi az újdonságok iránt, nyitott az agrár- és élelmiszertudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt. Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok elemzésére és megoldására, együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő szakmai problémák megoldásához.

d) *Autonómiaja és felelőssége:*

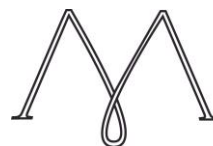
- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrárkérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. Felelősségtudat jellemzi a munkával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normákat, szabályokat illetően.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Csajbók József**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Takácsné Dr. habil. Hájos Mária**, egyetemi docens CSc.

(12.) Tantárgy neve: Fenntartható technológiák: élelmiszer-feldolgozás	Kreditértéke: 2+2=4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 - 50% (kredit%)	
<p>A tanóra típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám:</p> <p style="text-align: right;">nappali képzés: 30 ea. és 15 gyak. levelező képzés: 10 ea. és 5 gyak.</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): üzemlátogatás</p>	
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium</p> <p>Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): esettanulmány kidolgozása</p>	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p><i>A tantárgy oktatásának célja</i> a fenntartható élelmiszertechnológiai folyamatok elméleti és gyakorlati oktatása, olyan eszközök és módszerek átadása, amelyek ismerete birtokában a végzett hallgatók képesek lesznek az ipari (üzemi, félüzemi) feldolgozás tervezésére, gépek, eszközök fontosabb paramétereinek értékelésére, feldolgozási folyamat tervezésében való részvételre és végrehajtására. A hallgatók részletesen megismerik az egyes élelmiszeriparágakhoz tartozó alapanyagokat, a feldolgozási folyamatokat és a végtermékek tulajdonságait. A tantárgy különös figyelmet fordít a legújabb feldolgozásmódokra, amelyek által a minőségi élelmiszerek fenntartható előállítása lehetséges.</p> <p><i>Elsajátítandó kompetenciák, a kurzus rövid tartalma, témakörei:</i> a képzésben résztvevők megismerik az alapanyagok tulajdonságain át a különböző iparágakhoz tartozó feldolgozási módokat, technológiákat, annak műszaki technológiai hátterét és a termékek fontosabb minőségi paramétereit. A tantárgy bemutatja az alapvető feldolgozóipari technológiák műveleteit és folyamatát (malomipar, sütőipar, cukorgyártás, növényolajipari technológiák, keményítőgyártás és tovább-feldolgozás, burgonya és kertészeti termékek feldolgozási technológiái, erjedésipar, tej- és húsipari technológiák), termékeit és az élelmiszerminőséget és -biztonságot befolyásoló fontosabb tényezőket. A tárgy keretein belül élelmiszeripari üzemek látogatásával a hallgatók betekintés nyerhetnek egyes feldolgozóipari területek gyakorlatába. Gyakorlat: a hallgatók a gyakorlati foglalkozások során az egyes élelmiszeripari rendszerek hatékonyságával, környezetre való hatásával és fenntarthatóságával kapcsolatos problémákon, kérdéskörökön dolgoznak. Ezek egy része egyéni feladatmegoldás, másik része csoportmunka. Az elkészített szakmai anyagokat prezentáció formájában mutatják be, melyek megvitatására is sor kerül. Főbb témák: élelmiszerbiztonság, környezetvédelem, minőségbiztosítás, nagyüzemi és kisüzemi manufakturális rendszerek összehasonlító elemzése, a technológia szerepe a termelésben és fenntarthatóságban, Hungarikumok és tájjellegű élelmiszerek sajátosságai.</p>	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
<p><i>Kötelező irodalom:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sipos P. (2015): Hungarikumok és tájjellegű élelmiszerek előállítása. Egyetemi jegyzet - Győri Z. (2003): Mezőgazdasági termékek tárolása és feldolgozása, Egyetemi jegyzet - Biacs P. – Szabó G. – Szendrői P. – Véha A. (2010): Élelmiszer-technológia mérnököknek. Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kar, Szeged, 648 p., ISBN: 978 963 306 017 9 - Barta J. (2007): Gyümölcsfeldolgozás technológiái, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest. 394 p., ISBN: 963 286 395 5 - Fenyvessy J. – Jávor A. (2006): Állati termékek feldolgozása I. (Tejgazdasági és tejipari technológia). Egyetemi jegyzet. DE ATC., 167 p., ISBN: 963 927 493 3 - Jávor A. – Jankóné Forgács J. – Molnár Gy. – Fenyvessy J. – Mezőszentgyörgyi D. (2007): Állati termékek feldolgozása II. (Szerk.: Jávor A.), Egyetemi jegyzet. 293 p. DE ATC - Jakóné Forgács J. (2006): Élelmiszeripari technológiák. Szeged, 240 p. - Sipos P. (2021): Előadások és gyakorlatok ppt. dia-anyaga, (https://elearning.unideb.hu) 	

Ajánlott irodalom:

- Lakatos E. (2013): Élelmiszeripari technológiák I. Malom-, Sütő- és Édesipar., Mosonmagyaróvár, 118 p., ISBN 978 963 334 140 7
- 178/2002/EK rendelet: az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról
- RASFF Annual Report 2016 (2017). Publications Office of the European Union, Luxemburg. 11-41 p.
- Szeitzné Szabó Mária (2010): Mikrobiológiai és kémiai élelmiszerbiztonság helyzete Magyarországon. In: Élelmiszerbiztonság megítélési módszerei I. Edison House Holding Zrt., Budapest. 63-65 p.
- Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) és Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) (2013): Élelmiszerlánc-biztonsági stratégia 2013-2022, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Budapest. 29-31 p.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) Tudása:

- Jól ismeri a feldolgozás-technológiai folyamatok formáit és lépéseit. Ismeri és érti a feldolgozási folyamat elméleteket, a feldolgozási folyamatok káros és pozitív hatásait. Ismeri az alapanyag és végtermék kapcsolatát, a feldolgozási folyamatok hatását a különböző minőségi paraméterekre. Ismeri az egyes feldolgozás-technológiák jelentőségét, a technológiai lépéseket, módokat.
- Ismeri az agráripari termelés területén elindult technológiai forradalom (Ipar 4.0.) lényegét, eszközrendszerét és vívmányait. Tisztában van a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiaci hatásaival, azok széleskörű elterjedésének pozitív és negatív következményeivel, továbbá értelmezni tudja ezek potenciális lehetőségeit és hatásait a termelési folyamatok szervezésében. Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszer-feldolgozásban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai feltételrendszerét és alapelveit.
- Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság területén lejátszódó folyamatokat és a köztük lévő összefüggéseket, továbbá helyesen használja az élelmiszeripari technológiák esetében használatos szakkifejezéseket.

b) Képességei:

- Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Rendelkezik az élelmiszergazdaság vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
- Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel. Képes elvégezni a feldolgozás-technológia szakterülete ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analizisét, és az átfogó és speciális összefüggéseket szintetizálva megfogalmazni.

c) Attitűdje:

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Elkötelezett az élelmiszer-feldolgozás során a környezettudatos termék-előállításért a fenntartható fejlődés érdekében.

d) Autonómiája és felelőssége:

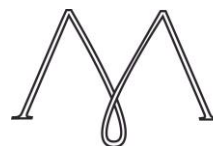
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. habil. Sipos Péter**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): **Dr. Diósi Gerda**, adjunktus, PhD

A szakmai gyakorlat (intézményen kívüli) (ha a KKK szerint előírt) kreditértéke: 4 - időtartama teljes idejű képzésben: 15 óra/félév, részidejű képzésben: 15 óra/félév
jellege: több részben szervezhető tantervi helye: a tanévek során teljesítendő szakmai gyakorlat a hallgatók által szabadon választható időszakban
Tartalmi leírása, szakmai követelményei, szabályok
<ul style="list-style-type: none">- A hallgatók, a négy félév során agrártevékenységgel foglalkozó gazdálkodó szervezeteknél összesen 60 óra szakmai gyakorlatot teljesítenek négy részletben. A hallgatók a gyakorlatokat csoportosan teljesítik, így egy agrár, illetve élelmiszeripari vállalkozáshoz egyszerre 3-5 fős teamekben lesznek beosztva.- Elvárás, hogy „testközelből” megismerjek a termelési folyamatokat mind az állattenyésztés, a növénytermesztés, a kertészet és az élelmiszerfeldolgozás vonatkozásában.- További elvárás, hogy megismerjék az adott vállalkozás vezetésszervezeti, ügyviteli, számviteli és controlling rendszerét, együttműködjenek a helyi üzemgazdász/kontroller kollégával.- A szakmai gyakorlatok során egy részletes helyzetfelmérő adatlap segítségével kell, hogy számba vegyék egy vegyes szerkezetű min. közepes méretű mezőgazdasági vállalkozás termelési alapjait; a növénytermesztésben, a kertészetben és az állattenyésztésben alkalmazott technológiát; a piaci viszonyokat; a vállalkozás külső kapcsolatrendszerét; a gazdálkodás legfőbb ráfordításait és eredményeit, stb., mely alapját fogja képezni annak a <i>Helyzetfelmérésnek és elemzésnek</i>, amely a <i>Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése</i> c. tantárgy keretében elkészítendő éves működési tervhez szükséges.- A személyes jelenlét alapvetően kötelező érvényű, de természetesen pl. pandémia esetén bevezetett korlátozások ezt felülírhatják, ilyenkor az on-line kapcsolattartásra helyeződik át a hangsúly.- A vállalati szintű balesetvédelmi és higiéniai szabályokat a gyakorlaton résztvevő hallgatóknak is maradéktalanul be kell tartani, a helyi dolgozókhoz hasonlóan.- Nem kötelező, de ajánlott, hogy ezen gyakorlatok során diplomadolgozathoz kapcsolódóan adatokat és információkat gyűjtsenek a hallgatók.- A szakmai gyakorlat teljesítést mind a négy „etaphoz” kötődően, az adott agrárvállalkozás vezetőjének cégszerű aláírásával igazolt ún. <i>Szakmai gyakorlati igazoló lap</i> aláírásával kell elismerni, mely a kreditelismerés feltétele. Ennek mintegy négy évtizedes kialakult gyakorlata van az intézményünkben.
A szakmai gyakorlaton nyújtott hallgatói teljesítmény értékelési módszerei:
<ul style="list-style-type: none">- A hallgatók minden gyakorlati időszak végén, a külső gyakorlatvezetéssel megbízott kollégánál szóban beszámolnak a gyakorlat során megszerzett ismeretekről, új szakmai kompetenciákról és a személyes tapasztalatokról. Ez a <i>Szakmai gyakorlati igazoló lap</i> aláírásnak feltétele.- Az utolsó gyakorlati „etap” teljesítését követően a hallgatók team munkában egy <i>Komplex gyakorlati beszámolót</i> készítenek, melynek a tartalmi és formai követelményeit a külsős kollégákkal együttműködésben alakítottunk ki. Ezt a beszámolót szóban is meg kell védeni a szakfelelős által elnökölt 3 fős bizottság előtt. A Komplex gyakorlati beszámolót a Kar bizalmasan kezeli, azt harmadik fél számára nem teszi hozzáférhetővé. Ezzel kapcsolatosan a hallgatók is és a bizottság tagjai is titoktartási kötelezettséggel felelnek.
A szakmai gyakorlólhely(ek), melyekkel a képző intézmény megállapodást kötött:
<ul style="list-style-type: none">- MAG Praktikum Gyakorlati Képző Központ (megállapodás a mellékletben)
A szakmai gyakorlat szervezettsége, „külső” gyakorlatvezetők biztosítása, ellenőrzése:
<ul style="list-style-type: none">- A gyakorlatokat a többi DE GTK-án futó szakhoz hasonlóan a MAG Praktikum Gyakorlati Képző Központ szervezi és bonyolítja.- A Képző Központ mintegy 30 olyan agrár- és élelmiszeripari vállalkozással áll szerződéses kapcsolatban, melyek tudják szakmai gyakorlatra fogadni a hallgatóinkat és rendelkeznek olyan kollégákkal, akik eltudják látni a külső gyakorlatvezetői feladatokat.- A szakmai gyakorlatok ellenőrzését az intézményi felelős a szakfelelőssel és a MAG Praktikum Gyakorlati Képző Központtal együttműködésben látja el.
Intézményi felelős (név, beosztás): Dr. Bittner Beáta , adjunktus, PhD

I.3. A képzési folyamat jellemzői

Az adott képzésben alkalmazni tervezett oktatási-tanulási, tanulás-támogatási eszköztár, módszertan, eljárások bemutatása:

A kompetenciák elvárt színvonalú fejlesztéséhez nagymértékben hozzájárulnak azok az oktatásmódszertani és demonstrációs formák, amelyek az egyes tantárgyak leírásánál is bemutatásra kerültek. Az agrárközgazdász mesterképzési szakon is a képzés eredményességének egyik fontos feltétele a szakmai kulcskompetenciák elvárt szintre való fejlesztése. A kompetenciák elsajátításának feltételei a következőkben összegezhetők: (1) a képzési program, illetve tanterv; (2) a képzési programban szereplő ismeretkörök; (3) a tantárgyak egymásra épülése, óraszámja; (4) az ismeretközlés/oktatás módszere; (5) a számonkérési formák rendszere.

A kompetenciák kialakításában és fejlesztésében rendkívül fontos szerepet kapnak az alkalmazott *oktatási módszerek* és a különböző *prezentációs formák* is. A megfelelő oktatási módszerek alkalmazásának fontos szerepe van az ismeretanyag elvárt színvonalú elsajátításában. A következő oktatási módszerek alkalmazása a képzés során nem nélkülözhető: (1) egyéni és team munkában elvégzendő projekt- és kutatási feladat; (2) egyéni és team munkában elvégzendő elemzési/tervezési jellegű feladat; (3) esettanulmányok elkészítése és prezentációja; (4) szoftverhasználat, különös tekintettel a következőkre: MS Word; Excel; PowerPoint; SPSS.

Az oktatásmódszertani kérdések során kiemelt figyelmet szentelünk az alábbiaknak:

- **Hallgatói motiváció:**

- Az oktató személyisége és magatartása hatással van a hallgató motivációjára. Megítélésünk szerint az energia, aktivitás, szenvedély, igazságosság, optimizmus és megközelíthetőség számítanak leginkább a hallgatóknak.
- A tantárgyak tartalmi kidolgozásakor építünk a hallgatók érdeklődésére. Oktatóinkkal szemben elvárás, hogy autentikus, valóság-hű, az agráriumhoz kapcsolódó feladatokat dolgozzanak ki.
- Odafigyelünk a hallgatóknak a kurzus tartalmával kapcsolatos tanulási tapasztalataira.
- Kiemeljük az adott oktató számára fontosnak tartott képességeket, készségeket a hallgatókkal való kommunikációban és tanulásszervezésben.
- Az oktatott kurzus céljait összehangoljuk az adott hallgatói csoport sajátosságaival.
- Ösztönözzük oktatóinkat, hogy mutassák ki az általuk tanított kurzusok iránti lelkesedésüket.
- Olyan gyakorlati feladatokat adunk, melyek kihívást jelentenek az adott hallgatói csoport számára.
- Figyelünk arra, hogy a kurzusok menete közben is legyen lehetőségük a hallgatóknak a sikerélmény megtapasztalására.
- Arra ösztönözzük az oktatókat, hogy mindig személyre, illetve team-re szabott, célzott visszajelzést alkalmazzanak és biztosítsanak lehetőséget a hallgatóknak a reflexiókra.

- **Tanuló-központú megközelítés:**

- Az oktatás hallgatóközpontú megközelítése a tanulás korszerű értelmezésére építve a hallgatók aktív tanulási tevékenységére fókuszál, kiemelve az oktatók tanulástámogató tevékenységét.
- A tanulásszervezésben elsődleges az egyéni igényekre, szükségletekre, tanulási sajátosságokra épülő tervezés, megvalósítás és értékelés kerül előtérbe.
- Oktatóink olyan tanulási környezetet hoznak létre, amely támogatja a mélyre hatoló tanulást, a valós élethelyzetekhez kapcsolódó agrár-üzleti feladatok megoldását.
- Kifejezetten támogatjuk az önfejlesztő tanulási folyamatok használatát, melyek támogatják a kutatást, a problémamegoldást, hozzájárulnak az adott szakterület mélyebb megértéséhez, ösztönzik a magasabb rendű gondolkodási folyamatok fejlődését.
- Az oktató szerepe információforrásként értelmezett szerep, a tanulási tevékenységet facilitáló, támogató, ösztönző szereppé alakul át, amelyben az oktató az egyéni sajátosságokat szem előtt tartva, a hallgatók tanulási céljaihoz igazodó tanulási környezetet teremt.
- Tanulási folyamatba integrált értékelést valósítunk meg, különösen a gyakorlatok esetében.

- **Aktív tanulás ösztönzése:**

- Oktatásunk során törekszünk arra, hogy a hallgató ne passzív befogadó legyen, hanem a tanulási folyamat aktív, alakító részese, mely folyamatban a hangsúly az ismeretek átadása helyett a képességek és készségek fejlesztésén van.
- Esetünkben a tanárról és a tananyag átadásáról a fókusz a hallgatóra és a tananyaggal való aktív munkájára tevődik át.
- A folyamat lényege az, hogy a hallgató mit kezd a tananyaggal, ő hogyan értelmezi, dolgozza fel és alkotja újra. Ahhoz, hogy ez a mesterképzés egyes tantárgyai esetében megvalósulhasson, a hallgatónak mindig naprakésznek kell lennie a kurzus menetével és a tananyaggal kapcsolatban. Mindezt az Egyetem eLearning és Neptun rendszerének segítségével valósítjuk meg.
- **A hallgatói elköteleződés erősítése:**
 - Mindenképpen az agrárium és a közgazdász szemléletmód iránt elkötelezett hallgatókat szeretnénk tanítani, mely elköteleződést a közösségépítésre, a team munkában elvégzett feladatokra és a gyakori csoportos interaktív üzemlátogatásokra alapozzuk.
 - A nagyobb elköteleződés nagyobb tudásszintet és hatékonyabb kognitív fejlődést eredményez. A hallgatóink tanulás melletti személyes elköteleződése a belső, intrinzik motivációt erősíti, egyben növelve a tanulás személyes felelősségét.
 - Az oktatási tevékenységünk során figyelembe vesszük, hogy a hallgatók célja, hogy olyat tanuljanak, amit érdemes megtanulni. Inkább megérteni szeretnék az anyagot, mint megtanulni, ezért az oktatóink magyarázatának a célja, hogy más kontextusba helyezze azt.

Az itt bemutatott elvárásoknak való megfelelés érdekében a szakvezető koordinációjával évente egyszer *oktatásmódszertani kurzust* tervezünk szervezni az Agrárközgazdász mester szakon oktatók részére.

Az értékelés és ellenőrzés általános és sajátos módszerei, eljárásai és szabályai *(átfogó áttekintés)*

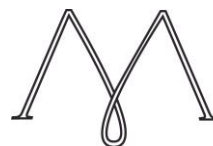
A záróvizsga szerkezete, tartalma, tematikája – az általános jellemzőkön túli esetleges sajátosságok, adaptálás, alkalmassá tétel az adott szakon előírt kompetenciák elsajátításának megfelelő ellenőrzésére:

Az értékelés és ellenőrzés általános részét a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata és annak GTK kari melléklete, míg a specifikus részét a tantárgyi követelmények rögzítik. A Debreceni Egyetem Szenátusa az Egyetem Hallgatói Önkormányzatával egyetértésben, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, a 248/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet, a 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet, rendelkezéseit figyelembe véve határozta meg a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatát. A tájékoztatás érdekében a hallgató számára hozzáférhető az egyetem szervezeti és működési szabályzata és más, a hallgatókat is érintő szabályzatok, továbbá a karok és a szakok képzési célja, a követelmények, a tantervi előírások és a Kar által meghirdetett tantárgyak programját tartalmazó kivonatok (összefoglalók). Ezek a dokumentumok elérhetők a Kar dékáni hivatalában, a Hallgatói Önkormányzatnál, valamint az egyetemi és kari internetes honlapon. A Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, annak kari sajátosságokat tartalmazó melléklete, valamint a Debreceni Egyetem Képzési Programja az alábbi URL címekről tölthető le:

- <https://unideb.hu/hu/szabalyzatok>
- <https://unideb.hu/hu/kepzesi-programok>

(1) Tantárgyi követelmények: a tantárgyi követelményeket az oktatásszervezeti egységek készítik el. A tantárgyi követelményrendszernek a következőket kell tartalmaznia:

- (a) a foglalkozásokon való részvétel előírásait;
- (b) a félévközi ellenőrzések követelményeit, számát, hozzávetőleges időpontját, pótlásuk, valamint javításuk lehetőségét, illetve azt, ha pótlásra nincs lehetőség;
- (c) a félévközi jegy megszerzésének feltételeit, ahol az aláírás a tanórákon történő részvételt igazolja;
- (d) vizsgával záruló tárgy esetén azt, hogy a tárgyhöz kapcsolódik-e olyan, párhuzamosan meghirdetett gyakorlat/szeminárium, amelynek teljesítése a vizsgára bocsátás feltétele;
- (e) a vizsgára bocsátás feltételeit, amelyek teljesítését vizsgával záruló tárgyaknál aláírás igazolja;
- (f) az érdemjegy kialakításának módját;
- (g) a kötelező és az ajánlott irodalom jegyzékét;
- (h) a tantárgyhoz rendelt kreditet.

A tantárgyfelelős oktatók által meghatározott tantárgyi követelményrendszert, a félévközi ellenőrzések időpontjait és a félévközi követelmények teljesítésének, valamint pótlásának határidejét, javítási lehetőségeit a kurzus első hetében írásban a 87/2015-ös rendeletnek megfelelően nyilvánosan is elérhetővé tesszük, és a NEPTUN rendszer, valamint az eLearning rendszer segítségével is közöljük a hallgatókkal. Ezen rendelet 53. § (4) alapján az intézményi tájékoztatót az Egyetem honlapján, papíralapú formátumban vagy elektronikus adathordozón a DE vonatkozó szabályzatában meghatározottak szerint is nyilvánosságra hozzuk oly módon, hogy annak valamennyi módosítása és a változás beállításának hatálya a hallgatók számára a jogviszonyuk fennállása alatt egyértelműen követhető legyen.

A tantárgyi követelményeket úgy állítjuk össze, hogy a hallgatónak elegendő ideje legyen a követelmények teljesítésére. Amennyiben a tantárgyi program félévközi számonkérést ír elő, és ezen kötelezettségének a hallgató nem tesz eleget, a mulasztás pótlására még a szorgalmi időszakban az adott intézet, illetve tanszék egy alkalommal lehetőséget biztosít. Abban az esetben, ha a hallgató a pótlási lehetőséggel sem tudja a kötelezettségét teljesíteni, a vizsgaidőszak harmadik hetének végéig újabb lehetőséget kell biztosítani számára a félévközi számonkérés pótlására. A hallgató számára biztosítunk egy olyan, félévekre bontott mintatantervet, amely szerint haladva és azt teljesítve, pontosan a képesítési, képzési és kimeneti követelményekben rögzített képzési idő alatt szerzi meg az oklevelét. Ettől a hallgató egyéni tanrend esetében eltérhet.

(2) A vizsgaidőszak: a DE GTK a szorgalmi időszak megkezdésekor a tanulmányi tájékoztatóban nyilvánosságra hozza a képzési időszak ismeret-ellenőrzési formáit és azok ütemezését, továbbá a vizsgaidőszak rendjét. A tantárgyfelelős oktató köteles nyilvánosságra hozni a szorgalmi időszak vége előtt legalább három héttel az egyes vizsgák napjait, a vizsgáztatásban közreműködők nevét, a jelentkezés idejét és módját, a vizsgaeredmények közzétételének napját, a vizsgaismétlés lehetőségét. A meghirdetett vizsgaidőpontok száma tantárgyanként minimálisan három, egyenletesen elosztva a teljes vizsgaidőszakban. A meghirdetett vizsgahelyek száma legalább a tantárgyat felvett hallgatók számának 150%-a. A hallgató a vizsgára a tanulmányi rendszeren keresztül jelentkezhet. A vizsgára való jelentkezés a vizsgát megelőző nap déli 12 óráig módosítható vagy törölhető. Ha a hallgató vizsgára való jelentkezését törölte, már csak olyan vizsgaidőpontokra jelentkezhet át, ahol van szabad férőhely. Vizsgahalasztások miatt az oktató nem köteles újabb vizsgaidőpontot megjelölni. Amennyiben a vizsgaidőpontok nem teszik lehetővé a hallgatók megfelelő vizsgázását, azt a Kari Hallgatói Önkormányzat kérésére az illetékes tanulmányi bizottság megvizsgálja és határoz az ügyben.

(3) Az ismeretek ellenőrzésének és értékelésének főbb formái: az előzőekben bemutatott képzési célhoz igazodó, egymásra épülő ismeretellenőrzési formákat (vizsgákat) a tantárgyi követelmények, valamint a tanterv határozza meg. A tananyag ismeretének értékelése vagy (a) ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1); vagy (b) háromfokozatú: kiválóan megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1) minősítéssel történhet (pl. szakmai gyakorlat). A kritérium feltételként előírt foglalkozásokon (pl. testnevelés) történt eredményes részvétel aláírással igazolható.

(4) A tantárgyak számonkérési formái:

- (a) Egyes tantárgyaknál, gyakorlati/félévközi jegyet írhat elő a tanterv, ha a tantárgy gyakorlati alkalmazása, az alkalmazási készség értékelése a képzési cél szempontjából lehetséges és szükséges. A gyakorlati/félévközi jeggyel értékelendő tantárgy követelményeit és az előírt kreditet a hallgatónak elsősorban a szorgalmi időszakban kell teljesítenie, megszerzenie. Az értékelés öt- vagy háromfokozatú minősítéssel történik. A gyakorlati/félévközi jegy megállapítása a szorgalmi időszak alatti ellenőrzések alapján történik.
- (b) A beszámoló a tantárgyi programban meghatározott ismeretanyag speciális számonkérése, amelynek sikeres teljesítésével a hallgató megszerzi az előírt kreditet. Értékelése háromfokozatú minősítéssel történik.
- (c) A vizsga (kollokvium) valamely tantárgy – általában egy félévet átfogó – anyagának számonkérése, amelynek sikeres letétele a tantárgyi követelményekben előírt kredit megszerzését jelenti. Értékelése ötfokozatú minősítéssel történik.
- (d) Az olyan beszámolóval vagy kollokviummal ellenőrizendő tantárgyakból, amelyek előadásaihoz gyakorlat is csatlakozik, továbbá az olyan tantárgyakból, amelyeknek a foglalkozásai csak gyakorlatból állnak, az oktató a hallgatónak az oktatási időszakban nyújtott teljesítménye alapján jegyet ajánlhat meg. A jegymegajánlás lehetőségét és annak körülményeit a tantárgyi követelményekben a félév elején előre közölni kell (NEPTUN; eLearning) a hallgatókkal. A megajánlott értékelést (osztályzatot) a hallgató nem köteles elfogadni, kérheti vizsgára bocsátását.

(5) A vizsgáztatás rendje: a hallgató csak olyan tárgyból tehet vizsgát, melyre a félév elején az előírásoknak megfelelően feljelentkezett. A hallgató egyéni vagy csoportos vizsgaterv alapján vizsgázhat. A szóbeli vizsgák – ideértve a záróvizsgát és a diplomamunka védését is – általában nyilvánosak, a kari sajátosságokról a TVSZ melléklete rendelkezik. A vizsgázó számára lehetővé kell tenni a felelete előtti rövid felkészülést. A vizsgák zavartalanságáért, nyugodt légköréért a vizsgáztató, illetve a vizsgabizottság elnöke a felelős. A hallgató vizsgáról való távolmaradását három munkanapon belül igazolhatja a tanulmányi osztályon. Ez esetben a tanulmányi osztály törli a hallgató jelentkezését a vizsgára. A vizsgáról való távolmaradás nem befolyásolhatja a hallgató tudásának értékelését. Ha a hallgató nem jelent meg a vizsgán, tudása nem értékelhető. A vizsgáról való igazolatlan távolmaradás esetén a tanulmányi rendszerben (NEPTUN) „nem jelent meg” bejegyzést kell feltüntetni. Ebben az esetben a hallgató elveszít egy lehetőséget a tárgy adott félévben lehetséges vizsgaalkalmi közül. Az érdemjegy az előre meghirdetett értékelési rend szerint kerül meghatározásra. A vizsgáztató a vizsga értékelése után köteles gondoskodni arról, hogy a vizsgát követő harmadik munkanap végéig az érdemjegy tanulmányi rendszerben történő regisztrálása is megtörténjen.

(6) A sikertelen vizsga javítása: a hallgató egy vizsgaidőszakban minden tárgyból legfeljebb háromszor vizsgázhat (vizsga, javítóvizsga, ismételt javító vizsga). A hallgató kérésére biztosítani kell, hogy az ismételt javító vizsgát másik oktató, vagy vizsgabizottság előtt tehesse le. A bizottságot a tárgyat gondozó oktatási egység vezetője jelöli ki. Ez a jog akkor is megilleti a hallgatót, ha a vizsga letételére új képzési időszakban kerül sor. Méltányosságra okot adó és igazolt indok esetén a Kar vezetője engedélyt adhat vizsgaidőszakon túli vizsgára.

(7) A sikeres vizsga javítása: ha a hallgató az érdemjegyet, értékelést javítani akarja, félévenként legfeljebb két tárgyból, tantárgyanként egy alkalommal a vizsgaidőszakon belül újabb vizsgát tehet. A javítóvizsga értékelése végleges, kivéve, ha az eredmény „elégtelen”, amely a sikertelen vizsgára vonatkozó szabályok szerint javítható. A sikeresen ismételt vizsga érdemjegyét javítani nem lehet.

(8) A képzés lezárása: a mesterképzés lezárásaként a hallgató részére végbizonyítványt (abszolutóriumot) kell kiállítani. Abszolutóriumot a Kar annak a hallgatónak állít ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket – a nyelvvizsga letétele, a diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte. Az abszolutórium, minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett. A végbizonyítványt megszerzett hallgató záróvizsgát tehet, ha az egyetemi szabályzatban előírt további követelményeket teljesíti.

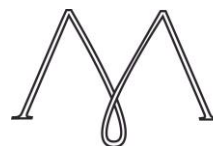
(9) Diplomamunka: a mesterképzésben részt vevő hallgatónak a záróvizsgára bocsátás feltételeként diplomadolgozatot, illetve diplomamunkát kell készíteni. A diplomamunka témák kiírásáról a képzésben részt vevő tanszékek gondoskodnak. A diplomamunka formai és tartalmi követelményeit, az értékelés általános szempontjait a GTK egységesen szabályozza, mely a következő linken elérhető:

- <https://econ.unideb.hu/hu/node/205>

A diplomamunka készítését a tanszék által jóváhagyott belső konzulens irányítja, igény esetén a tanszék által elfogadott külső konzulens is segítheti. Elvárás, hogy a diplomamunka a *szak profiljához igazodó témájú legyen*. A hallgató is javasolhat diplomamunka-témát, amelynek elfogadásáról az illetékes tanszékvezető dönt. A diplomamunkát a bíráló(k) minősíti(k) és a kijelölt bizottság ötfokozatú érdemjeggyel értékeli. A hallgatóknak a diplomadolgozatot az illetékes tanszéken, a tanszéki bizottság előtt nyilvánosan meg kell védeni. A hallgató köteles a GTK által meghatározott formában és módon nyilatkozni arról, hogy a diplomamunka az ő önálló munkája és betartotta a szerzői jogra vonatkozó előírásokat.

(10) A záróvizsga-bizottság: a záróvizsga-bizottság tagjait – a Kari Tanács egyetértésével – a dékán kéri fel és bízta meg. A záróvizsga-bizottság megbízatása egy évre szól. A záróvizsga-bizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van. A záróvizsga-bizottság létszámát a bizottság elnökének javaslata alapján a Kar dékánja hagyja jóvá. A bizottságot úgy kell összeállítani, hogy legalább egy tagja egyetemi vagy főiskolai tanár, illetve egyetemi vagy főiskolai docens legyen, továbbá legalább egy tagja vagy ne álljon az Nftv. szerint foglalkoztatási jogviszonyban az egyetemmel, vagy az egyetem másik karának/szakjának oktatója legyen. A hallgatók beosztását a megbízott záróvizsga-bizottságokhoz a Kar Tanulmányi Osztálya (TO) teszi közzé.

(11) A záróvizsga: a hallgató a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése után a tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga a végzettség megszerzéséhez szükséges tudás ellenőrzése és értékelése, amelynek során a jelöltnek arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsgára bocsátás és a záróvizsga részletes követelményeit az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzat, valamint annak kari melléklete és a szakra vonatkozó specifikus követelmények határozzák meg. Az a hallgató nem bocsátható záróvizsgára, aki az egyetemmel szemben fennálló fizetési kötelezettségének nem tett eleget. Az agrárközgazdász mesterszakos hallgatók esetében a záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a tantervben előírt vizsgák eredményes letétele és más tanulmányi követelmények teljesítése, az előírt kreditpontok megszerzése és ezek alapján a végbizonyítvány megléte;
- a diplomadolgozat (diplomamunka) benyújtása és annak a kari szabályzat szerinti bírálata és elfogadása.

Az agrárközgazdász mesterszakos hallgatók esetében a záróvizsga két részből áll:

- diplomadolgozat (diplomamunka) szóbeli megvédése;
- a tantervi követelményekben meghatározott komplex szóbeli vizsga.

A záróvizsga tantárgyai: (1) Agrár- és vidékfejlesztés-politika; (2) Vállalati és vezetői gazdaságtan; (3) Agrármarketing és fogyasztóvédelem; (4) Vezetői számvitel és kontrolling; (5) Agrár- és vidékgazdaságtan; (6) Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana; (7) Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana. A felsorolt tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódva egy 20 kérdésből, álló tételsort bocsájunk a hallgatók rendelkezésre.

A záróvizsgát bizottság előtt kell tenni. A szóbeli vizsgát a záróvizsga-bizottság tagjai ötfokozatú osztályzattal értékelik, majd zárt tanácskozás keretében szavazással állapítják meg a záróvizsga végső osztályzatát. Szavazategyenlőség esetén konszenzussal kell dönten. A záróvizsga eredményét a bizottság elnöke hirdeti ki. A záróvizsga eredményét az összevont szóbeli vizsga érdemjegyei és a diplomadolgozat osztályzatának egyszerű számtani átlaga adja. Amennyiben a diplomadolgozat védeése vagy a szóbeli vizsga bármelyikének eredménye elégtelen, a záróvizsga eredménye elégtelen és azt meg kell ismételn. A sikertelen záróvizsga javításakor csak a sikertelen részt (diplomadolgozat védeése vagy komplex szakmai vizsga) kell megismételn. A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. Záróvizsga a Kari Tanács által meghatározott záróvizsga időszakban tehető. Az elhalasztott vagy ismételt záróvizsgát a letétele időpontjában hatályos szabályzat szerint kell teljesíteni. Ha a hallgató a hallgatói jogviszony megszűnéséig záróvizsgáját nem teljesíti, azt a hallgatói jogviszonya megszűnését követően bármikor leteheti a záróvizsga letétele idején hatályos követelményeknek a záróvizsgára vonatkozó rendelkezései alapján.

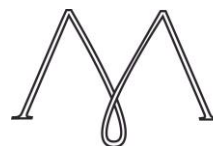
(12) Sikertelen záróvizsga javítása: ismételt záróvizsga legkorábban a következő záróvizsga-időszakban tehető le. Ha a bíráló(k) egyértelműen elégtelenre minősítette(k) a diplomamunkát, akkor a hallgató záróvizsgára nem bocsátható és új diplomamunkát kell készítenie.

(13) Oklevél: a sikeres záróvizsgát tett és nyelvvizsga-bizonyítvánnyal rendelkező hallgató számára a Kar az oklevelet a záróvizsgát követő 30 napon belül kiadja. Az oklevél olyan közokirat, amely tanúsítja a tanulmányok sikeres elvégzését az oklevélben megnevezett szakon. Az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek számát, a diplomamunkához rendelt kreditek számát a mesterképzési szak követelményei határozzák meg, amely esetünkben 120 kredit, ebből 15 kredit a diplomadolgozat. A levelező képzési formában a szakhoz rendelt teljesítendő kreditek száma megegyezik a megfelelő nappali szakhoz rendelt kreditek számával.

Az oklevél Magyarország címerével ellátott közokirat, amely tartalmazza a kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, OM-azonosítóját, a kar nevét, az oklevél sorszámát, az oklevél tulajdonosának nevét, születési nevét, születésének helyét és idejét, a végzettségi szint, illetve az odaítélt fokozat, a szak, szakképzettség, szakirány és képzési forma megnevezését, a kibocsátás helyét, évét, hónapját és napját. Az oklevelet a záróvizsga bizottság elnöke és a rektor (akadályoztatása esetén a rektorhelyettes) vagy az érintett kar dékánja (akadályoztatása esetén dékánhelyettese) írja alá. Tartalmaznia kell továbbá a felsőoktatási intézmény bélyegzőjének lenyomatát. Ha a záróvizsga időszakában a hallgató nem rendelkezik nyelvvizsgát igazoló okirattal, akkor az oklevél kiállítására a záróvizsga vizsgaidőszakát követően kerül sor. A záróvizsga-bizottság elnökének akadályoztatása esetén, a záróvizsga-bizottság elnöke helyett a Kar oktatási vezetőhelyettese is aláírhatja az oklevelet. A kiadott oklevelekről központi nyilvántartást vezet az Egyetem. Ha az oklevél kiadására azért nincs lehetőség, mert a nyelvvizsga-bizonyítványt nem tudták bemutatni, a Debreceni Egyetem igazolást állít ki. Az igazolás végzettséget és szakképzettséget nem igazol, tanúsítja a záróvizsga eredményes letételét. A kiadott igazolásokról központi nyilvántartást vezet az Egyetem.

A kiszámított átlageredmény alapján az oklevelet a következőképpen kell minősíteni: kiváló 4,81 – 5,00; jeles 4,51 – 4,80; jó 3,51 – 4,50; közepes 2,51 – 3,50 és megfelelt 2,00 – 2,50.

Az oklevelet magyar és angol nyelven, nem magyar nyelven folyó képzés esetén magyar nyelven és a képzés nyelvén kell kiadni. Az oklevél a hallgató kérésére és költségére más nyelven is kiadható. A mesterképzésben szerzett oklevél mellé ki kell adni az Európai Bizottság és az Európa Tanács által meghatározott oklevélmellékletet magyar és angol nyelven. Az oklevélmelléklet közokirat.

A hallgató a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) előírt, az oklevél, illetve bizonyítvány megszerzéséhez szükséges krediteket a képzési időnél rövidebb tanulmányi idő alatt is megszerezheti, és számára az oklevél kiadható. Újabb oklevelet adó második vagy további képzésben is lerövidíthető a tanulmányi idő a korábban megszerzett ismeretek elismerése (kreditátvitel) révén. Az Agrárközgazdász mesterképzésben kiállított oklevél – jogszabályban meghatározottak szerint – munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít.

A Magyarországon kiadott oklevelek által tanúsított végzettségi szintek angol és latin nyelvű jelölése: mesterfokozat „Master” vagy „magister” (rövidítve MSc). A mesterfokozattal rendelkezők az oklevelük által tanúsított szakképzettség előtt az "okleveles" megjelölést használják (*okleveles közgazdász agrárközgazdász szakon*).

A szak hallgatóinak felkészülési lehetőségei továbblépésre a doktori képzésbe. A tehetséggondozás kialakult intézményi/kari gyakorlata, módjai, (esetleg) az adott képzésben tervezett további sajátosságok:

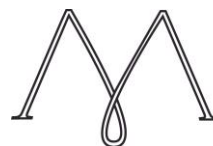
A képzés folyamán fontos feladat az oktatók részéről a kiemelkedő szakmai készségeket és érdeklődést mutató hallgatók felismerése és felkarolása. A Debreceni Egyetemen és annak karain többféle szervezeti formában folyik hatékony *tehetséggondozás* (pl. DETEP – Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Program, tudományos diákkör (TDK), szakkollégiumok, demonstrátori rendszer, különböző hallgatói ösztöndíjpályázatok stb.).

A Gazdaságtudományi Kar (DE GTK) vezetése az egyre komplexebbé váló tehetséggondozási feladatok egységes szervezeti rendszerben való kezelésére és ellátására létrehozta a DE GTK Tehetséggondozás Igazgatóságát, amely kapcsolatot tart a Kar hallgatói által is látogatott szakkollégiumokkal, TDK műhelyekkel, a DETEP-et is koordináló Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Program Bizottságával, a DE Tudományos Igazgatóságával, valamint a Kar oktatóival és hallgatóival. Az Igazgatóság feladata továbbá kari szintű kiválósági programok indítása, fejlesztése és koordinálása.

A debreceni felsőoktatásban a tehetséggondozás legfontosabb, legjelentősebb formája a tudományos diákköri tevékenység. A hallgató-tanár műhelymunka olyan szakmai, emberi kapcsolat, amely hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatóban kialakuljon a kitartó munka iránti belső igény, hogy elsajátítsák az érvelés képességét, amely egyrészt jelenti a saját szellemi tevékenységük melletti érvelés képességét és a másik fél szakmai tevékenységének megismerését, elfogadását, azaz a szellemi hozadék iránti tisztelet és alázatot, mint a legalapvetőbb kutatási tulajdonságok. Az intézmények oktatóinak, kutatóinak pedig lehetőséget ad a diákok szakmai jártasságának megismerésére, a szakmai utánpótlás, a doktori képzésre jelentkezők érdemi kiválogatására (Link: <https://econ.unideb.hu/hu/node/190>).

A Karon a tehetséggondozás egyik legfontosabb, legjelentősebb megnyilvánulási formája a hosszú múltra visszatekintő *tudományos diákköri (TDK) tevékenység*. A tudományos diákköri munkába bekapcsolódó hallgatóink nemcsak elmélyítik a tudásukat, de belekóstolva a kutatómunkába gyakran – nem egyszer egész életükre – elköteleződnek a kutatói életálya mellett. Az egyes intézetekhez, tanszékekhez köthető tudományos diákkörökben folyó kutatómunka sajátos hallgató-oktató kapcsolattal jellemezhető, amelyben a hallgató lehetőséget kap tanulmányai mellett, meghatározott tudományterületen egyéni kutatómunka végzésére, tudományos témavezető irányításával. A tudományos diákkör országos mozgalom, jelentőségét az is mutatja, hogy ez a doktori képzés „előszobája”, fontos feltétele a doktori képzésbe való bekerülésnek. Éppen ezért a Kar támogatja és elismeri a felsőoktatási tudományos tevékenység diákrésztvevőit, segítséget nyújtva a kutatómunkában és a tudományos pályán való elindulásban. A TDK mozgalom a szakmai berkekben is elismerést élvez, olyannyira, hogy valamennyi konferencián képviseltetik magukat, egyrészt, mint bíráló bizottsági tagok, másrészt, mint komoly támogatók és díjfelajánlók. Sok munkáltatónál prioritást élvez a felvételi eljárás során a TDK-s múlt.

A kutatómunka eredményei közzétételének rendszeres fórumai a két fordulóban megrendezett *Tudományos Diákköri Konferenciák*, ahol az első fordulót az intézményi (kari) konferenciák jelentik, a legjobban teljesítő hallgatók döntő megmérettetésére pedig a kétevente megrendezett *Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon (OTDK)* kerül sor. Az egyes karokon folyó tehetséggondozás, TDK tevékenység színvonalának, a hallgatói kutatási tevékenység minőségének legjelentősebb mércéje az OTDK. Karunk hagyományosan két OTDK szekcióban (Agrártudományi Szekció és Közgazdaságtudományi Szekció) delegálja eredményes diákköröseit, de 2017 óta ez kiegészül a Testnevelés- és Sporttudományi Szekcióval. A volt Közgazdaság- és Gazdaságtudományi Kar (KTK) általában 10-15, míg a volt Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar (GVK) 25-35 hallgatóval vett részt az OTDK-n. Résztvevő hallgatóink jelentős része helyezést ér el vagy különdíjban részesül, amely jól mutatja a karon folyó tehetséggondozás színvonalát. Az alábbi táblázatok a 2007-2013 közötti OTDK-n elért eredményeinket tartalmazzák a korábbi KTK és GVK, valamint a két kar egyesülése utáni GTK esetében a 2015-2021 közötti időszakra.

A korábbi GVK és KTK hallgatóinak OTDK-n elért összesített eredményei (2007-2013)

Év	I. helyezés	II. helyezés	III. helyezés	Különdíjak
2007	4	6	8	3
2009	6	9	8	12
2011	5	7	2	5
2013	6	7	5	6

A GTK hallgatóinak OTDK-n elért eredményei (2015-2021)

Év	Pályaművek száma	I. helyezés	II. helyezés	III. helyezés	Különdíjak
2015	36	4	8	5	7
2017	51	12	4	7	11
2019	51	8	7	5	5
2021	44	3	10	4	7

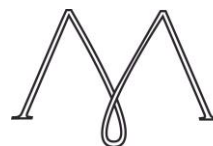
(A Debreceni Egyetem Szenátusa 2014. augusztus 1-vel – az Egyetem két korábban gazdaságtudományi képzést folytató karának, a Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési, valamint a Közgazdaság- és Gazdaságtudományi Karának integrációjával – létrehozta a Gazdaságtudományi Kart.)

A TDK mellett a tehetséges hallgatók más formákban is támogatást kapnak a kartól tevékenységükhöz. Egyik ilyen támogatási forma a *Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Programja (DETEP)*. A DETEP célja a legkiválóbb hallgatók intenzív egyéni fejlesztése a gazdagítás és gyorsítás eszközeivel, egységes feltételrendszerben a DE minden karán. A munkát a Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Program Bizottsága koordinálja, amelyben a karok oktató képviselői és a Hallgatói Önkormányzat képviselője vesznek részt. A DETEP kiemelten foglalkozik azokkal a hallgatókkal, akik a kötelező tantárgyakon túl érdeklődnek a kutatás iránt, egy-egy témában szeretnének jobban elmélyülni. A DETEP keretében a hallgatók témavezetők (ún. tutortanárok) segítségével, egyéni munkaterv szerint kutatómunkát végeznek, melynek eredményét meg kell jeleníteniük valamilyen fórumon, pl. publikáció, előadás, poszter formájában. A program célja – mindamellett, hogy hozzájárul a hallgatókban rejlő tehetség kibontakozásához – a PhD képzésbe való bejutás elősegítése.

A kiemelkedő képességű hallgatók számára biztosított továbbá az *Ihrig Károly Szakkollégium* és a *Kerpely Kálmán Szakkollégium* munkájába történő bekapcsolódás. Az *Ihrig Károly Szakkollégium* 2015-ben alakult, amelynek feladata a nemzeti és egyetemes kultúra közvetítésével felkészíteni a szakkollégiumi hallgatókat az értelmiségi létre, a tudományos ismeretek bővítésére és alkalmazására, a tudományok és a kultúra művelésére, valamint az anyanyelvi és az idegen nyelvi ismeretek fejlesztésére, a szaknyelvi ismeretek elmélyítésére. A Szakkollégium törekszik a szakkollégiumi hallgatók tanulási körülményeinek magasabb szintre való emelésére, valamint szakkollégiumi és tudományos munkájuk költségeinek enyhítésére. A Szakkollégium számos önképzési, csoportképzési lehetőséget biztosít, ahol a hallgatók alkotó öntevékenysége mellett rendszeresen neves szakemberek, tudósok tartanak előadásokat hallgatóink számára. Évente több alkalommal szakmai tanulmányúton is részt vesznek a szakkollégista hallgatók, ahol termelőüzemeket, kutatóintézeteket látogatnak meg. A *Kerpely Kálmán Szakkollégium* fontos céljának tekinti a nyelvoktatást és olyan interdiszciplináris képzés létrehozását, amely széles látókörű gyakorlati szakemberek kibocsátását teszi lehetővé. A szakmai gyakorlati kompetenciák fejlesztése érdekében a Szakkollégium hazai és külföldi gyakorlati tanulmányutakat szervez.

A tehetséggondozás további platformja a *DEX Műhely*, mely önkéntes részvételen és a tagok önszerveződésén, öntevékenységen alapuló szervezet. Célja, hogy elismert szervezetként, a közösség összetartó ereje révén felelősen és kritikusan gondolkodó, a közgazdaságtan iránt elhivatott, szakmailag felkészült értelmiséget képezzen. A Műhely kezdeményezésére az alap közgazdász-üzleti képzésen felül specializáltabb ismereteket nyújtó kurzusok szerveződnek. Követelmény, hogy minden aktív tag fél évente egy kurzust teljesítsen. A kurzusok mellett önképzőköröket is szerveznek a Műhely tagjai. Ezek olyan vitaestek, amelyeken a Műhely valamely tagja vagy meghívott előadó irányításával szakmai cikkeket dolgoznak fel. 2003 szeptemberétől kezdve a Debreceni Egyetem lapjában (Egyetemi Élet) önálló rovata van (Deficit) a Műhelynek. A Műhely missziója, hogy a doktorandusz-képzés, a tudományos kutatás „előszobájává” váljon.

A kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkező és tudományos munkát végző hallgatók közül a legkiválóbbak bekapcsolódhatnak egy-egy tanszék munkájába is, mint *tanszéki demonstrátor hallgatók*. A feladatot kari ösztöndíjasként látják el. A demonstrátorok részt vesznek az adott szakmai műhely témájába illeszkedő tudományos munkák előkészítésében, továbbá feladataik közé tartozik a tudományos és oktatási tevékenységet kiszolgáló, támogató feladatok ellátása, szekunder és primer kutatási tevékenységek végzése. A demonstrátorokként ellátott feladatok hozzájárulnak publikációs tevékenységük megalapozásához és szakmai fejlődésükhöz.

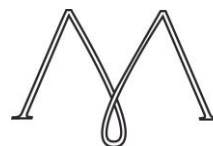
Minden egyetemi hallgató – így az Agrárközgazdász mesterszakos hallgatók – számára nyitottak a *Debreceni Egyetem Üzleti Innovációs Klubja* (DEVİK; <https://hu-hu.facebook.com/DEVİK.Klub/>) által szervezett klubtalálkozók, amelynek célja segíteni a debreceni egyetemisták, pályakezdő diplomások vállalkozóvá válását, az innovatív ötleteik megvalósulását. A DEVİK a havonta szervezett klubtalálkozók keretében összehozza az egyetem és a profitszféra képviselőit, lehetőséget biztosítva arra, hogy neves szakemberek, cégvezetők és hallgatók kötetlen beszélgetés keretében megosszák tapasztalataikat egymással és jó gyakorlati példákat mutassanak be vállalkozói életből merítve. A találkozók kiváló lehetőséget teremtenek a hallgatók számára kapcsolatépítés tekintetében is.

Az Agrárközgazdász mester szakos hallgatók bekapcsolódhatnak a *Magyar Közgazdasági Társaság (MKT)* munkájába is (Link: <https://www.mkt.hu/hu>). Az ország egyik legnagyobb hagyományú szakmai-tudományos egyesületként 1894. május 27-én a céllal alapították meg professzorok, akadémikusok, miniszterek, bankárok, kereskedők, országgyűlési képviselők, gazdák, tisztviselők, nagybirtokosok és főrendek, hogy együtt kutassák a nemzetgazdaság felemelkedésének útját-módját. Az MKT a magyar közgazdák legrégebbi, legjelentősebb szervezete, amely a közgazdasági ismeretek terjesztését, a szakmai közélet fejlesztését, a közgazdászok általános érdekeinek képviseletét vállalta feladatául. Mindezt sokféle fórum: előadások, tanfolyamok, szakmai viták, találkozók, vándorgyűlések szervezésével kívánja teljesíteni. Az MKT Hajdú-Bihar megyei szervezetének elnöke Prof. Dr. Nábrádi András, aki a DE GTK professzoraként egy ismeretkörnek, azon belül két tantárgynak is a felelőse. Az Agrárközgazdász mester szakos hallgatók leginkább a *Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztály* munkájába kapcsolódhatnak be, melynek aktív szakértői tagja Dr. Szűcs István, az agrárközgazdász mesterszak leendő szakfelelőse. A Szakosztály célja, hogy az MKT keretei között kifejtett munkájával elősegítse a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlődését. Szakmai háttérrel és szervezett keretben biztosítson a mezőgazdaság és élelmiszeripar aktuális szakmai kérdéseinek, problémáinak feltárásához, elősegítse a tagjai által folytatott vita eredményeként a lehetséges válaszok és megoldási javaslatok kidolgozását. A Szakosztály alapítói között találhatók egyetemi oktatók, tudományos intézet kutatói, a mezőgazdaság és élelmiszeripar aktív szereplői, uniós támogatások közvetítésében és ellenőrzésében tapasztalatot szerzett kollégák, bankárok, valamint az ágazati jogi szakértői.

A tehetséggondozás egyik fontos kimenete a PhD fokozat megszerzése, illetve a tudományos utánpótlás nevelése, a legtehetségesebb hallgatók egyetemi oktatókká, kutatókká válásának támogatása. A Debreceni Egyetemen folyó tehetséggondozás eredményeként a hallgatók az MSc képzés befejezésével alkalmassá válnak tanulmányaik PhD képzésben történő folytatására. A Gazdaságtudományi Kar doktori iskolája az Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola. A Debreceni Egyetemen és annak jogelődjén a PhD képzések magyarországi kezdetétől, 1993-tól fogva van lehetőség a közgazdaságtudomány tudományágban doktori fokozatszerzésre. A DI jogelődje, alapvetően agrárökonómiai jellegű doktori iskola, illetve program volt, mely a „*Mezőgazdasági vállalkozások és a vidékfejlesztés ökonómiája*” címre hallgatott. A beiskolázás alapját mintegy 20 éven keresztül a gazdasági agrármérnök képzés jelentette. A Doktori Iskolában eddig (1993.01.01-2021.01.31.) 161 fő szerzett tudományos fokozatot. A Doktori Iskolának jelenleg 135 aktív státusszal rendelkező hallgatója van. Ebből nappali tagozaton magyar nyelvű képzésben 50 fő, angol nyelvű képzésben 57 fő, míg levelező képzésben 31 fő vesz részt. Az egyéni felkészülők száma 3 fő, a passzív hallgatók száma 6 fő. A Doktori Iskola célja egy olyan kutató műhely létrehozatala, amelynek keretében multidiszciplináris környezetben nyílik lehetőség korunk legjelentősebb gazdaságtudományi kérdéseinek vizsgálatára. A Kar és annak jogelődjei szellemi bázisára építkező széles kutatási portfólió országosan is kiemelkedővé teszi a Doktori Iskolát, amelynek törzstagsága és témavezetői kara magasán minősített. (Link: <https://ihrigkarolydi.unideb.hu/>)

Az oktatói és hallgatói kör *publikációs aktivitása* kiemelkedő, nemzetközi viszonylatban is figyelemre méltó eredményeket mutat. A Doktori Iskola hallgatói olyan kutatási témákkal foglalkoznak, mint az agrárközgazdaságtan, az ökonometria, a vidékfejlesztés ökonómiája, a vállalatgazdaságtan, a turizmus-vendéglátás, a nemzetközi gazdálkodás, a vezetés-szervezés, a hálózatkutatás, a marketing és kereskedelem, a sportgazdaságtan vagy a pénzügy-számvitel. A Doktori Iskola hallgatói között köszönhetünk magyar, román, ukrán, szlovák, szerb, kosovói, pakisztáni, indiai, nigériai, indiai, indonéz, mexikói, brazil, török, mongol és jordán állampolgárokat is. A Doktori Iskola a gazdálkodás- és szervezéstudományok elismert hazai és külföldi képviselőit rendszeresen felkéri és meghívja vendégoktatóként, akik nagyszerű előadások és szemináriumok vezetésével járulnak hozzá a képzési minőség színvonalának emeléséhez.

A tehetséggondozás mellett a kreatív, magas szintű elméleti és gyakorlati ismeretekkel jellemezhető tantervi struktúra is a PhD képzésbe való bekapcsolódásnak a lehetőségét biztosítja. A kutatásra és a doktori képzésre

való felkészítést szolgálja a szakmai törzsanyag és a differenciált szakmai ismeretek egy része is. Az Agrárközgazdász mesterképzési szak kötelező tantárgyainak többsége olyan elméleti-módszertani közelítésmóddal kerül oktatásra, ami szintén segíti a kiemelkedő képességű hallgatók PhD képzésbe való bekapcsolódását.

A mesterszakon készítendő *diplomadolgozatok, tudományos diákköri munkák konzulensei tudományos fokozattal rendelkeznek*, és a dolgozat elkészítésének időtartama alatt személyesen rendelkezésre állnak, rendszeresen konzultálnak hallgatóikkal. A doktori képzésre való előkészítést szolgálja a megfelelő színvonalú diplomadolgozat és a végzettséget igazoló oklevél (jó szint) megkövetelése és az annak megírásához nyújtott módszertani felkészítés.

A mesterszak elvégzésével a végzett hallgatók a hazai és európai gazdasági és társadalmi életben, azaz a munkaerőpiacon is megállják a helyüket, alkalmasak lesznek gyakorlatorientált, alkalmazott kutatások elvégzésére vállalkozásoknál, intézményeknél. Módszertani és elméleti felkészültségük lehetőséget ad arra, hogy szakmailag megalapozzák a célirányos kutatásokat.

A Karon indítandó Agrárközgazdász mesterképzés keretében – az egyetem más szakjaihoz hasonlóan – olyan minőségbiztosítási rendszer működtetésére kerül sor, amely lehetőséget nyújt a minőségi oktatásra, valamint a kutatóegyetem koncepciójának érdemben történő megvalósítására.

Összefoglalva az előzőekben leírtakat, megítélésünk szerint az Agrárközgazdász mesterszak leendő hallgatóinak felkészülési lehetőségei (*szakollégiumok, demonstrátori rendszer, DETEP, TDK, DEX Műhely, MKTK, DEVIK, stb.*) elegendőek a továbblépésre, a lineáris képzési rendszer legfelső, azaz a doktori képzési szintjére. A tehetséggondozásnak a Karon kialakult „jó gyakorlata” egy az egyben adaptálásra kerül ezen a szakon is. Tapasztalataink szerint, a TDK pályamunkát készítő hallgatók, mintegy 80%-a tudatosan készül a doktori képzésre.

Az előírt kimeneti szakmai kompetenciák és a megszerzésüket biztosító ismeretkörök, tantárgyak egymáshoz rendelése, áttekintő összegzése	
kialakítandó szakmai kompetenciák (KKK 8. pont, tudás, képesség)	ismeretkörök/ tantárgyak
Az agrárközgazdász mesterszakon kialakítandó szakmai kompetenciák: a közgazdász tudása	
Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét, az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait.	Vezetői közgazdaságtan Világ gazdasági és integrációs folyamatok Vállalati és vezetői gazdaságtan Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje Agrár- és vidékgazdaságtan Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana Agrármarketing és fogyasztóvédelem Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana
Érti a gazdálkodó szervezetek strukturáját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az élelmiszer gazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szférához.	Vállalati és vezetői gazdaságtan Agrár- és vidékgazdaságtan Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana Ellátásilánc-menedzsment Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana
Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárinformatikai eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési telepírányítási szoftvereket.	Vezetői számvitel és controlling Gazdasági elemzés Haladó vállalati pénzügyek Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek

<p>Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit, különös tekintettel a Közös Agrárpolitikára (KAP), és tisztában van a hazai és európai uniós finanszírozású támogatások rendszerével. Átfogóan ismeri az élelmiszergazdasághoz kapcsolódó hazai és európai uniós jogi szabályozást.</p>	<p>Agrár- és vidékfejlesztéspolitika Világ gazdasági és integrációs folyamatok Projekt és innovációmenedzsment Agrár- és vidékgazdaságtan Gazdasági és agrárjog</p>
<p>Ismeri az agrár és élelmiszeripari vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselt projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve team munkában projektterveket, illetve európai uniós és hazai finanszírozású pályázatokat elkészítsen.</p>	<p>Projekt- és innovációmenedzsment Agrár vállalkozások stratégiai menedzsmentje Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése</p>
<p>Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság működéséhez kapcsolódó hazai és európai uniós szakigazgatás rendszerét, valamint a szakterületén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket.</p>	<p>Agrárköz- és szakigazgatás Agrár- és vidékgazdaságtan Ellátásilánc-menedzsment Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana Minőségmenedzsment Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana</p>
<p>Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét és hagyományait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p>	<p>Agrár- és vidékfejlesztéspolitika Agrár- és vidékgazdaságtan Környezetgazdaságtan Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana</p>
<p>Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi feltételrendszerét és alapelveit. Ismeri a fejlesztések, beruházások megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módszertanát.</p>	<p>Fenntartható technológiák: állati termékek előállítás Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítás Környezetgazdaságtan Gazdasági elemzés Vállalati és vezetői gazdaságtan Haladó vállalati pénzügyek</p>
<p>Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdálkodástudományi képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.</p>	<p>Ökonometria és kutatómódszertan Gazdaságstatisztika Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek Vezetői számvitel és controlling Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése Agrár- és vidékgazdaságtan Környezetgazdaságtan Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana</p>
<p>Ismeri az agráripari termelés területén elindult technológiai forradalom (Ipar 4.0.) lényegét, eszközrendszerét (kiber-fizikai gyártórendszerek; robotika, IoT; AI; autonóm, önszerveződő termelési erőforrások; intelligens információs rendszer és valós idejű kommunikáció) és vívmányait.</p>	<p>Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek Fenntartható technológiák: élelmiszerfeldolgozás</p>

<p>Tisztában van a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiaci hatásaival, azok széleskörű elterjedésének pozitív és negatív következményeivel, továbbá értelmezni tudja ezek potenciális lehetőségeit és hatásait a gyártásban, a beszerzési láncokban, a logisztikai és termelési folyamatok szervezésében.</p>	<p>Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek Emberi erőforrás gazdálkodás Ellátásilánc-menedzsment Világgazdasági és integrációs folyamatok Vállalati és vezetői gazdaságtan</p>
<p>Az agrárközgazdász mesterszakon kialakítandó szakmai kompetenciák: a közgazdász képességei</p>	
<p>A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően, képes kis-, közepes és nagyméretű agrárvállalkozások, egyes szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes saját, az agráriumban érdekelt vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.</p>	<p>Vállalati és vezetői gazdaságtan Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése Emberi erőforrás gazdálkodás Minőségmenedzsment Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana</p>
<p>Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi feladatoknál, vállalatoknál pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.</p>	<p>Vállalati és vezetői gazdaságtan Vezetői számvitel és kontrolling Gazdasági elemzés Gazdaságstatisztika Haladó vállalati pénzügyek Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése Emberi erőforrás gazdálkodás Projekt- és innovációmenedzsment</p>
<p>Képes gazdálkodási folyamatokban, projekteknél, csoportos feladatmegoldásokban vezetőként a tevékenységet tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni. Képes az élelmiszergazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.</p>	<p>Projekt- és innovációmenedzsment Emberi erőforrás gazdálkodás Ökonometria és kutatómódszertan Vezetői számvitel és kontrolling</p>
<p>Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven.</p>	<p>Vállalati és vezetői gazdaságtan Gazdasági és agrárjog Gazdasági elemzés Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek Projekt- és innovációmenedzsment Haladó vállalati pénzügyek Emberi erőforrás gazdálkodás</p>
<p>Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.</p>	<p>Környezetgazdaságtan Projekt- és innovációmenedzsment Világgazdasági és integrációs folyamatok Vezetői közgazdaságtan Minőségmenedzsment Fenntartható technológiák: állati termékek előállítás Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítás</p>

<p>Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>	<p>Agrár- és vidékfejlesztéspolitika Agrár- és vidékgazdaságtan Környezetgazdaságtan Projekt- és innovációmenedzsment Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana Vállalati és vezetői gazdaságtan</p>
<p>Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására. Magas szinten használja az agrárökonómia ismeretközvetítési technikáit és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel. Az agrárökonómia egyes részterületeiről önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. Képes menedzselni a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását.</p>	<p>Projekt- és innovációmenedzsment Gazdasági elemzés Ökonometria és kutatásmódszertan Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek Vállalati és vezetői gazdaságtan Minőségmenedzsment Agrármarketing és fogyasztóvédelem Vállalati és vezetői gazdaságtan</p>
<p>Rendelkezik az élelmiszergazdaság vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal. Önállóan és biztonságosan használja az internetet, tud szelektálni az ott található tartalmak között, jellemző rá a tudatos médiahasználat. Tanulmányai során hatékonyan alkalmazni tudja a digitális technológiákat és technikákat.</p>	<p>Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek Ellátásilánc-menedzsment Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana Minőségmenedzsment</p>
<p>Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel, melyek magukban foglalják a környezet-, baleset-, munka- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.</p>	<p>Környezetgazdaságtan Agrár- és vidékfejlesztéspolitika Emberi erőforrás gazdálkodás Agrármarketing és fogyasztóvédelem Minőségmenedzsment Gazdasági és agrárjog</p>
<p>Az agrárközgazdász mesterszakon kialakítandó szakmai kompetenciák: a közgazdász attitűdjei</p>	
<p>Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.</p>	<p>Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen az Emberi erőforrás gazdálkodás és az Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje c. tantárgyak.</p>
<p>Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.</p>	<p>Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen a Környezetgazdaságtan c. tantárgy.</p>
<p>Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja.</p>	<p>Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen az Emberi erőforrás gazdálkodás c. tantárgy.</p>

Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.	Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen az Ökonometria és kutatásmódszertan.
Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévé teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.	Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen a Projekt- és innovációmenedzsment c. tantárgy.
Az agrárközgazdász mesterszakon kialakítandó szakmai kompetenciák: a közgazdász autonómiája és felelőssége	
Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrárközgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.	Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen az Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje c. tantárgy.
Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.	Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen az Emberi erőforrás gazdálkodás c. tantárgy.
Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.	Minden oktatott tantárgy kisebb-nagyobb mértékben közvetíti ezeket az értékeket, de különösen a Környezetgazdaságtan c. tantárgy.

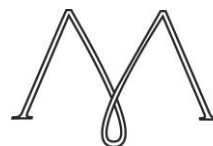
Hallgatói tájékoztatás: a kidolgozott intézményi tájékoztató²¹ kiadvány internetes elérhetősége (link):

A Kar a Nftv. Vhr. 87/2015 18.§ (5) b) bekezdésben előírt kötelezettségeinek megfelelően minden tanévkezdéskor Tanulmányi Tájékoztatót készít és juttat el az első évfolyamos hallgatókhoz az eLearning rendszeren keresztül (<https://elearning.unideb.hu/>). A **Tanulmányi Tájékoztató** tartalmazza a Karon oktatott valamennyi graduális szak tantervét, tantárgyi programját és követelményrendszerét, valamint a hallgatók „egyetemi életét” meghatározó szabályzatokat (Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, Hallgatói juttatások és térítések szabályzat stb.).

A nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak, mobilitási ablak betervezése, a tantervhez illesztése:

Az agrárközgazdász mesterképzésben részt vevő hallgatók számára számos lehetőség adódik *nemzetközi mobilitásra*, melyet ugyan átmenetileg a Covid járvány felülírt, de bízunk abban, hogy ez nem fog állandósulni. Az azonban valószínű, hogy az elkövetkező 3-4 évbe azért a járvány fogja még éreztetni a hatását, ami befolyással lesz a hallgatói mobilitásokra is. A hallgatók elveikben a négy félév közül bármelyik félévben részt vehetnek külföldi részképzésen, de ismerve az elsajátítandó kompetenciákat és a tantervet, elsősorban a *második és a harmadik félévet javasoljuk erre*. Abban az esetben, ha egy hallgató egy másik európai egyetemen szeretne egy szemesztert lehallgatni először fel kell vennie a kapcsolatot a Debreceni Egyetem Nemzetközi Irodájával, és pályáznia kell egy élő mobilitási program keretében. Sikeres pályázat esetén a hallgató kérheti, hogy egyéni tanulmányi rendben folytassa a tanulmányait az Agrárközgazdász szakon. Ebben az esetben a távoktatásos digitális oktatásmódszertan kerül előtérbe, vagyis az egyetemi eLearning felületen fog folyni az érdemi kommunikáció, ahol elérhető minden tantárgy tantárgyi leírása, a követelményrendszer, de még a vizsgálni és évközi zárthelyi dolgozat megírására is van lehetőség. Ez a rendszer a „Covid járványnak

²¹ Nftv. Vhr. 87/2015 18.§ (5) b) bekezdés előírja tájékoztató kiadvány kidolgozását és annak bemutatását.

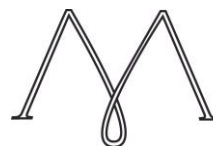
köszönhetően” mára már kiemelkedő színvonalon és zökkenőmentesen működik. Az órák elsősorban a webex vagy a webinarium segítségével valósulnak meg. Abban az esetben, ha a valamelyik hallgató olyan tantárgyat hallgat a külföldi társintézményben, amely szerepel a tantervben akkor a tantárgy az ECTS (*European Credit Transfer System*) figyelembevételével elismerhető. A külföldön lehallgatott tantárgy szabadon választható tantárgyként is elismerhető. Az európai kreditátviteli (és –gyűjtési) rendszer (ECTS) célja, hogy megkönnyítse a hallgatók mobilitását az európai felsőoktatási térségben, valamint az egyetemi képesítések és a külföldön töltött tanulmányi időszakok elismerését. Az ECTS esetünkben lehetővé teszi, hogy a Debreceni Egyetem beszámítsa az egy másik külföldi felsőoktatási intézményben megszerzett krediteket. Az ECTS-kreditek a tanulmányi eredményeket és az azok eléréséhez szükséges munkát tükrözik. A rendszer a bolognai folyamat központi eszköze, növeli a hallgatók tanulmányi programjainak rugalmasságát és megkönnyíti a felsőoktatási programok tervezését, végrehajtását és értékelését. Az ECTS az európai felsőoktatási térség országainak többsége bevezette, és a térségen kívül is egyre több ország alkalmazza, így az Egyetemmel szerződéses kapcsolatban álló intézmények is. Az *Agrárközgazdász hallgatókat folyamatosan bátorítani fogjuk a hallgatói mobilitásokra*, személyes tapasztalatainkból tudjuk, hogy ennek milyen fontos szerepe van a szemléletmód, a szakmai kompetenciák és a szaknyelvi kommunikáció szempontjából. *Elsősorban az európai egyetemeken folyó agrárközgazdász, agrármenedzsment jellegű képzésekbe való bekapcsolódást fogjuk preferálni.*

A DE GTK számos hazai és külföldi kapcsolattal rendelkezik. Sok hazai szervezettel, több tengerentúli, illetve európai felsőoktatási intézménnyel alakított ki szoros szakmai együttműködést. Elsősorban ennek köszönhetően a szakmai és nyelvi szempontból legfelkészültebb hallgatóink számos neves európai egyetemen (pl. Wageningen University; Humbolt Universität; Universität Hohenheim; University of Udine; Universiteit Gent) vehetnek részt ún. részképzésen az ERASMUS+ program keretében. A *Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának összesen 75 külföldi egyetemmel van partneri kapcsolata*, melyek összesen 437 képzési programot kínálnak a leendő mesterszakos hallgatók fogadására. A partner egyetemek és kínált programok a következő linken elérhetők: http://mobi.unideb.hu/kapcsolatok/iialist_2016/9019.

Annak érdekében, hogy a hallgatók külföldi tanulmányait, kiutazásukat és a lehetséges finanszírozási lehetőségek megismerését elősegítse, mobilitásukat ösztönözze a Debreceni Egyetem **Nemzetközi Irodát** (Link: <http://mobi.unideb.hu/>) működtet, mely az alábbi tevékenységeket látja el:

- hallgatói, oktatói ösztöndíjpályázatok gondozása;
- kiutazó és érkező cserehallgatók ügyintézése;
- a rektori vezetés külkapcsolatainak kezdeményező támogatása;
- nemzetközi szerződések előkészítése, nyilvántartása;
- külföldi delegációk fogadásának előkészítése, a látogatás programjának szervezése;
- nagykövetségekkel, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolattartás;
- nemzetközi mobilitási programok intézményi szintű koordinációja;
- nemzetköziesedést elősegítő rendezvények szervezése;
- a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága működésének támogatása.

ERASMUS: az Európai Unió által az oktatás minőségének javítására létrehozott LIFELONG LEARNING programnak a felsőoktatás fejlesztésére létrehozott alprogramja az ERASMUS, amely 2020-ban tölti be fennállásának 33. évfordulóját. A program keretében egyetemek, felsőoktatási intézmények közötti megállapodás alapján mobilitási programok valósulnak meg. Az Egyetem a partnerintézményekkel kötött kétoldalú szerződésekkel pályázhat az EU támogatására. 1987-ben, az induláskor 11 országból 3244 hallgató vágott neki az ismeretlennek – mára az országok száma 33-ra nőtt, az eddigi cserehallgatók száma közelít a 3 millióhoz, és több mint négyezer intézmény vesz részt Európa-szerte a programban. Az egykori Erasmus-hallgatók szerint az Erasmus-tapasztalat a végzés utáni munkakeresést is megkönnyítette számukra. A pályázaton nyertes hallgatók legalább 3 hónapot, legfeljebb 10 hónapot tölthetnek el a partner európai egyetemeken. Az ERASMUS a külföldi tanulmányút idejére kiegészítő ösztöndíjat biztosít, amely hozzájárul a hallgatók felmerülő költségeinek fedezéséhez. A megpályázott időszak graduális hallgatók esetében teljes szemeszter, illetve teljes oktatási blokk lehet. A támogatott tanulmányi időszak hossza függ a partnerekkel kötött szerződésektől, a jelentkezők számától, valamint az egyetem által a program finanszírozására elnyert összegtől is.

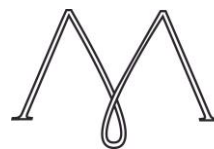
ERASMUS+: az Erasmus+ az Európai Unió új programja, amely az oktatást, a képzést, az ifjúsági területet és a sportot is magában foglalja, több jelenleg futó programot (köztük az Egész életen át tartó tanulás programot) egyesítve. A program hallgatók, gyakornokok, önkéntesek, fiatalok, tanulók, felnőtt tanulók, tanárok, pedagógusok, egyetemi oktatók, trénerek, ifjúsági munkások, oktatási, képzési vagy ifjúsági területen működő szervezetek munkatársai számára nyújt részvételi lehetőséget. A pályázatokat intézmények, szervezetek nyújthatják be, az egyéni részvétel ezeken keresztül valósulhat meg. Az Erasmus+ a szinergiák kihasználását és a szektorközi együttműködések ösztönzi az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka különböző területein: megszűnnek a mesterséges határok a különböző pályázattípusok és projektformák között, nagyobb hangsúlyt kap az új résztvevők bevonása a munka világából és a civil szférából, valamint erősödnek az együttműködések új formái.

A Debreceni Egyetem Erasmus szabályzata és eljárási kézikönyve az alábbi linkeken érhető el:

- http://unideb.hu/portal/sites/default/files/szabalyzatok/Erasmus_Szabalyzat_150625.pdf
- http://mobi.unideb.hu/sites/default/files/de_erasmus_eljarasi_kezikonyv_1.0_2015_0.pdf

CEEPUS: a csereprogram célja, hogy a felsőoktatás területén együttműködő partner intézmények között lehetővé tegye hallgatói és oktatói mobilitások lebonyolítását, speciális kurzusok, valamint hallgatói kirándulások szervezését, támogassa hosszú távú szakmai együttműködések kialakulását a térségben, ezzel elősegítve Közép-Európa stratégiai szerepének erősödését. Jelenleg a következő országok akkreditált felsőoktatási intézményeibe lehet utazni CEEPUS támogatással: Albánia, Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Csehország, Horvátország, Koszovó, Lengyelország, Macedónia, Magyarország, Moldova, Montenegró, Románia, Szerbia, Szlovákia és Szlovénia. A CEEPUS megállapodást 1993. december 8-án írták alá a tagországok oktatási miniszterei, így először az 1994/1995-ös tanév második szemeszterében indulhatott meg a hallgató- és oktatócsera a partner intézmények között. 2011-ben elkezdődött a CEEPUS III. szakasza, melyben a program kiemelt figyelmet fordít a kutatási tevékenységek, közös doktori programok támogatására. A CEEPUS programban a mobilitási tevékenység az elfogadott hálózatokon belül valósítható meg. A Debreceni Egyetemen a 2019/2020-es tanévben 11 hálózat nyert támogatást.

Campus Mundi: a Campus Mundi program célja a felsőoktatás minőségének javítása, a végzett hallgatók foglalkoztathatóságának elősegítése, valamint a magyarországi felsőoktatási intézmények nemzetközi szerepének, elismertségének növelése. A projekt egyrészt a nemzetközi hallgatói mobilitás elősegítését, másrészt a hazai felsőoktatási intézmények hallgatóvonzó képességének és nemzetköziesítésének támogatását szolgálja. A Campus Mundi kiválósági ösztöndíjprogram hozzájárul annak a nemzeti célkitűzésnek az eléréséhez, hogy 2023-ra a hazai felsőoktatásban diplomát szerző diákok között 10-ről 20 százalékra nőjön azoknak az aránya, akik tanulmányaik során külföldi részképzésben vagy szakmai gyakorlaton vesznek részt. A Campus Mundi ösztöndíjprogramban a diákok külföldi tanulmányi részképzésre, szakmai gyakorlatra, illetve rövid tanulmányutakra is pályázhatnak. Az így szerzett interkulturális tapasztalatok a hazatérés után jelentős előnyt biztosítanak a fiataloknak a munkaerőpiacon vagy a további tanulmányok során. A Campus Mundi projekt másik fontos ága a magyar felsőoktatási intézmények támogatása a nemzetköziesítés terén. A nemzetközi rangsorokban való előrejutás, a külföldi hallgatók számának növelése, a stratégiai fontosságú partnerországokkal intézményi szintű kapcsolatok kialakítása szükséges ahhoz, hogy az európai elvek mentén stabil, fejlődő és versenyképes felsőoktatással rendelkezzen Magyarország. A kormányzati cél e tekintetben, hogy a hazai felsőoktatásban tanuló külföldi hallgatók száma a jelenlegi 25 000-ről 40 000-re növekedjen. A program lehetőséget nyújt a hazai felsőoktatási intézmények számára külföldi oktatási vásárokon, kiállításokon való részvételre, ami jelentősen hozzájárul a külföldi hallgatók toborzásának sikeréhez és az intézmények közötti kapcsolatok kialakításához, megszilárdulásához. A magyar felsőoktatási intézmények nemzetközi tevékenységeit, a külföldi hallgatók fogadásához szükséges szolgáltatások fejlesztését szakmai műhelyekkel, a felsőoktatási intézmények munkatársainak képzésével, az intézmények nemzetközi aktivitásának felmérésével támogatja a program.

II. A KÉPZÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEI²²

II. 1. A szakfelelős és a szakirány / specializáció²³ felelősök

Felelősök neve és a felelősségi típus <i>szf: szakfelelős, szif: szakirányfelelős a szakiránya megadásával, spec.f: specializáció felelőse²², a specializációja megadásával</i>	tud. fokozat/cím (PhD/DLA/CSc/ DSc/akad.)	munkakör (e/f tan/ e/f doc.)	FOI-hez tartozás és munkaviszony típusa (AT, spec.f. lehet AR)	más vállalt szakfelelősség (pl. M, tM) /szakirány- felelősség (szif esetében pl. B/M)	az ismeretanyag (ismeretkör(ök) /tantárgy(ak)) összkreditértéke amelyeknek felelőse a szakon / összesen az intézményben	
Dr. habil. Szűcs István	szf	PhD	e. doc.	AT	-	11/18

II.2. Az oktatói kör: Tantárgylista – tantárgyak felelősei, oktatói

a képzés tanterv szerinti ismeretkörei/tantárgyai	a képzés oktatói – felelősök és további bevont oktatók						az ismeretanyag (ismeretkör(ök) / tantárgy(ak)) összkreditértéke amelyeknek felelőse a szakon / összesen az intézményben
	Oktató neve (több oktató esetén, valamennyi oktató feltüntetése mellett a tantárgy blokkjában a tantárgy felelőse legyen az első helyen)	tud. fok. /cím (PhD/ DLA/ CSc/ DSc/ akad.)	munkakör (ts. / adj. / mo. / e/f doc. / e/f tan. / tud. mts. / egyéb)	FOI-hez tartozás és munka- viszony típusa (AT/AR/ AE/V)	részvétel (részben vagy egészben)	elméleti I/N	
a törzsanyag ismeretkörei, tantárgyai - oktatói							
Gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretkör – az ismeretkör felelőse: Prof. Dr. habil Balogh Péter							
1. Vezetői közgazdaságtan	Dr. habil. Czeglédi Pál	PhD	e. doc.	AT	I	N	4/21
	Dr. Kovács István	PhD	adj.	AT	N	I	0/7
2. Világgazdasági és integrációs folyamatok	Dr. habil. Erdey László	PhD	e. doc.	AT	I	N	3/35
3. Környezet-gazdaságtan	Dr. habil. Dombi Mihály	PhD	adj.	AT	I	N	4/5
	Dr. habil. Karcagi-Kovács Andrea	PhD	adj.	AT	N	I	0/9
	Bauerné Dr. Gáthy Andrea	PhD	adj.	AT	N	I	0/5
4. Ökonometria és kutatómódszertan	Prof. Dr. habil. Balogh Péter	DSc.	e. tan.	AT	I	I	3/24

²² A fejezet táblázataiban a fejlécekben előforduló megjelölések értelmezése:

Tudományos fokozat / cím: PhD, DLA, CSc, DSc, akadémikus.

Munkakör: egyetemi/ főiskolai tanár, ill. docens, adjunktus, tanársegéd; mesteroktató, tudományos (fő)munkatárs; egyéb

Felsőoktatási intézményhez (FOI) tartozás:

A (T/R/E): Akkreditációs célból az adott FOI-nak nyilatkozatot tett oktató, aki az Nftv. 26. §-ának (3) bekezdése szerint az adott felsőoktatási intézmény jelölte meg annak, amelyben figyelembe veendő a működési feltételek vizsgálatában

V: Vendégoktató, aki más FOI-nek írt alá, vagy sehol sem tett „kizárólagossági” nyilatkozatot:

A munka-, ill. jogviszony típusa:

Foglalkoztatottak (az intézményben):

T: Teljes munkaidőben, határozott vagy határozatlan idejű munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, ill. ezekkel azonos elbírálás alá eső jogviszonyban;

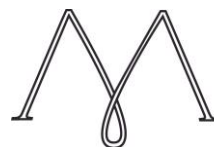
R: Részmunkaidőben, határozott vagy határozatlan idejű munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, ill. ezekkel azonos elbírálás alá eső jogviszonyban

Alkalmazásban lévők (az intézményben oktatói, kutatói, tanári munkakörben nem foglalkoztatottak)

E: Egyéb módon, pl. megbízási szerződéssel alkalmazott, vagy prof. emeritus)

Szakok: B(achelor): alapszak, M(aster): mesterszak, tM(aster): tanárszak

²³ Csak a 30 kreditet elérő specializációhoz kell felelőst megadni

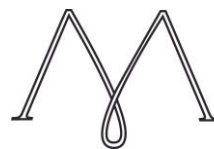
5. Gazdaságstatisztika	Dr. habil. Huzsvai László	PhD	e. doc.	AT	N	I	3/10
	Dr. habil. Csipkés Margit	PhD	e. doc.	AT	N	I	0/10
6. Gazdasági és agrárjog	Dr. Károlyi Géza	PhD	e. doc.	AT	I	N	3/11

Üzleti és alkalmazott gazdaságtani ismeretkör – az ismeretkör felelőse: Prof. Dr. habil. Nábrádi András

1. Vállalati és vezetői gazdaságtan	Prof. Dr. habil. Nábrádi András	CSc. PhD	e. tan.	AT	I	N	7/25
	Dr. Popovics Péter András	PhD	adj.	AT	I	I	0/5
	Dr. Buzás Ferenc Ede	PhD	tud. mts.	AT	N	I	0/4
2. Agrármarketing és fogyasztóvédelem	Prof. Dr. habil. Szakály Zoltán	CSc.	e. tan.	AT	I	I	3/22
3. Projekt- és innovációmenedzsment	Dr. habil. Szűcs István	PhD	e. doc.	AT	I	I	11/18
	Dr. habil. Nagy Adrián Szilárd	PhD	e. doc.	AT	I	I	0/10
4. Vezetői számvitel és kontrolling	Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika	PhD	e. tan.	AT	I	I	7/31
5. Gazdasági elemzés	Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika	PhD	e. tan.	AT	I	I	7/31
6. Haladó vállalati pénzügyek	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia	PhD	e. doc.	AT	I	I	4/24
7. Agrárvállalkozások stratégiai menedzsmentje	Prof. Dr. habil. Nábrádi András	CSc. PhD	e. tan.	AT	I	N	7/25
	Dr. Bittner Beáta	PhD	adj.	AT	N	I	0/3
	Dr. Madai Hajnalka	PhD	adj.	AT	N	I	0/0
8. Emberi erőforrás gazdálkodás	Dr. habil. Dajnoki Krisztina	PhD	e. doc.	AT	I	N	3/22
	Dr. Kun András István	PhD	e. doc.	AT	I	N	0/34
9. Minőségmenedzsment	Prof. Dr. habil. Szűcs Edit	PhD	e. tan.	AT	I	N	3/25

Differenciált szakmai ismeretkör – az ismeretkör felelőse: Dr. habil. Szűcs István

1. Agrár- és vidékgazdaságtan	Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika	PhD	e. doc.	AT	I	I	7/13
2. Agrár- és vidékfejlesztéspolitika	Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika	PhD	e. doc.	AT	I	N	7/13
3. Agrárköz- és szakigazgatás	Dr. Horváth Péter	PhD	adj.	AT	I	N	3/18
4. Ellátásilánc-menedzsment	Dr. habil. Felföldi János	PhD	e. doc.	AT	I	I	3/14
5. Agrár- és élelmiszerpiacok gazdaságtana	Dr. Csapó Zsolt	PhD	e. doc.	AT	I	N	4/17
	Dr. Kovács Krisztián	PhD	adj.	AT	N	I	0/4
6. Állattenyésztési ágazatok gazdaságtana	Dr. habil. Szűcs István	PhD	e. doc.	AT	I	I	11/18
	Dr. Kovács Krisztián	PhD	adj.	AT	N	I	0/4

7. Növénytermesztési és kertészeti ágazatok gazdaságtana	Dr. habil. Apáti Ferenc	PhD	e. doc.	AT	I	I	4/22
	Dr. habil. Szűcs István	PhD	e. doc.	AT	I	I	11/18
8. Mezőgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése	Dr. habil. Szűcs István	PhD	e. doc.	AT	I	I	11/18
	Dr. habil. Szöllősi László	PhD	e. doc.	AT	I	I	0/15
9. Agrárinformatika és agrárinformációs rendszerek	Dr. habil. Várallyai László	PhD	e. doc.	AT	I	I	4/10
	Dr. habil. Szilágyi Róbert	PhD	e. doc.	AT	I	I	0/14
10. Fenntartható technológiák: állati termékek előállítása	Prof. Dr. habil. Czeglédi Levente	PhD	e. tan.	AT	I	I	4/20
	Prof. Dr. habil. Komlósi István	DSc.	e. tan.	AT	I	I	0/15
11. Fenntartható technológiák: növényi termékek előállítása	Dr. habil. Csajbók József	PhD	e. doc.	AT	I	I	4/26
	Takácsné Dr. habil. Hájos Mária	CSc.	e. doc.	AT	I	I	0/26
12. Fenntartható technológiák: élelmiszerfeldolgozás	Dr. habil. Sipos Péter	PhD	e. doc.	AT	I	N	4/22
	Dr. Diósi Gerda	PhD	adj.	AT	N	I	0/5

II.3. Összesítés az oktatói körről

a képzés tantárgyainak száma* (a szabadon választhatók nélkül!) felkínált (= köt.+köt. vál.) / felveendő	az intézményben folyó képzésben résztvevő összes oktató száma	az összes oktatóból tantárgyfelelős	oktatók minősítettsége		FOI-hez tartozás és munkaviszony típusa				munkaköri beosztás					
			PhD/ CSc DLA	DSc	AT	AR	AE	V	ts. / adj.	docens		tanár		egyéb***
										f.	e.	f.	e**	
28/28 ^a	38	27	36	2	38	0	0	0	0/10	0	20	0	7	1

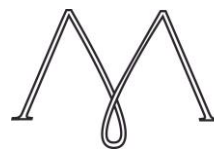
^a Diplomadolgozat konzultációval

* A tantárgyak számának megadásánál követendők:

- A tantárgy az összegzésben egynek számít akkor is, ha elméleti és gyakorlati ismeretek átadása is történik, vagy több féléves a tárgy.
- A „diplomadolgozat” (diplomadolgozati konzultáció, szeminárium - többnyire több féléven át), valamint a szakmai gyakorlat speciális tantervi egységek, a tantárgyak összegzésénél egy-egy tárgyként beszámíthatók.

** professor emeritus is

*** pl.: tanár: mestertanár, gyakorlatvezető tanár, szakoktató, nyelvtanár stb.

II.4. Az oktató személyi-szakmai adatai^{24,25}

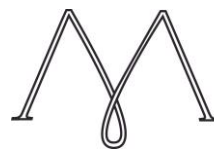
A következőkben a megadott formátumban a szakvezető, majd névsor szerint a tantárgyfelelős és a közreműködő oktatók személyi-szakmai adatai kerülnek bemutatásra.

Név	Fok.	Beoszt.	Név	Fok.	Beoszt.
Dr. habil. Szűcs István	PhD	e. doc.	Dr. Horváth Péter	PhD	adj.
Dr. habil. Apáti Ferenc	PhD	e. doc.	Dr. habil. Huzsvai László	PhD	e. doc.
Prof. Dr. habil. Balogh Péter	DSc.	e. tan.	Dr. habil. Karcagi-Kováts Andrea	PhD	adj.
Bauerné Dr. Gáthy Andrea	PhD	adj.	Dr. Károlyi Géza	PhD	e. doc.
Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia	PhD	e. doc.	Prof. Dr. habil. Komlósi István	DSc.	e. tan.
Dr. Bittner Beáta	PhD	adj.	Dr. Kovács István	PhD	adj.
Dr. Buzás Ferenc Ede	PhD	tud. mts.	Dr. Kovács Krisztián	PhD	adj.
Prof. Dr. habil. Czeglédi Levente	PhD	e. tan.	Dr. Kun András István	PhD	e. doc.
Dr. habil. Czeglédi Pál	PhD	e. doc.	Dr. Madai Hajnalka	PhD	adj.
Dr. habil. Csajbók József	PhD	e. doc.	Dr. habil. Nagy Adrián Szilárd	PhD	e. doc.
Dr. Csapó Zsolt	PhD	e. doc.	Prof. Dr. habil. Nábrádi András	CSc.	e. tan.
Dr. habil. Csipkés Margit	PhD	e. doc.	Dr. Popovics Péter András	PhD	adj.
Dr. habil. Dajnoki Krisztina	PhD	e. doc.	Dr. habil. Sipos Péter	PhD	e. doc.
Dr. Diósi Gerda	PhD	adj.	Prof. Dr. habil. Szakály Zoltán	CSc.	e. tan.
Dr. habil. Dombi Mihály	PhD	adj.	Dr. habil. Szilágyi Róbert	PhD	e. doc.
Dr. habil. Erdey László	PhD	e. doc.	Dr. habil. Szöllösi László	PhD	e. doc.
Dr. habil. Felföldi János	PhD	e. doc.	Prof. Dr. habil. Szűcs Edit	PhD	e. tan.
Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika	PhD	e. tan.	Takácsné Dr. habil. Hájos Mária	CSc.	e. doc.
Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika	PhD	e. doc.	Dr. habil. Várallyai László	PhD	e. doc.

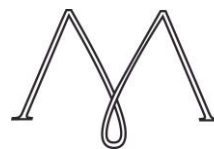
²⁴ Ezek a szükséges és elégséges adatok (személyenként legfeljebb 2 oldal). **Önéletrajzokat, egész életművet bemutató publikációs listákat nem kér a MAB!**

²⁵ Az oktatói adatlapok csoportosítása (a csoporton belül névsor szerint):

- (1) szakfelelős;
- (2) szakirány/specializáció-felelősök (ha vannak)
- (3) az intézményben foglalkoztatottak (**AT, AR**)
- (4) alkalmazásban lévők (nem foglalkoztatottak) (**AE**) és a vendégoktatók (**V**)

Név: Dr. habil. Szűcs István	Születési év: 1968
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1992)</i> - <i>Felsőfokú vadgazda, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1993)</i> - <i>Felsőoktatási menedzser, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1999)</i> - <i>EU szakigazgatási szakértő, Agrár-intézményrendszer és vidékfejlesztés specializáció (2000)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék – egyetemi docens, intézetigazgató</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (közgazdaságtudomány) 1998</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2013</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 26 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 6 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés: Üzleti tervezés, Üzemtan, Állattenyésztési ágazatok ökonómiája, EU mezőgazdaságának üzemtana, Termelésmenedzsment, Vállalkozásmenedzsment, Projektmenedzsment, Vadgazdálkodás tervezése; - Mesterképzés, 5 éves egyetemi képzés: Vállalatgazdaságtan, Agrárgazdaságtan, Közgazdaságtan (mikro- és makroökonómia), Agrárpolitika, Ágazati gazdaságtan és ágazati ökonómia, Ágazati politika és marketing, Állattenyésztési ágazatok ökonómiája, Halászati ökonómia, Mg.-i vállalkozások tervezése, Ágazati tervezés, Tervezés, Kontrollig, Piackutatás, Európai Unió ismeretek, Projektmenedzsment, Projektmenedzsment az EU-ban, Projektvezetés, Projekttervezési ismeretek, Pályázatmenedzsment; - Doktori képzés: Ágazati gazdaságtan; - <i>Oktatás idegen nyelven: Project management (MSc);</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Európai Unió ismeretek; Piackutatás; Üzleti tervezés; Projektmenedzsment; Kontrollig; Termeléspolitika és marketing; Mezőgazdasági vállalkozások tervezése; Vadgazdálkodás tervezése;</i> - <i>Szakvezetés: Gazdasági agrármérnök MSc szak;</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 181 fő, Kari TDK dolgozat: 26 fő (ebből 2 fő kiemelt nívódíj; 4 fő I. hely; 6 fő II. hely; 5 fő III. hely; 7 fő különdíj), OTDK dolgozat: 17 fő (1 fő I. hely; 6 fő II. hely; 2 fő II. hely; 4 fő különdíj);</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola, titkár (2010-2012); törzstag (2010-2015; 2017-), témavezető (2005-);</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 4 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 9 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvart országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Szűcs, I. – Nagy, A.Sz. (2015): A projektmenedzsment gyakorlata (egyetemi jegyzet), TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004, Debreceni Egyetem, 117 p. ISBN 978-615-80290-8-7</u> 2) <u>Szűcs, I. (szerk.); Apáti, F. ; Nábrádi, A. ; Szöllősi, L. (2018): Üzemtan, egyetemi tankönyv, Debrecen, Debreceni Egyetem, EFOP-3.4.3-16-2016-00021, ISBN: 9789634901396; 1-327 pp.</u> 	

- 3) Szűcs, I. – Szöllősi, L. (2011): Üzleti tervezés. In: Stratégiai klaszterfejlesztés; INNOVA Észak-Alföld Regionális Fejlesztési és Innovációs Ügynökség Debrecen, pp. 130-191. ISBN 978-963-08-3108-6
- 4) Szűcs, I. – Szöllősi, L. – Felföldi, J. – Blaskó, B. – Szénásné, V.N. – Kovács, K. – Kurmai, V. (Szerk.: Szűcs, I. – Szöllősi, L.) (2014): Üzleti jellegű esettanulmányok készítésének gyakorlata: Case study handbook (egyetemi jegyzet), Debreceni Egyetem, 206 p.
- 5) Kovács, T. Z. – D. Forest – Nagy, A. – Szűcs, I. – Nábrádi, A. (2021): An Analysis of the Demand-Side, Platform-Based Collaborative Economy: Creation of a Clear Classification Taxonomy. Sustainability. 13(5) p. 2817. (Q2)

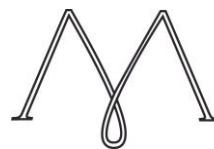
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* (1) Agrárökonómia (azon belül elsősorban az állattenyésztési ágazatok és az öntözésfejlesztés ágazati és üzemtani szintű kutatása); (2) Projektmenedzsment (azon belül elsősorban a vidékfejlesztési és az agrárinnovációs projektek eredményességének vizsgálata);
- *Oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:* TEMPUS JEP No 07781-94; TEMPUS JEP-07781-94; TEMPUS JEP No 11266-96; TEMPUS CME No 03117-97; TEMPUS TIB JEP No 13336-98; B.2021/I/02 (OKTK, ECHO/SUB/2014/695657; HEFOP-3.3.1-P-2004.-06-0071/1.0; HEFOP-3.3.1-P.-2004-06-0048/1.0; TÁMOP-4.1.2-08/1/A-2009-0010; TÁMOP-4.2.3-08/1-2009-0006; TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0024; TÁMOP-4.1.2./1-11/1-2011-0009; TÁMOP-4.1.2-A/1-11/1-2011-0029; TÁMOP-4.2.3-12/1/KONV-2012-0048; TÁMOP-6.1.2-B-14/1-2015-0001; TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004; TÁMOP-4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0014; TÁMOP-4.2.1.C-14/1/KONV-2015-0004; TÁMOP-4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0016; EFOP-3.6.1-16-2016-00022; EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007; EFOP-3.4.3-16-2016-00021.
- *Közleményeinek száma:* 418, amelyre eddig 235 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 358, amelyből 65 tudományos folyóiratcikk, ebből 19 nemzetközi, 13 idegen nyelvű hazai és további 33 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 75 könyv, könyvfejezet, 53 konferenciaközlemény (ebből 14 idegen nyelvű) szerzője, illetve 7 könyv szerkesztője. Oktatási műveinek száma: 53, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 40 (ebből 7 idegen nyelvű).

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10002386>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakoroltság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):* Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (2003-2006);
- Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság: Magyar Tudományos Akadémia Köztestület (2000-): tag; Halászati Tudományos Tanács (2008-2015; 2018-2021): alelnök/tag; MTA Agrárközgazdasági Bizottsága (2011-) tag; MTA nem akadémikus közgyűlési képviselő (2013-2016) képviselő; MTA IV. Agrártudományok Osztálya, (2013-2016) tag; MTA DAB, Agrárökonómiai Munkabizottság, (1998-) tag; MTA DAB, Mezőgazdasági Szakbizottság Ph.D. tagozata, (2001-2003) titkár; Magyar Közgazdasági Társaság Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakosztály, tag (2016-); Debreceni Egyetem AVFI/AVK, Tudományos Diákköri Tanács, (2001-2006) titkár; Debreceni Egyetem AVK, Tudományos Diákköri Tanács, (2006-2010) elnök; Debreceni Egyetem AMTC, Tudományos Bizottság, (2005-2008) tag; XXVIII. OTDK Agrártudományi Szekció, (2007-2007) ügyvezető titkár, DE Ihrig Károly Doktori Iskola, titkár (2010-2012); DE Ihrig Károly Doktori Iskola, tisztag (2010-2015; 2017-); Magyar Tudományos Akadémia Körforgásos Gazdaság, Osztályközi Állandó Bizottság (2021-)
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:* Külügyi Bizottság; Oktatási Bizottság; Stratégiai Bizottság; Szenátus Stratégiai Fejlesztési Bizottság; Kari Tanács;
- *Egyéb szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* Országos Felsőoktatási Érdekvédelmi Szövetség; Vidékfejlesztési Szaktanácsadók Országos Szövetsége; HOP Monitoring Bizottság; Magyar Akvakultúra Szövetség; VM Mezőgazdasági Vízszolgáltatási Munkacsoport; Miniszterelnökség MAHOP PEMCS; MAHOP Monitoring Bizottság; Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet;
- *Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:* Agrárgazdasági Tanulmányok, ISSN 1418-212; Agrárgazdasági Kutató Intézet, (2012-napjainkig) (www.aki.gov.hu); GAZDÁLKODÁS, agrár-ökonómiai tudományos folyóirat, ISSN: 0046-5518 (2012-napjainkig); Agrár Minisztérium, (<http://www.gazdalkodas.hu>); HALÁSZAT, szakmai tudományos folyóirat, ISSN 0133-1922, (2012-napjainkig); Agrár Minisztérium, (<http://www.agrarlapok.hu/halaszat>);
- Oktatói munkával kapcsolatos elismerések: Rektori Elismerő Oklevél (2003); Oktatási Miniszter Elismerő Oklevele (2003); Év Oktatója Díj (2009); Pro Educatione Oeconomicae Díj (2009); Kiadói nívódíj (2010); Tankönyv nívódíj (2012); Kádár Béla Díj (2016); Pro Cura Ingenii Díj (2019);

Név: Dr. habil. Apáti Ferenc	Születési év: 1979
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2002)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Kertészettudományi Intézet – egyetemi docens, mb. intézetvezető</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2007</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2014</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 18,5 év (2002-2005 doktorandusz; 2005-2006 projektmenedzser; 2006-2010 egyetemi tanársegéd; 2010-2014 egyetemi adjunktus, 2014 óta jelenleg is egyetemi docens).</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 1 fő (további 1 fő abszolutóriumot szerzett, illetve 1 fő jelenleg folyamatban lévő doktori cselekmény).</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Üzemtan I., II., III.; Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana I.-II. (növénytermesztési, kertészeti és állattenyésztési ágazatok ökonómiája); Ágazati gazdaságtan; Kertészeti ökonómia; Kertészeti üzemgazdasági és jogi ismeretek; Támogatási és szabályozási rendszerek; Üzleti tervezés; Mezőgazdasági vállalkozások tervezése; Vállalkozásfejlesztési és finanszírozási ismeretek; Vállalati gazdaságtan.</i> - <i>Tárgyfelelős oktató a következő tantárgyakban: Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana I. és II. (Gazdasági Agrármérnök és Vidékfejlesztési Agrármérnök MSc. szak); Üzemtan II és III. (Gazdasági és Vidékfejlesztési Agrármérnök BSc. szak); Kertészeti ökonómia (Kertész mérnök BSc. szak); Kertészeti üzemgazdasági és jogi ismeretek (Kertész mérnök MSc. szak).</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Ágazati gazdaságtan; Kertészeti ökonómia; Kertészeti üzemgazdasági és jogi ismeretek; Támogatási és szabályozási rendszerek</i> - <i>Konzulencia: Diplomadolgozat és szakdolgozat: 156 fő; Kari TDK-dolgozat: 11 fő (ebből: 3 fő Kiemelt Díj (I. helyezés); 3 fő I. helyezés; 1 fő II. helyezés; 1 fő III. helyezés; 2 fő Különdíj; 1 fő nem ért el helyezést); OTDK-dolgozat: 8 fő (ebből: 4 fő III. helyezés; 3 fő Különdíj; 1 fő nem ért el helyezést)</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció). <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Apáti, F. – Kicska, T. – Tóth-Kurmai, V. – Krivdáné Dorogi, D. – Kunkliné Kovács, E. – Hunyadi, I. (2020): A szántóföldi növénytermesztés, a szántóföldi zöldségtermesztés és a gyümölcsstermesztés üzemgazdasági elemzése. Szakértői tanulmány. (Szerk. Apáti F.) Témavezető: Prof. Dr. Bács Zoltán, Feladatfelelős: Dr. Apáti Ferenc, Megrendelő: „OTP Bank NYRt. Agrár Kollégiuma” Budapest, 2020. 1-198. p.</u> 2) Apáti, F. – Kovács, E. – Kocsis, M. (2018): Effect of postharvest on the economic viability of walnut production. INTERNATIONAL JOURNAL OF HORTICULTURAL SCIENCE 24: 1-2 pp. 28-38., 11 p. (2018) 3) <u>Apáti, F. (Szerk.) (2013): Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. 1-292. pp. ISBN 978-615-5183-52-2</u> 4) Gonda, I. – Apáti, F. (Szerk.) (2013): Versenyképes almatermesztés. Szaktudás Kiadó Ház. Budapest, 2013. 317 p. ISBN 978-615-5224-40-9 ISSN 2063-8515 	

- 5) Apáti, F. (Szerk.) (2012): Gyümölcscsültetvények fagy- és jégvédelmének technológiai lehetőségei és gazdasági megfontolásai. Debreceni Egyetem AGTC Kertészettudomány Intézet. Debrecen, 2012. 227 p. ISBN 978-615-5183-28-7

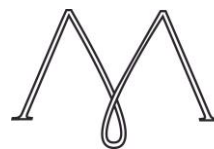
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredménye

- **Kutatói terület:** Termékpálya-elemzések a kertészeti termékpályákon, termelés és feldolgozás költség-haszon elemzése. A szántóföldi növénytermesztés és a kertészeti termelés, valamint a műszaki fejlesztések szervezési, üzemgazdasági és piaci elemzése. Egyes élelmiszeripari ágazatok (hűtőipar, konzervipar, léipar) üzemgazdasági és piaci elemzése. Jégeső elleni védelmet és fagyvédelmet szolgáló üzemi technológiák alkalmazási lehetőségeinek és gazdaságosságának vizsgálata kertészeti vállalkozásokban.
- **Oktatásfejlesztési projekteken való részvétel:**
 - 1) „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében”; EFOP-3.6.2-16-2017-00001 (feladat: tananyagfejlesztő, 2018-2020)
 - 2) „Az angol nyelvű Agrármérnöki MSc szak nemzetközi versenyképességének fejlesztése”; TÁMOP-4.1.2./1-11/1-2011-0009 (feladat: tananyagfejlesztő, futamidő: 2012-2014)
 - 3) „A vidékfejlesztési és gazdasági agrármérnöki (MSc) szakok, a feltétellel belépők felzárkóztatása, esettanulmányokon alapuló, gyakorlatorientált, modul rendszerű tananyagának fejlesztése, különös tekintettel az informatikai eszközök alkalmazására”; TÁMOP-4.1.2. A/1-11/1-2011-0029 (feladat: tananyagfejlesztő, futamidő: 2012-2014)
 - 4) „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban”; HEFOP 3.3.1-P-2004.-06-0071/1.0 (feladat: projektmenedzser, futamidő: 2004-2009)
 - 5) „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban”; HEFOP 3.3.1-P-2004.-06-0071/1.0 (feladat: tananyagfejlesztő, futamidő: 2004-2009)
- **Kutatói projektben való részvétel:** A szűkebb szakterületen (kertészeti ökonómia) 5 kutatói projektben vettem részt megvalósító kutatóként (FVM K+F, OMFB-GAK és Baross Gábor projektek) és 5 kutatói projektben feladatvezető kutatóként (Jedlik Ányos, NTP- és VP EiPAgrri projektek, Magyary Zoltán kutatói ösztöndíj). Egyéb agrárökonómiai területen 21 kutatói projektben és szakértői megbízásban vett részt kutatóként (4 FVM K+F projekt, 1 Baross Gábor projekt, 6 FVM-szakértői munka, 7 OTP-szakértői munka, 3 egyéb projekt).
- **Közlemények száma:** 369, amelyre eddig 44 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 39 tudományos folyóiratcikk, ebből 1 nemzetközi, 32 idegen nyelvű hazai és további 6 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Tudományos közlemények száma: 208; ebből további tudományos művek száma: 99; ebből felsőoktatási tankönyv: 11; és ebből további oktatási anyag: 2.

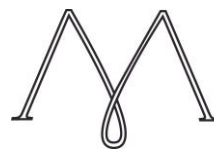
MTMT link: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10015435>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- **Kutatói ösztöndíjak:** (1) 2013-2014: Magyary Zoltán Posztdoktori Kutatói Ösztöndíj. Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal; 2005: DAAD Kutatói Ösztöndíj (3 hónap, Németország). Magyar Ösztöndíj Bizottság.
- **Tudományos, szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:** (1) Magyar Tudományos Akadémia Agrárközgazdasági Tudományos Bizottság tagja (2021-); (2) MTA Debreceni Területi Bizottsága – Agrárökonómiai Munkabizottság tagja (2010-); (3) Magyar Tudományos Akadémia Köztestülete. Köztestületi tag (2007-)
- **Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:** (1) Egyetemi Tanács tag (2003-2004)
- **Egyéb szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:** (1) FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, elnök (2020-); (2) Agrárminiszteri Tanácsadó Testület tagja, agrárminiszteri tanácsadó kertészeti területen (2018-); (3) Magyar Zöldség-Gyümölcs Termelők Egyesülete, elnök (2018-); (4) ÉKASZ, Észak-Keletmagyarországi Alma és Egyéb Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. (Alma Terméktanács), alelnök (2011-); (5) FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, alelnök (2016-2020); (6) FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, Felügyelő Bizottság elnöke (2014-2016); (7) FruitVeB Magyar Zöldség-Gyümölcs SzSzT, társelnök (2012-2014)
- **Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:** (1) Kertgazdaság Szerkesztő bizottság tagja. (2021-); (2) International Journal of Horticultural Science, Szerkesztő bizottság tagja (2012-)
- **Oktatói munkával kapcsolatos elismerések:** (1) Kádár Béla-Díj (2017); (2) Pro Scientiae Oeconomicae-Díj (2012); Dékányi Elismerő Oklevél (2008); Év Oktatója gyakorlatvezető kategóriában díj (2005.); Kiadói Nívódíj – Üzemtan I-II. c. tankönyv (2010); Tankönyv nívódíj – „A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata” c. tankönyv (2012)

Név: Prof. Dr. habil. Balogh Péter	Születési év: 1970
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök, Agrártudományi Egyetem (1994)</i> - <i>Felsőfokú külkereskedelmi és áruforgalmi képzés, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1994)</i> - <i>EU szakigazgatási szakértő (specializáció: környezetgazd.) bizonyítvány, Debreceni Egyetem (2000)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Statisztika és Módszertani Intézet, Statisztika és Módszertani Tanszék – egyetemi tanár, intézetigazgató</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2004</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2014</i> - <i>MTA doktora (DSc) (közgazdaságtudományok) 2018</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 26 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - BA és MA képzésben: Statisztika I.-II.; Statisztika; Alkalmazott Statisztika; Statisztika, Biometria; Üzleti statisztika; Gazdaságstatisztika; Kvantitatív, kvalitatív módszerek; Biometria a kertészetben; - PhD képzésben: Statisztika; Kvantitatív módszertani ismeretek; Gazdaságelemzési módszerek; - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> Statistics Erasmus-os hallgatóknak; Research Methodology (Business Development MSc); Applied Statistics (University of Zagreb); Applied Quantitative Methods (MBA képzés Montenegro Business School, University of Zagreb); - <i>Szakvezetés:</i> Informatikai statisztikus és gazdasági tervező FSZ - <i>Konzulencia:</i> Diploma- és szakdolgozat: 124 fő, Kari TDK dolgozat: 18 fő, OTDK dolgozat: 8 fő. - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> DE Ihrig Károly Doktori Iskola: DI vezető, törzstag, tantárgyfelelős oktató, témavezető; - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma:</i> 3 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 8 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Czine, P. – Török, Á. – Pető, K. – Horváth, P. – Balogh, P. (2020): The Impact of the Food Labeling and Other Factors on Consumer Preferences Using Discrete Choice Modeling – The Example of Traditional Pork Sausage. <i>Nutrients</i>. 12(6): 1768, 18 p. IF: 4,546</u> 2) <u>Balogh, P. – Bujdos, Á. – Czibere, I. – Fodor, L. – Gabnai, Z. – Kovách, I. – Nagy, J. – Bai, A. (2020): Main Motivational Factors of Farmers Adopting Precision Farming in Hungary. <i>Agronomy</i>. 10(4): 610, 19 p. IF: 2,603</u> 3) <u>Balogh, P. – Békési, D. – Gorton, M. – Popp, J. – Lengyel, P. (2016): Consumer willingness to pay for traditional food products. <i>Food Policy</i>. 61, pp. 176-184. IF: 3,086</u> 	

- 4) Balogh, P. (2016): A mezőgazdasági árak időbeli változása. In: Fertő I, Mizik T (szerk.) Agrárgazdaságtan I.: Mezőgazdasági árak és piacok. 334 p. Budapest: Akadémiai Kiadó, pp. 166-186. (Nemzetközi Gazdaságtan Szakkönyvtár) (ISBN: 978 963 05 9727 2)
- 5) Balogh, P. – Bai, A. – Popp, J. – Huzsvai, L. – Jobbágy, P. (2015): Internet-orientated Hungarian car drivers' knowledge and attitudes towards biofuels. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 48, pp. 17-26. IF: 6,798

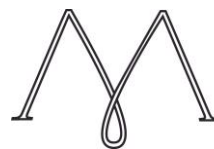
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* Sertéstartás gazdasági elemzése; Feltételes választási modellek alkalmazása; Kvantitatív módszerek alkalmazása a marketing területén;
- *Közleményeinek száma:* 302, amelyre eddig 911 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 115 tudományos folyóiratcikk, ebből 41 nemzetközi, 27 idegen nyelvű hazai és további 47 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg.

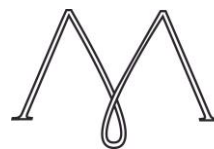
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10000237>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):*
 - 2006-2008 Ifjúsági OTKA pályázat témavezetés
 - 2012-2015 Bolyai János Kutatói Ösztöndíj
- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - 2017-2021 MTA Körforgásos Gazdaság Osztályközi Állandó Bizottság (KG-OÁB), szavazati jogú tag
 - 2016-2021 Magyar Agrárközgazdászok Egyesülete (MAKE), alelnök
 - 2014- MTA Agrárközgazdasági Bizottság (AKB), szavazati jogú tag
 - 2012- Magyar Agrárközgazdászok Egyesülete (MAKE), tag
 - 2010-2014 Magyar Statisztikai Társaság Statisztika-oktatási Szakosztály, vezetőségi tag
 - 2009- International Food and Agribusiness Management Association (IAMA), tag
 - 2008- Chiang Mai University (Thailand), Idősorelemzési és ökonometriai kutatások
 - 2008-2010 International Association of Agricultural Economists (IAAE), tag
 - 2007- Magyar Biometriai és Biomatematikai Társaság, tag
 - 2007- International Society for Clinical Biostatistics (ISCB), tag
 - 2006- European Association of Agricultural Economists (EAAE), tag
 - 2005- MTA Köztestület, tag
- *Díjak, kitüntetések:*
 - 2002 Intézetigazgatói Elismerő Oklevél
 - 2005 Dékáni Elismerő Oklevél
 - 2009 Dékáni Elismerő Oklevél
 - 2009 Közgazdaságtudományi OTDK Módszertani Szekcióban I. helyezett hallgató témavezetés
 - 2011 Közgazdaságtudományi OTDK Módszertani Szekcióban II. helyezett hallgató témavezetés
 - 2011 Dékáni Elismerő Oklevél
 - 2017 Kádár Béla díj

Név: Bauerné Dr. Gáthy Andrea	Születési év: 1980
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2003)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Környezetgazdaságtan Tanszék – adjunktus</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2007</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 17 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 14 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Környezetgazdaságtan (2007-);</i> - <i>Környezetértékelési módszerek (2016-);</i> - <i>Környezetgazdaságtan III. (2016-2017);</i> - <i>Környezetjog- és gazdaságtan (2017-);</i> - <i>Környezetgazdálkodás,</i> - <i>Fenntartható fejlődés (2012-2014);</i> - <i>Közgazdaságtan alapjai (2017-);</i> - <i>Közgazdaságtan (2006-);</i> - <i>Közgazdaságtani ismeretek (2007-2013);</i> - <i>Mikroökonómia (2011-2012);</i> - <i>Közgazdaságtan I. (2012-2013);</i> - <i>Bevezetés a közgazdaságtanba (2017-2018);</i> - <i>Közgazdaságtan (Mikroökonómia) (2003-2013);</i> - <i>Közgazdaságtan (Makroökonómia) (2004-2013);</i> - <i>Gazdaságtudományi ismeretek I. – Mikro- és Makroökonómia (2006-);</i> - <i>Társadalmi és gazdasági előrejelzés (2011-);</i> - <i>Társadalmi- és gazdasági folyamatok értékelése (2017-);</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Social and Economic Prognosis (2011-); Microeconomics (2007-2009); Environmental Law and Economics (2019-);</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 49 fő, Kari TDK dolgozat: 12 fő, OTDK dolgozat: 4 fő (ebből 2 helyezett);</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	

a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció).

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Bauerné Gáthy, A. – Soltész A. – Mihály-Karnai, L. – Szűcs, I. (2020): Examination of the perceived and real environmental and health consciousness of students attending the University of Debrecen, International Review of Applied Sciences and Engineering. online first, 10 p. doi:10.1556%2F1848.2020.00185
- 2) Barna, F. K. – Szakály, Z. – Nagy-Pető, D. – Bauerné Gáthy, A. (2020): Fenntartható élelmiszer-fogyasztás – Egészség- és környezettudatosak-e az alternatív étrendet követők? Gazdálkodás. 64(3) pp. 189-201. doi:10.22004%2Fag.econ.303794
- 3) Dombi, M. – Karcagi-Kováts, A. – Bauerné Gáthy, A. (2017): Vacsora tálalva! Természeti erőforrások és az élelmiszer-fogyasztás, Magyar Tudomány. 178(11) pp. 1455-1467.
- 4) Gáthy, A. – Kuti, I. (2007): The complexities of European strategy design – the case of agriculture, Studies in Agricultural Economics. 106, pp. 5-22.
- 5) Gáthy, A. – Kuti, I. – Szabó, G. (2006): Fenntartható fejlődési politikák és stratégiák az Európai Unióban, In: Fenntartható fejlődés Magyarországon – Jövőképek és forgatókönyvek (Szerk.: Bulla M. – Tamás P.), Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 511 p. (pp. 165-194.) ISBN 963 9609 38 2

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

• *Kutatási területe:*

- környezetgazdaságtan,
- fenntartható élelmiszerfogyasztás

• *Oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*

- Folyamatos részvétel felsőoktatási magyar és angol nyelvű tananyagfejlesztésben 2006-tól,
- egyetemi oktatási anyagok, munkafüzetek, szak- és ismeretterjesztő könyvek társszerzője.

• *Kutatási projekt(ek)ben való részvétel:*

- Fenntarthatósági stratégiák az Európai Unió országaiban, OTKA, 2003-2007, kutató
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal OTKA-K 115851 „Food-related use of natural resources” c. témapályázat (2016-2020) senior kutató

• *Közleményeinek száma: 54, amelyre eddig 49 független hivatkozás esett.*

A tudományos közleményekből 17 tudományos folyóiratcikk, ebből 1 nemzetközi, 5 idegen nyelvű hazai és további 11 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10012828>

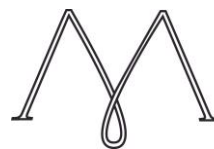
c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

• *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*

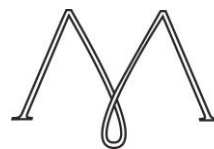
- 2007-től MTA Köztisztviselői tagság, IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya;
- 2010-től Magyar Ipari Ökológiai Társaság tagság.

• *Díjak, kitüntetések:*

- Research Scholarship, University of Barcelona, 2006;
- Kiváló OTDK témavezetői díj, 2019.

Név: Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia	Születési év: 1977
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles közgazdász, Debreceni Egyetem (2001)</i> <i>Mérlegképes könyvelő, Régió Oktatási Központ (2005)</i> - <i>IFRS mérlegképes könyvelő, Könyvvizsgálói Kamara (2014)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet, Pénzügy Tanszék – egyetemi docens, tanszékvezető</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (közgazdaságtudományok) 2008</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2016</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 20 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> Vállalkozások pénzügyei, Vállalati pénzügyek 1., Vállalati pénzügyek 2., Számvitel 1., Számvitel 2., Vezetői számvitel, Pénzügyi piacok 1., Pénzügyi piacok 2., Kockázati tőke-finanszírozás, Vezetői tréning, Költségmenedzsment, Pénzügy-számvitel, Vállalat és vagyonértékelés, Vezetői számvitel, költség és teljesítmény elszámolás mesterfokon, Befektetési döntések, Haladó vezetői számvitel; - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> Corporate finance 1., Corporate finance 2., Introduction to finance, Financial management (PhD); - <i>Konzulencia:</i> Diploma- és szakdolgozat: 62 fő, Kari TDK dolgozat: 12 fő, OTDK dolgozat: 5 fő (ebből 1 első, 2 második helyezés és 1 különdíj); - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> DE Ihrig Károly Doktori Iskola: oktató, témavezető; - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma:</i> 1 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 1 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Fazekas, B. – Becsky-Nagy, P. (2019): Mit jelez a tulajdonosi szerkezet? – A tulajdonosi szerkezet és a vállalkozások teljesítményének kapcsolata információs aszimmetriák mellett a magyarországi kockázati tőke-befektetések tükrében. Vezetéstudomány. 20(7-8) pp. 31-38.</u> 2) <u>Fazekas, B. – Becsky-Nagy, P. (2018): Az állam a kockázati tőkés szerepében. Közgazdasági Szemle. 65(12) pp. 1257-1280.</u> 3) <u>Becsky-Nagy, P. – Fazekas, B. (2017): Résen van-e az állam? Az állami szerepvállalás hatása a kockázati tőke keresleti oldalára. Közgazdasági Szemle. 64(5) pp. 507-527.</u> 4) <u>Becsky-Nagy, P. (2016): The Special Aspects of Venture Capital’s Value Creating Mechanisms in Hungary. Journal of Entrepreneurship Management and Innovation. 12(6) pp. 31-56.</u> 	

- 5) Becsky-Nagy, P. – Fazekas, B. (2015): Befektetés vagy tanulópénz? Az uniós és állami források hatása a magyarországi kockázati tőke-piac fejlődésére. Pénzügyi Szemle. 60(2) pp. 243-253.

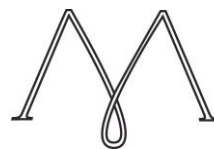
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* Kockázati tőke-finanszírozás Finanszírozási rés Spin-off vállalatok finanszírozása Pénzügyi digitalizáció.
- *Oktatás- és intézményfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*
 - TÁMOP-4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0013 (2013-2015) VDE, Gazdasági informatikai alprojekt (szakmai koordinátor, tananyagfejlesztés);
 - TÁMOP-4.2.1.C-14/1/KONV-2015-0004 jelű, „Tudás-Park kialakítása Debrecenben a Gyógyszeripar, az Élelmiszeripar és az Informatika és elektronika kiemelt területén” című projekt, részvétel az Innovációs Pláza megvalósíthatósági tanulmány elkészítésében (2015);
- *Kutatási projektekben való részvétel:*
 - „Az egyetemi és közfinanszírozású kutatóintézetekből kiváló spin-off vállalkozások kutatása, javaslatok megfogalmazása a tudomány- és technológiapolitika tökéletesítése érdekében” (MEC 09-7-2010-0010) című országos kutatásra elnyert pályázatban részvétel kutatóként (kérdőíves kutatás, mélyinterjúk, szakirodalom feldolgozás, tanulmányírás) (2012);
 - „Első cikkem” pályázat elnyerése a Pallas Athene Alapítvány kiírásában Tóth Edina és Papp Zsófia, Droppa Dóra, Karázi Erika témavezetőjeként (2015);
- *Közleményeinek száma:* 57, amelyre eddig 121 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 45, amelyből 31 tudományos folyóiratcikk, ebből 9 nemzetközi, 6 idegen nyelvű hazai és további 16 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 7, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 2.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10018271>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - Magyar Közgazdasági Társaság HBm-i Bizottság elnökségi tagja (2016-);
 - Magyar Közgazdasági Társaság HBm-i Ifjúsági Bizottság elnöke (2001-2003);
 - Magyar Közgazdasági Társaság tagja (2001-);
 - Magyar Közgazdasági Társaság Hajdú-Bihar megyei Bizottság elnökségének állandó meghívottja (2001-);
 - Debreceni Közgazdászhallgatók Egyesületének elnöke, elnökségi tagja (1998-2006);
 - Debreceni Okleveles Közgazdászok Klubjának tagja (2011-);
 - DE KTK Kari tanács tagja (2000-2001);
 - DE GTK Kari tanács tagja adjunktusi rétegeképviselőként (2014-);
 - DE GTK Intézeti Kreditátviteli Bizottság tagja (2013-2015);
 - DE KTK Hallgatói Önkormányzatának tagja (1999-2001);
 - Miskolci Egyetem Hallgatói Önkormányzatának tagja (1996-1997);
- *Díjak, kitüntetések:*
 - 2015: Dékáni Elismerő Oklevél a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karán végzett kimagasló tevékenység elismeréséül;
 - 2017: PénzSztár Díj a pénzügyi kultúra fejlesztéséért;
 - 2019: Publikációs Nívódíj, a Corvinus Egyetemen a Gazdálkodástudományi Bizottság Tudomány Napja „Tudománymetria – tények, trendek, dilemmák” című konferenciáján a “Az állam a kockázati tőkés szerepében” címmel a Közgazdasági Szemle 2018 decemberi számában megjelent cikkért;

Név: Dr. Bittner Beáta	Születési év: 1980
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2004)</i> - <i>Angol-magyar agrár szakfordító, Debreceni Egyetem (2013)</i> - <i>LEAN szakmérnök, Debreceni Egyetem (2014)</i> - <i>Okleveles közgazdász vezetés és szervezés szakon, Debreceni Egyetem (2019)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztési Tanszék – adjunktus</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2011</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 15 év;</i> - <i>Gyakorlatszervezésben eltöltött idő: 9 év</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 8 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Szolgáltató vállalkozás • Vállalati stratégia • Üzemtan • Vállalatgazdaságtan • Növénytermesztés ökonómiája • Projekttervezési ismeretek - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Business Strategy • The Service Company • Economy of Crop production - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Szolgáltató vállalkozás c. tantárgy (MSc) - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 52 fő, Kari TDK dolgozat: 2 fő</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p>	

- 1) Bittner, B. – Posta, M. (2020): The impact of the coronavirus on the service industry – a case study is through on the example of a Hungarian Band. *Annals of the University of Oradea Economic Science*. 29(1) pp. 336-341.
- 2) Madai, H. – Bittner, B. – David, F. – Kovács, T. Z. – Nagy, A. – Nábrádi, A. (2020): Stratégiát megalapozó elemzések gyakorlati alkalmazása. *International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények*. 5(1) 10 p.
- 3) Bittner, B. – Nagy, A. – Kovacs, T. – Madai, H. (2020): Methodology of the external environmental analysis as a part of strategy planning. *Annals of the University of Oradea Economic Science*. 29(1) pp. 461-466.
- 4) Madai, H. – Bittner, B. – Kovacs, T. – Nagy, A. (2020): Methodology of the internal environmental analysis as a part of strategy planning. *Annals of the University of Oradea Economic Science*. 29(1) pp. 551-556.
- 5) Bittner, B. – Madai, H. – Nagy, A. – Nábrádi, A. (szerk.) (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, Debrecen, 178 p. ISBN: 9789634900535

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

• *Kutatási területe:*

- Vállalati stratégiai tervezés gyakorlati vizsgálata;
- Dohányágazat gazdasági, társadalmi kérdései;
- Gyakorlati oktatás módszertani kérdései.

• *Oktatás- és intézményfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*

EFOP, TÁMOP pályázatokban való részvétel:

- EFOP-3.5.1-16-2017-00007;
- TÁMOP 4.1.1./2013;
- TÁMOP-4.1.2.E15.

- *Közleményeinek száma:* 45. A tudományos közleményeinek száma: 39, amelyből 7 tudományos folyóiratcikk, ebből 3 nemzetközi, 1 idegen nyelvű hazai és további 3 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 5 könyv, könyvfejezet, 2 könyvrészlet, 10 konferenciaközlemény (ebből 7 idegen nyelvű) szerzője. Oktatási műveinek száma: 1, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 1, továbbá 2 ismeretterjesztő mű szerzője, melyből 1 folyóiratcikk és 1 további ismeretterjesztő mű.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10015511>

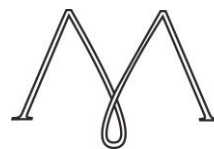
c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

• *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*

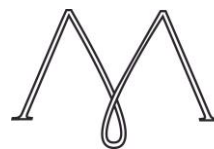
- Magyar Közgazdasági Társaság tagja;

• *Díjak, kitüntetések:*

- Dékáni elismerői Oklevél, 2014;
- Pro Educatione Oeconomicae Díj, 2014;

Név: Dr. Buzás Ferenc Ede	Születési év: 1968
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - Okleveles állattenyésztő mérnök, Kolozsvári Agrártudományi Egyetem (1993) - Külkereskedelmi áruforgalmi képzés, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1995) - Felsőfokú vagyoneértékelő képzés: Debreceni Egyetem (2012) 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztési Tanszék – tudományos munkatárs 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2004 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - Oktatásban eltöltött idő: 25 év; - Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év; - Oktatott tárgyak magyar nyelven: <ul style="list-style-type: none"> • Vállalati gazdaságtan (BA, Msc); • Ágazati gazdaságtan (BA); • Becsléstan (Msc); • Üzemtan (BA, Bsc); • Nemzetközi gazdaságtan (BA); • Kereskedelem gazdaságtana (BA); • Élelmiszeripari gazdaságtan (BA); • Ingatlan gazdaságtan (FOSZ); • Gazdaságtudományi ismeretek (BA); • Élelmezésmenedzsment II. (BA); • Élelmezésmenedzsment III. (BA); • Ágazati tervezés (FOSZ); • Ingatlan értékbecslés (Msc); • Ingatlan közvetítői ismeretek (Msc); • Innováció Menedzsment (Msc); • Értékteremtő folyamatok menedzsmentje (Msc); • Élelmezési Üzemek Szervezése és Gazdaságtana (Msc); - Oktatás idegen nyelven: <ul style="list-style-type: none"> • Food Industry Economics (BA); • Food Industry Management and Economics (Msc); - Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 58 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).	

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Buzás, F. E. – Kiss, S. – Posta, L. (2017): Determining Fair Rental Value of Land – A methodological Approach. 5th AGRIMBA-AVA Congress. Debrecen. 19-24. June 2017.
- 2) Buzás, F. E. – Kiss, S. – Mező, I. (2017): A vállalati vagyon és a finanszírozás összefüggései a vagyonértékelés szempontrendszer szerint. International Journal of Engineering and Management Sciences (IJEMS) 2(4) pp. 69-79. doi: 10.21791/IJEMS.2017.4.6.
- 3) Buzás, F. E. – Tóth, Cs. (2019): Location Theories and Their Aspects Regarding the Real Estate Market. "Trends in 21st century" Partium International Conference on Management. Partium Christian University – University of Debrecen. Oradea. 2-3 September 2019. Book of Abstracts (eds. András Nábrádi - Katalin Gál). p. 58. ISBN: 978-606-8156-95-8
- 4) Cehla, B. – Buzás, F. E. – Kiss, S. – Mező, I. – Tóth, Cs. (2020): Javaslatok a termőföld értékelés irányelveinek és jogszabályi alapjainak aktualizálásához. Régió kutatás Szemle. 5(1) pp. 104-116. doi:10.30716/RSZ
- 5) Buzás, F. E. – Szabó, B. – Posta, L. (2009): The Value of the Enterprise and its Influencing Factor, In: Nábrádi András, Lazány János, Fenyves Veronika (szerk.) AVA Congress 4. International Congress on the Aspects and Visions of Applied Economics and Informatics. Book of abstracts. Debrecen: Agroinform Kiadó, p. 33.

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:*
 - alkalmazott közgazdaság;
 - vállalati, ágazati versenyképesség,
 - vagyonértékelés,
 - ingatlangazdálkodás,
 - ingatlanfejlesztés;
- *Közleményeinek száma:* 125, amelyre eddig 23 független hivatkozás esett. Tudományos közleményeiből 12 tudományos folyóiratcikk. Ezen túl 8 könyv, könyvfejezet és 57 konferenciaközlemény (ebből 18 idegen nyelvű) szerzője. Oktatási műveinek száma: 14.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10011867>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):*
 - Bolyai János Kutatói Ösztöndíj: 1998
 - *Állandó bizottsági, társasági tagságok:* Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének tagja; Magyar Agrárközgazdasági Egyesület tagja; Magyar Élelmiszertudományi- és Technológiai Egyesület tagja; Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara tagja
- *Egyéb szakmai tevékenység:*
 - Vagyonértékelői szakértői tevékenység Jelzálogintézmények és Kereskedelmi Bankok, Hivatali szervek (NAV, RFK, Bíróságok, Kormányhivatalok) számára (2010-től)
 - Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. Államreform Operatív Program – Szakértő (Az Állami Vagyonnyilvántartás Teljeskörűségének és Minőségének Javítása - Kiemelt Projekt 2012)
 - Nemzeti Földügyi Központ – regisztrált szakértő, (2013)
 - XX. Jubileumi Országos MÉTE–TDK – Bíráló Bizottsági Tag - Corvinus Egyetem (2014)
 - OTKA/Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Információs Hivatal – Szakértői megbízások - Pályázati anyagok bírálata/minősítése (2006; 2016);
- *Díjak, kitüntetések:*
 - Bolyai Elismerő Oklevél: 1999

Név: Prof. Dr. habil. Czeglédi Levente	Születési év: 1977
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök, Debreceni Egyetem ATC (2000)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet, Állattenyésztési Tanszék –</i> - <i>tanszékvezető, egyetemi tanár</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (<i>friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!</i>), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (állattenyésztési tudományok) 2005</i> - <i>dr. habil (állattenyésztési tudományok) 2015</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 20 év</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>állattenyésztés, állattenyésztéstan II., szarvasmarhatenyésztés, takarmányozástan, szaklabor konzultáció, fenntartható mg-i rendszerek és technológiák-állattenyésztés II., molekuláris genetika alkalmazása az állattenyésztésben, részletes állattenyésztés, mezőgazdasági alapismeretek II.</i> - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Molecular Genetics in Animal Breeding I., Ecological Management of Animals, Animal Nutrition and Product Quality, Environmental Impact of Animal Nutrition, Animal Keeping Technologies, Animal Husbandry III.</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 68 fő;</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 2,5 fő</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> titkár, tőrzstag: DE Állattenyésztési Tudományok Doktori Iskola 	
Az oktató szakmai/kutatási tevékenysége és az oktató tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció). <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Csernus, B. – Biró, S. – Babinszky, L. – Komlósi, I. – Jávora, A. – Stündl, L. – Remenyik, J. – Bai, P. – Oláh, J. – Pesti-Asbóth, G. – Czeglédi, L. (2020): Effect of Carotenoids, Oligosaccharides and Anthocyanins on Growth Performance, Immunological Parameters and Intestinal Morphology in Broiler Chickens Challenged with Escherichia coli Lipopolysaccharide. <i>Animals</i>. 10, 347; doi:10.3390/ani10020347. (Q1)</u> 2) <u>Gulyás, G. – Csoz, E. – Prokisch, J. – Javor, A. – Mezes, M. – Erdelyi, M. – Balogh, K. – Janaky, T. – Szabo, Z. – Simon, A. – Czeglédi, L. (2016): Effect of nano-sized, elemental selenium supplement on the proteome of chicken liver. <i>Journal of Animal Physiology and Animal Nutrition</i>. 2016 Feb 22. doi: 10.1111/jpn.12459. IF: 1.244, (Q1)</u> 3) <u>Árnyasi, M. – Komlósi, I. – Kent, M. P. – Czeglédi, L. – Gulyás, G. – Jávora, A. (2013): Investigation of polymorphisms and association of the ABCG2 gene with milk production traits in sheep. <i>Livestock Science</i>. 154. 1. 64-68. IF: 1.100, (Q1)</u> 4) <u>Czeglédi, L. – Tamas, A. – Borzsei, R. – Bagoly, T. – Kiss, P. – Horvath, G. – Brubel, R. – Nemeth, J. – Szalontai, B. – Szabadfi, K. – Javor, A. – Reglodi, D. – Helyes, Zs. (2011): Presence of pituitary adenylate</u> 	

cyclase-activating polypeptide (PACAP) in the plasma and milk of ruminant animals. General and Comparative Endocrinology. 172. 1. 115-119. IF: 3.267, (Q2)

- 5) Árnyasi, M. – Komlósi, I. – Lien, S. – Czeglédi, L. – Nagy, S. – Jávora, A. (2009): Searching for DNA markers for milk production and composition on chromosome 6 in sheep. Journal of Animal Breeding and Genetics. 126. 2. 142-147. IF: 1.706, Q1

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

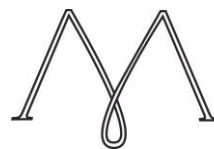
- Simon, Á. – Gulyás, G. – Mészár, Z. – Bhide, M. – Oláh, J. – Bai, P. – Csósz, É. – Jávora, A. – Komlósi, I. – Remenyik, J. – Czeglédi, L. (2019): Proteomics alterations in chicken jejunum caused by 24 h fasting. PEERJ. 7:e6588 <https://doi.org/10.7717/peerj.6588>. IF: 2,379, 2019: (Q1)
- Bacs, Z. – Szabo, K. – Czeglédi, L. – Nemeth, J. – Fraknoi, P. – Kovacs, P. – Javor, A. – Varga, B. – Juhasz, B. – Szilvassy, Z. (2019): Effect of broth from meat of linseed-fed cattle on glucose-stimulated insulin release in healthy male volunteers. Animal Science Journal. 90. 6. 769-773. 2018 IF: 1,399 2019: (Q1)
- Simon, Á. – Jávora, A. – Bai, P. – Oláh, J. – Czeglédi, L. (2018): Reference gene selection for reverse transcription quantitative polymerase chain reaction in chicken hypothalamus under different feeding status. Journal of Animal Physiology and Animal Nutrition. 102 : 1. 286-296. IF:1.703, (Q1)
- Tisza, Á. – Csikós, Á. – Simon, Á. – Gulyás, G. – Jávora, A. – Czeglédi, L. (2016): Identification of poultry species using polymerase chain reaction-single strand conformation polymorphism (PCR-SSCP) and capillary electrophoresis-single strand conformation polymorphism (CE-SSCP) methods. Food Control. 59. 430-438. IF: 3.496, (Q1)

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10012210>

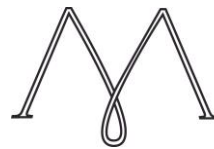
Publikációs teljesítmény: impakt faktor: 48,185; Q1-Q4 közlemények száma: 27, melyből Q1: 13 db.

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Külföldi szakmai gyakorlat(ok):*
 - staff week in agricultural sciences, ESA, Angers, Franciaország (2019)
 - "Know in Food" European Project meeting, University of Lyon, Lyon, Franciország (2016)
 - epigenetika, elhízás és metabolizmus kurzus, Cambridge, Egyesült Királyság (2015)
 - kutatási együttműködés: juh fehérje-expressziós kísérlet, ALP, Posieux; Svájc (2015)
 - DNS alapú termékazonosítás, Szarajevói Állatorvostudományi Egyetem, Szarajevó, Bosznia-Hercegovina (2013)
 - Genotype-by-Environment Interactions workshop, Tuusula, Finnország (2012)
 - GLOBALDIV workshop, Lausannei Egyetem, Lausanne, Svájc (2011)
 - Farm Animal Proteomics, COST Programme, Brüsszel 2010. BioTop CT, Berlin, Németország (2010)
 - Proteomic workshop, Aveiro, Portugália 2009. Berni Egyetem, Bern; ALP, Posieux; Svájc (2010)
 - qPCR kurzus (elmélet és gyakorlat), Prága, Csehország (2008)
 - Molekuláris biológia az állattenyésztésben, Leon, Spanyolország 2004. European Forum on Nature Conserv. and Pastoralism, Belgium 2004. Rostocki Egyetem, FBN Dummerstorf, Németország (2005)
 - National Academy of Sciences, Baku, Azerbajdzsán 2003. Rostocki Egyetem, FBN Dummerstorf, Németország (2003)
 - Nemzetközi SSV, Fenntartható Fejlődés, Trappisa, Italy (1999)
- *Elért eredmény(ek), elismerés(ek):*
 - nyertes konzorciumi kutatási programok pályázatának írása, szakmai megvalósításban részvétel – GAK, RET, Környezetvéd. Minisztérium, Széchenyi Program, Jedlik Ányos Program, Norvég Alap pályázat, FVM, TÁMOP, GINOP, EFOP
 - tag, Management Committee of Farm Animal Proteomics COST Programme (2010-2014)
 - elnök, MTA Debreceni Akadémiai Bizottság, Állattenyésztési Szakbizottság
 - "Centrum Tudományos Díja"; Debreceni Egyetem AGTC
 - dékáni elismerő oklevél, DE AGTC MÉK
 - Környezetvédelmi Minisztérium ösztöndíjasa

Név: Dr. habil. Czeglédi Pál	Születési év: 1979
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles közgazdász, Debreceni Egyetem Közgazdaság- és Gazdaságtudományi Kar (2002)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Mikro- és Makroökonómia Tanszék – egyetemi docens, mb. tanszékvezető</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (közgazdaságtudományok) 2007</i> - <i>dr. habil. (közgazdaságtudományok) 2018</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 18 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 12 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> bevezetés a közgazdaságtanba (2013-), gazdaságpolitika (2013-2017), gazdaságpolitikai alternatívák a modern világgazdaságban (2012-2014), közösségi pénzügyek (2010-2013), közpolitika (2009-2014), makroökonómia (2002-), mikroökonómia (2002-2011), nemzetközi közgazdaságtan (2003-), nemzetközi pénzügyek (2011-2014), növekedélmélet (2007/2008. ősz), prozeminárium (2006-2010), gazdaságpolitika (2014-), haladó makroökonómia (2010-), haladó mikroökonómia (2008-2017), nemzetközi gazdaságpolitikák (2010-), nemzetközi pénzügyek (2012-2013), növekedélmélet (doktori képzés, 2010-2013); - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> introduction to economics (2008-2011), economic policy (2014-), measuring economic performance across countries (2012-), macroeconomics (2009-), advanced macroeconomics (2014-), advanced microeconomics (2013/2014. ősz), international economic policy (2015-), international political economy (2014-2018), introduction to politics and public choice (2011-2014); - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba:</i> measuring economic performance across countries, international economic policy, haladó makroökonómia, advanced macroeconomics, introduction to politics and public choice; - <i>Konzulencia:</i> Diploma- és szakdolgozat: 153 fő, Kari TDK dolgozat: 12 fő, OTDK dolgozat: 8 fő (ebből 4 helyezett); - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> DE Ihrig Károly Doktori Iskola: témavezető; - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma:</i> 3 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 1 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Czeglédi, P. (2020): The consistency of market beliefs as a determinant of economic freedom. Constitutional Political Economy, 31(2), 227-258.</u> 2) <u>Kapás, J. – Czeglédi, P. (2020): The impact of culture on FDI disentangled: separating the “level” and the “distance” effects. Economia Politica, 37(1), 223-250.</u> 	

- 3) Czeglédi, P. (2017): Productivity, Institutions, and Market Beliefs: Three Entrepreneurial Interpretations. Journal of Entrepreneurship and Public Policy 6(2), 164-180.
- 4) Kapás, J. – Czeglédi, P. (2017): Institutions and policies of economic freedom: different effects on income and growth. Economia Politica 34(2), 259-282.
- 5) Czeglédi, P. (2014): The theory of interventionism as an Austrian theory of slowdowns. Review of Austrian Economics 27(4), 419-449.

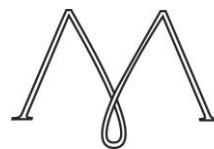
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe intézményi közgazdaságtan;*
- *Oktatásfejlesztési projekteken való részvétel:*
 - A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében (EFOP-3.4.3-16-2016-00021);
- *Közleményeinek száma 106, amelyre eddig 138 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 60 tudományos folyóiratcikk, ebből 12 nemzetközi, 11 idegen nyelvű hazai és további 37 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. 2 könyv szerzője, 3 szerkesztője. Oktatási műveinek száma: 2, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyv fejezet: 1.*

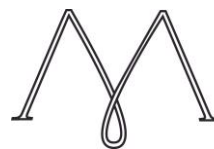
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10013150>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):*
 - Bolyai János Kutatási Ösztöndíj, 2010-2013;
- *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:*
 - 2017- MTA Debreceni Területi Bizottság, Jogi és Közgazdaságtudományi Szakbizottság, Közgazdaságtudományi Munkabizottság, elnök
 - 2019- European Public Choice Society, tag
 - 2014-2018 szerkesztőségi munkatárs, Competitio (ISSN 1588-9645)
 - 2013-2014 European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE), tag
 - 2007-2008 European Association for Evolutionary Political Economy (EAEPE), tag
 - 2007- MTA köztestületi tag
 - 2003- Új Intézményi Közgazdászok Magyarországi Társasága, tag
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:*
 - Kreditárviteli Bizottság
- *Díjak, kitüntetések:*
 - Bolyai Plakett, 2014 (adományozó: Magyar Tudományos Akadémia);
 - Junior Prima Díj „Magyar Tudomány” kategória, 2010 (adományozó: MFB Magyar Fejlesztési Bank Zrt.);
 - Pro Scientiae Oeconomicae díj (kari kitüntetés), 2017;
 - Pro Educatione Oeconomicae díj (kari kitüntetés), 2019;
 - Kiváló OTDK témavezetői díj (kari díj), 2019;

Név: Dr. habil. Csajbók József	Születési év: 1964
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök, DATE (1988)</i> - <i>Felsőfokú gombaszakellenőr, Szent István Egyetem (2003)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Növénytudományi Intézet – egyetemi docens, intézetigazgató</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (<i>friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!</i>), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (mezőgazdaságtudomány) 1999</i> - <i>dr. habil. (növénytermesztési és kertészeti tudományok) 2014</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 25 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 7 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Felsőoktatási szakképzés: Növénytermesztési alapismeretek, Öntözéses növénytermesztés, Alternatív gyógynövénytermesztési technológiák, Agroökológia, Kommunikációs technikák, Növénytermesztés I., Növénytermesztés II., Növényvédelmi higiéné, Gazdálkodás szárazságban - Alapképzés: Mezőgazdasági alapismeretek I., Növénytermesztés IV., Öntözéses növénytermesztés, Növénytermesztési szaktanácsadás, Növénytermesztéstan alapjai, Növénytermesztéstan VI., Növénytermesztéstan IX., Növénytermesztéstan II., Növénytermesztéstan III. - Mesterképzés, 5 éves egyetemi képzés: Integrált növénytermesztés III., Biometria, Öntözéses gazdálkodás, Növénytermesztési szaktanácsadás, Kutatásmódszertan, Kutatási módszertan, Növénytermesztési tér vízgazdálkodása, Növénytermesztéstan, Integrált szántóföldi növénytermesztés, Gabonanövények termesztése, Fenntartható mezőgazdasági rendszerek és technológiák II-Növénytermesztés - Doktori képzés: Öntözéses növénytermesztés, Agrárkutatás módszertana, Szántóföldi növények vízgazdálkodása; - <i>Oktatás idegen nyelven: Biometrics (MSc), Sustainable agriculture II. Crop production (MSc), Irrigated farming (MSc), Research methodology (MSc), Regional farming (MSc); Crop production I (BSc), Crop production II (BSc), Irrigated farming (BSc), Nutrient management of crops (BSc)</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Öntözéses növénytermesztés, Öntözéses gazdálkodás, Növénytermesztéstan alapjai, Kutatásmódszertan, Biometria, Szaktanácsadás a növénytermesztésben, Minőség a növénytermesztésben, Szántóföldi növények vízgazdálkodása, Vízgazdálkodás a növénytermesztési térben, Basic of agricultural knowledge I., Biometrics, Regional farming, Irrigated farming, Extension in crop production, Research methodology;</i> - <i>Szakvezetés: Mezőgazdasági mérnök BSc, Növénytermesztő mérnök MSc; Mezőgazdasági mérnök FOSZ; Növénytermesztő mérnök FOSZ,</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 60 fő, Kari TDK dolgozat: 4 fő (ebből 1 fő I. hely; 1 fő III. hely; 4 fő különdíj), OTDK dolgozat: 1 fő (1 fő III. hely)</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>DE Kerpely Kálmán Doktori Iskola, oktató, témavezető (2002-);</i> - <i>DE Állattenyésztési Tudományok Doktori Iskola, témavezető (2012-)</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 2 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 0,5 fő;</i> 	

Az oktató szakmai/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata

a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció).

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Csajbók, J. (2019): Őszi árpa In: Pepó Péter, Integrált növénytermesztés 2. Alapnövények Mezőgazda Lap- és Könyvkiadó Budapest, pp 92-101. ISBN: 9789632867410
- 2) Csajbók, J. (2006): A silócirok. In: Antal, J (szerk.) Növénytermesztéstan 2. Gyökér- és gumós növények; Olaj- és ipari növények; Takarmánynövények, Budapest: Mezőgazda Kiadó, 2006. pp. 552-558.
- 3) Csajbók, J. – Pepó, P. – Kutasy, E. (2020): Photosynthetic and Agronomic Traits of Winter Barley (*Hordeum vulgare* L.) Varieties, *AGRONOMY* 10(12) p. 1999, 19 p. <https://doi.org/10.3390/agronomy10121999>
- 4) Csajbók, J. – Kutasy, E. (2013): Transpiration, water use efficiency and photosynthetic activity in maize. In: József Csajbók (szerk.) The influence of some technological elements over the wheat and corn grains quality stored in Bihar and Hajdu Bihar counties. Debrecen DE AGTC MÉK, 2013. (ISBN:978-963-473-612-7) pp. 13-17.
- 5) Lisztes-Szabó, Zs. – Balláné, K. A. – Csajbók, J. – Pepó, P. – Pető, Á. – Kovács, Sz. (2016): Kukorica hibridek biogén szilícium tartalma és lehetséges összefüggései a termés mennyiségével. *Növénytermelés* 65:(3) pp. 31-55. (2016)

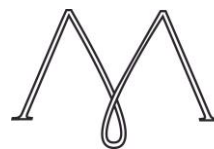
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- Dezső György Alapítványi díj „a növénytermesztéssel összefüggő kimagasló oktatási tevékenységéért” Dezső György Alapítvány Kuratóriuma (2004)
- TANKÖNYV NÍVÓDÍJ „Növénytermesztéstan I-II.” című tankönyv elkészítésében végzett kimagasló munkássága elismeréséül” Intézményközi Tankönyvkiadási Szakértő Bizottság (2007)
- *Közleményeinek száma: 198, amelyre eddig 222 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 138, amelyből 24 tudományos folyóiratcikk, ebből 4 nemzetközi, 15 idegen nyelvű hazai és további 5 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 3 könyv, könyvfejezet, 20 könyvrészlet, 60 konferenciaközlemény (ebből 32 idegen nyelvű) szerzője. Oktatási műveinek száma: 47, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 29 (ebből 24 idegen nyelvű).*

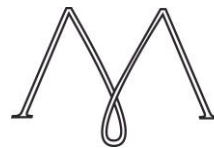
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10003217>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség:

- Magyar Tudományos Akadémia Köztestület, tag (2000-)
- MTA Növénytermesztési Bizottság, tag (2005-2007)
- MTA Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Bizottság, tag (2017-)
- MTA DAB Növénytermesztési munkabizottság, tag (1996-)
- MTA DAB Növénytermesztési munkabizottság, titkár (2003-2017)
- MTA DAB Agrártudományi Szakbizottság, titkár (2017-2020)
- MTA DAB Agrártudományi Szakbizottság, elnök (2020-)
- DE MÉK Kari Hallgatói Fegyelmi Testület, tag (2008-)
- European Society for Agronomy (ESA), tag (2013-2015)

Név: Dr. Csapó Zsolt	Születési év: 1969
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1992)</i> - <i>Felsőfokú vadgazda, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1993)</i> - <i>Európai Unió Tanulmányok szakértő, Debreceni Egyetem (2000)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztési Tanszék – egyetemi docens</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (közdaságtudományok) 1999</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatási tapasztalat: 27 év</i> - <i>Angol nyelvű oktatói tapasztalat: 6 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés/FOSZ: Kereskedelmi ügyletek, Fuvarozás, Szállítmányozás, Bevezetés a Vállalatgazdaságtanba, Pénzügyi ismeretek, Nemzetközi kereskedelempolitika, Európai Unió projektek menedzsmentje, Mikroökonómia, Makroökonómia, Agrárgazdaságtan - Mesterképzés: A külkereskedelem technikája, Vállalkozás és a globális piac - <i>Oktatott tárgyak idegen nyelven: Company and the Global Market, Business Economics, Basics of Entrepreneurship</i> - <i>Oktatás idegen nyelven, külföldi intézményben (1999-től folyamatos):</i> <ul style="list-style-type: none"> - Mount Saint Vincent University, Halifax, Canada (1999) - York University, Toronto, Canada (2004) - JAMK University of Applied Sciences, Jyväskylä, Finland (2002-2016 között folyamatosan) - Università Degli Studi della Tuscia, Viterbo, Italy (2005) - University of Pisa, Pisa, Italy (2006) - University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia (2007) - University of Zagreb, Zagreb, Croatia (2006-2008) - Mediterranean University, Podgorica, Montenegro (2010-2012) - Mongolian University of Life Sciences, Ulaanbaatar, Mongolia (2017) - Slovak Agricultural University in Nitra, Slovakia (2019) - <i>Szakvezetés: Kereskedelem és Marketing BA, 2010-2014 között</i> - <i>Témavezetéssel fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 3 fő</i> - <i>Új tantárgyak kidolgozása: Nemzetközi kereskedelempolitika</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 156 fő</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).	

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Árváné, V. G. – Constantinovits, M. – Csapó, Zs. – Fehér, I. – Karácsonyi, P.– Kárpáti, L. – Kopcsay, L. – Lehota, J. – Stauder, M. – Szakál, Z. – Varga, L. (2010): Kereskedelmi Ismeretek. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest, pp. 1-147.o.
- 2) Constantinovics, M. – Karácsonyi, P. – Kárpáti, L. – Kopcsay, L. – Lehota, J. – Szakál, Z. – Varga, L. – Kárpáti, L (szerk.) Lehota, J (szerk.) Kereskedelmi ismeretek pp. 1-98., 98 p. (2006) Debreceni Egyetem Elektronikus jegyzet
- 3) Csapó, Zs. – Szűcs, R. S. (2010): Increasing consumption of foods with high level of fats, sugar and/or salt in segment of youth. Abstract (Applied Studies in Agribusiness and Commerce), Vol. 4, Numbers 1-2, 85-93.p. 2010, HU-ISSN 1789221X
- 4) Arvane, V. Gy. – Csapó, Zs. – Kárpáti, L. (2011): Evaluation of consumers' honey purchase habits in Hungary. Journal of Food Products Marketing Volume 17, Numbers 2-3, March-June, 2011, 227-241 p. ISSN: 1045-4446
- 5) Arvane, V. Gy. – Csapó, Zs. – Kárpáti, L. (2010): Honey Production Business Opportunities and Its Externality Effects. *The Journal of American Academy of Business, Cambridge*, Vol 16.:(No. 2.) pp. 329-333. 2010, ISSN 1553-5827

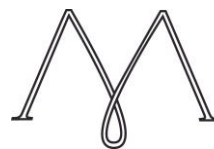
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási terület:*
 - Kecsketej termékek marketing és kereskedelmi szempontú vizsgálata
- *Oktatásfejlesztési projekteken való részvétel:*
 - 5 TEMPUS projektben titkári, pénzügyi vezetői, valamint projekt vezetői funkciók betöltése,
 - 2 NKFP projektben pénzügyi vezetői funkció betöltése,
 - 1 TÁMOP projektben szakmai vezető funkció betöltése
- *Közleményeinek száma:* 162, melyre eddig 47 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 24 tudományos folyóiratcikk, ebből 7 nemzetközi, 12 idegen nyelvű hazai és további 5 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Tudományos közlemények száma: 136, ebből felsőoktatási tankönyv: 8.

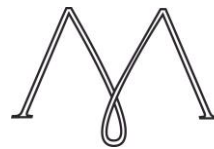
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/frontend/#view/Publication/SmartQuery/1127/>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* EAAE tagság
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:*
 - Kari Tanács
 - Oktatási Bizottság
- *Díjak, kitüntetések:*
 - Pro Educatione kitüntetés
 - Pro Facultate kitüntetés
 - Finn Kereskedelmi Kamara Vaskereszt kitüntetés
- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - AGRI MBA nemzetközi hálózat igazgatósági tagja
 - Mongol-magyar kettős diplomás képzés minőségbiztosításért felelős személy

Név: Dr. habil. Csipkés Margit	Születési év: 1983
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2007)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Statisztika és Módszertani Intézet, Statisztika és Módszertani Tanszék – egyetemi docens</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2011</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2018</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 14 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Statisztika I., - Statisztika II, - Statisztika, - Operációkutatás, - Kutatásmódszertan, - Döntéstámogató rendszerek; - Statisztika és piacelemzés, - Üzleti Statisztika; - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Statisztika I. (Gazdálkodási és menedzsment BA/BSc, Kereskedelem és marketing BA/BSc, Nemzetközi gazdálkodás BA/BSc, Pénzügy és számvitel BA/BSc, Turizmus-vendéglátás BA/BSc), - Statisztika II. (Gazdálkodási és menedzsment BA/BSc, Kereskedelem és marketing BA/BSc, Nemzetközi gazdálkodás BA/BSc, Pénzügy és számvitel BA/BSc, Turizmus-vendéglátás BA/BSc), - Statisztika/Üzleti Statisztika (Gazdálkodás és menedzsment FOSZ, Kereskedelem és marketing FOSZ, Pénzügy és számvitel FOSZ, Turizmus-vendéglátás FOSZ), - Kutatásmódszertan (Vidékfejlesztési agrármérnök MA/MSc); - <i>Konzulencia:</i> Diploma- és szakdolgozat: 147 fő, Kari TDK dolgozat: 2 fő, OTDK dolgozat: 1 fő; - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> DE Ihrig Károly Doktori Iskola: témavezető; - <i>Folyamatban lévő PhD témavezetés:</i> 1 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció). <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p>	

- 1) Nagy, L. – Csipkés, M. (2017): Paraméteres programozás alkalmazása az optimális termelési szerkezet meghatározásánál. International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények. 2(4) pp. 375-389.
- 2) Csipkés, M. – Gál, T. (2016): Optimization of The Production Structure of Field Energy Crops. Anali Ekonomski Fakulteta U Subotici / The Annals of The Faculty Oo Economics Subotica. 25(1) pp. 527-537.
- 3) Balogh, P. – Csipkés, M. – Huzsvai, L. – Nagy, L. – Pocsai, K. (2012): Statisztika: Gazdaságelemzők részére Excel és R alkalmazások. Debrecen, Magyarország: Seneca Books.
- 4) Csipkés, M. – Nagy, L. – Tóth, R. – Kelemen, E. – Pálhegyi, F. L. (2012): Adatbáziskezelés, Adatelemzés és optimalizálás a Microsoft excelben. Debrecen, Magyarország: Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, 249 p. ISBN: 97861551830906
- 5) Nagy, L. – Csipkés, M. – Balogh, P. (2011): Sertésletelek hatékonyságvizsgálata DEA analízissel pp. 1-8. In: Csapó, János (szerk.) Alkalmazott Informatika Konferencia (AIK 2010) Kaposvár, Magyarország: Kaposvári Egyetem Állattudományi Kar, 2011.

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:*

A tudományos pályán eltöltött 14 év alatt kutatásai legfontosabb területei a következők voltak:

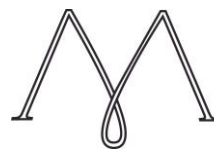
- lineáris programozási modell alkalmazása a mezőgazdaság különböző területein (szántóföldi növénytermesztés, állattenyésztés, komplex mezőgazdasági vállalkozások optimalizálása),
 - hatékonyságvizsgálat a különböző állattenyésztési telepek estén,
 - az Észak-alföldi régióban az adatbázis kezelés minél szélesebb körben való elterjesztése.
- *Közleményeinek száma:* 109, amelyre eddig 43 független hivatkozás esett. Tudományos közleményekből 51 tudományos folyóiratcikk, ebből 8 nemzetközi, 4 idegen nyelvű hazai és további 39 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma 3.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10015632>

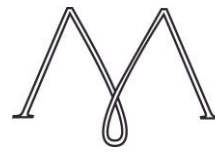
c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*

- Magyar Statisztikai Társaság Oktatási Bizottságának, illetve az MTA Köztestületének tagja (2007-)
- Magyar Agrárinformatikai Szövetségnek (MAGISZ) és a Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottságnak tagja (2012-)
- MTA Debreceni Területi Bizottság Jogi és Közgazdaságtudományi Szakbizottság Közgazdaságtudományi Munkabizottság tagja (2017-)
- Szoboszlói nap online újság szerkesztője (2015-)
- A Magyar Agrárközgazdasági Egyesület tagja (2017-)
- Annals of the University of Oradea Economic Science folyóirat szerkesztő bizottsági tagja (2015-);

Név: Dr. habil. Dajnoki Krisztina	Születési év: 1978
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2001)</i> - <i>Rehabilitációs gazdasági menedzser, Károly Róbert Főiskola (2010)</i> - <i>Okleveles közgazdász Vezetés és Szervezés szakon, Miskolci Egyetem (2018)</i> - <i>Okleveles közgazdász tanár (vállalkozási ismeretek), Debreceni Egyetem (2020)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék – egyetemi docens, intézetigazgató, tanszékvezető</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2006</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2012</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 19 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 6 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Graduális képzésben: Emberi erőforrás gazdálkodás, stratégiai emberi erőforrás menedzsment (MA/MSc); Emberi erőforrás menedzsment, humán erőforrás menedzsment, HR menedzsment (BA/BSc, FSZ); HR stratégia tervezés, munkaerő ellátás (MA); EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (MA); HR trendek, tendenciák (MA); Vállalkozói készségek fejlesztése (BSc/Ba; MSc/MA); Általános szakmai gyakorlat (MA); Intenzív terepgyakorlat (MA); Összefüggő intézményen kívüli gyakorlat (MA); Szervezeti magatartás (BA/BSc); Üzleti etika (MA), Vezetési ismeretek; Kommunikáció technika; Üzleti kommunikáció; Vezetés-szervezés és humán erőforrás gazdálkodás (PhD), Vezetői kompetencia fejlesztés (PhD); Posztgraduális képzésben: Vállalati kommunikáció (DE MBA); Kommunikáció (BGF); Üzleti etika (BGF); HR menedzsment (BCE);</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Human resource management (MSc); Management-organization and human resource management (PhD); Leadership competence development (PhD);</i> - <i>Oktatás külföldi intézményben: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, Ukrajna (Nyíregyházi Főiskola kihelyezett képzése); Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad, Románia;</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: HR stratégia tervezés, munkaerő ellátás (MA); EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (MA); HR trendek, tendenciák (MA); Management-organization and human resource management (PhD); Leadership competence development (PhD);</i> - <i>Szakvezetés: Emberi erőforrás tanácsadó MA szak;</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 142 fő, Kari TDK dolgozat: 13 fő, OTDK dolgozat: 4 fő;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: témavezető, oktató, DI titkár, törzstag;</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 3 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 7 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Héder-Rima, M. – Dajnoki, K. (2020): Kultúrám a márkám – A munkáltatói márképítés és a szervezeti kultúra kapcsolata. Marketing és Menedzsment 54(2) pp. 5-15. 2) AL-Dalahmeh, M.L. – Héder-Rima, M. – Dajnoki, K. (2020): The effect of talent management practices on employee turnover intention in the Information and Communication Technologies (ICTs) sector: case of Jordan. Problems and Perspectives in Management 18(4) pp. 59-71. 3) <u>Dajnoki, K. – Héder, M. (2017): „Új szelek fújnak” – a HR válasza a globalizáció és a változás kihívásaira. Hadtudomány 27: E-szám pp. 84-93.</u> 	

- 4) Dajnoki, K. – Máté, D. – Fenyves, V. – Kun, A.I. (2017): Deconstructing Attitudes towards Immigrant Workers among Hungarian Employees and Higher Education Students. Sustainability 9(9) 1639, 28 p. (Q2)
- 5) Dajnoki K. – Kun A.I. (2016): Frissdiplomások foglalkoztatásának jellemzői az agrárgazdaságban. Gazdálkodás 60(4) pp. 289-304.

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* Az emberi erőforrás gazdálkodás funkcióinak vizsgálata és a hátrányos helyzetű (fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű; migráns) munkavállalók munkaerőpiaci integrációja.
- *Oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:* EFOP-3.4.3-16-2016-00021; EFOP-3.4.4-16-2017-00023 „Az MTMI szakokra való bekerülést elősegítő innovatív programok megvalósítása a DE vonzáskörzetében”; TÁMOP-4.1.1.F/2013-0004 „A felsőoktatás területi, társadalmi, gazdasági szerepének fejlesztése” című projekt; (MUNDO) A munkaerőpiac-orientált, vállalkozói kompetenciák fejlesztése c. alprojekt; TÁMOP 5.4.5 „A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés szakmai hátterének kialakítása” című kiemelt projekt; TÁMOP-4.1.1.A-10/1/KONV-2010-0016 „A Munkaerő-piaci alkalmazkodás, a gyakorlati képzőhelyek, az intézményirányítás és a hallgatói-oktatói szolgáltatások fejlesztése a Debreceni Egyetemen”; TÁMOP 5.4.5 kiemelt projekt; HEFOP 3.3.1 „Vállalkozói és Menedzsment készségfejlesztés Piacorientált Interdiszciplináris Rendszere”; HEFOP 3.3.1 „Gyakorlatorientált képzési rendszer kialakítása és minőségi fejlesztése az agrárfelsőoktatásban”; „Esélyegyenlőség Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM)” Fogyatékosok Esélye Közalapítvány, FMM; PHARE-ESZA HU0008-02-01-0006 „Vezetői készség, kompetencia kialakítása és fejlesztése”; 2005.
- *Közleményeinek száma:* 329, amelyre eddig 708 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 264, amelyből 111 tudományos folyóiratcikk, ebből 30 nemzetközi, 10 idegen nyelvű hazai és további 71 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 31, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyv fejezet: 20
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10012620>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):* 2013-14 *Magyary Zoltán posztdoktori Ösztöndíj*; 2016-17 *Új Nemzeti Kiválóság Program Felsőoktatási Posztdoktori Kutatói Ösztöndíj*;
- *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* 2020- Magyar Közgazdasági Társaság tagja; 2019- Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Gazdaságtudományi Bizottság tagja; 2019- Országos Tudományos Diákköri Tanács Közgazdaságtudományi Szakmai Bizottság alelnöke; 2017- Magyar Rektori Konferencia Társadalomtudományi Bizottság tagja; 2016- World Council for Curriculum and Instruction (WCCI) Central and Eastern European Chapter (CEE Chapter) tisztségviselője, Human Resource Development special interest group vezetője; 2014-2017 MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság szavazati jogú tagja; 2010- OTDT Közgazdaságtud.-i és Agrártudományi Szakbizottságában Intézményi képviselő; 2007- MTA köztestületi tag; 2006- DAB Agrárökonómiai Munkabiz. tagja; 2001- Hellei András Munkatud.-i Társaság tag;
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:* 2012- Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola titkára; 2010- Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Tudományos Diákköri Tanács elnöke; 2010- Debreceni Egyetem Tehetség gondozó Program, kari koordinátor; 2010- Ihrig Károly Tanulmányi Verseny Szervező Bizottság tagja;
- *Egyéb szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* *Humán Szakemberek Országos Szövetsége elnökségi tagja (2019-); Humán Szakemberek Országos Szövetsége Debreceni HR Klub alapítója, elnöke (2016-); Humán Szakemberek Országos Szövetségének tagja (2010-);*
- *Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:* *Főszerkesztő tudományos folyóiratban: Régiókutatás Szemle (ISSN 2559-9941); Szerkesztő (társszerkesztővel) folyóiratokban: Gazdálkodástudományi Közlemények (ISSN 2061-2443); Debreceni Talentum (ISSN 2062-810); Szerkesztő Bizottsági tag: Taylor Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Folyóirat (ISSN 2064-436); Acta Scientiarum Socialium – Historia, Oeconomia, Paedagogia, Philosophia, Sociologia (ISSN 1418-7191); Regional and Business Studies (ISSN 2061-2311); Marketing és menedzsment (ISSN 1219-0349); Új Munkaügyi Szemle (ISSN 2677-1306); Sorozatszerkesztő: Munkaerőpiac-orientált, vállalkozói kompetenciák fejlesztése (I-VI) könyvsorozat (ISSN 2416-1969);*
- *Oktatói munkával kapcsolatos elismerések: Rektori Elismerő Oklevél (2020); Kádár Béla Díj (2018), Pro Cura Ingenii Díj (2017), Pro Facultate Díj (2014), Év Oktatója díj (2013), Rektori Elismerő Oklevél (2011), Tankönyv Nívó Díj (2010), Év Oktatója díj (2007), Dékáni Elismerő Oklevél (2003);*

Név: Dr. Diósi Gerda	Születési év: 1989
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Élelmiszerbiztonsági és –minőségi mérnök, Debreceni Egyetem (2013)</i> - <i>Mezőgazdasági mérnök, Debreceni Egyetem (2010)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Élelmiszertech- nológiai Intézet – egyetemi adjunktus</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (agrártudományok, élelmiszeres program) 2017; címe: A nitrogén és kén műtrágyázás hatása az őszi búza termés mennyiségi és minőségi paramétereire</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 4 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 4 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés: Sütő és térsztaipari technológia, Élelmiszeripari nyersanyagismeret, Szántóföldi növények fel- dolgozása, Olaj és zsiradékkipari technológiák, Hetesi gyakorlat, Élelmiszertechológia alapjai, élelmiszer- biztonság, Élelmiszertechológia I, Élelmiszertechológia IV, - Mesterképzés, 5 éves egyetemi képzés: Szakmaspecifikus modul (élelmiszer) I; - Doktori képzés: Gabonaalapú termékek fejlesztési és dúsítási lehetőségei - Táplálkozás- és Élelmiszertu- dományi Doktori Iskola; - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Technology of baking and pasta industry, - Raw material of food processing, - Technology of vegetable oil and animal fat industry, - Weekly practic, - Processing technologies of agricultural crops, - Baking technology, - Principal of food technology I - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Sütő és térsztaipari technológia, - Élelmiszeripari nyersanyagismeret, - Szántóföldi növények feldolgozása, - Olaj és zsiradékkipari technológiák, - Élelmiszertechológia alapjai, élelmiszerbiztonság, - <i>Konzulencia:</i> Diploma- és szakdolgozat: 80 fő, Kari TDK dolgozat: 3 fő (1 fő külföldi); - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> témavezető (2020-); - <i>Folyamatban lévő PhD hallgatók témavezetés:</i> 1 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció).	

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Móré, M. – Diósi, G. – Sipos, P. – Győri, Z. (2015): Investigation of rheological properties winter wheat varieties during storage. Acta Univ. Sapientia. Alimentaria 8, 63-69. ISSN: 1844-7449, független idézők: 2, Scopus jelölt: 0
- 2) Móré, M. – Diósi, G. – Győri, Z. – Sipos, P. (2014): Influence of storage time on the gluten properties of winter wheat. J. Process. Energy Agric. 18, 197-199. ISSN: 1821-4487
- 3) Diósi, G. – Móré, M. – Sipos, P. (2015): Role of farinograph test in the wheat flour quality determination Acta Univ. Sapientia. Alimentaria 8, 104-110, ISSN: 1844-7449, független idézők: 14, Scopus jelölt: 6
- 4) Diósi, G. – Móré, M. – Sipos, P. (2014): Rheological properties of the mixture produce of apple pomace and wheat flour. J. Process. Energy Agric. 18., 151-153, ISSN:1821-4487, független idézők: 5, Scopus jelölt: 1
- 5) Móré, M. – Diósi, G. – Győri, Z. – Sipos, P. (2013): Changes of gluten properties of wheat during storage. Anal. Univ. Oradea Fac. Ecotoxicologie. Zootehnie si Tehnologii de Industrie Alimentara 12 B, 285-290., 1583-4301, független idézők: 4, Scopus jelölt: 2

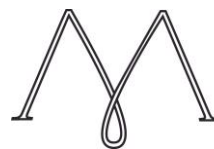
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* (1) Élelmiszerteknológia (azon belül elsősorban a gabonalapú élelmiszerek feldolgozása)
- *Oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*
 - EFOP-3.4.3-16-2016-00021 „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében”.
- *Közleményeinek száma:* 59, amelyre eddig 26 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 43, amelyből 14 tudományos folyóiratcikk, ebből 9 nemzetközi, 4 idegen nyelvű hazai és további 1 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 1 könyv, könyvfejezet, 9 konferenciaközlemény (ebből 5 idegen nyelvű) szerzője.

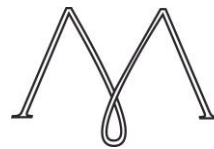
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10040072>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):*
 - Nemzeti Kiválósági Díj (2016),
 - Campus Hungary ösztöndíjprogram - Törökország (Isztambul) - 2014. október,
 - Campus Hungary ösztöndíjprogram - Kína (Nanjing) - 2014. szeptember – október,
 - Campus Hungary ösztöndíjprogram - Spanyolország (Cadiz) - 2014. május,
 - Új; Eötvös Lóránd Hallgatói Ösztöndíj (2013),
 - Erasmus Ösztöndíj (012. február 09. - 2012. július 01.) Görögország - T.E.I. of Crete,
 - Köztársasági Ösztöndíj (2011/2012;2010/2011 tanév)
- *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:*
 - Magyar Természettudományi Társulat tag (2014-)
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:*
 - DE MÉK Kommunikációs Bizottság tagja 2019-től;
 - DETEP tagság 2018-tól (konzulens)

Név: Dr. habil Dombi Mihály	Születési év: 1985
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Vidékfejlesztő agrármérnök, Debreceni Egyetem (2010)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Környezetgazdaságtan Tanszék – adjunktus</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2014</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2020</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatási tapasztalat: 10 év</i> - <i>Angol nyelvű oktatásban eltöltött idő: 4 év</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Környezetértékelési módszerek;</i> - <i>Környezetgazdaságtan;</i> - <i>Környetgazdálkodás, fenntartható fejlődés;</i> - <i>Környezet és fejlődés szeminárium;</i> - <i>Közgazdaságtan,</i> - <i>Mikroökonómia;</i> - <i>Makroökonómia</i> - <i>Oktatott tárgyak angol nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Agricultural and Environmental Economics;</i> - <i>Environmental Economics</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Környezetértékelési módszerek;</i> - <i>Környetgazdálkodás, fenntartható fejlődés</i> - <i>Konzulencia: (1) Diploma- és szakdolgozat: 18 fő, (2) Kari TDK dolgozat konzulencia: 3 fő</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció: témavezető</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dombi, M. (szerk.) (2020): Az élelmiszer-fogyasztás természeti erőforrásigénye a társadalmi metabolizmus szempontjából. Debrecen, Magyarország: Debreceni Egyetemi Kiadó, 115 p. ISBN: 9789633188460 2) <u>Dombi, M. – Karcagi-Kováts, A. – Bauerné, G. A. (2017): Vacsora tálalva! Természeti erőforrások és az élelmiszer-fogyasztás. Magyar Tudomány, 178 (11) pp. 1455-1467.</u> 	

- 3) Kiss, V. Á. – Dombi, M. – Szakály, Z. (2019): Az egészség, a környezet és az étkezés kapcsolata – Szakirodalmi áttekintés. TÁPLÁLKOZÁSMARKETING 6(1) pp. 3-24., 22 p.
- 4) Dombi, M. – Karcagi-Kovács, A. – Bauerné, G. A. – Kuti, I. (2015): A háztartások természeti erőforrás-felhasználása, különös tekintettel az élelmiszer-fogyasztásra. Gazdálkodás, 4. pp. 355-371.
- 5) Dombi, M. (2019): The service-stock trap: Analysis of the environmental impacts and productivity of service sector in Hungary. ENVIRONMENTAL RESEARCH LETTERS 14(6) Paper: 065011, 9 p.

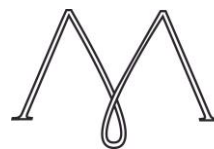
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási terület:* környezetgazdaságtan
- *Közleményeinek száma:* 59, amelyre eddig 130 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 24 tudományos folyóiratcikk, ebből 5 nemzetközi, 8 idegen nyelvű hazai és további 11 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Tudományos közlemények száma: 56; ebből további tudományos művek száma: 16; ebből felsőoktatási tankönyv: 1; és ebből további oktatási anyag: 1.

MTMT link: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10015510>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal OTKA-K 115851 „Food-related use of natural resources” c. témapályázat (2016-2020) senior kutató, majd 2017 májustól vezető kutató
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal OTKA-K 135907 „A gazdasági növekedés és a természeti erőforrások felhasználásának szétválasztása - középpontban az anyagállományok” c. témapályázat (2020-2024) senior kutató
- EFOP-3.6.1-16-2016-00022 Debrecen Venture Catapult Program, „A jövő tudósai: fiatal kutatói ösztöndíj”; Az egészségtudatos táplálkozás és a környezetvédelem szinergiái (2019, 10 hónap)
- International Society for Industrial Ecology tagság (2013-2016)
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal, Nemzeti Kutatási, Gazdaság Szakértői csoport tag, 2020-tól
- Scientific Committee, 13th Conference of the International Society for Industrial Ecology (ISIE) - Socio-Economic Metabolism Section, Berlin, Germany, 13-15 May 2019
- MTA Debreceni Akadémiai Bizottság Földtudományi Szakbizottság, Megújuló Energetikai Munkabizottság tagság (2015-)
- MTA Köztisztviselői tagság. IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya (2015-)
- Debreceni Regionális Közlekedési Egyesület (2015-), 2017-től alelnök
- Magyar Ipari Ökológiai Társaság tagság (2010-)
- Gazdálkodás c. folyóirat nívódíja (Adalékok a megújuló energiaforrásokra alapozott projektek fenntarthatósági értékeléséhez), 2012
- Bognár József Díj. A Bognár József Közgazdaság-kutató Alapítvány Kuratóriuma 2016. évi Az ember és a bioszféra: a mezőgazdasági termelés fenntarthatósága c. pályázatának első helyezése, 2017
- Rektori Elismerő Oklevél, 2019

Név: Dr. habil. Erdey László	Születési év: 1971
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles közgazda, Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem (1994)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Világgazdasági és Nemzetközi Üzleti Tanszék – egyetemi docens, mb. intézetigazgató, tanszékvezető, nemzetközi ügyekért felelős dékánhelyettes</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (közgazdaságtudományok) 2007</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2020</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
- <i>Oktatásban eltöltött idő: 26 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak:</i> egyetemi, alapszakos, mesterszakos és doktori képzésben, magyar és angol nyelven, előadások és gyakorlatok: - Nemzetközi üzleti ismeretek, - Világgazdaságtan, - Nemzetközi kereskedelem, - Haladó nemzetközi közgazdaságtan (Nemzetközi kereskedelemelmélet), - Világgazdasági és integrációs folyamatok, - Kereskedelempolitika, - Nemzetközi menedzsment, - Fejlődésgazdaságtan tárgyakból; - <i>Oktatás idegen nyelven, külföldi intézményben:</i> - egy szemeszteres tanulmányút a San Diego State Universityn és a California Polytechnic State Universityn, US; - STAIR (Studies in Transatlantic International Relations)/ATLANTIS oktatói és kutatói ösztöndíj a Grand Valley State Universityn, Michigan, US; - Számos angol és spanyol nyelvű előadás Európában, Ázsiában és Amerikában; - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> DE Ihrig Károly Doktori Iskola: oktató, témavezető; - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma:</i> 3 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 3 fő;	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció) <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i> 1) <u>Erdey, L. (2004): A működőtőke-áramlás a telephelyválasztás elméletének tükrében. Közgazdasági Szemle. 51(5) pp. 472-494.</u> 2) <u>Erdey, L. (2005): Hagyományos módszerek és új kihívások az ágazaton belüli kereskedelem mérésében. Statisztikai Szemle. 83(3) pp. 258-283.</u>	

- 3) Erdey, L. – Földvári, P. (2009): Do purchasing power and interest rate parities hold for the EUR/HUF exchange rate? : A time-series analysis. Acta Oeconomica. 59(3) pp. 289-306 (IF: 0,115)
- 4) Erdey, L. – Pöstényi, A. (2017): Determinants of the Exports of Hungary: Trade Theory and the Gravity Model, Acta Oeconomica. 67(1) pp. 77-97. (IF: 0,379 /2016/)
- 5) Márkus, Á. – Bíró, F. P. – Erdey, L. – Gáll, J. (2019): The effect of governance on foreign direct investment in latin america – issues of model selection. Global Economy Journal 19(1) pp. 97-116. (WoS Scopus)

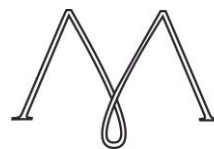
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* alkalmazott nemzetközi gazdaságtan;
- *Közleményeinek száma* 82, amelyre eddig 78 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 23 tudományos folyóiratcikk, ebből 3 nemzetközi, 4 idegen nyelvű hazai és további 16 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg.

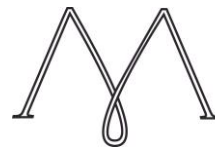
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10013157>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - A Magyar Közgazdasági Társaság tagja, 2011-től a társaság Hajdú-Bihar megyei Szervezetének alelnöke, 2014-től elnökségi tagja;
 - Az Új Intézményi Közgazdászok Magyarországi Társaságának tagja;
 - 2005-2007 a HEFOP BSC Nemzetközi gazdálkodás Munkabizottság tagja;
 - 2005-2007 a HEFOP BSC Alkalmazott közgazdaságtani/közszolgálati alapozó tárgyak bizottsága mellett lektori tevékenység;
 - 2005-2007 a Corvinus Egyetem által kezdeményezett egyetemi konzorcium Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterszak munkacsoportjának tagja;
 - 2005-2009 A MOBILIS/CIVITAS EU VI. projekt debreceni disszeminációs menedzsere;
 - 2008 szeptemberétől az MTA köztestületi tagja: IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya, Nemzetközi Gazdasági és Fejlődéstani Bizottság;
 - Lektori tevékenység a Közgazdasági Szemle, az Acta Oeconomica és az Entrepreneurial Business and Economics Review, The World Economy, Economica, International Journal of Engineering and Management, valamint a Külgazdaság c. folyóiratok számára;
 - OTKA pályázatok bírálója;
 - A gazdaságtudományi képzések párhuzamos szakakkreditációs látogató bizottságának tagja;
 - MAB intézményakkreditációs szakértő 6 FOI esetében;
 - A Magyar Mikrofinanszírozási Hálózat Tudományos Szakmai Testületének tagja;
 - 2018 decemberétől az On-Line Journal Modelling The New Europe c. folyóirat tudományos bizottságának tagja;
 - 2018 decemberétől az Institute of European Research of the Faculty of European Studies, (Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca) tagja;
 - 2019 tavaszán a Diece 2019, Disintegration and Integration in East-Central Europe, 5th ed. nemzetközi konferencia társelnöke, egyben tudományos bizottságának tagja;
 - A Régiókutatás Szemle szerkesztőbizottsági tagja;
 - A Royal Economic Society tagja;
 - Az American Economic Association tagja;
 - A Competitio című, MTA C kategóriás tudományos folyóirat főszerkesztője;
 - Az MTA Világ gazdasági Tudományos Tanácsának tagja;
- *Díjak, kitüntetések:* 2004. A Közgazdaságtudományi Karért (DE KTK); 2006. A Közgazdaságtudományi Kar Díszérme (DE KTK); 2008. A DE rektorának elismerő oklevele; 2010. A Debreceni Egyetem Pro Cura Ingenii díja; 2016. A Debreceni Egyetem rektorának elismerő oklevele; 2019. Kiváló OTDK témavezetői díj

Név: Dr. habil. Felföldi János	Születési év: 1968
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - Okleveles agrármérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1994) - Felsőfokú külkereskedelmi áruforgalmi szak, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1994) - Angol- magyar szakfordító, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1994) - Közgazdasági szakokleveles mérnök, Miskolci Egyetem (1997) 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet, Logisztika menedzsment Tanszék – egyetemi docens, intézetigazgató 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2001 - dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2014 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - Oktatásban eltöltött idő: 23 év; - Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 20 év; - Oktatott tárgyak magyar nyelven: Mezőgazdasági alapismeretek; Mezőgazdasági munkaszervezés; Mezőgazdasági és élelmiszeripari alapismeretek; Agrárvállalkozások tervezése; Vállalatgazdaságtan; Vállalkozási ismeretek; Gazdasági tervezési ismeretek; Üzleti tervezés; Üzleti környezet értékelés; Ágazatok üzemtana; Termelés-menedzsment; EK agrárjoga; Stratégiai menedzsment; Vezetői döntések; Vezetői gazdaságtan; Logisztika; Készletgazdálkodás; Kereskedelem és logisztika; Disztribúció és ellátási lánc menedzsment; Globális ellátási láncok menedzsmentje; - Oktatás idegen nyelven: Food chain management; Commerce and logistics; Distribution and supply chain management; - Oktatás idegen nyelven, külföldi intézményben: Managerial Accounting, International MBA post-graduate course, University of Zagreb, Croatia, meghívott oktató 6 éven át 6 szemesztert érintően angol nyelven; - Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Mezőgazdasági és élelmiszeripari alapismeretek; Ágazatok üzemtana; EK agrárjoga; Üzleti környezet értékelés; Disztribúció és ellátási lánc menedzsment, Globális ellátási láncok menedzsmentje; - Szakvezetés: Agribusiness MSc; - Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 40 fő, Kari TDK dolgozat: 21 fő, OTDK dolgozat: 3 fő; - Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: oktató, témavezető; - Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 2,5 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 5,5 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció) A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</p> <p>1) Botos, Sz. – Szilágyi, R. – Felföldi, J. – Tóth, M. (2020): Readiness for ICT Based B2C Information Flow – Case Study of the Hungarian Food Sector. AGRIS on-line Papers in Economics and Informatics. 12(2) pp. 41-51. doi:10.7160/aol.2020.120204</p>	

- 2) Pakurár, M. – Kun, A. I. – Felföldi, J. – Vasa, L. – Popp, J. – Oláh, J. (2020): Integration of logistics function and business performance. European Research Studies: An International Multidisciplinary Journal with Topics in European Integration. 23(Special Issue 1) pp. 1-17.
- 3) Felföldi, J. – Botos, Sz. – Péntek, Á. – Szilágyi, R. – Várallyai, L. (2017): Studying the ICT management of agrifood sector on supply chain level – the first stage: analysis of agricultural ICT usage. In: Anastasios Karasavoglou, Persefoni Polychronidou (eds.), Agricultural Sector Issues in the European Periphery: Productivity, Export and Development Challenges. Wilmington: Vernon Press, pp. 35-50.
- 4) Yousuf, A. – Haddad, H. – Pakurár, M. – Kozlovskiy, S. – Felföldi, J. (2019): The Effect of Operational Flexibility on Performance: A Field Study on Small and Medium-sized Industrial Companies in Jordan. Montenegrin Journal of Economics. 15(1) pp. 47-60.
- 5) Felföldi, J. – Kovács, K. (2013): Description of case studies – Hungary. In: Gerhard Schiefer, Jivka Dieters (eds.), Mapping formal networks and identifying their role for innovation in EU food SMEs. Bonn: Universität Bonn, ILB Press, pp. 123-150.

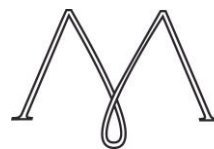
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* A tudományos pályán eltöltött 23 év alatt kutatásai legfontosabb területei a következők voltak: Lánc menedzsment és hálózatok az élelmiszer-gazdaságban; Szervezési kérdések, termelői szerveződések az élelmiszer szektorban; A gazdálkodás üzleti és környezeti szempontú vizsgálata és versenyképesség.
- *Oktatás- és intézményfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*
 - „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” című EFOP 3.4.3. projekt, megvalósító
- *Közleményeinek száma:* 167, amelyre eddig 89 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 147, amelyből 50 tudományos folyóiratcikk, ebből 11 nemzetközi, 27 idegen nyelvű hazai és további 12 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 34 könyv, könyvfejezet, 32 konferenciaközlemény (ebből 15 idegen nyelvű) szerzője, illetve 6 magyar nyelvű könyv/kiadvány szerkesztője. Oktatási műveinek száma: 19, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 16 (ebből 4 idegen nyelvű).

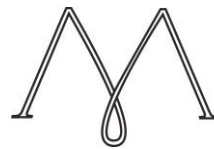
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10001256>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):*
 - Bolyai János Ösztöndíj, 2009-2012;
 - Békésy György Posztdoktori Ösztöndíj, 2003-2006;
- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - 2008- EAAE – European Association of Agricultural Economists tagja
 - 2014- Debreceni Egyetem Ihrig Károly Szakkollégium igazgatója
 - 2014- Debreceni Egyetem DETEP Szakkollégiumi albizottság tagja
 - 2010- MTA-DAB Agrártudományok Szakbizottsága Agrárökonómiai Munkabizottság, titkár
 - 2010- DE GTK Ihrig Károly Doktori Iskola tagja, témavezető
 - 2012- AKI Agrárgazdasági Könyvek és tanulmányok szerkesztőbizottság tagja
 - 2012- Studies in Agricultural Economics c. folyóirat szerkesztőbizottság tagja
 - 2018- Tejgazdaság c. folyóirat szerkesztőbizottság tagja
 - 2020- Journal of Agriculture Informatics, advisory board
- *Díjak, kitüntetések:* Tankönyv Nívó díj (társszerzőként) – 2010; Pro Educatione Agriculturae Díj, 2008 – kimagasló oktatási és tehetséggondozó tevékenységért – Debreceni Egyetem Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar Tanácsa; Év Oktatója Díj, 2007 – Debreceni Egyetem ATC Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar és a HÖK; Dékáni Elismerő Oklevél, 2005 – a Tormay Béla Szakkollégium vezetéséért, és az OTDK-n sikeresen szereplő hallgatók felkészítéséért;

Név: Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika	Születési év: 1978
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem MTK (2001)</i> - <i>Okleveles közgazdász Vezetés és szervezés mesterszakon, Miskolci Egyetem GTK (2018)</i> - <i>Okleveles közgazdász tanár, Debreceni Egyetem GTK (2020)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet, Controlling Tanszék – egyetemi tanár, tanszékvezető, oktatási dékánhelyettes</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2008</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2016</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 19 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 2 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Statisztika I., Statisztika II., Gazdaságstatisztika, Gazdasági elemzés, Gazdasági elemzés, controlling, Pénzügyi kimutatások elemzése, Pénzügyi elemzés, Regionális elemzések módszertana, Számvitel I., Számvitel II., Számviteli projektmunka, Számviteli esettanulmányok, Számvitel vezetőknél, Vezetői számvitel, Controlling speciális területei, Vezetői számvitel és controlling, Vezetői számvitel, költség és teljesítmény elszámolás mesterfokon, Controlling, Döntéstámogatás a controllingban, Pénzügyi controlling;</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Controlling, Financial Analysis;</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Gazdasági elemzés, Pénzügyi kimutatások elemzése, Vezetői számvitel, Vezetői számvitel és controlling, Controlling, Döntéstámogatás a controllingban, Pénzügyi controlling;</i> - <i>Szakvezetés: Pénzügy és számvitel alapszak;</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 299 fő, Kari TDK dolgozat: 16 fő, OTDK dolgozat: 8 fő;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: témavezető, oktató, törzstag;</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 2 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 6 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>sakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció) <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Fenyves, V. – Zsido, K.E. – Bircea, I. – Tarnóczy, T. (2020): Financial Performance of Hungarian and Romanian Retail Food Small Businesses. British Food Journal. ahead-of-print, pp. 1-23.</u> 2) <u>Fenyves, V. – Pető, K. – Szenderák, J. – Harangi-Rákos, M. (2020): The capital structure of agricultural enterprises in the Visegrad countries. Agricultural Economics-Zemledelska Ekonomika. 66(4) pp. 160-167.</u> 3) <u>Fenyves, V. (2019): Controllerekkel szembeni munkaerőpiaci elvárások vizsgálata. Controller Info. 7(4) pp. 33-40.</u> 4) <u>Fenyves, V. – Nyul, B. – Dajnoki, K. – Bács, Z. – Tömöri, G. (2019): Profitability of Pharmaceutical Companies in the Visegrad Countries. Montenegrin Journal of Economics. 15(4) pp. 99-111.</u> 5) <u>Fenyves, V. – Bács, Z. – Zéman, Z. – Böcskei, E. – Tarnóczy, T. (2018): The Role of the Notes to the Financial Statements in Corporate Decision-Making. Corporate Ownership and Control. 15(4) pp. 138-148.</u> <p>b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kutatási területe: A tudományos pályán eltöltött 19 év alatt kutatásai legfontosabb területei a következők voltak: Pénzügyi teljesítmény mutatók szerepe a vezetői döntéshozatalban; A kiegészítő melléklet</i> 	

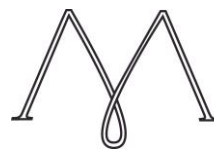
információtartalmának vizsgálata az érdekhordozók szemszögéből; Controlling fejlesztési, módszertani lehetőségei gazdasági szervezeteknél; Gyakorlatorientált képzések fejlesztése a felsőoktatásban;

- *Oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:* HEFOP 3.3.1–P.-2004-06-0071/1.0 Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban; TÁMOP-4.1.1/A-10/1/KONV-2010-0016; TÁMOP-4.1.2.A/1-11/1-2011-0029 A Vidékfejlesztési és Gazdasági Agrármérnöki (MSc) szakok és a feltétellel belépők felzárkóztatása, esettanulmányokon alapuló, gyakorlatorientált, modul rendszerű tananyagának fejlesztése; TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004 Munkaerőpiaci igényeknek megfelelő, gyakorlatorientált képzések, szolgáltatások; EFOP-3.4.3-16-2016-00021 A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének javítása érdekében; EFOP-3.5.1-16-2017-00007 Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE); EFOP-3.5.2-17-2017-0001 Kooperatív képzések és Oktatási innováció a Szakmai Tanárképzésben Kelet-Magyarországon (KOSZT); EFOP-3.10.1-17-2017-00001;
- *Közleményeinek száma:* 244, amelyre eddig 787 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 222, amelyből 136 tudományos folyóiratcikk, ebből 56 nemzetközi, 11 idegen nyelvű hazai és további 69 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 16, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyv fejezet: 16. Hirsch index 14. Összesített impakt faktora 11,4021.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10013167>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):* 2017-2018 Új Nemzeti Kiválóság Program fiatal oktató, kutató, ÚNKP-17-4;
- *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Kari Habilitációs Előkészítő Bizottság, tag (2020-); Debreceni Egyetem Társadalomtudományi Habilitációs Bizottság, tag (2020-); Debreceni Egyetem Társadalomtudományi Doktori Tanács, tag (2020-); Kárpát-medencei Tudományos Platform, elnök (2020-); Debreceni Egyetem Ihrig Károly Doktori Iskola Tanácsa, tag (2019-); Partium International Conference on Management (PICM), Nagyvárad, Románia 2019. szeptember 2-3. Tudományos Bizottság, tag (2019); 5th International Conference on European Integration Programbizottsági tag (2019-); International Finance Conference on Macroeconomic Convergence and Corporate Performance, Nagyvárad, Románia 2019. május 2-3. Nemzetközi Program Bizottság, tag (2019-); Magyar Közgazdasági Társaság, Sportközgazdasági Szakosztály, elnökségi tag (2016-);
- *Oktatási, oktatásfejlesztési bizottságokban, testületekben való tagság:* Debreceni Egyetem Egyetemi Oktatási és Hallgatói Ügyek Bizottsága, tag (2019-); Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Oktatási Bizottság, elnök (2018-); Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Tanulmányi Bizottság, elnök (2018-); Debreceni Egyetem Tanárképzési Kollégium, tag (2018-); Oktatási Hivatal, Duális látogatóbizottsági tag (2016-); Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Kreditátviteli Bizottság, tag (2015-2018); Debreceni Egyetem Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar - Számviteli MA Kreditátviteli Biz. tag (2009-2012);
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:* Debreceni Egyetem, Szenátusi tag (2017-); Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Projekt Albizottság, elnök (2014-2018); Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Kari Tanács, tag (2014-); Felsőfokú Számviteli és Pénzügyi Szakemberképzésért és Továbbképzésért Alapítvány, kuratóriumi tag (2014-); Menedzsment és Controlling Egyesület – Teljesítménymenedzsment és oktatási bizottság tag (2013-); MTA Köztisztületi tag, IX. osztály (2018-); Magyar Statisztikai Társaság, tag (2001-2009);
- *Egyéb szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* Magyar Nemzeti Bank – Debreceni Egyetem Irányító Bizottság, tag (2019-); International Association of Controllers tagság MCE/ICV duális tagság (2017-); Magyar Közgazdasági Társaság, tag (2014-);
- *Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:* Journal of Tourism and Services Szerkesztőbizottsági tag (2020-); International Journal of Entrepreneurial Knowledge Szerkesztőbizottsági tag (2020-); Economica folyóirat Szerkesztőbizottság elnöke (2019-); Competitio folyóirat Szerkesztőbizottsági tag (2019-); Journal of Business PARadigms, Tudományos és Lektor Testület, tag (2019-); The Annals of the University of Oradea. Economic Sciences, Tudományos bizottsági tag (2019-); Controller Info folyóirat Szerkesztőbizottsági tag (2017-); Wroclaw University of Economics Financial Sciences. Nauki o Finansach tudományos folyóirat Tudományos tanácsának tagja (2016-);
- *Oktatói munkával kapcsolatos elismerés(ek):* Pro Scientia Aranyérem témavezető, OTDT (2019); Kiváló OTDK Témavezetői Díj, DE GTK (2019); Pro Scientia Aranyérem témavezető, OTDT (2017); Rektori Elismerő Oklevél, DE (2017); Pro Scientiis Oeconomicae Díj, DE GTK (2016); Pro Facultate Díj, DE AGTC GVK (2012); Rektori Elismerő Oklevél, DE (2009); Dékáni Elismerő Oklevél, DE AMTC AVK (2003);

Név: Dr. habil Harangi-Rákos Mónika	Születési év: 1985
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem, Agárgazdasági és Vidékfejlesztési Kar (2009)</i> - <i>Okleveles sportközgazdász, Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar (2019)</i> - <i>Közgazdász tanár, Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar (2020)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet, Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani nem önálló Tanszék – egyetemi docens</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2013</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2019</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 13 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 6 év</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés: Agrárgazdaságtan alapjai, Agrárgazdaságtan, EU agrár- és környezetpolitika, Vidéki közösségfejlesztés, Statisztika I., Statisztika II., Gazdaságtudományi ismeretek I. - Mesterképzés: Agrárgazdaságtan és agrárpolitika, Élelmiszergazdaságtan, Közösségfejlesztés, Agrárpolitikai programok elemzése, Integrált területfejlesztés, EU ismeretek a kertészetben, Alternatív vállalkozások gazdaságtana, - <i>Oktatott tárgyak idegen nyelven MSc képzésben: Economy of Food Industry, Agricultural Policy, Agricultural Economics and Agricultural Policy, Economic Sciences, Community Development</i> - <i>Oktatás külföldi intézményben: University of Presov, Faculty of Management; Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: folyamatban lévő témavezetés: 3 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktató tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció) <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttéréként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Fenyves, V. – Pető, K. – Szenderák, J. – Harangi-Rákos, M. (2020): The capital structure of agricultural enterprises in the Visegrad countries. Agricultural Economics-Zemledska Ekonomika 66 pp. 1-17. (IF:1,0)</u> 2) <u>Novák, N. – Kőmíves, P. M. – Harangi-Rákos, M. – Pető, K. (2020): The role of rural areas in the preservation of health. International Review of Applied Sciences And Engineering 11(2) pp. 157-166. , 25 p.</u> 3) <u>Popp, J. – Szenderák, J. – Oláh, J. – Harangi-Rákos, M. (2018): Regionális különbségek a magyar mezőgazdaságban. A falu 33(4) pp. 37-55., 19 p. (2018)</u> 4) Popp, J. – Harangi-Rákos, M. – Gabnai, Z. – Balogh, P. – Antal, G. – Bai, A. (2016): Biofuels and their co-products as livestock feed: Global economic and environmental implications. Molecules 21(3) Paper 285. 26 p. (IF: 2,861) 5) Popp, J. – Lakner, Z. – Harangi-Rákos, M. – Fári, M. (2014): The effect of bioenergy expansion: Food, energy, and environment. Renewable & Sustainable Energy Reviews 32: pp. 559-578. (IF: 5,901) <p>b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kutatási területe: A tudományos pályán eltöltött 13 év alatt kutatási aktivitásainak középpontjában egyebek mellett az (1) energetika, (2) az élelmezésügy, (3) a mezőgazdaság és az élelmiszeripar ágazati szintű kérdései,</i> 	

(4) a fehérjeforrások jelentősége a mezőgazdasági termelésben, (5) a bioüzemanyagok és alapanyagaik világgazdasági termelése és hasznosítása, továbbá (6) a Közös Agrárpolitika működése és változásai álltak. Elemzése során rendszeresen vizsgálja a felmerülő kutatási kérdéseket élelmiszergazdasági szempontból is, közleményeiben gyakoriak a régiók közötti összehasonlítások. Kiemelt figyelmet szentel kutatásaiban az agrárökonómiai kérdéseknek is. Bioüzemanyagokkal, fosszilis üzemanyagokkal és fehérjével, ezen belül kiemelten a GMO-mentes takarmányokkal kapcsolatos kutatásaiban a környezeti és a gazdasági kérdések kapcsolódási pontjait vizsgálja.

- *Közleményeinek száma:* 82, melyből 60 tudományos folyóiratcikk (idegennyelvű 19, magyar nyelvű 41). A nemzetközi tudományos cikkei közül 1 D1, 1 Q1, 5 Q2 besorolású. Az összes idézők száma 774 (ebből független 712), hivatkozások száma nemzetközi adatbázisokban (WoS és/vagy Scopus): 420. Hirsch-index: 9, Impakt faktor értéke: 20,4

MTMT link: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10024779>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Tudományos bizottsági tisztség(ek)*

- DE Gazdaságtudományi Kar, Kari Tudományos Tanács titkára (2021-); Kárpát-medencei Tudományos Platform titkára (2020-); DE Gazdaságtudományi Kar, Stratégiai Bizottság tag (2018-); DE Gazdaságtudományi Kar Kari Pályázati Koordinációs Csoport tag (2018-); DE Egyetemi Doktori és Habilitációs Bizottságának állandó, tanácskozási jogú tag (2017-); DE Társadalomtudományi Doktori Tanács titkára (2017-); DE Társadalomtudományi Habilitációs Bizottság titkára (2017-); DE Gazdaságtudományi Kar, Kari Előkészítő Habilitációs Bizottság titkára (2014-); DE Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola asszisztense (2014-)

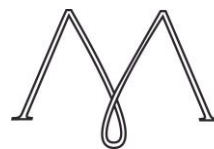
- *Tudományos bizottsági tagság:*

- MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság, titkára (2021-)
- Atmosphere Journal Topics Board (2020-)
- International Journal of Entrepreneurial Knowledge szerkesztőbizottsági tag (2020-)
- Journal of Tourism and Services folyóirat szerkesztőbizottsági tag (2020-)
- Gazdálkodás agrárökonómiai tudományos folyóirat szerkesztőbizottsági tag (2020-)
- Economica szerkesztőbizottsági tag (2020-)
- Reviewer Board (RB) of Forests (2020-)
- MTA Körforgásos Gazdaság Osztályközi Állandó Bizottság, szavazati jogú tag (2018-)
- European Association of Agricultural Economists: EAAE tagság (2017-)
- MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság, szavazati jogú tag (2017-)
- Magyar Agrár-közgazdaságtudományi Egyesület MAKE tagság (2014-)
- MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság, állandó meghívott (2014-2017)
- MTA köztestületi tag (2014-)

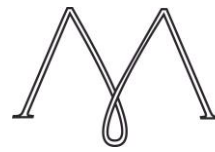
- *Tudományos folyóiratokban/szakkönyvben/jegyzetben lektori tevékenységek ellátása (2014-)*

- PLoS ONE ISSN: 19326203; Acta Agraria Kaposváriensis ISSN:1418-1789; Acta Carolus Robertus ISSN 2062-8269; Apstract – Applied Studies in Agribusiness and Commerce ISSN 1789-7874; Central European Journal of Labour Law and Personal Management ISSN 2644-4917; European Journal of International Management ISSN online 1751-6765; Energie (MDPI) ISSN 1996-1073; Élelmiszer, Táplálkozás és Marketing ISSN 2560-2551; Forests (MDPI) ISSN 1999-4907; Gazdálkodás ISSN 0046-5518; International Journal of Engineering and Management Sciences ISSN 2498-700X; Sustainability ISSN 2071-1050; Táplálkozás-Marketing tudományos folyóirat ISSN: 2064-8839
- *Lektori tevékenység:* Mizik T. (szerk.) (2018): Agrárgazdaságtan II. Az agrárfejlesztés mikro és makroökonómiaja; Popp J. – Oláh J. (szerk.) (2018): A Közös Agrárpolitika szabályozása különös tekintettel a legújabb magyar vidékfejlesztési programokra

- *Díjak, kitüntetések:* Pro Facultate (2019); Dékáni Elismerő Oklevél (2016); 2015. évi Nívódíj Gazdálkodás folyóirat; Dékáni Elismerő Oklevél (2014); Év Oktatója Díj (2012)

Név: Dr. Horváth Péter (<i>habilitáció folyamatban</i>)	Születési év: 1983
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles vidékfejlesztési agrármérnök, Debreceni Egyetem (2007)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Vidékfejlesztés, Turizmus, Sportmenedzsment Intézet, Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék – adjunktus</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2015</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 12 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Vidékfejlesztés I.; - Vidékfejlesztés II.; - Településfejlesztés; - Regionális politika és településfejlesztés; - Vidékgazdaságtan; Vidék- és környezet politika; - Civil- és vidékbiztonsági ismeretek; - Vidékbiztonsági ismeretek; - Regionális tervezés és programozás, - Növényvédelmi informatika és szaktanácsadás, - Szaktanácsadás és döntéstámogató rendszerek - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Rural economy, - Regionnal planning and programming, - Rural security - <i>Konzulencia: 49 szakdolgozat, 4 TDK dolgozat</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <p>1) <u>Horváth, P. (2020): The role of direct payments in regional subsidy concentration in Hungary. Cross-Cultural Management Journal 22(2) pp. 153-159., 7 p.</u></p>	

- 2) Czine, P. – Török, Á. – Pető, K. – Horváth, P. – Balogh, P. (2020): The Impact of the Food Labeling and Other Factors on Consumer Preferences Using Discrete Choice Modeling—The Example of Traditional Pork Sausage. *Nutrients* 12(6) Paper: 1768, 18 p.
- 3) Czine, P. – Török, Á. – Horváth, P. – Balogh, P. (2020): A fogyasztói magatartás elemzése feltételes választási modellekkel – a mangalicakolbász példáján. *Közgazdasági Szemle* 67(5) pp. 474-494., 21 p.
- 4) Horváth, P. – Uzonyi, A. (2017): Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások értékelése Hajdúböszörményben. *A falu* 32(2) pp. 15-23., 9 p.
- 5) Pupos, T. – Horváth, P. – Száltelegi, P. (2015) A pénzügyi elemzés sajátos esetei és kezelésük módszertani kérdései a mezőgazdasági vállalkozásokban. *Gazdálkodás* 59(6) pp. 563-581. 19 p.

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

• *Kutatási területe:*

A tudományos pályán eltöltött 12 év alatti kutatásaim legfontosabb területei a következők voltak:

- az agrár- és vidékfejlesztési támogatások hatásvizsgálata regionális és járási dimenziókban
- számos hazai és nemzetközi pályázat megírásában és menedzselésében aktív részvétel
- *Közleményeinek száma:* 32, független hivatkozások száma külföldi tudományos lapokban: 5; független hivatkozások száma hazai tudományos lapokban: 2

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10025161>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

• *Kutatói ösztöndíj(ak):*

- 2013 Svájc, Agroscope ART Intézet

• *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:*

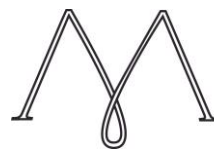
- Kari Kreditátviteli Bizottság (tag)
- Kari Tanács (tag)
- Kari pályázati koordinációs csoport (tag)

• *Egyéb szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:*

- International Association of Agricultural Economics
- Magyar Regionális Tudományi Társaság

• *Díjak, kitüntetések:*

- Rektori Elismerő Oklevél (2018)

Név: Dr. habil. Huzsvai László	Születési év: 1961
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1984)</i> - <i>Talajerőgazdálkodási szakmérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1988)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Statisztika és Módszertani Intézet, Statisztika és Módszertani Tanszék – egyetemi docens</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>dr. univ. (földművelés) 1994</i> - <i>PhD (mezőgazdaságtudomány) 2000</i> - <i>dr. habil. (növénytermesztési- és kertészeti tudományok) 2009</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 33 év</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 7 év</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés: Statisztika I.–II. Statisztika és biometria - Mesterképzés: Biometria a kertészetben, Biomassza modellezés, Kísérlettervezés, Agroökológiai rendszerek modellezése. - Doktori képzés: Biometria, Statisztika, kutatómódszertan I–II. Általános kutatómódszertan; - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> Németnyelvű szeminárium tartása 1991 őszi szemeszter, Svájc zürichi agráregyetem, az akkori Institute für Kulturpflanzenwissenschaften; - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Agroökológia rendszerek modellezése; - Számítógépes szimulációs modellek; - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 15 fő, Kari TDK dolgozat: 3 fő, OTDK dolgozat: 3 fő;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> <ul style="list-style-type: none"> - DE Ihrig Károly Doktori Iskola: törzstag, témavezető, korábban tantárgyfelelős oktató; - DE Kerpely Kálmán Doktori Iskola: tantárgyfelelős oktató, témavezető; - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 3 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 2 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <p>1) <u>Juhász, Cs. – Gálya, B. – Kovács, E. – Nagy, A. – Tamás, J. – Huzsvai, L. (2020): Seasonal predictability of weather and crop yield in regions of Central European continental climate. Computers and Electronics in Agriculture. 173, p. 105400, Paper: 105400.</u></p>	

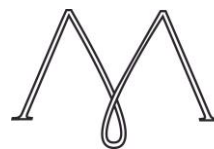
- 2) Gere, A. – Danner, L. – Dürrschmid, K. – Kókai, Z. – Sipos, L. – Huzsvai, L. – Kovács, S. (2020): Structure of presented stimuli influences gazing behavior and choice. Food Quality and Preference. 83(1) p. 103915. Paper: 103915.
- 3) Széles, A. – Huzsvai, L. (2020): Modelling the effect of sowing date on the emergence, silking and yield of maize (Zea mays L.) in a moderately warm and dry production area. Agronomy Research. 18(2) pp. 579-594.
- 4) Széles, A. – Fejér, P. – Harsányi, E. – Huzsvai, L. (2019): Evaluation of Changes Caused by Genotypes and Weather on the Protein and Oil Content of Maize Grains in the Continental Climate of Central European Hungary. Journal of Agriculture Food and Development. 5 pp. 22-32.
- 5) Huzsvai, L. (szerk.) – Vincze, Sz. (2013): SPSS-könyv, Debrecen, Seneca Books, 325 p. ISBN: 9789630856669

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:*
 - valódi többváltozós statisztikai módszerek,
 - determinisztikus modellek
- *Oktatás- és intézményfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*
 - DIGIT2004 Oktatási Minisztérium pályázata „A felsőoktatásban használható elektronikus tartalmak Interneten történő széleskörű hozzáféréseinek támogatására”.
 - IKTA, 1999.
 - TÁMOP-4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0012 számú Zöld Energia Felsőoktatási Együttműködés (ZENFE)
 - EFOP-3.4.3-16-2016-00021, A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében
 - FIK, Debreceni Egyetem, Felsőoktatási Intézményi Kiválósági Program
 - TKP2020-IKA-04
- *Közleményeinek száma:* 213, amelyre eddig 281 független hivatkozás esett (ebből WoS és/vagy Scopus: 148). A tudományos közleményekből 64 tudományos folyóiratcikk, ebből 13 nemzetközi, 28 idegen nyelvű hazai és további 23 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 3.
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10010542>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):*
 - Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási ösztöndíj (2001-2004)
- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - Magyar Talajművelők Társaságának tagja
 - DAB Növénytermesztési Bizottság tagja
 - MAGISZ Magyar Agrárinformatikai Szövetség
 - MAE Talajtani Társaság Rendszermodellezési Szakosztály vezetőségi tagja, titkár
 - MTA Magyar Mezőgazdasági Modellezők Műhely vezetőségi tag
 - Debreceni Egyetem GTK, Informatikai Bizottság tagja,
 - Környezettudományi és Környezetmérnöki Koordinációs Központ tagja
 - MTA Köztisztületének tagja
 - Magyar Statisztikai Társaság tagja
 - ISTRO tagja
 - European Society for Agronomy tagja
 - Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesület tagja
- *Díjak, kitüntetések:* Pro Facultate Díj. 2015. Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar

Név: Dr. habil Karcagi-Kováts Andrea	Születési év: 1966
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - Matematika – számítástechnika szakos középiskolai tanár, Kossuth Lajos Tudományegyetem (1989) - Okleveles Európa-szakértő, Debreceni Egyetem (2004) 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén aláhúzás jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Környezetgazdaságtan Tanszék – adjunktus 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - PhD (gazdálkodástudományok) 2011 - dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2020 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - Oktatásban eltöltött idő: 22 év, - Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év - Oktatott tárgyak magyar nyelven: <ul style="list-style-type: none"> - gyógyszerészi matematika – magyar és angol nyelven; - informatika alapjai; - mikroökonómia; - makroökonómia; - nemzetközi közgazdaságtan; - társadalmi és gazdasági előrejelzések; - bevezetés az egészségügy közgazdaságtanába; - bevezetés a játékelmélet gazdasági alkalmazásaiba; - döntéelméleti módszerek; - környezetgazdaságtan; - környezet és fejlődés, környezetmenedzsment. - Oktatás idegen nyelven: <ul style="list-style-type: none"> - Decision Theory and Methodology, - Pharmaceutical Mathematics - Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: <ul style="list-style-type: none"> - környezet-menedzsment, - környezet és fejlődés, - bevezetés a játékelmélet gazdasági alkalmazásaiba, - bevezetés az egészségügy közgazdaságtanába, - döntéelmélet az egészségügyben, - gyógyszerészi matematika - Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 53 fő, Kari TDK dolgozat: 6 fő, OTDK dolgozat: 4 fő. - Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola, témavezető - Oktatásfejlesztési projekteken való részvétel: TÁMOP-4.1.2.A/1-11/1-2011-0009 - Agricultural Economics I. 	

Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata

a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció)

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Dombi, M. – Karcagi-Kováts, A. – Tóth-Szita, K. – Kuti, I. (2017): The structure of socio-economic metabolism and its drivers on household level in Hungary. Journal of Cleaner Production (0959-6526): 172C pp. 758-767
- 2) Szendrey, O. – Karcagi-Kováts, A. (2017): Természeti erőforrások hatékony felhasználásának vizsgálata kooperatív játékelméleti módszerekkel. Köztes Európa: társadalomtudományi folyóirat: a vikek közleményei (2064-437X): 1-2 21-22. pp 271-280.
- 3) Dombi, M. – Karcagi-Kováts, A. – Bauerné, G. A. (2017): Vacsora tálalva! Természeti erőforrások és az élelmiszer-fogyasztás. Magyar Tudomány (0025-0325 1588-1245): 178 11 pp 1455-1467.
- 4) Dombi, M. – Karcagi-Kováts, A. – Bauerné, G. A. – Kuti I. (2015): A háztartások természeti erőforrás-felhasználása, különös tekintettel az élelmiszer-fogyasztásra. Gazdálkodás (0046-5518): 4 pp 355-371.
- 5) Karcagi-Kováts, A. (2012): A vidéki népesség csökkenésének tényezői és az EU tagországok stratégiai válaszai. A falu (0237-4323): XXVII. 2. pp 5-16.

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

• *Kutatási területe:*

- (1) a fenntarthatóság mérési problémái;
- (2) társadalmi metabolizmus és mérési problémái;
- (3) az anyagfelhalmozódás és a gazdaság teljesítménye közötti kapcsolat;
- (4) természeti erőforrások elosztásának játékelméleti elemzése;

- *Közleményeinek száma:* 75, amelyre eddig 121 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 25 tudományos folyóiratcikk, ebből 1 nemzetközi, 4 idegen nyelvű hazai és további 20 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Tudományos közlemények száma: 74; ebből további tudományos művek száma: 17; ebből felsőoktatási tankönyv: 6; és ebből további oktatási anyag: -. Kumulatív közlési impakt faktora 5,561. Hirsch index 7.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10015631&view=pubTable>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

• *Kutató ösztöndíj(ak):* -

• *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:*

- MTA Köztisztületi tagság IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya (2011-);
- LCA Center tagja (2016-);
- Magyar Ipari Ökológiai Társaság tagja (2010-)

• *Elnyert tudományos pályázatok:*

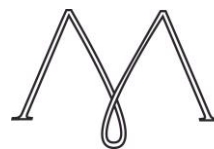
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal OTKA-K 115851 „Food-related use of natural resources” c. témapályázat (2016-2020) senior kutató
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal OTKA-K 135907 „A gazdasági növekedés és a természeti erőforrások felhasználásának szétválasztása - középpontban az anyagállományok” c. témapályázat (2020-2024) vezető kutató

- *Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:*

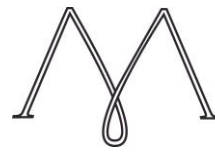
- Lépések a fenntarthatóság felé c. folyóirat szerkesztőbizottsági tagja

• *Oktatói munkával kapcsolatos elismerések:*

- Pro Facultate Díj (2016)

Név: Dr. Károlyi Géza	Születési év: 1966
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Jogász, Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar (1990)</i> - <i>Okleveles üzemgazdász, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar (1991)</i> - <i>Okleveles közigazdász, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar (1995)</i> - <i>Okleveles adótanácsadó, Igazságügyi Minisztérium (1992)</i> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2004)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Gazdasági Jog Tanszék – egyetemi docens</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (állam- és jogtudomány) 1999</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 27 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 8 év;</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>gazdaságtudományi képzés (1994-);</i> - <i>jogász képzés (DE ÁJK, 1994-2015);</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Gazdasági magánjog,</i> - <i>Gazdasági közjog,</i> - <i>Céj jog az EU-ban,</i> - <i>Értékpapírjog és bankügyletek,</i> - <i>Munkajog;</i> - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Corporation Law in the EU,</i> - <i>Business Civil Law,</i> - <i>Business Public Law;</i> - <i>Szakvezetés:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Gazdálkodás és Menedzsment Alapképzés, Pénzügy Specializáció (2005-2014);</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 54 fő, Kari TDK dolgozat: 5 fő, OTDK dolgozat: 3 fő</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Károlyi, G. – Prugberger, T. (2018): A társadalombiztosítás fedezetrendszerét érintő jogi szabályozás időszerű kérdéseire. Új Magyar Közigazgatás. 11(1) pp. 24-36.</u> 2) <u>Károlyi, G. (2017): Problémák a jogi személyek átalakulásával, egyesülésével, szétválásával kapcsolatos jogi szabályozásban, különös tekintettel a szövetkezeti formában működő szövetkezeti hitelintézetekre. Ünnepi tanulmányok Csécsy György 65. születésnapja tiszteletére. Debrecen, 2017. pp. 273-280.</u> 	

3) Károlyi, G. (2016): Javaslatok az önálló tevékenységből jövedelmet szerző magánszemélyek társadalombiztosítással összefüggő közterheinek szabályozásához. *Gazdaság és Jog.* 2016(9) pp. 20-24.

4) Károlyi, G. (2016): A rejtett gazdaság jogi aspektusai. *Gazdaság és Jog.* 2016(2) pp. 21-24.

5) Károlyi, G. (2012): Az egyéni cég jogalanyiságáról. *Pro Vita et Scientia. Jobbágyi Gábor 65. születésnapjára megjelentetett ünnepi kiadvány. Szent István Társulat. Budapest. pp. 121-126.*

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

• *Kutatási területe:*

- vállalkozások jogi keretei,
- a vállalkozások költségvetési kapcsolatai,
- a gazdasági társaságok vezető tisztségviselőinek felelősségei kérdései és munkajogi vetülete;

• *Közleményeinek száma:* 96, amelyre eddig 52 független hivatkozás esett. Tudományos közleményeinek száma: 45, amelyből 18 tudományos folyóiratcikk, ebből 1 idegen nyelvű hazai és 17 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 23, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyv fejezet: 20.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10022278>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

• *Kutató ösztöndíj(ak):*

- „Pályakezdő kutatók díja” 1999. DAB
- OM pályázat: A cégek és vezető alkalmazottaik jogi helyzetének, valamint költségvetési kapcsolatainak elemzése (időtartama: 2000-2004)

• *Állandó bizottsági, társasági tagságok:* -

• *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:*

- 2002-2012 DAB közigazdasági és Jogi szekciójának titkára
- 2012-2016 DAB közigazdasági és Jogi szekciójának elnök

• *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:*

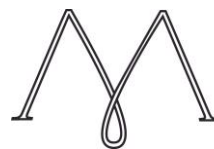
- 1996-2020 kari tanácsstag (DE GTK)
- 2004-2007 szenátusi tagság (Debreceni Egyetem)

• *Egyéb szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:*

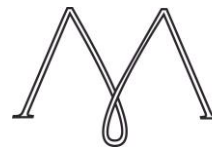
- 1993-tól Debreceni Ügyvédi Kamara tagja

• *Oktatói munkával kapcsolatos elismerés(ek):*

- 2003 „A Közigazdaságtudományi Karért kitüntetés”
- 2006 „A Közigazdaságtudományi Kar díszérme”
- 2011 „A Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok Elnökének elismerő oklevele”
- 2017 „Pro Facultate Díj”
- 2017 „Az év oktatója Díj”
- 2020 „Rektori Elismerő Oklevél”

Név: Prof. Dr. habil Komlósi István	Születési év: 1960
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles agrármérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1985)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Állattudományi-, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet – intézetvezető, egyetemi tanár</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (mezőgazdasági tudományok) 1994</i> - <i>dr. habil (mezőgazdasági tudományok) 2000</i> - <i>MTA doktora (állattenyésztéstudomány) 2013</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
- <i>Oktatásban eltöltött idő: 34 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 6 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> - Alapképzés: Állattenyésztés I., Állattenyésztési genetika, Tenyésztésszervezés - Mesterképzés: Alkalmazott genetika, Biometria, Tenyészértékbecslés, - Doktori képzés: Kísérletek tervezése és értékelése I., II., Genetika, tenyész kiválasztás. - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> - Mesterképzés: Applied Genetics, Organisation of Breeding, Management of Livestock Farms;	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő publikációk</u> (max. 5 jellemző publikáció) <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttéréként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i> 1) <u>Török, E. – Komlósi, I. – Béri, B. – Füller, I. – Vágó, B. – Posta, J. (2021): Principal component analysis of conformation traits in Hungarian Simmental cows. Czech Journal of Animal Science. 66:2, 39-45 .</u> 2) <u>Bényei, B. – Gáspárdy, A. – Komlósi, I. – Pécsi, A. (2004): Repeatability and Heritability of Ovulation Numbers and Embryos in Dam-daughter pairs in Superovulated Holstein-friesian Cows. Reproduction of Domestic Animals. Berlin, 39, 99-102.</u> 3) <u>Horogh, G. – Zsolnai, A. – Komlósi, I. – Anton, I. – Fésüs, L. (2005): Oestrogen receptor genotypes and litter size in Hungarian Large White pigs. Journal of Animal Breeding and Genetics, 122, 56-61.</u> 4) <u>Komlósi, I. – Wolfova, M. – Wolf, J. – Farkas, B. – Szendrei, Z. – Béri, B. (2010): Economic weights of production and functional traits for Holstein-friesian cattle in Hungary. Journal of Animal Breeding and Genetics, 127, 143-153.</u> 5) <u>Tonamo, A. – Komlósi, I. – Varga, L. – Czeglédi, L. – Peles, F. (2020): Bacteriological quality of raw ovine milk from different sheep farms. Animals 10:7 paper 1163, 9p.</u>	
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények	
- Az EUROP rendszerű vágójuh minősítés hazai bevezetését előkészítő munkabizottságban kifejtett szakértői tevékenység. - A Magyar Juh és Kecsketenyésztő Szövetség tenyésztési programjának, tenyészértékbecslésének fejlesztése. - Az MJKSZ Juh és Kecske Teljesítményvizsgáló Kódexének bizottságbeli folyamatos fejlesztése. - A hazai sertésfajták szelekciós indexének kialakítása. - A Magyar Hereford, Angus és Galloway Tenyésztők Egyesülete és a Magyar Charolais Tenyésztők Egyesülete BREEDPLAN tenyészértékbecslési rendszeréhez való kapcsolódás elősegítése, szaktanácsadás.	

- A Magyarartarka Tenyésztők Egyesülete, a Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete tenyésztési programjának fejlesztése, fitness tulajdonságok tenyészértékbecslése.
- A Vágóállat és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanács részére a mérőműszerek vágósertés színhústartalmát becsülő egyenletek kidolgozása.
- A NEKIFUT Élő természettudományi bizottságában, az EU FP5 keretprogram bíráló bizottságában kifejtett szakértői tevékenység.
- *Tudományos folyóiratcikkek száma* 122, melyből idegennyelvű 62. Összes közlemények száma 316. Független idézettség összesen: 503.

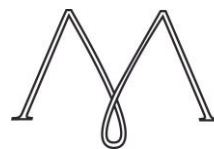
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10000544>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

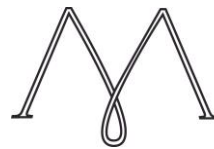
Intézményen kívül:

- Az MTA Agrártudományok Osztálya nem akadémikus képviselője (2016-)
- 11th International Scientific Conference on Biotechnology and Quality of Raw Materials and Foodstuff, Nyitra, Nemzetközi Tudományos Bizottság tagja (2016)
- International Symposium on Bioengineering of Animal Resources, Banat University of Animal and Veterinary Science, Temesvár, Nemzetközi Tudományos Bizottság tagja (2016)
- OTKA Agrár II. Zsúri tagja (2012-2015)
- MTA Állatnemesítési-tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási Tudományos Bizottságának tagja, jelenleg alelnöke (2011-)
- az MTA-DAB Állattenyésztési munkabizottság elnöke (2011-2017)
- NKTH NEKIFUT Élő Természettudományok Bizottságának tagja (2010-2015)
- Kecské Kódexbizottság tagja (2009-)
- MTA Állatnemesítési-, Állattenyésztési és Takarmányozási Bizottságának tagja (2002-2011)
- Az Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet Tanácsadó Testületének tagja (2005-)
- MTA-DAB Tudományos titkára (2005-2008)
- OTKA Agrár II. Zsúri tagja (2006-2009)
- TEMPUS pályázatok külső bírálója (2002-2005)
- OTKA Agrár II. Zsúri tagja (2001-2004)
- a Juhtenyésztési Tudományos Kollégium alapító tagja és titkára (2001)
- az 52. EAAP Szervezőbizottságának a tagja (2001)
- a Magyar Agrártudományi Egyesület Állattenyésztési Bizottságának titkára (2000)
- a Magyar Állattenyésztők Szövetségének küldötte (1999-)
- Az Európai Állattenyésztők Szövetsége Genetikai szekciójának hazai koordinátora (1999-)
- a Magyar Juhtenyésztők Szövetsége Merinó Szakbizottságának tagja (1999-2004)
- EU FP5 Kutatási Keretprogram bírálója (1998-2002)
- az MTA Köztestületi tagja (1995-)
- a Juh Kódexbizottság tagja (1995-)
- International Conference on Farm Animals and the Environment. University of Wales, Bangor, szervezőbizottság tagja (1991)

Intézményen belül: az Állattenyésztési Tudományok Doktori Iskola vezetője (2016-); a Debreceni Egyetem Tehetséggondozási Program MÉK kari bizottságának vezetője (2010-2012); a DE Agrártudományi Doktori Tanács tagja (2009-); a Kari Tanács tagja (2008-); a DE Szenátusának tagja, a Szenátus Külső Kapcsolatok Bizottságának és az Etikai Kódexbizottságnak a tagja (2007-2020); az Állattenyésztéstudományi Doktori Iskola alapítója, tisztségviselője és titkára (2002-2016); a Debreceni Egyetem Molekuláris Biológia Szak Genetika szakágának koordinátora (2002); Tormay Béla Szakkollégium Mezőgazdaságtudományi Tagozatvezetője (2002); az Agrártudományi Centrum Gazdasági, Informatikai, Stratégiai és Pályázati-külső Bizottságának a tagja. 2004-től a Kari Oktatási Bizottság tagja (2000-2004); a Mezőgazdaságtudományi Kar Kari Tanácsának tagja, a Hallgatói Fegyelmi Bizottság tagja, a Könyvtárbizottság tagja (1996-2000); a DESZ MB Szervezete Genetikai Szakágának koordinátora (1997-1999); a Brihlik András Alapítvány Kuratóriumi tagja (1999-)

Név: Dr. Kovács István	Születési év: 1981
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles közgazdász, Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar (2005)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Mikro- és makroökonomia Tanszék – adjunktus</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (<i>friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!</i>), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (közgazdaságtudomány) 2012</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 17 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 8 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Bevezetés a közgazdaságtanba - Mikroökonomia - Makroökonomia - Nemzetközi közgazdaságtan - Proszeminárium - Szabályozásgazdaságtan - Haladó mikroökonomia - Vezetői közgazdaságtan - Nemzetközi pénzügyek - E-menedzsment - Globális vállalati stratégiák - Üzleti közgazdaságtan - Tudásgazdaságtan - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Industrial Organization - Regulatory theory - Managerial Economics - Proseminar - International Finance - Global Corporate Strategies - Introduction to economics - Macroeconomics - e-economy - Knowledge economy - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 120 fő, Kari TDK konferencia: 3 fő, OTDK konferencia: 2 fő</i> 	
Az oktató szakmai/kutatási tevékenysége és az oktandó tárgy/tárgyak kapcsolata	

a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció)

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Kovács I. (2013): A tranzakciós költségek és a szabványosítás kapcsolata. Vezetéstudomány, 2013, XLIV. évf., 6. sz., 37-49. o.
- 2) Kovács, I. (2012): Tranzakciós költségek a mobilpiaci szabványosításban: A japán mobilszabványok esete. *Competitio*. 2012. XI. évf. 1. sz., 83-97.o.
- 3) Kovács, I. (2009): Innovációk a DE KTK konferenciáján: beszámoló a Technológiai fejlődés, innováció és gazdasági növekedés konferenciáról. *Competitio*, 2009, VIII. évf., 1. sz., 143-149. o.
- 4) Kovács, I. (2007): Növekvő hozadék, szabványok és a szabályozó hatóság szerepe a hálózatos iparágakban: A mobilszabványok esete. *Külgazdaság*, 2007, LI. évf., 9-10 sz., 41-60. o.
- 5) Kovács, I. (2009): Az árak mérésének nehézsége, vagy a mérés nehézségének az ára? A magyar mobilpiaci modellezésének néhány kérdése. *Competitio*, 2006, V. évf., 1. sz., 199-216. o.

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

• *Kutatási terület:*

- regionális ipar- és gazdaságfejlesztés,
- hálózatos iparágak,
- szabványosítás

- *Közleményeinek száma:* 16 db, amelyre eddig 3 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 6 db tudományos folyóiratcikk, ebből 0 db nemzetközi, 0 db idegen nyelvű hazai és további 6 db magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Tudományos közlemények száma: 16 db; ebből további tudományos művek száma: 6 db; ebből felsőoktatási tankönyv: 0 db; és ebből további oktatási anyag: 0 db.

MTMT link: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10036772>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

• *Szakmai közéleti tevékenység:*

- MTA DAB Jogi és Közgazdaságtudományi Szakbizottság titkára (2011-2017)
- DE Alumni Bizottsági tag (2012-2015)
- DE KTK Alumni referens (2011-2014)

• *Elismerések:*

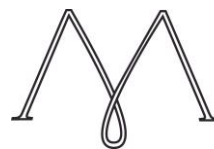
- Rektori elismerő oklevél, Debreceni Egyetem, 2018.03.14.
- Kiemelt minősítésű dolgozatért oklevél, XXVIII. OTDK Doktorandusz Konferencia (Miskolc), 2007.04.26.
- Kiváló hallgatói munkáért oklevél, DE KTK, 2005.06.24.
- I. helyezés, XXVII. OTDK Közgazdaságtudományi Szekció (Sopron), Gazdaságelmélet tagozat, 2005.04.28.

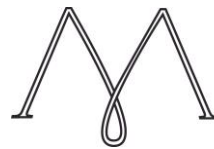
Név: Dr. Kovács Krisztián	Születési év: 1981
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök (Kereskedelem és marketing szakirány, vállalkozásfejlesztő és vagyoneértékelő szakirány, informatikus agrármérnök)</i> - <i>Képesítések: Mérlegképes könyvelő, Logisztikai menedzser, Felsőfokú Gazdasági informatikus képzés, Debreceni Egyetem AVK (2005)</i> - <i>Menedzsment, Közgazdaságtan és Marketing szak (Kutatás-módszertani szakirány) (MME, RMV), Wageningen University (Hollandia) (2010)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék – adjunktus</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás és szervezéstudományok) 2016</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatási tapasztalat: 14 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Vállalati gazdaságtan,</i> - <i>Üzemtan I.,</i> - <i>Üzleti tervezés,</i> - <i>Gazdálkodástudományi ismeretek,</i> - <i>Mezőgazdasági piacok gazdaságtana</i> - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Sectoral economics and planning,</i> - <i>Business planning,</i> - <i>Economics of Livestock Enterprises</i> - <i>Economics of Food and Agricultural Markets</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Economics of Livestock Enterprises, Business Planning</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 64 fő, melyből 16 fő külföldi hallgató</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 0 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 1 fő</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <p>1) <u>Berentsen, P. B. M. – Kovacs, K. –Van Asseldonk, M. A. P.M. (2012): Comparing risk in conventional and organic dairy farming in the Netherlands: An empirical analysis. JDS - Journal of Dairy Science, Volume 95,</u></p>	

- Issue 7, Pages 3803–3811, July 2012. American Dairy Science Association. Published by Elsevier Inc. 5 years avg. impact factor: 3.08
- 2) Kovács, K. – Szűcs I. (2020): Exploring efficiency reserves in Hungarian milk production. STUDIES IN AGRICULTURAL ECONOMICS 122: 1 pp. 37-43., 7 p. (2020)
 - 3) Izsó, J. – Kovács, K. (2020): A magyar tejvertikum ártranszmissziójának vizsgálata 2004 és 2018 között. GAZDÁLKODÁS 64: 4 pp. 274-288., 15 p. (2020)
 - 4) Kovács, K. – Pandey, R. (2017): HUNGARIAN DAIRY AND BEEF PRODUCTION SECTOR TECHNICAL EFFICIENCY COMPARISON USING DEA, APSTRACT - APPLIED STUDIES IN AGRIBUSINESS AND COMMERCE 11: 3-4 pp. 131-140., 10 p. (2017)
 - 5) Felföldi, J. – Kovács, K. (2013): Description of case studies – Hungary – Pharmagora Cluster - Aquaculture Federation – Soda Producers Federation. In.: SCHIEFER, Gerhard, et al., Mapping formal networks and identifying their role for innovation in EU food SMEs. Mapping formal networks and identifying their role for innovation in EU food SMEs, Published by University of Bonn /ILB, Germany, 2013. Printed by Universitätsdruckerei der Rheinischen Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn ISBN 978-3-941766-16-7pp.:123-150
- b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények
- APSTRACT - Applied Studies in Agribusiness and Commerce, nemzetközi tudományos folyóirat szervezési, és segédszerkesztői feladatainak ellátása, a folyóiratok bírálatainak szervezése, a bírálókkal illetve az előfizetőkkel való kapcsolattartás (2012-)
 - AGRIMBA nemzetközi hálózatának oktatója (Business Planning és Sectoral Economics, Agricultural Markets témakörben) (2018-)
- *Közleményeinek száma:* 48, melyre eddig 57 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 22 tudományos folyóiratcikk, ebből 7 nemzetközi, 11 idegen nyelvű hazai és további 4 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Tudományos közlemények száma: 40, ebből felsőoktatási tankönyv/könyvrészlet: 5.
- MTMT link: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10017485>
- c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség
- Fruit Consult, (szaktanácsadó) - labor- és projektvezető (2008)
 - Dunántúli Mezőgazdasági Szaktanácsadók Szövetsége - NVT tanácsadó (2005 – 2007)
 - Post-graduális angol-magyar agrár szakfordítói képzés (2011-2013)
 - Campus Hungary ösztöndíj, Svédország, Tumba, DeLaval fejőrobot gyárába (2013)
 - Campus Hungary ösztöndíj, Egyesült Királyság, London, Greenwichi oktatási rendszer (2013)
 - ERASMUS ösztöndíj: Wageningen Egyetem (Hollandia) MSc képzés (2008-2010)
 - Országos II. helyezés, Vállalatgazdaságtan szekció, Országos Tudományos Diákköri Konferencia, Tudományos dolgozat címe: „Informatikai rendszerek a tejtermelő tehenészeti telepek számítógépes irányításában” (2005)
 - Kari TDK titkár (DE ATC AVK) (2007-2008)
 - Európai Unió (Brüsszel, Amszterdam) tanulmányút főszervezője (10 nap, 99 fő) (2008)
 - Európai Unió (Brüsszel, Stuttgart) tanulmányút főszervezője (10 nap, 97 fő) (2007)

Név: Dr. Kun András István	Születési év: 1978
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles közgazdász, Debreceni Egyetem (2002)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Vezetés- Szervezéstudományi Intézet. Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék – egyetemi docens</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2009</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 19 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 11 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - FOSZ: Emberi erőforrás menedzsment, Proszeminárium; - Alapképzés: A kérdőíves módszer alapjai, Proszeminárium, Szervezeti magatartás I., Emberi erőforrás menedzsment, Projektmenedzsment, Értékteremtő folyamatok menedzsmentje, Általános gazdasági és menedzsment ismeretek, Minőségmenedzsment, Kvalitatív és kvantitatív módszertan, Tudásgazdaság; - Mesterképzés: Kutatásmódszertan, Terepkutatás a gyakorlatban I-II, A tudományos kutatás alapjai, Stratégiai emberi erőforrás menedzsment, Projektmenedzsment, Termelés- és folyamatmenedzsment, Oktatásgazdaságtan, oktatás finanszírozás, Munkaerőpiac és információs aszimmetria, Információs aszimmetria és emberi erőforrás menedzsment, Vállalatgazdaságtani és menedzser ismeretek, kommunikáció, Minőségmenedzsment, Munkagazdaságtan, Munkaerő-piaci ismeretek, Menedzsment ismeretek, Tanuló szervezetek, szervezeti tanulás, Társadalomkutatás módszertana, kvantitáív, kvalitatív módszerek, A szervezeti kultúra elemzése és fejlesztése; - PhD képzés: Kutatásmódszertan (DE GTK), Oktatásgazdaságtan (DE BTK), Emberi erőforrás kutatások (DE BTK) - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés: Human Resource Management, Management of Value Creating Processes, Quality Management, Knowledge Economy; - Mesterképzés: Introduction to Social Science Research, Project Management, Project Management Practice, Research methodology; - PhD képzés: Research Methodology, Human Resources Research, Education Research Methodology; - <i>Oktatás külföldi intézményben: Coventry egyetem, 2010, 2 hét (Erasmus oktató mobilitás keretében);</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: A kérdőíves módszer alapjai, Kutatásmódszertan (Láng Eszter témavezetésével), Kvalitatív és kvantitatív módszertan, Terepkutatás a gyakorlatban I-II, A tudományos kutatás alapjai, Stratégiai emberi erőforrás menedzsment (Polónyi István vezetésével), Projektmenedzsment, Termelés- és folyamatmenedzsment (Polónyi István vezetésével), Oktatásgazdaságtan, oktatás finanszírozás (Polónyi Istvánnal és Kotsis Ágnessel), Munkaerőpiac és információs aszimmetria, Információs aszimmetria és emberi erőforrás menedzsment, Vállalatgazdaságtani és menedzser ismeretek, kommunikáció (Blaskó György témavezetésével), A szervezeti kultúra elemzése és fejlesztése (Ujhelyi Máriával közösen), Human Resources Research (Polónyi István készítette a magyar verzióját), Education Research Methodology;</i> - <i>Szakvezetés: 2008-2014: szakreferensi feladatok ellátása (Kapás Judit szakfelelős mellett) közgazdás-gazdálko-</i> 	

dási osztatlan képzési szakon; 2009-2014: szakreferensi feladatok ellátása (Kapás Judit szakfelelős mellett) gazdálkodási és menedzsment szakon;

- *Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 198 fő, Kari TDK dolgozat: 13 fő, OTDK dolgozat: 9 fő;*
- *Doktori képzésben betöltött funkció(k):*
 - DE Ihrig Károly Doktori Iskola 50%: oktató, témavezető;
 - DE Humán Tudományok Doktori Iskola 50%: oktató;
- *Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 1 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 5 fő;*

Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktató tárgy/tárgyak kapcsolata

a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció)

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Kun, A. I. – Ujhelyi, M. (2018): Cultural fit and academic performance of higher education students. *Vezetéstudomány* 49 : 11 pp. 12-23.
- 2) Ujhelyi, M. – Kun, A. I. (2017): A változásmenedzsment és a tulajdonosi szerkezet összefüggései - empirikus tapasztalatok. *Vezetéstudomány*, 48: (1) pp. 18-29.
- 3) Kun, A. I. (2016): Az intézményi hatás megjelenése a kereseti különbségekben. In: Puztai, G.; Bócsi, V.; Ceglédi, T. (szerk.) *A felsőoktatás (hozzáadott) értéke: Közelítések az intézményi hozzájárulás empirikus megragadásához*. Budapest, Magyarország, Nagyvárad, Románia: Partium, Új Mandátum, PPS, (2016) pp. 165-176.
- 4) Kun, A. I. (2018): Intézményválasztás, szakválasztás, szervezeti kultúra a felsőoktatásban. In: Tóth, D. A. (szerk.) *Az oktatás gazdagsága: Tanulmányok Polónyi István tiszteletére*. Debrecen, Magyarország: University of Debrecen, CHERD, (2018) pp. 107-115.
- 5) Kun, A. I. (2016): A comparison of self- vs. tutor assessment among Hungarian undergraduate business students. *Assessment & Evaluation In Higher Education* 41: 3 pp. 350-367.

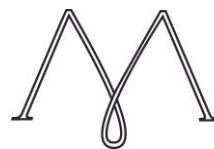
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* információs aszimmetria közgazdaságtanban, munkagazdaságtan, oktatásgazdaságtan, emberi erőforrás menedzsment
- *Oktatásfejlesztési projekteken való részvétel:* EFOP-3.4.3 (oktatás, tananyagkészítés); EFOP-3.5.1 (tananyagkészítés)
- *Közleményeinek száma* 118, amelyre eddig 247 független hivatkozás esett. A tudományos közleményekből 40 tudományos folyóiratcikk, ebből 13 nemzetközi, 3 idegen nyelvű hazai és további 24 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Tudományos közlemények száma: 102; ebből további tudományos művek száma: 10; felsőoktatási tankönyv: 4; és további oktatási anyag: 2.

MTMT link: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10002879>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* tag: MTA Köztestület; tag: Egyesület a Marketing Oktatásért és Kutatásért (EMOK), tag: HSZOSZ (Humán Szakemberek Országos Szövetsége), tag: HERA (Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete); tag: Magyar Közgazdaságtudományi Egyesület
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:* Kari Tanács választott tag (2010-2013); Tanulmányi Bizottság tagja (DE-KTK: 2008-2014; DE-GTK: 2014-2019)
- *Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:*
 - Editorial Advisory Board tagság (Business Education & Administration folyóirat)
- *Díjak, kitüntetések:* A Közgazdaságtudományi Karért" (Debreceni Egyetem, 2008), Pro Scientiae Oeconomicae (Debreceni Egyetem, 2015); Outstanding Pearson Best Senior Paper Award (2019)

Név: Dr. Madai Hajnalka	Születési év: 1971
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - Okleveles agrármérnök, Angol-magyar szakfordító, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1990) - Közgazdasági szakokleveles mérnök, Miskolci Egyetem GTK (1997) - Kertészmérnök, Debreceni Egyetem MÉK (2019) 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztési Tanszék – adjunktus 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2006 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - Oktatásban eltöltött idő: 20 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év; - Oktatott tárgyak magyar nyelven: <ul style="list-style-type: none"> - Vállalatgazdaságtan (BA, MA, MSc); - Vállalkozások alapítása és működése (Közgazdaszstanár és Agrármérnökstanár képzés); - Stratégiai menedzsment (BA, MSc); - Növénytermesztés ökonómiája; - Állattenyésztési ágazatok ökonómiája; - Ágazati gazdaságtan, tervezés; - Takarmánygazdálkodás; - Élelmiszeripari gazdaságtan (BA, MSc); - Projektmenedzsment (BA, FOSZ); - Oktatás idegen nyelven: <ul style="list-style-type: none"> - Knowledge of Economics (BA); - Food Industry Economics (BA); - Strategic management; - Business Planning (DE TTK BA összevont mérnöki képzés); - Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 47 fő, Kari TDK dolgozat: 5 fő, OTDK dolgozat: 1 fő; 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Nábrádi, A. (szerk) – Bittner, B. – Madai, H., – Nagy, A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, Debrecen. 178 p. ISBN: 9789634900535</u> 2) <u>Madai, H., (szerk) – Törő, E. – Madai, H. – Lakatos, V. (2019): Vállalkozások indítása és működtetése, Egyetemi jegyzet. Debreceni Egyetem, Debrecen.</u> 	

- 3) Madai, H. – Bittner, B. – Kovacs, T. – Nagy A. (2020): Methodology of the internal environmental analysis as a part of strategy planning. Annals of the University of Oradea Economic Science. 29(1) pp. 551-566.
- 4) Bittner, B. – Nagy, A. – Kovacs, T. – Madai, H. (2020): Methodology of the External Environmental Analysis as a Part of Strategy Planning. Annals of the University of Oradea Economic Science. 29(1) pp. 461-466.
- 5) Madai, H. – Bittner, B. – David, F. – Kovács, T. Z. – Nagy, A. – Nábrádi, A. (2020): Stratégiát megalapozó elemzések gyakorlati alkalmazása. International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények. 5(1) 10 p.

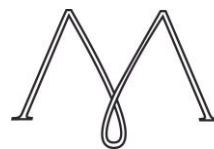
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:*
 - Ágazati ökonómia (állattenyésztés),
 - stratégiai menedzsment és tervezés;
- *Kutatási és oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*
 - program-titkárként a Phare-Tempus IB-JEP Oktatási Program koordinálása, mely az EU agrár-szakigazgatási ismeretanyag hazai adaptálását segítette;
 - Pályázatok-, oktatási és kutatási projektek előkészítése, koordinálása (TEMPUS, ARÁR K+F, OTKA, NKFP, GVOP, HEFOP);
- *Közleményeinek száma:* 111, amelyre eddig 51 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 59, amelyből 12 tudományos folyóiratcikk, ebből 4 nemzetközi, 6 idegen nyelvű hazai és további 2 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 10, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyv fejezet: 8.

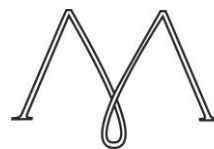
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10002365>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - Magyar Tudományos Akadémia Agrár-közgazdasági Bizottság tag;
- *Főbb tanulmányutak:*
 - Hohenheim University,
 - IOWA State University,
 - Harper Adams University New Zealand,
 - Mongolian University of Life Sciences;
- *Konferencia előadásaim országai, ahol élő kapcsolataim vannak: Mongólia;*
- *Egyéb szakmai tevékenység:*
 - A Debreceni Egyetem Észak-alföldi Regionális Szaktanácsadási Központ, 139/2008 FVM rendelet alapján az UMVP képzőközpont oktatójaként, kötelező és iskolarendszerű képzések közreműködője. (aktuális képzések: Mezőgazdasági termékek értéknövelése, A fiatal mezőgazdasági termelők elindítása, Natura 2000 kifizetések, AKG kifizetések, Mezőgazdasági technikus).
 - NAK VP „Agrárgazdasági Képzések és Felkészítő Tréningek” oktatása, vizsgáztatás;

Név: Dr. habil. Nagy Adrián Szilárd	Születési év: 1975
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2001)</i> - <i>Vállalkozási menedzsment egyetemi szakértő, Debreceni Egyetem (2009)</i> - <i>Master of Business Administration, University of Debrecen and International MBA Network (2009)</i> - <i>Okleveles sportközgazdász, Debreceni Egyetem (2019)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztési Tanszék – egyetemi docens</i> - <i>Debreceni Universitas Nonprofit Közhasznú Kft. – ügyvezető</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2006</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2021</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 20 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 1 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Ágazati ökonómia, Turisztikai projektek menedzsmentje, Banktan, Tervezés, Banküzemtan, Vállalatgazdaságtan, Kisvállalkozás-fejlesztési politika, Vállalkozásmenedzsment, Médiagazdaságtan, Vállalkozások gazdaságtana, Projektmenedzsment, Vidéki gazdaságok ökonómiája;</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Project management (MSc);</i> - <i>Vendégoktatói meghívások: Erasmus és CEEPUS Oktatói Mobilitás keretében vendégoktató volt a zágrábi (2010 november), a prágai (2010 szeptember), valamint három alkalommal a rostocki (2007 július, 2007 november, 2012 január) egyetemeken, ahol német és angol nyelven tartott előadásokat.</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Banktan, Kisvállalkozás-fejlesztési politika, Médiagazdaságtan, Vállalkozások gazdaságtana;</i> - <i>Szakvezetés: Master of Business Administration (MBA) MSc;</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 85 fő, Kari TDK dolgozat: 14 fő, OTDK dolgozat: 5 fő (ebből 2 első és 1 harmadik helyezés);</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: témavezető;</i> - <i>Folyamatban lévő témavezetés: 8 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció) <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kovács, T. Z. – David, F. – Nagy, A. – Szűcs, I. – Nábrádi, A. (2021): An Analysis of the Demand-Side, Platform-Based Collaborative Economy: Creation of a Clear Classification Taxonomy. Sustainability. 13(5) p. 2817. doi:10.3390/su13052817 2) <u>Szűcs, I. (szerk.) – Nagy, A. Sz. – Vida, V. (2020): A projektmenedzsment gyakorlata – munkafüzet (egyetemi jegyzet), EFOP-3.4.3-16-2016-00021, Debreceni Egyetem, 52 p.</u> 3) Tobak, J. – Nagy, A. – Pető, K. – Fenyves, V. – Nábrádi, A. (2018): The main factors determining effective operation in case of a family business. International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research. 24(6) pp. 1065-1074. doi:10.1108/IJEER-04-2018-0203 	

- 4) Nagy, A. Sz. – Vathy, V. (2016): Projektmenedzsment alkalmazása egy mezőgazdasági vállalkozásban. Köztes Európa: Társadalomtudományi Folyóirat: A VIKEK Közleményei. 8(1-2) pp. 313-319.
- 5) Szűcs, I. – Nagy, A. Sz. (2015): A projektmenedzsment gyakorlata (egyetemi jegyzet), TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004, Debreceni Egyetem, 117 p. ISBN 978-615-80290-8-7

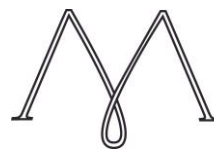
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe: Családi vállalkozások működése és utódlási kérdései;*
- *Oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:*
 - EFOP-3.6.2-16-2017-00003 „Sport-, Rekreációs- és Egészséggazdasági Kooperációs Kutatóhálózat létrehozása” (2019-2020)
 - EFOP-3.6.1-16-2016-00022 „Debrecen Venture Catapult Program” (2017-2021)
 - EFOP-3.5.1-16-2017-00007 „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen” (2017-2021)
 - EFOP-3.5.2-17-2017-0001 „Kooperatív képzések és Oktatási innováció a Szakmai Tanárképzésben Kelet-Magyarországon” (2017-2020)
 - DTP-193-1.2 „DIGITRANS” Digitális átalakulás, üzleti modellek a Duna-régióban (2017-2019)
 - RURAL AGREE – 2016-ES01-KA204-025730 „Digital Training for Agricultural Sector Entrepreneurship in Rural Areas” (2016-2019)
 - TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0314 „A Debreceni Universitas Nonprofit Közhasznú Kft. tanórán kívüli tevékenységének továbbfejlesztése” (2013-2014)
 - TÁMOP-4.1.2.A/1-11/1-2011-0029 „A Vidékfejlesztési és Gazdasági Agrármérnöki (MSc) szakok és a feltételrel belépők felzárkóztatása, esettanulmányokon alapuló, gyakorlatorientált, modul rendszerű tananyagának fejlesztése, különös tekintettel az informatikai eszközök alkalmazására” (2012)
 - INTERREG IV/B 4CE554P1 „Border regions & cross-border areas in Central Europe fostering their knowledge development” CROSS-ADD (2011)
- *Közleményeinek száma: 148, amelyre eddig 185 független hivatkozás esett (Hirsch index: 7). A tudományos közleményeinek száma: 134, amelyből 36 tudományos folyóiratcikk, ebből 14 nemzetközi, 10 idegen nyelvű hazai és további 12 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 11, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 9.*

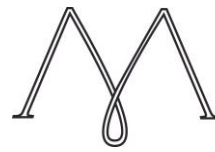
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10012530>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - 2001- tag, MTA DAB agrárökonómiai szakbizottsága
 - 2007- tag, MTA Köztestülete
 - 2020- tag, Debreceni Egyetem Szenátus Választási elnökség
 - 2020- tag, Debreceni Egyetem GTK Minőségbiztosítási Bizottság
 - 2018- tag, Debreceni Egyetem GTK Külügyi Bizottság
 - 2018- tag, Debreceni Egyetem GTK Kreditáviteli Bizottság
- *Díjak, kitüntetések:*
 - 2019 Debreceni Egyetem GTK, Kiváló OTDK Témavezetői Díj
 - 2018 Debreceni Egyetem GTK, Pro Educatione Oeconomicae díj
 - 2012 Debreceni Egyetem, Rektori Elismerő Oklevél
 - 2011 Debreceni Egyetem AGTC GVK, Dékáni Elismerő Oklevél
 - 2010 Intézményközi Tankönyvkiadási Szakértői Biz., Kiadói Nívódíj
 - 2008 Debreceni Egyetem AMTC AVK, Dékáni Elismerő Oklevél
 - 2004 Debreceni Egyetem, Pro Universitate Juventutis díj
 - 2001 Agrártudományi Centrum, Centrumelnöki Elismerő oklevél
 - 2001 MTA Debreceni Akadémiai Bizottság, TDK Nívó-díj;

Név: Prof. Dr. habil. Nábrádi András	Születési év: 1956
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1980)</i> - <i>MBA diploma, külkereskedelmi áruforgalmi szak, Debreceni Agrártudományi Egyetem (1993)</i> - <i>Felsőoktatási menedzser, MTA (1996)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztési Tanszék – egyetemi tanár, tanszékvezető</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>dr. univ. (közgazdaságtudomány) 1984</i> - <i>CSc (közgazdaságtudomány) 1993</i> - <i>PhD (közgazdaságtudomány) 1998</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 1998</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 40 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 15 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Vállalatgazdaságtan (BA, MA, MSc PhD); Banküzemtan (MSc); Vállalkozások alapítása és működése (Szakirányú továbbképzés); Vállalkozási ismeretek; Gazdasági elemzés (PhD); Vállalati gazdaságtan (PhD); Haladó stratégiai menedzsment (MA, MSc);</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Külföldön: Strategic management, Business Planning (MBA), (Zagreb, Belgrade, Novi Sad, Podgorica, Belgorod, Ulan Batar); Magyarországon: Strategic Management (BA in BA), Introduction to Business (Engineering szakok), Enterprise Economics (PhD);</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásba: Haladó stratégiai menedzsment (MSc);</i> - <i>Szakvezetés: Vállalkozásfejlesztés MSc;</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: több mint 200 fő, Kari TDK dolgozat: kb. 30 fő, OTDK dolgozat: 8 fő;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: 1993-1998 titkár, tisztag, oktató, témavezető;</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 14 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 3 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Tobak, J., – Nábrádi, A. (2020): TONA model: A New methodology for assessing the development and maturity life cycles of family owned enterprises. Journal of Innovation & Knowledge. 5(4) pp. 236-243. doi:10.1016/j.jik.2019.12.003 (Q1)</u> 2) <u>Nábrádi, A. (2019):Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem, Debrecen. ISBN 978-963-12-3048-2</u> 3) Gere, A. – Sipos, L. – Kovács, S. – Huzsvai, L. – Nábrádi, L. (2014): Applying parallel factor analysis and Tucker-3 methods on sensory and instrumental data to establish preference maps: Case study on sweet corn varieties. Journal of the Science of Food and Agriculture. 94(7) pp. 3213-3225. (IF: 2,614) 	

4) Szakály, Z. – Pallóné, K. I. – Nábrádi, A. (szerk) (2010): Marketing a hagyományos és tájjellegű élelmiszerek piacán. Kaposvári Egyetem GTK, Kaposvár. 265 p. ISBN 978-963-9821-14-9

5) Nábrádi A., (szerk) – Bittner, B. – Madai, H. – Nagy, A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, Debrecen. ISBN: 9789634900535

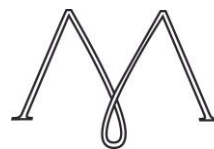
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* alkalmazott közgazdaságtan, agrárökonómia
- *Oktatásfejlesztési projekteken való részvétel:* TEMPUS, PHARE, HEFOP, EFOP;
- *Közleményeinek száma:* 546, amelyre eddig 823 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 450, amelyből 101 tudományos folyóiratcikk, ebből 18 nemzetközi, 39 idegen nyelvű hazai és további 44 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 58, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 38.

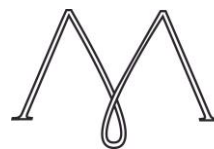
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10000014&view=pubTable>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Szakmai-közéleti tevékenységek:*
 - Debreceni Egyetem (DE), Gazdaságtudományi Kar (GTK): Kari Tanács tagja,
 - Magyar Tudományos Akadémia Agrár-közgazdasági Bizottság tagja,
 - 2004-2010 MTA Doktorképviselő,
 - MTA Debreceni Akadémiai Bizottság, Agrárökonómiai Munkabizottság elnöke,
 - Magyar Közgazdasági Társaság HBM-i szervezete, elnöke.
 - A Táplálkozásmarketing (folyóirat) Szerkesztőbizottsági tagja,
 - Az Abstract – Applied Studies in Agribusiness and Commerce (folyóirat) főszerkesztő-helyettese,
 - Delhi Business Review (folyóirat) szerkesztőbizottsági tagja,
 - The Annals of the University of Oradea Economic Sciences (folyóirat) szerkesztőbizottsági tagja,
 - A Gazdálkodás c. folyóirat Tudományos Tanácsadó Testülete tagja,
 - Az Economics of Agriculture (folyóirat) szerkesztőbizottsági tagja,
 - A Western Balkan Journal of Agricultural Economics and Rural Development c. folyóirat szerkesztőbizottsági tagja.
- *Tagságok elnökségek:*
 - European Association of Agricultural Economists (EAAE): tag,
 - Board of the International MBA Network on Agribusiness and Commerce: vezetőségi tag,
 - European Society for Agronomy (ESA): elnök 2010-2013.
- *Vendégprofesszor:* 2002 Udine, Olaszország, 2005 Wageningen, Hollandia, 2006-tól Zágráb, Horvátország, 2008 Belgrád, Szerbia, 2009-től Podgorica Montenegro, 2011-től Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad, Románia, 2015-től Belgorod, Oroszország. Oktatott tárgyak: EU Assession, Strategic Management, Strategic Planning, Business Planning
- *Főbb tanulmányutak:* JAJCA Japan, Wageningen University, Hohenheim University, University of Bristol, IOWA State University, Glasgow University, Lyon III. University, University of Udine, University College Dublin.
- *Konferencia előadásainak országai, ahol élő kapcsolatai vannak:* Belgium, Csehország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, India, Japán, Kína, Lengyelország, Marokkó, Mongólia, Montenegró, Németország, Olaszország, Szerbia, Szlovákia, Thaiföld, UK, Ukrajna, USA, Vietnam.

Név: Dr. Popovics Péter András (<i>habil. eljárás folyamatban</i>)	Születési év: 1978
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Agrártudományi Egyetem (2001)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztési Tanszék – adjunktus</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2007</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) – eljárás folyamatban</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 20 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 6 év</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Graduális és Poszt szekunder képzésekben</i> <ul style="list-style-type: none"> - 2001-2010 Mikroökonómia (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Gazdasági és Vidékfejlesztő Agrármérnök BSc, Informatikus és Szakigazgatás Szervező Mérnök BSc, Pénzügy és Számvitel BA, Informatikus Statisztikus és Gazdasági Tervező FSZ; - 2001-2010 Makroökonómia (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Gazdasági és Vidékfejlesztő Agrármérnök BSc, Informatikus és Szakigazgatás Szervező Mérnök BSc, ISGT FSZ; - 2002-2003 Agrárgazdaságtan (gyakorlat) - Gazdasági és Vidékfejlesztő Agrármérnök, ISGT FSZ; - 2007-2010 Nemzetközi gazdaságtan (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) Kereskedelem és Marketing BSc, Pénzügy és Számvitel BSc, BGF kihelyezett Szakközgazda postgrad.; - 2009-2011 Üzleti közgazdaságtan – (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Vállalkozásfejlesztés MSc; - 2006-2009 Világgazdaságtan és nemzetközi kereskedelem (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Nemzetközi Szállítmányozási és Logisztikai Szakügyintéző FSZ; - 2006-2009 Gazdasági ismeretek (előadás, szeminárium, gyakorlat, vizsgáztatás) - Nemzetközi Szállítmányozási és Logisztikai Szakügyintéző FSZ, Logisztikai Menedzser Szak FSZ; - 2015-től Vezetői Gazdaságtan (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Gazdasági Agrármérnök MSc, Vállalkozásfejlesztés MSc, Vezetés és Szervezés MSc; - 2015-től Üzleti tervezés (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Turizmus BSc; - 2018-től Vállalkozói készségek fejlesztése (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Különböző BSc és MSc; - 2019-től Vállalatgazdaságtan (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Turizmus és vendéglátás BSc, Nemzetközi gazdálkodás BSc; - <i>Oktatás idegen nyelven: Graduális és Poszt szekunder képzésekben</i> <ul style="list-style-type: none"> - 2015-től Introduction to Business (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Business Administration in BA; - 2015-től Business Economics (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Agribusiness MSc, Marketing MSc; - 2015-től Introduction to Management (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Business Informatics BSc; - 2018-2019 Managerial Economics (előadás, gyakorlat, vizsgáztatás) - Business Development MSc; - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése az egyetemi oktatásban: Vezetői gazdaságtan (MSc);</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 76 fő, Kari TDK dolgozat: 3 fő, Egyetemi tehetséggondozó program (DE-TEP): 1 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	

a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció)

A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Árváné Ványi, G. – Katonáné Kovács, J. – Gál, T. – Popovics, P. A. (2016): Vállalkozói képzés a 21. században a felsőoktatásban – lehetőségek, módszerek, jó gyakorlatok. International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények. 1(1) Paper 1. 14 p.
- 2) Szabó, G. G. – Popovics, P. A. (2009): Possible Ways of Market Coordination and Integration in the Hungarian Dairy Sector. Journal of Rural Cooperation. 37(1) pp. 32-51.
- 3) Popovics, P. A. (2008): Analysis of economic issues relating to the dairy sector, with emphasis on price transmission. Applied Studies in Agribusiness and Commerce – Abstract. 2(1-2) pp. 61-70.
- 4) Szabó, G. G. – Popovics, P. A. (2009): Analyses of Private Market Coordination Mechanisms in the Hungarian Dairy Sector. Global Challenges Local Solutions – 19th IAMA Agrifood World Forum and Symposium, Budapest, Hungary pp. 1-20.
- 5) Szabó, G. G. – Popovics P. A. (2008): Theoretical and practical approaches towards coordination and integration mechanisms: the case of the Hungarian dairy sector. Seminar on „Pathways to Rural Economic Development in Transition Countries: The Role of Agricultural Cooperatives” ICA-ICARE, Yerevan, Armenia. pp. 1-17.

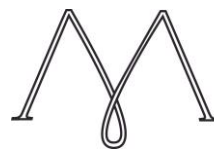
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* alkalmazott közgazdaság, PhD disszertációját „A tejtermékpálya ökonómiai elemzése, különös tekintettel az ártranszmisszióra” címmel készítette. Habilitációs értekezését a „Vállalkozói csapatok fejlesztésére irányuló innovatív oktatási modell kialakítása és a coaching szemlélet alkalmazása a felsőoktatásban” címmel nyújtotta be.
- *Oktatás- és intézményfejlesztési projekteken való részvétel:*
 - EFOP-3.6.1-16-2016-00022 „Debrecen Venture Catapult Program”, kutató, kari koordinátor;
- *Közleményeinek száma* 70, amelyre az eddig 87 független hivatkozás esett. A tudományos közlemények száma: 65, amelyből 24 tudományos folyóiratcikk, ebből 9 nemzetközi, 4 idegen nyelvű és további 11 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Oktatási műveinek száma: 5, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyv fejezet: 3.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10012565&view=pubTable>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Szakmai közéleti bizottsági tagságok:*
 - DESZ Gazdasági Előkészítő Bizottság tag (1999-2001);
 - DATE MTK Gazdasági Bizottság tag (1999-2001);
 - DE Agrártudományi Centrum Gazdasági Bizottság tag (1999-2001);
 - DE Gazdasági Bizottság tag (1999-2001);
 - Karközi Koordinációs Bizottság tag (1999-2001);
 - DASE Felügyelő Bizottság tag (2004-2017);
 - DASE Elnökség tag (2004-2020);
 - „Kazánház” Egyetemi Klub vezető (2001-);
 - Európai Közgazdászok szövetsége (EAAE) tag (2004-2007);
 - MIPOET – Magyar Iprai Ökológiai Társasági tag (2010-2011);
 - Tiimiakatemia Learning Network nemzetközi hálózati tag (2014-2015);
- *Főbb tanulmányutak:* Prague University (Csehország), Wageningen University (Hollandia), Hohenheim University (Németország), JAMK University (Finnország), Strassbourg University (Franciaország), Mondragon University (Spanyolország), Imperial College London (Anglia), Poznan University (Lengyelország), New Castle University (UK);
- *Díjak, kitüntetések:* 2007Dékáni Elismerő Oklevél (DE GTK);

Név: Dr. habil. Sipos Péter	Születési év: 1975
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles agrármérnök; Debreceni Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar (2001)</i> - <i>Programozó informatikus; Neumann János Egyetem GAMF Műszaki és Informatikai Kar (2019)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Táplálkozástudományi Intézet – egyetemi docens</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (növénytermesztési és kertészeti tudományok) 2006</i> - <i>dr. habil (élelmiszertudományok) 2011</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 20 év</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés: 2021- Measurement and automation II évf. Food engineer BSc szak, DE MÉK; 2011-2014, 2020- Méréstechnika és automatizálás II. évf. Élelmiszermérnöki BSc szak, DE MÉK; 2019-2020 Élelmiszertechnológia c. tárgy oktatása II évf. Ápolás és betegellátás alapszak - dietetikus szakirányán, DE NK; 2018-2020 Élelmezési üzemek műszaki ismeretei c. tárgy oktatása I évf. Ápolás és betegellátás alapszak - dietetikus szakirányán, DE NK; 2017-2020 Élelmiszeripari nyersanyagismeret c. tárgy oktatása I évf. Ápolás és betegellátás alapszak - dietetikus szakirányán, DE NK; 2009-2017 Élelmiszertechnológia III., tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása III. évf. Élelmiszermérnöki BSc szak, DE MÉK; 2008-2017 Élelmiszertechnológia I., előadások és gyakorlatok tartása, 2011-2016 között tárgyfelelőse, III. évf. Élelmiszermérnöki BSc szak, DE MÉK; 2008-2016 Élelmiszertechnológia IV előadások és gyakorlatok tartása, 2011-2016 között tárgyfelelőse III. évf. Mezőgazdasági mérnök BSc, Állattenyésztő BSc, Növénytermesztő BSc szak DE MÉK; 2006-2015 Élelmiszeripari nyersanyagismeret tárgyfelelős és előadások tartása I. évf. Élelmiszermérnöki BSc szak, DE MÉK - Mesterképzés: 2010- Élelmiszertechnológia II. tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása I. évf. Táplálkozástudomány MSc szak, DE ÁOK; 2010- Élelmiszertechnológia I. előadások és gyakorlatok tartása, 2012 óta tárgyfelelőse I. évf. Táplálkozástudomány MSc szak, DE ÁOK; 2009-2015, 2018- Élelmiszernyersanyag- ismeret tárgyfelelős és előadások tartása I. évf. Táplálkozástudomány MSc szak, DE ÁOK; 2013-2016 Termékminősítés tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása II. évf. Agrármérnök MSc szak, DE MÉK; 2012-2016 Szántóföldi növények minőségvizsgálata tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása I. évf. Növénytermesztő mérnök MSc szak, DE MÉK; 2011-2016 Reológiai élelmiszervizsgálat tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása Élelmiszerbiztonsági és –mérnöki MSc szak, DE MÉK; 2010-2015 Méréselmélet és kísérlet-tervezés tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása Élelmiszerbiztonsági és –mérnöki MSc szak, DE MÉK - 5 éves egyetemi képzésben: 2007-2010 Mezőgazdasági termékfeldolgozás előadások tartása V. Vidékfejlesztő agrármérnök szak, DE AVK; 2006-2010 Növényi termékek feldolgozása III. tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása V. évf. Élelmiszer minőségbiztosító agrármérnök szak, DE MTK; 2006-2010 Élelmiszer analitika III gyakorlatok tartása, V. évf. Élelmiszer minőségbiztosító agrármérnök szak, DE MTK; 2005-2008 Élelmiszerismeret előadások tartása III. évf. Élelmiszer minőségbiztosító agrármérnök szak, DE MTK; 2004-2009 Kertészeti termékek tárolása és feldolgozása előadások és gyakorlatok tartása III évf., Kertészmérnök szak, DE MTK; V évf., általános agrármérnök „Mezőgazdasági termékfeldolgozás és minősítés” szakirány, DE MTK; 2001-2009 Minőség-ellenőrzés, minőségvizsgálat gyakorlat tartása IV-V évf., általános agrár-mérnök „Mezőgazdasági termékfeldolgozás és minősítés” szakirány, DE MTK;kifutott főiskolai képzésben: 2005-2009 Mezőgazdasági termékfeldolgozás előadások és gyakorlatok tartása III évf., Mezőgazdasági mérnök szak, DE 	

MTK; 2013- Új termékek fejlesztése és minőségvizsgálata az élelmiszeriparban tárgyfelelős és előadások tartása élelmiszermérnök szak, SZTE MK

- Doktori képzésben: 2018- Élelmiszerek fizikai és reológiai vizsgálata, Táplálkozás- és Élelmiszertudományi Doktori Iskola; 2015-2017 Növényi termékek tárolása, feldolgozása, Kerpely Kálmán Doktori Iskola; 2009-2015 Élelmiszeripari nyersanyagismeret, Hankóczy Jenő Doktori Iskola; 2011-2015 Növényi termékfeldolgozás, Hankóczy Jenő Doktori Iskola
- Oktatás idegen nyelven: 2015-2016 Raw materials of food processing tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása BSc in Food Technology DE MÉK; 2015-2016 Qualification of plant originated products tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása BSc in Food Technology DE MÉK; 2013-2016 Rheology in food analysis tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása MSc in Food safety and quality engineer, DE MÉK; 2011-2015 Theory of measurements and experimental designs tárgyfelelős, előadások és gyakorlatok tartása MSc in Food Safety and Quality Engineer, DE MÉK;

Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktató tárgy/tárgyak kapcsolata

a) a (szűkebb) szakterülethez kötődő publikációk (max. 5 jellemző publikáció)
A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.

- 1) Sipos, P. – Peles, F. – Brassó, D. L. – Béri, B. – Pusztahelyi, T. – Pócsi, I. – Győri, Z. (2021): Physical and Chemical Methods for Reduction in Aflatoxin Content of Feed and Food. *Toxins*. 2021; 13(3):204. DOI: [10.3390/toxins13030204](https://doi.org/10.3390/toxins13030204)
- 2) Nagy, R. – Máthé, E. – Csapó, J. – Sipos, P. (2021): Modifying Effects of Physical Processes on Starch and Dietary Fiber Content of Foodstuffs. *Processes*. 2021. 9(1), 1-16 DOI: [10.3390/pr9010017](https://doi.org/10.3390/pr9010017)
- 3) Peles, F. – Sipos, P. – Győri, Z. – Pfliegler, V. – Giacometti, F. – Serraino, A. – Pagliuca, G. – Gazzotti, T. – Pócsi, I. (2019): Adverse Effects, Transformation and Channeling of Aflatoxins Into Food Raw Materials in Livestock. 2019. *Front. Microbiol.* 10 1-26, DOI: [10.3389/fmicb.2019.02861](https://doi.org/10.3389/fmicb.2019.02861)
- 4) Sipos, P. – Diósi, G. – Jevcsák, S. (2016): Rheological Parameters of Cereals. *J. Food Physics*. 28-29 21-25, 2016.
- 5) Sipos, P. (2015): Hungarikumok és tájjellegű élelmiszerek előállítás. *Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar Élelmiszertudományi Intézet, Debrecen, 97 p., 2015. ISBN: 9789634738336*

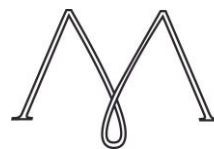
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- Pavkov, I. – Radojčinn, M. – Stamenković, Z. – Kešelj, K. – Tylewicz, U. – Sipos, P. – Ponjičan, O. – Sedlar, A. (2021): Effects of Osmotic Dehydration on the Hot Air Drying of Apricot Halves: Drying Kinetics, Mass Transfer, and Shrinkage. *Processes*. 9 (2), 1-22, 2021.
 - Csapó, J. – Prokisch, J. – Albert, Cs. – Sipos, P. (2019): Effect of UV light on food quality and safety. *Acta Universitatis Sapientiae Alimentaria* 12 : 1 pp. 21-41. (2019)
 - Sipos, P. – Horváth, M. – Adácsi, C. – Horváth, B. – Babka, B. – Győri, Z. (2017): Enrichment of pasta products using beetroot, *Food And Environment Safety XVI: (4)* pp. 209-215.
 - Pepó, P. – Sipos, P. – Győri, Z. (2005): Effects of fertilizer application on the baking quality of winter wheat varieties in a long term experiment under continental climatic conditions in Hungary, *Cereal Research Communications* 33: (4) pp. 825-832.
- *Közleményeinek száma:* 235, ezekre született független hivatkozások száma: 247, összes közlemény független idézettsége: 308, Hirsch index: 9

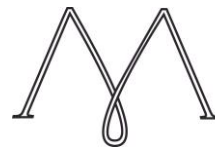
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10001842>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- 2021-: A DE Táplálkozás- és Élelmiszertudományok Doktori Iskola tőrzstagja (élelmiszertudományok tudományterület); 2020-: A *Processes* folyóirat Section Board tagja; 2016-2017: Az Agricorn Kft. malom-, olaj- és száraztészta üzemének termelési és műszaki vezetője; 2016-: A Magyar Biofizikai Társaságtagja; 2015-2016: DE MÉK Élelmiszertechnológiai Intézet vezetője. Részvétel: DE MÉK Élelmiszertechnológiai Innovációs Központ élelmiszerfeldolgozó tanüzemének kialakításában; 2011-: *Journal of Agroalimentary Processes and Technologies* folyóirat szerkesztőbizottsági tagja.

Név: Prof. Dr. habil. Szakály Zoltán	Születési év: 1965
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles agrármérnök, Pannon Agrártudományi Egyetem (1989)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Marketing és Kereskedelem Intézet – egyetemi tanár, intézetigazgató, tudományos és stratégiai dékánhelyettes</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>CSc (multidiszciplináris agrártudományok) 1994</i> - <i>dr. habil. (közgazdaságtudományok) 2002</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 32 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Marketing alapjai; Marketing menedzsment; Marketingkutató; Fogyasztói magatartás; Élelmiszer-gazdasági marketing; Táplálkozásmarketing;</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Marketing management; Marketing research;</i> - <i>Szakvezetés: Kereskedelem és marketing (BSc); Marketing (MSc);</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: több mint 100 fő, Kari TDK dolgozat:16 fő, OTDK dolgozat: 14 fő;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k):</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>DE Ihrig Károly Doktori Iskola (89%): témavezető, oktató, tőzstag;</i> - <i>MATE Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (11%);</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 20 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 10 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktató tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvart országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Szakály, Z. – Popp, J. – Kontor, E. – Kovács, S. – Jasák, H. (2017): Attitudes of the Lifestyle of Health and Sustainability segment in Hungary. Sustainability. 9(10): 1763. 16 p.</u> 2) <u>Szakály, Z. – Kontor, E. – Kovács, S. – Popp, J. – Pető, K. – Polereczki, Zs. (2018): Adaptation of the Food Choice Questionnaire: The Case of Hungary. British Food Journal. 120(7) pp. 1474-1488.</u> 3) <u>Szakály, Z. – Kovács, B. – Pető, K. – Huszka, P. – Kiss, M. (2019): A modified model of the willingness to pay for functional foods. Appetite. 138. pp. 94-101.</u> 4) <u>Szakály, Z. – Soós, M. – Balsa-Budai, N. – Kovács, S. – Kontor, E. (2020): The effect of an evaluative label on consumer perception of cheeses in Hungary. Foods. 9(5): 563. 21 p.</u> 5) <u>Szakály, Z. (2019): Marketingmenedzsment. Oktatási anyag vezetés és szervezés mesterszakos hallgatók részére. Debreceni Egyetem, Debrecen.</u> <p>b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kutatási területe: A tudományos pályán eltöltött 32 év alatt kutatásai legfontosabb területei a következők voltak: az ún. stratégiai (funkcionális, organikus, hagyományos és tájjellegű) élelmiszerekre irányuló marketingstratégiák kidolgozása, valamint a minőség különböző dimenzióinak elemzése. Kutatásai</i> 	

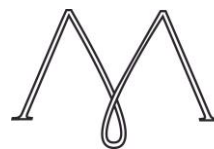
kiterjednek továbbá a táplálkozás- és az egészségmarketing különböző aspektusainak vizsgálatára, a közösségi marketingkommunikációs lehetőségek elemzésére.

- Közleményeinek száma: 688, amelyre eddig 894 független hivatkozás esett (WoS/Scopus: 136, H-index: 14). Tudományos közleményeinek száma: 657, amelyből 186 tudományos folyóiratcikk, ebből 25 nemzetközi, 28 idegen nyelvű hazai és további 133 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 69 könyv, könyvfejezet, 115 konferenciaközlemény (ebből 35 idegen nyelvű) szerzője, illetve 8 könyv szerkesztője. Oktatási műveinek száma 3. Kumulatív közlési impakt faktor 39,673.

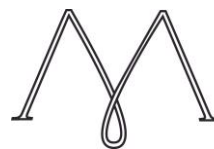
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10002718>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

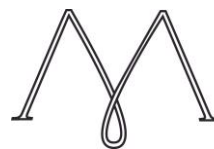
- *Kutató ösztöndíj(ak):*
 - Bolyai János kutatási ösztöndíj (1999-2002);
- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - A Magyar Marketing Szövetség (MMSZ) Marketing Oktatók Klub tagja (1994-);
 - A Kaposvári Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola Tanács tagja (2001-2013);
 - A Kaposvári Egyetem Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanácsának (EDHT) tagja (2007-2013);
 - Az Agrárközgazdászok Európai Szövetségének (European Association of Agricultural Economists, EAAE) tagja (2001-);
 - EOQ MNB Élelmiszer Szakbizottság, Hagyományos Élelmiszer munkacsoport tagja (2004-);
 - Az MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság Agrármarketing Albizottságának titkára (2005-);
 - Functional Food Network (FFNet) hálózat tagja (2007-);
 - Az MTA Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottságának szavazati jogú tagja (2008-);
 - MÉBIH Táplálék és a Táplálkozás Biztonsága Szakbizottság tagja (2008-);
 - A Vidékfejlesztési Minisztérium AMC Stratégiai Koordinációs Bizottság tagja (2011);
 - A Magyar Táplálkozástudományi Társaság vezetőségének tagja (2012-);
 - A Debreceni Egyetem Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola Tanácsának törzstagja (2013-);
 - A Magyar Marketing Szövetség Agrár- és Élelmiszermarketing Tagozatának alelnöke (2014-);
 - Az Egyesület a Marketing Oktatásért és Kutatásért (EMOK) elnökségi tagja (2014-);
 - MTA DAB Agrár- és Élelmiszeripari Marketing Munkabizottságának elnöke (2017-);
 - Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Agrártudományi Bizottságának tagja (2018-);
- *Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:*
 - Lektorált tudományos folyóiratokban főszerkesztő:
 - Tejgazdaság;
 - Táplálkozásmarketing;
 - Lektorált tudományos folyóiratokban szerkesztő- vagy tudományos bizottsági elnök/tag: Apstract; Studies in Agricultural Economics; Acta Agraria Kaposváriensis; Élelmiszer, Táplálkozás és Marketing;
- *Díjak, kitüntetések:*
 - Bolyai Emléklap (2003);
 - Szent-Györgyi Albert Díj, Magyar Köztársaság Oktatási és Kulturális Minisztere (2009);
 - Baka József Díj (2010);
 - Kaposvári Egyetemért Emlékérem, Kaposvári Egyetem (2012);
 - Rektori Elismerő Oklevél, Debreceni Egyetem (2019);
 - MTA DAB Plakett díja (2021)

Név: Dr. habil. Szilágyi Róbert	Születési év: 1978
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Okleveles közgazdászstanár, Debreceni Egyetem (2019)</i> - <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2001)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet, Üzleti Informatika Tanszék – egyetemi docens</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (gazdálkodás és szervezéstudományok) 2006</i> - <i>dr. habil (gazdálkodás és szervezéstudományok) 2013</i> 	
Az_eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 20 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Gazdasági informatika; - Üzleti informatika; - Speciális térinformatikai ismeretek; - Agrárinformációs rendszerek; - Ágazati információs rendszerek, - E-szakigazgatás; - Multimédia, - Informatika a szaktanácsadásban; - Vezetői információs rendszerek; - Felsőfokú informatikai ismeretek; - Bevezetés a sportinformatikába. - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Business informatics, - Agri-information systems, - Food Chain Safety Knowledge - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 60 fő, Kari TDK dolgozat: 12 fő, OTDK dolgozat: 4 fő;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola, témavezető (2013-); Információ menedzsment tantárgy tárgyfelelőse</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 0 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 2 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktató tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p>	

- 1) Szilágyi, R. – Tóth, M. (2015): Development of an open source agricultural mobile data collector system, Agrárinformatika / Journal Of Agricultural Informatics 6: (2) 54-61 pp.
 - 2) Herdon, M. – Kapronczai, I. – Szilágyi, R. (2015): Agrárinformációs rendszerek. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015. 167 p. ISBN 978-963-473-822-0
 - 3) Szilágyi, R. – Herdon, M. (2013): Augmented Reality (AR) Applications in Agriculture, In: Szerk.: Zacharoula Andreopoulou, Szerk.: Vagis Samathrakis, Szerk.: Soulla Louca, Szerk.: Maro Vlachopoulou E-Innovation for Sustainable Development of Rural Resources During Global Economic Crisis. Hershey: IGI Global, Information Science Reference, 65-79.pp.
 - 4) Botos, Sz. – Szilágyi, R. – Felföldi, J. – Tóth, M. (2020): Readiness for ICT Based B2C Information Flow – Case Study of the Hungarian Food Sector, Agris On-Line Papers In Economics And Informatics 12 (2) pp. 41-51.
 - 5) Tóth, M. – Dér, D. – Botos, Sz. – Szilágyi, R. (2019): Computer vision in agriculture, application development using open source tools and systems, Agrárinformatika / Journal Of Agricultural Informatics 10 (2) 37-47pp.
- b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények
- *Kutatási területe:*
A tudományos pályán eltöltött 20 év alatt kutatásai legfontosabb területei a következők voltak:
 - az informatika üzleti és mezőgazdasági alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata;
 - az elektronikus ügyintézésre;
 - a sportinformatika területére;
 - Folyó kutatása az IoT alkalmazása a mezőgazdasági döntéshozatalban;
 - adatelemzés döntéstámogatási felhasználása üzleti intelligencia megoldásokkal;
 - KKV-k IKT használatának vizsgálata.
 - *Közleményeinek száma* 115, amelyre eddig 66 független hivatkozás esett. A tudományos közleményeinek száma: 42, melyből külföldi kiadású szakfolyóiratban idegen nyelven megjelent folyóiratcikkek szám: 8. Hazai kiadású szakfolyóiratban idegen nyelven megjelent folyóiratcikkek száma: 19. Hazai kiadású szakfolyóiratban magyar nyelven megjelent folyóiratcikkek száma: 14 Könyvrészletek száma: 2. Összes tudományos közlemények száma 122. Független idézettség összesen (minden típus, minden jelleg): 86. Hirsch index:5.
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10015161>
- c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség
- *Nemzetközi szakmai kapcsolatok:*
 - Czech University of Life Sciences, Csehország, (Prague) – Milos Ulman
 - National School of Higher Agronomy Studies, Franciaország (Dijon) – prof Charles Burriel
 - Transilvania University of Brassov – prof Liviu Gaceu
 - *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:*
 - Magyar Agrárinformatikai Szövetség titkára (2008-2020)
 - Agrárinformatikáért emlékérem, Harnos Zsolt díj (2013)
 - Neumann János Számítógéptudományi Társaság tagja
 - Magyar Agrárközgazdasági Egyesület tagja
 - *Oktatói munkával kapcsolatos elismerések:*
 - Dékáni elismerő oklevél (2005)
 - Év oktatója díj (2016)

Név: Dr. habil. Szöllősi László	Születési év: 1979
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Okleveles gazdasági agrármérnök, Debreceni Egyetem (2004)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Gazdálkodástudományi Intézet, Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék – egyetemi docens, tanszékvezető</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2008</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2015</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 17 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 1 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Vállalatgazdaságtan; Üzemtan (BSc); Üzleti tervezés (BA/BSc/FOSZ/MA/MSc képzésekben); Komplex vállalati tervezés (MSc); Ágazati gazdaságtan (BSc); Mezőgazdasági vállalkozások tervezése (MSc); Állattenyésztési ágazatok ökonómiája (BSc/MSc);</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Business Planning (BSc);</i> - <i>Új tantárgyak tematikájának kidolgozása és bevezetése: Üzleti tervezés (BA/BSc/FOSZ); Üzleti tervezés (MSc); Komplex vállalati tervezés (MSc); Ágazati gazdaságtan (BSc/MSc); Business Planning (BSc);</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 92 fő, Kari TDK dolgozat: 15 fő (ebből 5 Kiemelt Díj, 1 első, 3 második, 2 harmadik hely és 3 különdíj), OTDK dolgozat: 15 fő (ebből 4 első, 8 második, 1 harmadik hely és 1 különdíj);</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: témavezető (2015-);</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 1 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 3 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció) <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Szöllősi, L. – Béres, E. – Szűcs, I. (2021): Effects of modern technology on broiler chicken performance and economic indicators – a Hungarian case study. Italian Journal of Animal Science. 20(1) pp. 188-194. 2) <u>Szűcs, I. (szerk.) – Apáti, F. – Nábrádi, A. – Szöllősi, L. (2018): Üzemtan. Debreceni Egyetem, Debrecen, 327 p. (ISBN: 978-963-4901-39-6)</u> 3) <u>Szöllősi, L. (szerk.) – Szűcs, I. (szerk.) (2015): Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 116 p. (ISBN: 978-615-8029-07-0)</u> 4) <u>Szöllősi, L. (ed.) (2013): Business Planning: University textbook – Theory. Debreceni Egyetem, Debrecen, 129 p. (ISBN: 978-615-5183-89-8)</u> 5) <u>Nábrádi, A. – Szöllősi, L. (2007): Key aspects of investment analysis. APSTRACT. 1(1) pp. 53-57.</u> <p>b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kutatási területe: (1) Ágazati gazdaságtan, alkalmazott ökonómia, különös tekintettel az ágazati és vállalati szintű erőforrásfelhasználási, hatékonysági, versenyképességi és fenntarthatósági (gazdasági-környezeti-társadalmi) kérdésekre;</i> • <i>Oktatás- és intézményfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel: AGRIMBA „Developing teaching materials and quality standards for a network of MBA programs in “Agribusiness Management”” (2004-2007); FORCREST „Fenntartható vállalkozások alapítása” (2005-2006); HEFOP-3.3.1-P-2004.-06-0071/1.0 „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban” (2005-2008); HEFOP-3.3.1-P.-2004-06-0048/1.0 „Vállalkozói és menedzsment készségfejlesztés piacorientált interdiszciplináris rendszere” (2007-2008); NTP-OKA-I-089-13 „Felsőoktatási, továbbképzési és pályakezdési tehetségműhelyek</i> 	

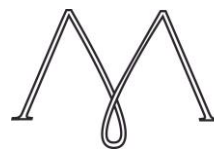
támogatása” (2010); NTP-OKA-XXII-039 „A felsőoktatási intézmények karain és tanszékein működő tehetséggondozási műhelyek, és a tudományos diákköri tevékenység keretében működő kutatóműhelyek támogatása” (2011); NTP-OKA-VIII.-A-022 „A kiemelkedő tehetséget mutató felsőoktatási hallgatók nemzetközi versenyeken és hazai, illetve nemzetközi konferenciákon való részvételének támogatása” (2011); TÁMOP-4.1.2-08/1/A-2009-0010 „Az Agrármérnök MSc szak tananyagfejlesztése” (2010-2011); TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0024 „A Debreceni Egyetem tudományos képzési műhelyeinek támogatása” (2011-2013); TÁMOP-4.1.2./1-11/1-2011-0009 „Az angol nyelvű Agrármérnöki MSc szak nemzetközi versenyképességének fejlesztése” (2012-2013); TÁMOP-4.1.2-A/1-11/1-2011-0029 „A vidékfejlesztési és gazdasági agrármérnöki (MSc) szakok, a feltétellel belépők felzárkóztatása, esettanulmányokon alapuló, gyakorlatorientált, modul rendszerű tananyagának fejlesztése, különös tekintettel az informatikai eszközök alkalmazására” (2012-2013); TÁMOP-4.2.3-12/1/KONV-2012-0048 (2013-2015); TÁMOP-4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0014 „Élelmiszerbiztonság és gasztronómia vonatkozású egyetemi együttműködés, DE-SZTE-EKF-NYME” (2013-2015); EFOP-3.6.1-16-2016-00022 „Debrecen Venture Catapult Program” (2017-2021); EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007 „Tehetségből fiatal kutató” – A kutatói életpályát támogató tevékenységek a felsőoktatásban” (2017-2021); EFOP-3.4.3-16-2016-00021 „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” (2018-2020);

- *Közleményeinek száma:* 259, amelyre eddig 298 független hivatkozás esett (WoS/Scopus: 15, H-index: 9). A tudományos közleményeinek száma: 216, amelyből 55 tudományos folyóiratcikk, ebből 12 nemzetközi, 7 idegen nyelvű hazai és további 36 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg (kategóriába sorolás: 3 db Q2-es, 1 db Q4-es). Ezen túl 34 magyar nyelvű könyv, könyvfejezet, 26 konferenciaközlemény (ebből 6 idegen nyelvű) szerzője, illetve 27 magyar nyelvű könyv/kiadvány (ebből 4 szakkönyv) szerkesztője. Oktatási műveinek száma: 39, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 35 (ebből 10 idegen nyelvű).

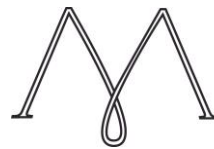
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10002075>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Kutató ösztöndíj(ak):* Új Nemzeti Kiválóság Program (ÚNKP) Felsőoktatási Posztdoktori Kutatói Ösztöndíj (2017-2018); Campus Hungary (WPSA Workgroup No.1., Svájc, Zollikofen) (2013);
- *Tudományos szakmai bizottságokban, testületekben való tagság:* Pro Scientia Aranyérmesek Társasága, tag (2005-); Magyar Tudományos Akadémia Köztudományok Osztálya Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság, tag (2008-); Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottság, Debreceni Akadémiai Bizottság Agrárökonómiai Munkabizottság, tag (2008-); DE GVK Tudományos Diákköri Tanács, titkár (2008-2014); DE GTK Tudományos Diákköri Tanács, alelnök (2014-); Országos Tudományos Diákköri Tanács Közgazdaságtudományi Szakmai Bizottság, tag (2008-); OTDT Agrártudományi Szakmai Bizottság, tag (2008-); OTDT Agrártudományi Szakmai Bizottság tag (2019; 2021); XXIX. OTDK Közgazdaságtudományi Szekció Szervező Bizottság, tag (2008-2009); World's Poultry Science Association (WPSA) Magyar Tagozata, tag (2010-); WPSA European Federation Working Group 1 (Economics and Marketing), tag (2010-); European Association of Agricultural Economists (EAAE), tag (2011-2011); The Polish Association of Agricultural and Agribusiness Economists (PAAAE), tag (2014-); Magyar Közgazdasági Társaság (MKT), tag (2020-);
- *Oktatási, oktatásfejlesztési bizottságokban, testületekben való tagság:* Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Kreditáviteli Bizottság, tag (2011-2016);
- *Tudományos folyóiratok, sorozatok szerkesztőbizottságában való tagság:* Gazdálkodástudományi Közlemények (ISSN 2061-2443), felelős szerkesztő (2009-); Debreceni Talentum (ISSN 2062-8102), felelős szerkesztő (2011-); Apstract – Applied Studies in Agribusiness and Commerce (HU-ISSN 1789-221X), szerkesztőségi tag (2017-); Régiókutatás Szemle (ISSN 2559-9941), szerkesztőbizottsági tag (2019-);
- *Egyéb tudományos közéleti tevékenység:* Lektori tevékenység az Acta Agraria Debreceniensis, az Apstract, a Journal of Central European Green Innovation, a Columella, a Gazdálkodás, a Régiókutatás Szemle c. folyóiratok számára; Doktori (PhD) disszertáció-védések bizottságában való részvétel, opponensi tevékenység; Tudományos konferencia- és rendezvényszervezés, közreműködés (eddig 43 alkalom);
- *Díjak, kitüntetések:* Rektori Elismerő Oklevél, DE (2020); Kiváló OTDK témavezetői díj, DE GTK (2019); Dr. Kádár Béla Díj, DE GTK (2018); Mestertanár Aranyérem, OTDT (2017); Pro Scientia Aranyérem témavezető, OTDT (2017); Pro Cura Ingenii Díj, DE rektora (2015); Pro Facultate Díj, DE GVK (2013); Tankönyv Nívódíj, ITSZB (2012); Dékáni Elismerő Oklevél, DE GVK (2011); Kiadói Nívódíj, ITSZB (2010); Dékáni Elismerő Oklevél, DE GVK (2009); Pro Scientia Aranyérem, OTDT (2009); Pro Juventute Dékáni Elismerő Oklevél, DE AVK (2005)

Név: Prof. Dr. habil. Szűcs Edit	Születési év: 1955
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
- <i>Gépészmérnök, Budapesti Műszaki Egyetem (1978)</i>	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
- <i>Debreceni Egyetem, Műszaki Kar, Ipari folyamatmenedzsment Intézet, Műszaki Menedzsment és Vállalkozási Tanszék – egyetemi tanár, tanszékvezető</i>	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
- <i>PhD (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2003</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2008</i>	
Az eddigi oktatói tevékenység	
- <i>Oktatásban eltöltött idő: 30 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 4 év;</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven: Projektmenedzsment, stratégiai menedzsment, logisztika, minőségmenedzsment;</i> - <i>Oktatás idegen nyelven: Quality management, Project management, Quality control, Quality assurance, General management;</i> - <i>Szakvezetés: Műszaki menedzser BSc és MSc, Minőségirányítási szakmérnöki szak, valamint a Lean szakmérnöki szakok vezetése;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: témavezető, tisztag, valamint a DI minőségügyi vezetője;</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 2 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 7 fő;</i>	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció) <i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i>	
1) Szendrei, J. – Kocsi, B. – Szűcs, E. (2018): Role of biomass in urban energy management. International Journal of Engineering and Management Sciences / Műszaki és Menedzsment Tudományi Közlemények 3(4) pp. 62-76. (2018)	
2) <u>Szűcs E. (szerk.) – Menyhárt, J. (2018): Minőségbiztosítás, az elmélet és ami mögötte van. Debreceni Egyetem, Debrecen (ISBN 9789634900375)</u>	
3) Szendrei, J. – Szűcs, E. – Grasselli, G. (2015): Sustainable Management of Biomass Energy in Rural and Urban Context. Review of Faculty of Engineering Analecta Technica Szegedinensia 9(1) pp. 55-62.	
4) <u>Szűcs, E. (2012): Management of Complex Production Systems: course book. Debrecen: University of Debrecen Faculty of Engineering, 2012. 316 p. (Advanced Mechatronics Systems; 17.) (ISBN 978 963 473 524 3)</u>	
5) <u>Varga Emilné Szűcs, E. (2005) Minőségmenedzsment. Debrecen, Campus Kiadó. 300 p. (ISBN 963-86424-9-1)</u>	
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények	
• <i>Kutatási területe: Minőségmenedzsment rendszerek; Szervezeti kultúra változása a menedzsment rendszerek bevezetésének hatására; Reengineering; Folyamatmenedzsment eszközei.</i>	
• <i>Oktatás- és intézményfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:</i>	

- 2011, Member of Master Science Program in Advanced Mechatronics Systems (joint program with University of Oradea (Romania) and University of Debrecen (Hungary) accredited by Romanian Agency for Quality Assurance in Higher Education (ARACIS) HURO/0901/179/2.3.1
 - 2010-2011, TÁMOP-4.1.1-08/1-2009-0003. Student and Organization service development in higher education, subproject leader
 - 2010, TÁMOP 4.2.1/B-09/1/ KONV-2010-0007 Research development through innovation-education in order to improve the quality of higher education at the University of Debrecen, subproject leader
 - 2010-2011, TÁMOP-4.2.2-08/1/2008-0017 Integrated modelling of geothermal systems for sustainability work group leader
 - 2013-2015, TÁMOP-4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0012 Zöld Energia Felsőoktatási Együttműködés (ZENFE)
 - 2017-2020, EFOP-3.5.2-17-2017-00001 „Kooperatív képzések és Oktatási innováció a Szakmai Tanárképzésben Kelet-Magyarországon (KOSZT)”
 - 2017-2021, EFOP-3.5.1-16-2017-00007 “Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)”
 - 2017-2021, EFOP-3.6.1-16-2016-00022 „Debrecen Venture Catapult Program”
 - 2017-2021, EFOP-3.4.3-16-2016-00021 „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében”
 - 2017-2021, EFOP-3.4.4-16-2017-00023 “Az MTMI szakokra való bekerülést elősegítő innovatív programok megvalósítása a Debreceni Egyetem vonzáskörzetében”
 - *Közleményeinek száma:* 118, amelyre eddig 125 független hivatkozás esett. Tudományos közleményeiből 26 tudományos folyóiratcikk, ebből 6 nemzetközi, 8 idegen nyelvű hazai és további 12 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 14 könyv, könyvfejezet, 32 konferenciaközlemény (ebből 10 idegen nyelvű) szerzője, illetve 4 könyv szerkesztője. Oktatási műveinek száma: 19, ebből felsőoktatási tankönyv/tankönyvfejezet: 11 (ebből 2 idegen nyelvű).
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10029862>
- c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség
- *Állandó bizottsági, társasági tagságok:*
 - 1978-tól Gépipari Tudományos Társaság tagja,
 - 1993-tól Magyar Minőség Társaság tagja, GÉP Gépipari Tudományos Egyesület Műszaki Folyóirat szerkesztő bizottsági tagja,
 - 2004-2010 között a MAB Minőségügyi Albizottságának tagja,
 - 2009-től GTE Hajdú-Bihar Megyei elnöke,
 - 2012-től EMMI Felsőoktatási Minőségi Díj és Minőségfejlesztési Bizottság külső szakértője,
 - 2012-2013 MRK Műszaki Tudományok Bizottság elnöke,
 - 2014-től a Debreceni Egyetem Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola tőrzstagja;
 - *Tudományos folyóiratok szerkesztőbizottságában való tagság:* Annual Session of Scientific Papers "IMT Oradea- 2011; 2012"; International Review of Applied Sciences and Engineering (IRASE), Akadémia Kiadó, International Editorial Board, ISSN 2062-0810; "Building Services, Mechanical and Building Industry Days" International Conference Proceeding - member of the Organizing committee; „GÉP – A Gépipari Tudományos Egyesület Műszaki Folyóirata” ISSN 0016-8572; “Magyar Építőipar Az Építőipari Tudományos Egyesület” (ÉTE) lapja, Építésszervezés és menedzsment bizottság ISSN 0025-0074 ; “Debreceni Műszaki közlemények - Menedzsment tudományi rovat” HU ISSN 1785-0622
 - *Díjak, kitüntetések:* 2001. Dékáni Dicséret (Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kara); 2002. Rendőrségi Innovációs Adatbank Emléklap; 2002. Országos Rendőrfőkapitány Elismerése; 2011. Pro Auditoribus Universitatis Díj (Debreceni Egyetem); 2011. A Környezetvédelmi Műszaki Felsőoktatásért kitüntetés (Magyar Mérnöki Kamara)

Név: Takácsné dr. habil Hájos Mária	Születési év: 1961
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - Okleveles kertészmérnök, Plovdivi Kertészeti Egyetem, Bulgária, 1984 - Genetika szakmérnök, Gödöllői Agrártudományi Egyetem, Genetika Tanszék, 1990 - Okleveles élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnök, 2018 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Kertészettudományi Intézet; egyetemi docens, (Kertészmérnöki BSc szak vezetője) 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - PhD (Gödöllői Agrártudományi Egyetem) 1992 - CSc (növénytermesztési és kertészeti tudományok) 1994 - dr. habil (Szent István Egyetem) 2003 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<p><i>Felsőoktatásban eltöltött idő: 27 év; Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • 1994-2009-ig oktatott a SZIE Víz- és Környezetgazdálkodási Karán, Szarvason <p><i>1994-től oktatott tárgyak:</i> Kertészet I. (Zöldségtermesztés) és Kertészet II. (Gyümölcs- és Szőlőtermesztés) tárgy tantárgyfelelőse, Kertészeti szakirányon Gyógynövénytermesztés, Érzékeny természeti területek védelme szakirányon Bio-élelmiszerek előállítása és minőségi jellemzői</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2009-től a Debreceni Egyetem MÉK Kertészettudományi Intézetében. <p><i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Alapképzés: Kertészeti alapismeretek I., Zöldségtermesztési ismeretek I., Zöldségtermesztési ismeretek II., Zöldségtermesztés III., Kertészet I., Kertészet II., Fitotechnikai műveletek a zöldségtermesztésben, Fenntartható mezőgazdasági rendszerek II. - Mesterképzés, 5 éves egyetemi képzés: Kertészet I. (növényorvosi, osztatlan 5 éves agrármérnök), Gyümölcs- és zöldségfélék víz- és tápanyaggazdálkodása, Gyümölcsök és zöldségfélék táplálkozásbiológiája, Különleges kertészeti fajok termesztése, Intenzív és integrált zöldségtermesztés - Doktori képzés: Zöldségfélék szerepe és jelentősége a táplálkozásban, Precíziós zöldségtermesztés, Szabadföldi zöldségtermesztés <p><i>Oktatás idegen nyelven:</i> Horticulture II., Forcing and early vegetable production, Horticulture (MSc)</p> <p><i>Szakvezetés:</i> Kertészmérnöki BSc</p> <p><i>Konzulencia (2009-től):</i> Diploma- és szakdolgozat: 98 fő, TDK hallgató: 9 fő, OTDK hallgató: 3 fő,</p> <p><i>Szakkollégiumi hallgató:</i> 3 fő, DEEP hallgató: 1 fő, ÚNKP hallgató: 8 témavezetés</p> <p><i>Doktori képzésben betöltött funkciók:</i> DE Kerpely Kálmán Doktori Iskola tag (2012-), témavezető (2014-)</p> <p>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 1 fő, Abszolutóriumot szerzett hallgatók száma: 1 fő, Folyamatban lévő témavezetés: 4 fő</p>	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p>	

- 1) Kiss A. S. – Stefanovits-Banyai É. – Takacs-Hajos M. (2004): Magnesium-content of Rhizobium nodules in different plants: The importance of magnesium in nitrogen-fixation of nodules. Journal of the American College of Nutrition. 23.6:751-753. IF: 2,452
- 2) Takacs-Hajos M. – Szabo L.– Racz I-né – Mathe Á.– Szőke É. (2007): The effect of Mg-leaf fertilization on quality parameters of some horticultural species. VI. Alps-Adria Scientific Workshop. 30 April – 5 May, 2007. Obervellach, Austria. Cereal Research Communications. 35:1129-1133. IF: 1,19
- 3) Takacs-Hajos M. - Szabó L. - Kastori, R. - Pucarevic, M. - Zeremski Skoric, Z. (2008): Evaluation of quality parameters of table beet varieties in baby beet production. VII. Alps-Adria Scientific Workshop. 28 April – 2 May, 2008. Stara Lesna. Szlovákia. Cereal Research Communications. 36:1075-1079. IF: 1,19 (2007)
- 4) Takács-Hájós M., Kiss P. Z., Borbély-Varga M., Zsombik L. (2013): Evolution of bio-active substances in asparagus as affected by different harvest times. Eur. Chem. Bull. 2(2), 72-75. IF: 1,0925
- 5) Takácsné Hájós, M., Rubóczki, T., Szabó, F. M., Kiss, A. (2019): Effect of Environmentally Friendly Nutrition Supply on Stevia (Stevia rebaudiana B.) Production. Not Bot Horti Agrobo, 47(1):201-206 DOI:47.15835/nbha47111232 IF: 1,168 Q2

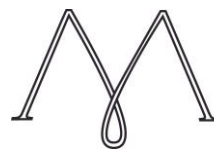
b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

- *Kutatási területe:* Kertészet, minőségorientált zöldségtermesztés, termesztési mód és fajta hatása a minőségre, lombtrágyázás, ásványi elemtartalom, zöldségfélék bioaktív anyagai, cékla, táplálkozásélettani hatás
- *Oktatásfejlesztési projekt(ek)ben való részvétel:* GINOP-2.3.3-15 - Kutatási infrastruktúra megerősítése – nemzetköziesedés, hálózatosodás, EFOP-3.4.3-16-2016-00021 Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében, EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00008 Innovatív tudományos műhelyek a hazai agrár felsőoktatásban
- *Közleményeinek száma:* 320, amelyre eddig 153 független hivatkozás található. Az összes közlemény 320 (ebből 299 tudományos közlemény és konferencia anyag; 12 ismeretterjesztő cikk, 2 könyv, 15 könyvrészlet, 6 felsőoktatási művek), 109 publikáció idegen nyelven.

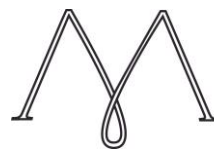
MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/frontend/#view/Publication/SmartQuery/1127/>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

- *Nemesítői tevékenység: Irányítása alatt előállításra került cékla és sárgarépa genotípusok:* Rubin (áll. elismert, 1993.); Favorit (áll. elismert, 1996.); Una F1 sárgarépa előállításában részvétel (20 %)
- *Kutatói ösztöndíjak:* Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (2003-2006)
- *Szakmai közéleti bizottsági tagságok:*
 - MTA Kertészeti Bizottságának tagja (1996-),
 - SZAB Élelmiszertudományi Munkabizottság (1996-2009),
 - SZAB Kertészeti Munkabizottság titkára (1997-2011),
 - Magyar Magnézium Társaság tagja (1996-); Magyar Magnézium Társaság titkára (1996-2000),
 - XXVII. OTDK ügyvezető elnöke (2000),
 - SZIE Víz- és Környezetgazdálkodási Kar TDT elnöke (1998-2009),
 - MTA DAB Mezőgazdasági Bizottság Kertészeti Munkabizottság elnöke (2012-),
 - Magyar Magnézium Társaság elnöke (2019-)
- *Egyéb egyetemi, kari bizottságokban, testületekben való tagság:* Hallgatói Fegyelmi és Tanácsadói Testület, Kreditátviteli Bizottság
- *Kari vezetői tevékenység:* SZIE Víz- és Környezetgazdálkodási Kar dékánja (2006-2009)
- *Díjak, kitüntetések:*
 - MTA Szegedi Területi Bizottság kiemelkedő tudományos munkásság (1998); Bolyai Ösztöndíj nyertese (2003); Tessedik Sámuel Főiskoláért díj (2004); XXVII. OTDK sikeres szervezéséért elismerés (2005); Mestertanár cím (2007); Rektori elismerés (2016)

Név: Dr. habil. Várallyai László	Születési év: 1962
Felsőfokú végzettsége és szakképzettsége, az oklevél kiállítója, éve	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Informatika tanár, Kossuth Lajos Tudományegyetem (1996)</i> - <i>Okleveles vegyész, Kossuth Lajos Tudományegyetem (1987)</i> 	
Jelenlegi munkahely(ek), a kinevezésben feltüntetett munkakör(ök), több munkahely esetén <u>aláhúzás</u> jelölje azt az intézményt, amelynek „kizárólagossági” (akkreditációs) nyilatkozatot (A) adott!	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet, Agrárinformatika Tanszék – egyetemi docens, tanszékvezető</i> 	
Tudományos fokozat (PhD, CSc, DLA) (friss, 5 éven belül megszerzett PhD/DLA esetén az értekezés címe is!), ill. tudományos/művészeti akadémiai cím/tagság („dr. habil” cím, MTA doktora cím (DSc); a tudományág és a dátum megjelölésével), egyéb címek)	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>PhD (növénytermesztési és kertészeti tudományok) 2006</i> - <i>dr. habil. (gazdálkodás- és szervezéstudományok) 2015</i> 	
Az eddigi oktatói tevékenység	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oktatásban eltöltött idő: 33 év;</i> - <i>Angol nyelvű oktatási tapasztalat: 5 év</i> - <i>Oktatott tárgyak magyar nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Információs rendszerek;</i> - <i>Internetalapú szoftverfejlesztés;</i> - <i>Szoftverfejlesztés;</i> - <i>Adatbáziskezelés;</i> - <i>Oktatás idegen nyelven:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Advanced Use of MS Office;</i> - <i>Informatics; Business informatics;</i> - <i>Külföldi oktatás: az utóbbi 5 évben 1-1 hét, 8-8 óra angol nyelvű oktatás Erasmus pályázati támogatással (Görögország, Románia, Horvátország);</i> - <i>Konzulencia: Diploma- és szakdolgozat: 105 fő, Kari TDK dolgozat: 9 fő, OTDK dolgozat: 3 fő;</i> - <i>Doktori képzésben betöltött funkció(k): DE Ihrig Károly Doktori Iskola: oktató, témavezető;</i> - <i>Témavezetésével fokozatot szerzett PhD hallgatók száma: 1 fő; Folyamatban lévő témavezetés: 6 fő;</i> 	
Az oktató szakmai/tudományos/kutatási tevékenysége és az oktatandó tárgy/tárgyak kapcsolata	
<p>a) a (szűkebb) <u>szakterülethez kötődő</u> publikációk (max. 5 jellemző publikáció)</p> <p><i>A felsorolt publikációk közül aláhúzással emelje ki azokat, amelyeket a mesterképzés tudományos szakmai háttereként elvárt országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek)hez való érdemi hozzájárulásnak tekint.</i></p> <p>1) <u>Kovács, T. – Várallyai, L. – Szilágyi, R. (2019): Gamification and augmented reality in agriculture: Education and practice possibilities. Georgikon for Agriculture: A Multidisciplinary Journal in Agricultural Sciences 23(3) pp. 103-119.</u></p>	

- 2) Botos, Sz. – Felföldi, J. – Várallyai, L. – Péntek, Á. – Szilágyi, R. (2018): Analysis the advanced ICT usage of the Hungarian SME sector for preparing a domestic agri-food research, Abstract – Applied Studies in Agribusiness and Commerce 11(3-4) pp. 147-154.
- 3) Botos, Sz. – Várallyai, L. – Szilágyi, R. – Felföldi, J. (2018): Relation between corporate size and ICT usage in Agro-food SMEs. Journal of Ecoagritourism 14(1) pp. 63-72.
- 4) Burriel, C. – Herdon, M. – Tamás, J. – Várallyai, L. (2017): Knowledge databank and repository service for agroforestry. Agrárinformatika / Journal of Agricultural Informatics 8(3) pp. 33-40.
- 5) Felföldi, J. – Botos, Sz. – Péntek, Á. – Szilágyi, R. – Várallyai, L. (2017): Studying the ICT management of agrifood sector on supply chain level – the first stage: analysis of agricultural ICT usage. In: Anastasios, Karasavoglou; Persefoni, Polychronidou (szerk.) Agricultural sector issues in the European periphery: productivity, export and development challenges. Wilmington (DE), Amerikai Egyesült Államok, Vernon Press, pp. 35-50.

b) további tudományos kutatói, fejlesztői, alkotói, művészeti eredmények

• *Kutatási területe:*

A tudományos pályán eltöltött 33 év alatt kutatásai legfontosabb területe:

- az agrárinformatika alkalmazása az agrárerdészetben;
 - a talaj és növényminták antropogén szennyező anyagainak vizsgálata – különös tekintettel a társadalmi gazdasági hatásokra – információ technológiai eszközök alkalmazásával.
- *Közleményeinek száma* 166, amelyre eddig 144 független hivatkozás esett (H-index: 6). A tudományos közleményeinek száma: 158, amelyből 55 tudományos folyóiratcikk, ebből 23 nemzetközi, 19 idegen nyelvű hazai és további 13 magyar nyelvű hazai szakfolyóiratban jelent meg. Ezen túl 6 könyv, könyvfejezet, 77 konferenciaközlemény (ebből 48 idegen nyelvű) szerzője. Oktatási műveinek száma: 5.

MTMT lista: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10016854>

c) az eddig megszerzett szakmai jártasság, gyakorlottság, igazolható elismertség

• *Szakmai közéleti bizottsági tagságok:*

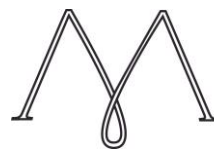
- MAGISZ (Magyar Agrárinformatikai Szövetség) elnöke;
- Neumann János Számítógéptudományi Társasági tagság;
- Hazánkban megrendezett EFITA 2003 konferencia titkára;
- EFITA és HAICTA konferenciákon rendszeresen a tudományos bizottság tagja;
- Journal of Agricultural Informatics, szerkesztő bizottsági tagság;

• *Nemzetközi szakmai kapcsolatok:*

- Czech University of Life Sciences, Csehország, (Prague) – Milos Ulman;
- Alexander TEI of Thessaloniki, Görögország (Thessaloniki)- prof. Michail Salampasis;
- National School of Higher Agronomy Studies, Franciaország (Dijon) – prof Charles Burriel;
- Horvátország (Zágráb), University of Zagreb – Josip Juracak;
- Ecole Nationale Supérieure de Mines, Franciaország (St. Etienne) – Annie Corbel;

• *Díjak, kitüntetések:*

- 2003 Dékáni Elismerő Oklevél;
- 2004 a hallgatók szavazata alapján az Év Gyakorlatvezetője a karon;
- 2005 a hallgatók szavazata alapján az Év Oktatója a karon;
- 2007 Pro Educatione Agriculturae-díj;

II.5. Nyilatkozatok

- ◆ Az intézmény rektora által aláírt névsor az AT, AR és AE oktatókról (név, születési idő, FIR azonosító szám), mely tanúsítja, hogy minden felsorolt oktató a vonatkozó jogszabályi előírás²⁶ szerinti („kizárólagossági”) nyilatkozatot adott a FOI-nek. Ha az oktató nem szerepel a rektor által aláírt listán, akkreditációs szempontból nem vehető figyelembe!
- ◆ Létesítés alatt álló intézmény vagy más okból történő „átlépés” esetében az átlépő szándéknyilatkozó²⁷ oktató csak akkor vehető figyelembe akkreditációs szempontból, ha csatolják a korábbi/addigi intézménye rektorának nyilatkozatát, mely szerint a rektornak tudomása van arról, hogy az adott oktató ennek az intézménynek tett akkreditációs nyilatkozatát visszavonja/visszavonta.
- ◆ Az intézményvezető szándéknyilatkozata arról, hogy biztosítja a fenti táblázatokban megnevezett oktatók foglalkoztatását a jelzett módon az intézményben az indítandó képzés egy teljes ciklusára, illetve gondoskodik a személyi feltételek bemutatott szakmai megfelelőségének fenntartásáról.
- ◆ Az intézménnyel (köz)alkalmazotti jogviszonyban / munkaviszonyban) nem állók (pl. egyes AE, valamint a V oktatók) nyilatkozata arról, hogy vállalják a nevük alatt feltüntetett tantárgyak oktatását és az oktatási követelmények teljesítését.

* * *

²⁶ Nftv. 26. § (3) Az oktató – függetlenül attól, hogy hány felsőoktatási intézményben lát el oktatói feladatot – az intézmény működési feltételei meglétének mérlegelése során, illetve a felsőoktatási intézmény támogatásának megállapításánál egy felsőoktatási intézményben vehető figyelembe. Az oktató, írásban adott nyilatkozata határozza meg, hogy melyik az a felsőoktatási intézmény, amelyiknél figyelembe lehet őt venni.

²⁷ Átlépő szándéknyilatkozó az, aki egy adott FOI-ban A oktató, ugyanakkor más FOI által benyújtott szakindítási kérelemben úgy szerepel, mint aki ebben a másik intézményben *szándékozik* majd A oktató lenni. Ez esetben ehhez a beadványhoz kérjük csatolni a korábbi/addigi intézménye rektorának nyilatkozatát arról, hogy az illető oktató szándékáról tudomása van, az oktató neki adott nyilatkozata visszavonása megtörténik/megtörtént.

NYILATKOZAT (1)

Alulírott, Dr. Szilvássy Zoltán, a Debreceni Egyetem rektora igazolom, hogy az alábbi névsorban szereplő oktatók a vonatkozó jogszabályi előírás (Nftv. 26. § (3)) szerint nyilatkozatot adtak a Debreceni Egyetemnek akkreditációs szempontból való figyelembevételről.

Névsor a szakindítási kérelemben szereplő AT és AE oktatókról

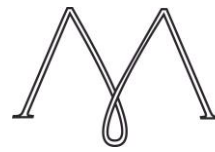
Név	Szül. idő	FIR azonosító	Név	Szül. idő	FIR azonosító
Dr. habil. Szűcs István	1968.08.23	71953868856	Dr. Horváth Péter	1983.04.23.	72022702369
Dr. habil. Apáti Ferenc	1979.06.11.	71953351806	Dr. habil Huzsvai László	1961.03.23.	71953438926
Prof. Dr. habil. Balogh Péter	1970.05.21.	71953814873	Dr. habil Karcagi-Kováts Andrea	1966.08.18	71680464166
Bauerné Dr. Gáthy Andrea	1980.04.11.	71953382983	Dr. Károlyi Géza	1966.08.07.	71955303325
Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia	1977.07.08.	71722933345	Prof. Dr. habil Komlósi István	1960.05.12	71523380575
Dr. Bittner Beáta	1980.08.26.	71681200799	Dr. Kovács István	1981.10.14	71681151193
Dr. Buzás Ferenc Ede	1968.08.30.	71953430919	Dr. Kovács Krisztián	1981.10.12	71680557318
Prof. Dr. habil. Czeglédi Levente	1977.08.19	71953640219	Dr. Kun András István	1978.11.28.	71955312852
Dr. habil Czeglédi Pál	1979.02.17.	71955290933	Dr. Madai Hajnalka	1971.09.24.	73219809469
Dr. habil. Csajbók József	1964.03.18	71953871762	Dr. habil Nagy Adrián Szilárd	1975.10.08.	72109491314
Dr. Csapó Zsolt	1969.02.10.	71953866501	Prof. Dr. habil. Nábrádi András	1956.05.14.	71954132635
Dr. habil Csipkés Margit	1983.10.15.	71574410953	Dr. habil Popovics Péter András	1978.05.26.	71953676641
Dr. habil. Dajnoki Krisztina	1978.05.19.	72274643912	Dr. habil Sipos Péter	1975.12.04	71953676955
Dr. Diósi Gerda	1989.06.06	72551983887	Prof. Dr. habil. Szakály Zoltán	1965.09.23.	71519758927
Dr. habil Dombi Mihály	1985.07.22.	71574428967	Dr. habil. Szilágyi Róbert	1978.01.14.	72108273179
Dr. habil Erdey László	1971.06.27.	71955294333	Dr. habil. Szöllősi László	1979.10.10.	71521654035
Dr. habil. Felföldi János	1968.09.25.	71953585260	Prof. Dr. habil. Szűcs Edit	1955.05.09.	71953649250
Prof. Dr. habil. Fenyves Veronika	1978.05.12.	71981185745	Takácsné Dr. habil Hájos Mária	1961.08.28	73129728100
Dr. habil. Harangi-Rákos Mónika	1985.12.04.	72109068412	Dr. habil. Várallyai László	1962.10.14.	71953839685

Debrecen, 2021. május 07.

Prof. Dr. Szilvássy Zoltán
rektor

Az adatok valódiságát ellenjegyzem:

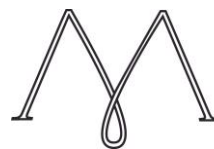
Páricsiné Dajka Ildikó
mb. igazgató

NYILATKOZAT (2)

Létesítés alatt álló intézmény vagy más okból történő „átlépés” esetében az átlépő szándéknyilatkozó oktató csak akkor vehető figyelembe akkreditációs szempontból, ha csatolják a korábbi/addigi intézménye rektorának nyilatkozatát, mely szerint a rektornak tudomása van arról, hogy az adott oktató ennek az intézménynek tett akkreditációs nyilatkozatát visszavonja/visszavonta.

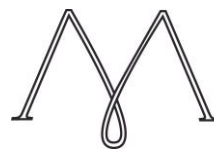
NEM RELEVÁNS NYILATKOZAT

NYILATKOZAT (3)

Az intézménnyel (köz)alkalmazotti jogviszonyban / munkaviszonyban nem állók (pl. egyes AE, valamint a V oktatók) nyilatkozata arról, hogy vállalják a nevük alatt feltüntetett tantárgyak oktatását és az oktatási követelmények teljesítését.

NEM RELEVÁNS NYILATKOZAT

NYILATKOZAT (4)

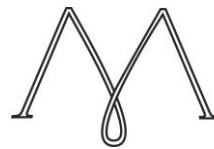
SZÁNDÉKNYILATKOZAT AZ AGRÁRKÖZGAZDÁSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK OKTATÓINAK FOGLALKOZTATÁSÁRÓL

Alulírott Prof. Dr. Szilvássy Zoltán a Debreceni Egyetem rektoraként ezúton nyilatkozom, hogy az agrárközgazdász mesterképzési szak szakindítási kérelmében megnevezett oktatóknak a jelzett módon való foglalkoztatását az intézményben az indítandó képzés egy teljes ciklusára biztosítani szándékozom, illetve gondoskodom a személyi feltételek bemutatott szakmai megfelelőségének fenntartásáról.

Debrecen, 2021. május 07.

Prof. Dr. Szilvássy Zoltán
rektor

P.h.

III. A SZAKTERÜLETI TUDOMÁNYOS HÁTTÉR (max. 2 oldal terjedelemben)

Az intézményben a szak képzési területén, illetve a kapcsolódó tudományterületeken országosan (és nemzetközileg) elismert szakmai műhely(ek), együtt dolgozó szakmai közösségek tudományos (*alkotói, K+F, művészeti*) programja, fontosabb publikációs, pályázati és együttműködési eredményei, azok vezetői és résztvevői:

A Debreceni Egyetem Szenátusa 2014. aug. 1-jével – az Egyetem két korábban gazdaságtudományi képzést folytató karának, a Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési, valamint a Közgazdaság- és Gazdaságtudományi Karának integrációjával – létrehozta a Gazdaságtudományi Kart (GTK). A GTK alapvető oktató-nevelő munkájának elsődleges feladata korszerű szakmai és általános műveltséggel rendelkező szakemberek képzése angol és magyar nyelven, a **gazdaságtudományok**, a bölcsészettudományok, a sporttudományok, valamint az **agrártudományok** képzési területén, a lineáris képzésben BSc, BA, MSc és MA szakokon, felsőoktatási szakképzésben, szakirányú továbbképzésben, valamint az Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (IKDI) keretében. A GTK szakjain minden évben jellemző a magas túljelentkezés. A 2020. októberi statisztikai adatok szerint a Kar aktív hallgatói létszáma 4 926 fő (összesen 5 356 fő), ebből 471 fő külföldi hallgató. A GTK oktatási feladatait alapvetően 153 munkatárs látja el, ebből 8 nyelvtanár. Az oktatói állomány magasan kvalifikált, az oktatói munkakörben alkalmazottak közül 120 fő rendelkezik fokozattal. A vezetőoktatói utánpótlás biztosított, az oktatói munkát 9 professzor emeritus és a társkarok oktatói is segítik, az átiktatás jól szabályozott.

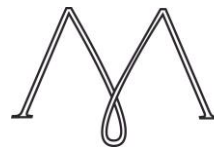
A Kar a szakemberképzés, a gyakorlatorientált kutatások és a szakágazati együttműködések révén hozzájárul a régió gazdasági sikeréhez, ezért a Kar kiemelt feladatának tekinti a *régió vállalataival, intézményeivel és szakmai szervezeteivel történő együttműködést*. A GTK által az elmúlt években kialakított kapcsolati tőke lehetővé teszi, hogy alkalmanként meghívott előadóként külsős oktatók is bevonásra kerüljenek a képzésbe. A Kar regionális beágyazottságát erősíti a *Kárpát-medencei Tudományos Platform* együttműködési megállapodás.

A Kar tudományos tevékenységére az aktív hazai és nemzetközi szereplés a jellemző, kutatói az elmúlt öt évben számos önálló kutatási témában vettek részt, konferenciákon szervezőként, programbizottsági tagként közreműködtek, aktív szereplői a hazai és nemzetközi tudományos közéletnek. A Kar oktatóinak publikációs adatai az MTMT adatbázisában (<https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=institutes&mode=browse&sel=institutes12430>) és a Debreceni Egyetem publikációs adattárában (iDEa Tudóstér: <https://tudoster.idea.unideb.hu/hu/egysegek/1500>) naprakészen rögzítve vannak. A képzésben részt vevő oktatók számos magyar és angol nyelvű tudományos folyóirat cikket, könyvet jelentettek meg az utóbbi években.

A Kar *kutatási területei* elsősorban az *egyes intézetek/tanszékek profiljához kapcsolódnak*. A karon folyó **agrárökonómiai jellegű tudományos munka** fő iránya a (a) régió- és térségcentrikus agrárközgazdasági kutatás, de egyre inkább előtérbe kerülnek a szélesebb értelemben vett (b) vidékgazdaságtannal kapcsolatos elemzések is. Kiemelendő továbbá az (c) élelmiszergazdaságtani ágazati/termékpálya szintű, és (d) funkcionális üzemtani kutatások területe, valamint a (e) kockázati tényezők hatásának elemzése, az (f) agrárvállalkozások pénzügyi helyzetére és (g) emberi erőforrásgazdálkodására, a (h) termőföld-értékelés területeire kiterjedő alap- és alkalmazott kutatások is. A Kar és az IKDI stratégiai partnere az *Agrárközgazdasági Intézet* (korábbi NAIK AKI), a szak oktatóinak többsége szoros együttműködést alakított ki az AKI munkatársaival.

A kutatási eredmények széles körű megismertetésének céljából a GTK a gazdaságtudományok területén több **tudományos folyóiratot** is gondoz (*Abstract, Competitio, Economica, Táplálkozásmarketing, Tejgazdaság, Régiókutatás Szemle*), amelyben a Kar, valamint a kapcsolódó diszciplínákkal foglalkozó társintézmények eredményei kerülnek megjelentetésre. Ezen kívül a Kar munkatársai számos hazai és nemzetközi folyóiratban szerkesztői és lektori tevékenységet is folytatnak. A Kar alapító tagja az **AGRIMBA** (*International Network for the MBA Agribusiness and Commerce*: <https://www.ica-agrimba.eu/>) hálózatnak, melynek keretében kétfévente megrendezésre kerül az *International Congress on the Aspects and Vision of Applied Economics and Informatics (AVA)* felölelve az agrárökonómia, az alkalmazott gazdaságtudományok és informatika témaköreit.

A szakhoz kapcsolódó tudományos műhely a szakot szervező és irányító **Gazdálkodástudományi Intézet Debreceni Üzemtani Iskolája**, valamint az **Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola**. Az IKDI-ban számos *ágazati gazdaságtannal és mezőgazdasági üzemtannal* foglalkozó téma került

kidolgozásra, illetve van kidolgozás alatt, így az Agrárközgazdász mesterszakon végzetek számára a munkaerőpiac mellett a DE doktori iskolája is kimenetet biztosít.

A Gazdaságtudományi Kar 11 intézetének egyik meghatározó intézete a Gazdálkodástudományi Intézet (intézetigazgató: Dr. Szűcs István egyetemi docens), amely a *Vállalatgazdaságtani és vállalkozásfejlesztési* (tanszékvezető: Prof. Dr. Nábrádi András egyetemi tanár), illetve az *Üzemtani és vállalati tervezés tanszékét* (tanszékvezető: Dr. Szöllősi László egyetemi docens) foglalja magában. A Gazdálkodástudományi Intézet a nagy elődök által alapított és nevükkel fémjelzett „*Debreceni Üzemtani Iskola*” hagyományait ápolja és annak szerves részeként éli mindennapjait. A tanszék kialakításában és fejlesztésében évtizedekre visszamenően kiemelkedő munkát végzett *Dr. Gönczi Iván†, Dr. Kádár Béla†, Dr. Borsos János†, Dr. Vadász László†, Dr. Tóth József†, Dr. Pfau Ernő, Dr. Kozma András†, Dr. Ertsey Imre és Dr. Nemessályi Zsolt professzorok*. Az intézet jogelődje az 1955/56-os tanévben Debrecenben létrehozott *Üzemtani Tanszék*, amelynek létszáma az oktatott tárgyak bővülésével folyamatosan növekedett. A mezőgazdasági számvitel, a statisztika, majd később az operációkutatás, számítástechnika mezőgazdasági alkalmazása, marketing stb. tantárgyak bevezetésével, továbbá a hallgatói létszám gyarapodása következtében a '80-as évek elejére a Debreceni Agrártudományi Egyetem legnagyobb szervezeti egységévé alakult. Az elmúlt 60 év során a korábbi Üzemtani tanszékből 7 önálló szervezeti egység vált ki és kezdte el önálló fejlődését.

Az Intézet (korábban tanszék) oktatás profilja a politikai és rendszerváltozásokkal párhuzamosan változott, de a fő hangsúly megmaradt: *az agrárium, illetve az élelmiszergazdasági termelés hatékonyságának, jövedelmezőségének és versenyképességének vizsgálata*. A Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök BSc alapszak (szakfelelős: Dr. Nábrádi András), a Vállalkozásfejlesztés MSc (szakfelelős: Dr. Nábrádi András) és a Gazdasági agrármérnöki MSc (szakfelelős: Dr. Szűcs István) mesterszak alapítása és indítása az intézeti kollektívához kapcsolódik. Alapítója az 1994-től 2001-ig működő a *"Mezőgazdasági vállalkozások és a Vidékfejlesztés Ökonómiája"* című doktori programnak, ahol közgazdasági PhD diplomát bocsátottak ki. Később a Doktori Iskolát a *"Gazdálkodás- és szervezéstudományok"* területén akkreditálták és az intézet fokozattal rendelkező oktatói teljes létszámban részt vesznek ennek munkájában. Az Intézet munkatársai közül Prof. Dr. Bai Attila, Prof. Dr. Nábrádi András és Dr. Szűcs István *törzstagjai* az Ihrig Károly Gazdálkodás- és szervezéstudományok Doktori Iskolának, vezető oktatói pedig témavezetői tevékenységet látnak el.

Az Intézet kutatási tevékenysége az akadémiai célú vizsgálatok mellett magában foglalja a gyakorlat számára végzett elemzéseket is. Ennek keretében minisztériumok, agrárvállalkozások, bankok számára végez az Intézet felméréseket, készít üzleti tervek és stratégiai javaslatokat. Az Intézet számos, a vállalkozási szféra neves szereplőivel alakított ki és hozott létre ún. **kihelyezett tanszéket**: pl. Gazdasági-szakkommunikációs, (*Szaktudás Kiadó Ház ZRt., Budapest*), Élelmiszergazdasági Integrációs (*Master Good Cégcsoport, Kisvárda*), Üzemtani Gyakorlati, (*Agrárgazdaság Kft, Debrecen*), Regionális Területfejlesztési, (*Bold Agro Kft., Derecske*), Vállalkozásfejlesztési és Innováció-menedzsment (*XID-XANGA Investment & Development Group, Debrecen*).

Az elmúlt 15 évben megjelent szakkönyvek mellett (pl. *Családi farmgazdálkodás, A juhtenyésztés ökonómiája és szervezése, A sertésenyésztés ökonómiája és szervezése, A termőföld-használat gazdasági kérdései, A dohány gazdaságtana, A biomassza felhasználása, A szarvasmarha ágazat gazdasági szervezési és piaci kérdései, Versenyképes brojlerhizlalás, Versenyképes tojástermelés, Versenyképes kocartartás és malacnevelés, Versenyképes sertéshizlalás, Versenyképes almatermesztés, Korszerű farmmenedzsment, stb.*) az Intézet vezető oktatói szerkesztőként, társszerzőként részt vettek a **Mezőgazdasági üzemtan I.**, illetve **Mezőgazdasági üzemtan II.** c. könyvek elkészítésében melyet az Intézményközi Tankönyvkiadási Szakértői Bizottság *Kiadói Nívódíjban* részesítette.

Az intézet fő kutatási profilja az élelmiszergazdaság széles spektrumát öleli fel, ezen belül alapvetően az ágazat-, illetve termékpálya-centrikusság jellemzi. Ennek megfelelően kiemelten foglalkozik hazai és európai szinten a következő ágazatokkal, illetve termékpályákkal: sertés és szarvasmarha ágazat és a tejtermékpálya; juh ágazat; halászati ágazat; gabona ágazat; baromfi termékpálya; zöldség/gyümölcs termékpálya. Mindezekben túlmenően kiemelt K+F+I területek a továbbiakban a vidékfejlesztés ökonómiája, az agrár-környezetgazdálkodás és a mezőgazdasági vízgazdálkodás ökonómiai kérdései, valamint a sertéshús, tej, baromfi, juh, hal, gabona és zöldség/gyümölcs termékpályák ökonómiai aspektusai is. Az intézet munkatársai élő hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatokat működtetnek az agráriumban, folyamatosan készítene az AM/NAK/MÁK és számos szakmai érdekképviseleti szervezet felkérésére szakvéleményeket a különböző szakterületekhez kapcsolódóan.

IV. A SZAKTERÜLETI INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEK

A képzés tárgyi feltételei, a rendelkezésre álló infrastruktúra bemutatása:

- Tanteremek, előadóteremek, laboratóriumok és eszközellátottságuk, műhelyek, gyakorlólhelyek:

A **Debreceni Egyetem Böszörményi úti campus** (a „Debrecen” elnevezésű feladatellátási hely) tantermeit, előadótermeit a campuson található két kar (Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, valamint a Gazdaságtudományi Kar) közösen használja.

Az elmúlt években a campuson olyan fejlesztések valósultak meg, mint a számítógépes hálózat fejlesztése, színházterem átalakítása, informatikai labor fejlesztése, melyek mind javították az oktatás infrastrukturális adottságait. A 2000-ben átadott Fényház 4 db nemzetközi színvonalú teremmel szolgálja az ismeretek oktatását. A 2002-ben átadott Táj- és Vidékfejlesztési Központ (TVK) épülete 1 db 162 fős, 2 db 63 fős, 3 db 42 fős előadóval és 5 db gyakorló teremmel járul hozzá szakjaink színvonalas oktatásának lebonyolításához. A 2011-ben átadott Magház épületében 3 db 50-70 fő, 3 db 10-20 fő befogadására alkalmas terem, valamint 1 db 37 fős számítógépterem került kialakításra. A Teknős-Sportgazdasági-Menedzsment és Teniszközpont a campus legújabb, 2019-ben átadott épülete, melyben egy-egy 50 és 60 fős terem van. A campuson található fő- és melléképületek további termekkel járulnak hozzá az oktatás zökkenőmentes lebonyolításához (1 db 360 fős előadó; 5 db 150-200 fős előadó; 18 db 40-70 fős tanterem; 58 db 20-40 fős gyakorló és szemináriumi helyiség). A Színházterem több mint 300 hallgató számára biztosít férőhelyet, és egyben különböző rendezvények helyszínéül is szolgál.

Az előadóteremek teljes mértékben alkalmasak multimédiás alkalmazásokkal kísért előadások és szemináriumok megtartására (hálózati csatlakozás, videoprojektor és írásvetítő mindegyik tanteremben megtalálható, de egyes termekben on-line élő órát is lehet tartani, mivel kamera rendszerrel is rendelkeznek). Megítélésünk szerint a Kar infrastrukturális feltételei megfelelőek a mesterképzési szak indításához, az elődszak a gazdasági agrármérnök szak igényeit is messzemenőig kielégítette.

- Számítástechnikai, oktatástechnikai ellátottság:

Hálózat: A campus hálózata számokban: 18 épület – 26 kábelezési csomópont – 2 kollégium – 16 számítógépes labor – 45 gigaswitch – 10 egyéb menedzselhető switch – ~1100 aktív kliens gép. A campuson a D-Link enterprise kategóriájú layer3-as stackelhető gigaswitch-eit használjuk.

Gerinchálózat: A campus sok, többségében kis épületből áll. Minden épület és kábelezési csomópont (a távolság függvényében multi- vagy monomódusú) optikai kábelrel kapcsolódik a főépületben található központi router helyiséghez, szintén ide csatlakozik az egyetemközi optikai gerinchálózat is. Ezek a gerinckapcsolatok a kor elvárásainak megfelelően többségében gigabitesek, de a campus külső kapcsolata és már számos belső kapcsolata is 10 Gbit/s sebességű (az optikai gerinchálózat a legtöbb helyen alkalmas a 10 Gb-es átvitelre is, erre azonban a többi épület végpontszáma miatt még nincs szükség).

Lokális hálózat: Mindig is figyelmet fordítottunk a kábelezés aktuális technológiájára és a kivitelezés minőségére, ezért a Cat.5 – Cat.5E – Cat.6 – újabban Cat.6A kábelezésű szegmenseink mindenhol alkalmasak a gigabites átvitelre és a hálózat legnagyobb részén a desktop gigabites meghajtás már biztosított is. A telefon is mindenhol a strukturált hálózaton működik. A TVK épületben, a főépület és a Magház nagyobb közösségi terein, illetve a campus néhány más pontján WiFi csatlakozás is lehetséges, amely a hallgatóknak is a rendelkezésére áll. Ez a központi hálózati azonosítóval vehető igénybe és a bázisállomások az *Eduroam Föderáció* részei. (Az Eduroam célja, hogy a tagintézmények oktatói és hallgatói más intézményben is az anyaintézményünkénél használt azonosítóval és jelszóval automatikusan tudjanak csatlakozni a hálózatra, illetve egyéb informatikai szolgáltatásokhoz). *A kollégium és a diákpartman minden szobájában lehetőség van saját számítógép csatlakoztatására a hálózathoz, amely a hallgatók részére térítésmentes.*

Számítógépes laborok: A campus számítógépes laborokkal való ellátottsága kifejezetten jónak mondható, termenként egységes típusú, jó minőségű, megbízható géppark áll rendelkezésre (az infrastruktúra egy részét a Gazdaságtudományi Kar a Debreceni Egyetem Böszörményi úton található másik karral közösen használja). Az alapvető informatikai ismeretek oktatására szánt központi termeken túl több tanszék is rendelkezik saját számítógépes laborral, amelyek a szakterületnek megfelelően akár különleges felszereltséggel és szoftverekkel is rendelkezhetnek. Ugyancsak vannak kifejezetten a nyelvoktatásra szánt számítógépes laborjaink és a TVK épületben egy modern stílusú, 30 gépes labor (SAP terem) került kialakításra, amelyben elsősorban az üzleti szoftverek oktatása folyik szaktantárgyak keretében, illetve választható tárgyként és tanfolyamokon. A campusnak van egy saját SAP oktatószervere.

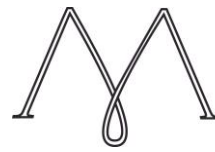
Hallgatói levelezés: A hallgatók részére elektronikus levelezést a *Microsoft Live@EDU* programján keresztül biztosítunk. Ez tartalmaz egy modern webes levelezőrendszert (beleértve a desktop és mobil hozzáférést) nagy tárterülettel, közös címjegyzékkel és naptárral, az Office webes verzióját és számos tartalomfejlesztő/megosztó és egyéb szolgáltatást. *A postafiókot a hallgatók a végzés után is megtarthatják, megkönnyítve kapcsolatban maradásukat az intézménnyel.*

Szoftverpark: Az egyetemnek a *felsőoktatási Campus Agreement* keretében lehetősége van a Windows operációs rendszer (upgrade) és a teljes Office programcsomag használatára, amely oktatási-kutatási célra az oktatók saját gépén is engedélyezett. Az egyetem saját maga finanszírozza a víruskeresőt, illetve a SAS és SPSS statisztikai programok licenzjét. Az oktatásban használt különlegesebb szoftvereket az oktató egység szerzi be.

Informatika az oktatásban: Az utóbbi években öröndetesen nőtt az informatikai eszközök felhasználása egyéb tantárgyak oktatásában is. Mára gyakorlatilag minden oktató prezentáció segítségével tartja az előadást, és egyre gyakoribb a tananyagok és óravázlatok elektronikus közzététele, sőt az internetes információkeresésre alapozott feladat is. Mind kiscsoportos oktatásra, mind szakmai kommunikációra rendelkezésre áll a campuson egy videokonferencia végberendezés (például a hallgatók hallgathatnak (külföldi) előadást távoktatásos formában). Az elmúlt években a Böszörményi úti campus két karán több sikeres pályázat/projekt volt kifejezetten elektronikus tananyag-fejlesztésre. Mindezekre a projektekre nagy szükség volt, mert így nem érte felkészületlenül a Kart a Covid járvány miatti digitális munkarend bevezetése. Összhangban a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának Sajátos Szabályairól Veszélyhelyzetben című 2020. április 3-i Rektori Utasítással és a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatával a Gazdaságtudományi Kar esetében a távolléti oktatás megvalósítása minden hallgatóra és oktatóra vonatkozóan *egységesen alkalmazandó eljárásrendet írt elő*, mely jelenleg (2021. április) is érvényben van. Mindez az *egyetemi e-learning rendszer* (<https://elearning.unideb.hu/>) használatával valósul meg. Minden oktató az órarendben szereplő kurzusának időpontjában az e-learning rendszerben elérhető, és az órát az *élő hangot és képet biztosító online kommunikációs rendszeren* (<https://www.webex.com/>) keresztül tartja. Az oktató olyan egyéb megoldást nem választhat a kommunikációra, amelynek alkalmazásáért a hallgatóknak ellenértéket kellene fizetni. A tananyagok feltöltése vagy láthatóvá tétele a tantárgy órarendi időpontja előtti munkanapon történik meg. Az e-learningbe az órai anyagok, feladatok stb. feltöltéséről az adott tárgy oktatója gondoskodik. A hallgatók jelenléte az e-learning rendszerben és a webex alkalmazásban, ugyanilyen módon, szintén feltétlenül elvárt ezekben az időpontokban. Jelenleg *a teljes oktató gárdánk rendelkezik a digitális munkarend szerinti oktatási feladatok ellátáshoz szükséges korszerű (3 évesnél nem régebbi) informatikai háttérrel.*

Oktatástechnika: Ezen a téren jól áll a Kar, mivel *minden előadóteremben és szemináriumi teremben van felszerelt projektor és van internet kapcsolat.* A Karon egyetlen oktatással foglalkozó szervezeti egységben sincs oktatástechnikai eszközökből hiány. Mindez annak is betudható, hogy a 2020. évben rendkívül sokat költött a Kar informatikai és oktatástechnikai eszközökre.

Az előzőek alapján a Kar számítástechnikai és oktatástechnikai ellátottságát a jelenlegi szinten is messze elegendőnek ítéljük a mesterképzési szak indításához.

- Könyvtári ellátottság; a papíralapú, illetve elektronikusan elérhető fontosabb szakmai folyóiratok és a szak szempontjából fontos szakkönyvek könyvtári, ill. internetes elérhetősége, a könyvtár ezen adatait tartalmazó honlap címe:

A *Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár* (a továbbiakban DEENK) az ország egyik legnagyobb nyomtatott és online gyűjteménnyel – Könyvtári Minőség Díjjal és Minősített Könyvtári címmel – rendelkező, nyilvános, tudományos és szolgáltató központja. A DEENK könyvtári egységei a Debreceni Egyetem minden kampuszán megtalálhatók. Az egységes menedzsment alatt működő, nyolc tudományos könyvtár alkotta intézmény közös feladatokat szolgál, különös tekintettel az információkhoz való korszerű hozzáférésre az egyetem minden polgára számára.

A könyvtári honlapján (<https://lib.unideb.hu/hu>) elérhető a DEENK *online katalógusa*, mely elsősorban a könyvtár több mint 5 milliós nyomtatott gyűjteményéről nyújt információt. A honlap – az általános felhasználói információk mellett – hallgatók tanulmányaihoz is aktuális információkat szolgáltat. A „Keresés, Kutatás” menüpont vezérfonalat nyújt a teljes kutatási folyamat menedzseléséhez, a szakirodalom felkutatásától a publikáció megjelentetésén át, a kutatói profilok létrehozásáig. A „Tanuláshoz, oktatáshoz” menüpont alatt a többek közt a DEENK által szervezett információkutatási kurzusokról, tanulást segítő szoftverekről tájékozódhatnak a felhasználók.

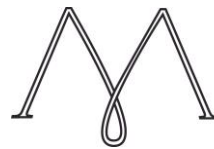
A DEENK *felhasználó központú szolgáltatásának* célja, hogy a földrajzi és a nyitvatartási idő korlátait áthidalva, a könyvtár épületeitől független, akár 24 órás *szolgáltatással nyújtson hozzáférést az információkhoz* és a könyvtári szolgáltatások egy részéhez. A könyvtárba beiratkozott egyetemi polgárok a könyvtári nyitvatartási időn túl, otthonról is elérhetik az elektronikus tartalmakat: <https://lib.unideb.hu/hu/otthoni-eleres>.

Az Országos Széchenyi Könyvtár mellett a DEENK minden Magyarországon megjelent dokumentumból kap köteles példányt, amelyet a dokumentum témája szerint a DEENK a különböző kampuszain lévő gyűjteményeiben helyez el (az adott kar – campus – oktatási, kutatási igényeinek megfelelően). A köteles példányok mellett a gazdasági szakirodalom (hazai és nemzetközi szakkönyvek, folyóiratok, e-könyvek és adatbázisok) könyvtári beszerzéséhez a GTK minden évben jelentős anyagi forrást biztosít, amit az egyetemi költségvetésében is rögzít. A nyomtatott gazdasági szakirodalmat – melynek száma meghaladja a 80.000 kötetet – a DEENK Kassai és Bősörményi úti Campus Könyvtáraiban találják meg a felhasználók.

A nyomtatottan elérhető források mellett évről-évre nő az online elérhető tudományos tartalmak száma. Jelenleg 59 *előfizetett adatbázis* áll a Debreceni Egyetem polgárainak rendelkezésére, melyek közül 16 multidiszciplináris, 31 szakadatbázis – ebből 6 *gazdasági szakadatbázis* – és 12 egyéb jellegű (referenciakezelő, plágiumszűrő stb.) szolgáltatás (<https://lib.unideb.hu/hu/adatbázisok>).

Az évek óta folyamatosan elérhető általános (multidiszciplinális) adatbázisok (pl. EBSCO, ScienceDirect, SpringerLink, Scopus, Jstor, Web of Science, Akadémiai folyóirat-gyűjtemény) előfizetése mellett az egyetem törekszik a meglévő előfizetések tartalmi bővítésére (Wiley-Blackwell Online Journals, Ebsco Academic Search Ultimate, Oxford Journals, Web of Science Citation Collection) és új szakirodalmi források előfizetésére. A multidiszciplinális adatbázisok mellett a GTK előfizetésének köszönhetően a Debreceni Egyetemen több, *gazdasági szakadatbázis* is elérhető, pl. az *Emerald*, az *EMIS* és a *CEIC* adatbázisok.

A hallgatók *szakkönyvekhez való hozzáférést* MERSZ, TypoTex és L’Harmattan e-könyv adatbázisok előfizetésével is biztosítja. Az e-könyv gyűjteményekben több 100 gazdasági – köztük a vállalatgazdaságtannal is foglalkozó – szakkönyv teljes szöveggel hozzáférhető. A magyar nyelvű e-könyvek mellett a GTK kiemelten fontosnak tartja az idegen nyelvű e-könyvek hozzáféréseinek biztosítását. Az idegen nyelvű e-könyvek a könyvtár honlapján, az e-dokumentumok gyűjteményekben kereshetők. Az elektronikus tartalmak – adatbázisoktól, platformoktól függetlenül – keresésére a DEENK honlapján elérhető UDiscover keresőfelülete szolgál.

A kar a hallgatói szakirodalommal való ellátását saját készítésű jegyzetekkel, oktatási tananyagokkal is biztosítja. A *jegyzeteket a DEENK-hez tartozó Debreceni Egyetemi Kiadónál* nyomtatott és online formában adja ki. A nyomtatott jegyzetek a Kiadó jegyzetboltja mellett a DEENK épületeiben megvásárolhatók, az online tartalmak a kiadó honlapjáról többféle formátumban (pdf, epub, mobi) elérhetők, mindenféle költségtérítés nélkül letölthetők.

Az adatbázisok és e-könyvek mellett a karon folyó oktató és kutatómunka szempontjából különösen fontosak a *szakfolyóiratok*. A kar a gazdasági, gazdaságtani szakterületek jelentős *idegen nyelvű szakfolyóiratainak* nyomtatott és online hozzáféréseinek biztosítása mellett a hazai szakfolyóiratok teljes körű vásárlásával igyekszik biztosítani a hallgatók számára a kurrens szakirodalmi hozzáférést.

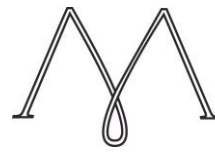
Az ország egyik első intézményi repozitóriumaként tartják számon a DEENK által épített *Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumát (DEA)*. A DEA az egyetem tudományos és történeti anyagainak elektronikus tárhelye és egyben a nyílt hozzáférés egyik megnyilvánulási formája. (<http://dea.lib.unideb.hu/dea/>).

A DEENK fizikai és online állományát figyelembe véve elmondható, hogy a mesterszak indításához szükséges szakirodalmi források a kar és a DEENK tudatos állományépítési politikájának köszönhetően rendelkezésre állnak, azok az oktatók és a hallgatók számára hozzáférhetőek.

- A hallgatói tanulmányok eredményes elvégzését segítő további szolgáltatások, juttatások, a biztosított taneszközök (*tankönyv, jegyzet* ellátás stb.), mindezek az idegen nyelven folyó képzésben az adott idegen nyelvű anyaggal!

Az agrárközgazdász mesterszak hallgatói számára mindazon szolgáltatások biztosítottak, amelyek a Debreceni Egyetem más szakjainak hallgatói számára elérhetők. A DE Hallgatói Önkormányzat (DE HÖK) javaslatára egy központban összpontosulnak a hallgatói szolgáltatások is a **Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központjában (HKSZK)** (Link: <https://hkszk.unideb.hu/>). A Központ célja a hallgatóság részére együtt kínálni mindazon szolgáltatásokat, melyek a tanulmányoktól függetlenek és azon tanulmányi adminisztrációs szolgáltatásokat, melyek a szakmától függetlenek. A Központ küldetése elérni, hogy még jobb legyen debreceni diáknak lenni, a hallgatóság életét megkönnyítse azáltal, hogy minden szolgáltatást egy helyen, a korábbinál sokkal kisebb időráfordítással vehessenek igénybe. A Központ minden campuson ügyfélszolgálati irodát alakított ki, hogy a szolgáltatások minden hallgató részére a lehető legközelebb legyenek elérhető. A Debreceni Egyetemen a más szervezeti egységek által biztosított tanulmányi, sport, nyelvvizsgáztatási, könyvtári szolgáltatásokon kívül az Egyetem hallgatói számára elérhető szolgáltatások megszervezése és irányítása is a HKSZK feladata, amely a feladatok ellátása során együttműködik az Egyetem egyéb szolgáltató és funkcionális szervezeti egységeivel. A HKSZK gondoskodik az egyetemi hallgatói tanulmányi információs rendszer működtetéséről, megszervezi az Egyetem testületei, szervezeti egységei által odaítélt, a hallgatók számára folyósításra kerülő juttatások utalását, ellátja az ösztöndíjakkal kapcsolatos adminisztrációs feladatokat. Gondoskodik az Egyetem testületei, szervezeti egységei által a hallgatók számára előírt befizetendő díjak és térítések kiírásáról, közreműködik beszédükben. A HKSZK és a DE Hallgatói Önkormányzattal (DE HÖK) együttműködve kialakítja az egyetemi hallgatók kollégiumi felvételi és szociális ösztöndíj juttatásának eljárásrendjét, ennek alapján pedig lebonyolítja az ehhez kapcsolódó eljárásokat. A HKSZK biztosítja a hallgatók féléves regisztrációjának, a hallgatói hitelhez való hozzáférésnek a feltételeit is minden szak és képzőhely esetében. A legfontosabb működési területek:

- *Kollégiumi felvételi és szociális ügyek:* kollégiumi elhelyezés, rendszeres szociális ösztöndíj, Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj, művészeti ösztöndíj, sportösztöndíj;
- *Általános hallgatói ügyintézés:* pl. DEKA kártya, egyetemi kártya, diákhitel, diákigazolvány, beiratkozás, igazolások (pl. jogviszony, oklevél, e-index, OEP, NAV, nyugdíjbiztosító stb.), e-index hitelesítés; oklevélmelléklet nyomtatás stb.);

- *Hallgatói Karrierközpont*: A HKSZK alegysége, legfőbb tevékenysége olyan programok, előadások, tréningek szervezése, amelyek segítséget nyújtanak a hallgatóknak a karriertervezésükben. Több nagy egyetemi rendezvényen (DEXpo, Állásbörze) is a Karrierközpont koordinálja a tanácsadást, és a Központ képviseli a Debreceni Egyetemet több pályaorientációs rendezvényen is (pl. a Szelet a vitorlába).
- *Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ (DEMEK)*: a DEMEK célja átfogó, lelki egészségmegőrző és -fejlesztő modell kialakítása és működtetése. A központ küldetése a hallgatók életvezetési nehézségeiben való komplex támogatása és a jövő értelmiségének mentálhigiénés szemléletének formálása. A DEMEK szolgáltatásai a Debreceni Egyetem hallgatói és dolgozói számára ingyenesek és az anonimitás is biztosított.

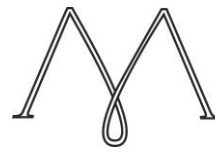
Hallgatói szervezetek:

- *Debreceni Egyetem Hallgatói Önkormányzata (DE HÖK)*: alapszabályának megfelelően a HÖK képviselőit, illetve tisztségviselőit általános és titkos választásokon a hallgatók választják meg, a választás során mindenki választó és választható. A DE HÖK kétszintű szervezet, azaz e mellett és annak részeként működnek a kari HÖK-ök, amelyek kari szinten képviselik a hallgatókat, képviselőiket delegálják a kari tanácsokba, bizottságokba és a DE HÖK küldöttgyűlésébe. Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat struktúrájának felépítésekor amellet, hogy az egyetem valamennyi kari Hallgatói Önkormányzata arányosan képviselve legyen, arra is törekedett, hogy ugyanakkor egy, a napi, hirtelen megjelenő feladatokra gyorsan és hatékonyan reagálni képes operatív vezetés is működjön.
- *Egyetemi Doktorandusz Önkormányzat (DE DÖK)*: a doktori tanulmányokat folytató hallgatók nemzeti felsőoktatási törvényben deklarált érdekképviseleti szervezete. Ellátja mindazon feladatokat, melyeket a graduális képzésben részt vevő hallgatók számára a Hallgatói Önkormányzat lát el. Ennek keretében a doktoranduszok érdekképviselete mellett a doktoranduszok számára rendezvényeket, konferenciákat szervez, részt vesz a Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSZ) munkájában, kapcsolatokat épít más hazai és külföldi felsőoktatási intézmények doktorandusz szervezeteivel.
- *A Debreceni Egyetem Hallgatói és Doktorandusz Képviselőlet (DE HDK)* egyetemi szinten szerveződik, a Hallgatói Önkormányzat (DE HÖK), valamint az Egyetemi Doktorandusz Önkormányzat (DE DÖK) képviselőiből. A DEHDK az Egyetem önkormányzatának részeként működik.

A követelményben megfogalmazott egy *középfokú nyelvvizsga letételéhez szükséges képzés tanulmányi feltételei biztosítottak*. A nyelvoktatás háttérét az egyetem *Idegennyelvi Központja* a DEXAM nyelvvizsgával, a *Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézete* az 2007-ben akkreditált a Zöld Út Szaknyelvi Vizsgarendszerrel, a Kodolányi János Egyetem által kifejlesztett általános és szaknyelvi Társalkodó és Gazdálkodó Nyelvvizsgával, valamint a BGE nyelvvizsgával biztosítja a Böszörményi úti campuson. Az Intézet helyben is lehetővé teszi hallgatóinknak a szükséges nyelvismeret és nyelvvizsga bizonyítványok megszerzését.

Az intézmény hallgatói előirányzati kerete, hallgatói támogatásokra fordítható részének jogcímei:

- tanulmányi ösztöndíj (a tantervi előírások teljesítésével összefüggő tanulmányi eredmények alapján);
- pénzbeli szociális támogatás és a készpénzben nyújtott lakhatási célú támogatás;
- intézményi (kari) ösztöndíj (a tantervi követelményeken túlmenő kiemelkedő szakmai, tudományos és közéleti teljesítmény alapján);
- egyszeri juttatás;
- nemzeti felsőoktatási ösztöndíj;
- tankönyv- és jegyzettámogatás;
- a képzéshez kapcsolódó belföldi szakmai gyakorlat tanulmányi költségtérítése;
- sport- és kulturális támogatás;
- doktori ösztöndíj és doktorandusz hallgatók tankönyv- és jegyzettámogatása.

A hallgatói előirányzat hallgatói normatíván kívüli forrásaiból (egyéb állami támogatások és intézményi források) adható támogatások:

- nemzeti felsőoktatási ösztöndíj;
- készpénzben nyújtott lakhatási célú támogatás;
- tankönyv- és jegyzettámogatás, valamint tanszertámogatás;
- doktori ösztöndíj;
- doktorandusz hallgatók tankönyv- és jegyzettámogatása;
- sport- és kulturális támogatás;
- egyéb támogatás.

Az oktatásban használt kötelező és ajánlott szakkönyvek a hallgatók számára elérhetők a könyvtárban (ajánlott irodalom 3-5, kötelező irodalom 10-15 példányban), ezen túl számos jegyzet elektronikus formában is rendelkezésére áll a hallgatóknak, amelyek elérhetőségét az adott tantárgy oktatója biztosítja a tantárgy számára kialakított eLearning felületen.

- Az oktatás egyéb, szükségesnek ítélt feltételei (ha vannak):

Kollégiumi szolgáltatás: a GTK hallgatói elsődlegesen két kollégiumba kérhetik felvételüket, elhelyezésüket: a *Veres Péter Kollégiumba* és az *Arany Sándor Diákapartmanba*. A kollégiumi férőhelyek száma alapján az igénylő felsőéves hallgatóknak mintegy 90%-át, az elsőéves jelentkezőknek kb. 60%-át tudjuk a kollégiumainkban elhelyezni. A Veres Péter Kollégiumban a hallgatói lakóegységek eleve háló- és tanulóhelyiségekből állnak. Minden tanulóhelyiségben négy főre két internetes csatlakozási lehetőség van kiépítve. A lakóegységek tanulóhelyiségein túl négy, átlagban 20-20 fős tanulószoba is rendelkezésre áll. A vizsgaidőszakban 6 db kis alapterületű (2-3 fős), ideiglenes tanulóhelyiséget is biztosítunk. Az Arany Sándor Diákapartman lakóegységei közkedveltsége a tanulási feltételekben fontos szerepet játszó szeparáltsággal is indokolható. Az alacsony létszám (lépcsőházanként 32 fő, szobánként 2-2 hallgató) az átlagosnál jobb feltételek közötti tanulást tesz lehetővé. A Diákapartmanban minden hallgató önálló csatlakozással léphet fel a világhálóra. Természetesen a Veres Péter kollégium oktatást támogató infrastruktúrája a Diákapartman lakóinak is rendelkezésére áll. A kollégium a férőhelyek igényhez mért arányait tekintve az országos átlagnak megfelel.

Hallgatói számítógépes terem: ugyancsak a tanulási feltételeket bővíti a közkedvelt kollégiumi számítógépterem, ahol 10 db internetcsatlakozású személyi számítógépet használhatnak azon hallgatók, akik nem rendelkeznek saját PC-vel. A kollégiumban van a Tormay Béla és a Kerpely Kálmán Szakkollégium kizárólagos használatú helyisége, ahol szintén vannak internetcsatlakozással ellátott számítógépek, melyekkel különösen a hallgatók TDK munkájához nyújtunk segítséget. A szakkollégista hallgatók kollégiumi felvételére/elhelyezésére kiemelt figyelmet fordítunk. A szakkollégiumokkal közösen használt projektorral és néhány apróbb eszközzel (digitális kamera, fényképezőgép stb.) a korszerű ismeretfeldolgozást támogatjuk.

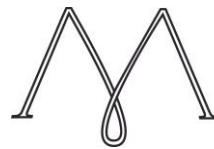
Sportolási lehetőségek biztosítása: mivel a Kar egyetért az „ép testben ép lélek” eszmeiséggel, széles körben biztosítjuk hallgatóink számára a sportolási lehetőségeket mind tanrendi órarendben, mind tanrenden kívül. A testnevelési órák tartásába bevont szakemberek szakképesítése megfelelő, rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, és folyamatosan bővítik ismereteiket mind a tradicionális, mind pedig a napjainkban egyre népszerűbb „új sportágakban” (pl. *aerobik, step aerobik, fallabda, floorball, kondicionáló torna, stb.*). A hallgatók számára tanrendben és tanrenden kívül biztosított sportolási lehetőségek mellett tudatos tömegsportszervezés is zajlik a Debreceni Egyetemen. Rendelkezünk szabványos méretű focipályával, műfüves pályákkal és tornacsarnokkal (*tornaterem, aerobic terem, kondicionáló terem, szauna, öltözők, irodák stb.*). Az előzőeken túlmenően rendelkezésre állnak még szabadterei atlétikai, labdarúgó-, salakos kézilabda- és tenispályák, fedett tenispályák, valamint a várossal meglévő együttműködés értelmében a rendezvénycsarnok és a sportuszoda használata. A 2015.

szeptember 1-én létrejött, *Sporttudományi Koordinációs Intézet* az Egyetem oktatási-kutatási koordinációs és szolgáltató egysége. Feladata az egyetemen folyó, illetve az egyetemmel kapcsolatos sporttevékenységek összefogása, működtetése, a sporttudományi oktatás karokon való fejlesztésének segítése, továbbá, hogy az Egyetem polgárai számára a felsőoktatási törvény által meghatározott módon az alaptevékenységéhez igazodóan biztosítsa a rendszeres testmozgás és sporttevékenység megszerzését (testnevelési oktatás végzése, szabadidősport szervezése), valamint az ehhez szükséges feltételek megteremtését. A Debreceni Egyetemen központilag szervezett testnevelésórák keretében kimondottan nagy sportág-választék áll a hallgatók rendelkezésére, illetve a számos rendelkezésre álló kurzus lehetővé teszi, hogy a hallgatók könnyebben beilleszkedjenek a testnevelésórákat órárendjükbe.

A tanulmányi ügyekkel kapcsolatos adminisztráció feltételei a Karon: a hallgatói tanulmányi ügyekkel a Gazdaságtudományi Kar Tanulmányi Osztálya foglalkozik. A hallgatói ügyekkel kapcsolatos adminisztrációs munkát a debreceni campuson 9 fő állású alkalmazott látja el. Munkájukat a Kar intézeteinek intézeti adminisztrátorai segítik. Ezen túl minden szaknak saját szakfelelőse van, ezzel segítve a hallgatók gyorsabb és hatékonyabb ügyintézését. Az adminisztratív teendők ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek a Karon adottak. A Karon egyre nagyobb létszámban jelen lévő külföldi hallgatókkal kapcsolatos feladatokat a nemzetközi ügyekért felelős dékánhelyettes látja. Ezen túl támogatást nyújt az oktatói és hallgatói mobilitási programok sikeres lebonyolításához, népszerűsíti a különböző mobilitási lehetőségeket. A HKSZK alá tartozó *Hallgatói Adminisztrációs Központ (HAK)* keretében történik a kari jellegtől független hallgatói adminisztrációs feladatok összevont ellátása. A HAK a kari Tanulmányi Osztályokkal együttműködve, szoros munkamegosztással szervezi, végzi munkáját. Feladata közé tartozik egyebek mellett a hallgatói jogviszonyigazolás kiadása, a diákigazolványhoz tartozó féléves érvényesítő matrica kiosztása, további diákigazolvány ügyintézés, a tanulmányi ösztöndíjak számfejtése, a térítési díjak kivetése (ehhez is kapcsolóan számla kiadása), pénzügyi és adóigazolás kiállítása, iratkozási lap és képzési szerződés kezelése, illetve a hallgatói személyes és hallgatói jogviszony adatok karbantartása, teljesítések igazolása (egyebek mellett indexsorok, transcript, tárgylisták, átlagok, törzslapkivonat/eindex). A tanulmányi ügyek és a hallgatói adminisztratív ügyek elválasztott kezelése lehetővé teszi, hogy a hallgatók hosszabb ügyfélfogadási időben, gyorsabban és hatékonyabban jussanak az Egyetem által biztosított adminisztratív szolgáltatásokhoz.

Az információ és a tudás menedzselése: a Kar vezetése a korábbi időszakban is nagy hangsúlyt fektetett a hallgatói információs rendszer új alapokra helyezésére. 2002-ben a kreditrendszer bevezetésével párhuzamosan, egyetemi szinten bevezetésre került a NEPTUN hallgatói információs rendszer, melynek feladata, hogy a hallgatót a felvételétől kezdve az Intézményből történő távozásig vagy a végzettség megszerzéséig nyomon kövesse. Szolgáltatásai a hallgató adminisztrációjával kapcsolatos teljes feladatkört lefedi, pl. a hallgató felvétele, képzéshez rendelése, tantárgyak felvétele, ellenőrzése, vizsgára jelentkezés, hallgatói igazolások kiadása, tanulmányi eredmények rögzítése, átlagszámítás, tanulmányi előmenetel ellenőrzése a követelményrendszer figyelembevételével, szigorlatok, záróvizsgák szervezése, végbizonyítvány, oklevél kiadása, hallgató kikerülése a rendszerből diplomával, vagy valamilyen egyéb okból bekövetkező távozással, pénzügyekkel kapcsolatos feladatok rögzítése. A Neptun rendszert intézményen belül és intézményen kívül, interneten keresztül is igénybe lehet venni. A Kar a törvényben előírt kötelezettségeinek megfelelően minden tanévkezdéskor Tanulmányi Tájékoztatót készít és juttat el az első évfolyamos hallgatókhoz az eLearning rendszeren keresztül. A Tanulmányi Tájékoztató tartalmazza a Karon oktatott valamennyi graduális szak tantervét, tantárgyi programját és követelményrendszerét, valamint a hallgatók „egyetemi életét” meghatározó szabályzatokat (Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, Hallgatói juttatások és térítések szabályzat stb.). A Kar által gondozott internetes honlap hallgatói információkat nyújtó oldalait minden félév elején a Dékáni Hivatal áttekinti és aktualizálja. Minden félév elején a Kar vezetése és a HÖK közös kezdeményezésére évfolyamgyűléseket szervezünk, amelyek kapcsán a hallgatók közvetlenül feltehetik kérdéseiket a Kar és a szakok felelőseinek. A kari vezetés törekszik arra, hogy oktatóit és hallgatóit is elsősorban elektronikus úton tájékoztassa.

V. A KÉPZÉSI LÉTSZÁM ÉS KAPACITÁS

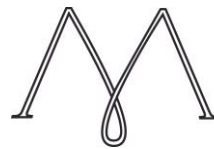
A tervezett hallgatói létszám és annak indoklása:

Az agrárközgazdász MSc szakot átlagosan **20 fő nappali és 25 fő részidejű levelező munkarend szerinti képzési programban tanuló hallgatóval** kívánjuk indítani az alábbiakban szereplő indoklás alapján.

A Debreceni Egyetem jogelőd intézményben már az 1868-as évektől kezdve indult *mezőgazdasági és gazdasági jellegű képzés*. Az 1970-es években indult be az agrármérnök képzés, mely az 1980-as években jelentős változáson esett át. Az egyetemi szakhoz egyre több szakirány kapcsolódott, melyek egy részéből később önálló szakok fejlődtek, mint pl. a *gazdasági agrármérnök szak*. A Debreceni Egyetemen 1996/97-es tanévtől kezdődően folyt egyetemi szintű 5 éves gazdasági agrármérnök képzés, mely a 2009/2010-es tanévben lezárult. Az Egyetemnek az elmúlt 15 évben az *egyik legnépszerűbb és egyben legszínvonalasabb képzése a gazdasági agrármérnök képzés volt*, melyet jól tükröztek a kiemelkedően magas felvételi pontszámok is. A képzés célja olyan szakemberek kibocsátása volt, akik magas szintű gazdasági, vezetési ismeretek mellett, alapvető biológiai, természet- és tenyésztéstechnológiai ismeretekkel is rendelkeznek, amelynek birtokában, az agrárvállalkozásokban, az ágazathoz kapcsolódó ipari, kereskedelmi és pénzügyi irányítás szférájában (minisztériumokban, bankokban, az államigazgatás különböző szintjein) valamint az oktatás és kutatás terén eredményesen tevékenykedhetnek. A 90-es évek végén a gazdasági agrármérnök végzettségűek iránt megnövekedett kereslet, illetve az egész gazdaságra jellemző erőteljesebb közgazdasági ismeret igénye fontos motiváló tényező volt a *gazdasági agrármérnök képzés korszerűsítésében*. A képzésre minden évben többszörös túljelentkezés volt, a felvettek száma minden évben - a magas ponthatárok ellenére is - elérte a 100 főt, a kiugró években a hallgatói létszám pedig a 190 főt is. A gazdasági agrármérnök szakos hallgatóknak *a végzést követően szinte azonnal sikerült a képesítésüknek megfelelő munkakörben elhelyezkedniük*. A 2010. évi felmérésünk szerint a végzett hallgatók az agrárszektor vonzásában mintegy 24%-ban köztisztviselőként, 15%-ban közalkalmazottként, 33%-ban KKV-knál és 12%-ban multinacionális cégeknél helyezkedtek el, amit komplex tárgyi tudásuknak és gyakorlatias szemléletüknek köszönhetnek. Kijelenthetjük, hogy az agrárgazdasági és agrárközigazgatási szféra teljes mértékben elfogadta ezt a szakképzettséget, és jelentős számban alkalmazza az ilyen diplomával rendelkező kollégákat, valamint azt, hogy a hazai agrárium mostanra megismerte, elismerte, és ezért igényli az *agrárközgazdász kollégákat*.

A „rég” rendszerű, rendkívül sikeres 5 éves gazdasági agrármérnök képzés meghatározó szerepet töltött be a jogelőd Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar életében. Az ezt követő gazdasági agrármérnök mesterképzési szak (MSc) építve a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnök alapszakra (BSc) együttesen volt hivatott betölteni a régi képzés helyét. *Az új agrárközgazdász MSc képzés ezeket a hagyományokat viszi tovább, illetve biztosítja a folytonosságot*.

A hazai agrárvertikum igen jelentős átalakuláson ment keresztül – bizonyos időbeli késéssel követve a nemzetközi trendeket, – az elmúlt három évtized során. Az „iparszerű” mezőgazdaság koncepcióját feladva napjainkban a fenntartható, multifunkcionális mezőgazdaság megvalósítása jelenti a legfontosabb kihívást, mely célkitűzés a jövőben még erőteljesebbé válik. A szűkebb értelemben vett mezőgazdasági termelésben foglalkoztatottak létszáma fokozatosan csökkent az elmúlt időszakban, ezzel párhuzamosan nőtt a tágabb értelemben vett agrárvertikumban (szolgáltatások, feldolgozás, kereskedelem, marketing, input beszállítók, szaktanácsadás, kutatás, vidékfejlesztés, agrár-környezetgazdálkodás stb.) dolgozók száma, ill. felértékelődött a szakmai tudás, a termelési folyamatok szellemi inputja. Ez azt jelenti, hogy az *oktatási koncepciójában és tartalmában radikálisan megújuló agrárközgazdász mesterszak* olyan értelmiségi képzést vállal fel és valósít meg, melyre hosszú távon is szükség van a hazai munkaerőpiacon, különösen azokban az EU által is támogatott régiókban, amelyek továbbra is elsősorban „vidéki agrárhabitussal” és termelési szerkezettel bírnak. Növekvő igény jelentkezik részben a hazai, részben a külföldi munkaerő piacon olyan gazdasági agrármérnökök iránt, akik idegen nyelvet jól elsajátítva a mezőgazdasági termelési folyamatokat kreatív módon megtervezni, tovább fejleszteni, végrehajtani és

ellenőrizni képesek. Az új agrárközgazdász MSc képzés ezeket a munkaerőpiaci elvárásokat lesz hivatott kielégíteni.

A képzés jelentőségét aláhúzza, munkaerő-piaci szempontból erőteljesen indokolja, hogy jelenleg hazánkban mintegy 7 000 gazdasági szervezet, vállalkozás és mintegy 650 000 egyéni termelő foglalkozik a mezőgazdasági termelés különböző ágazataival. Ezen vállalkozások és egyéni gazdaságok szakmai, szellemi potenciálja rendkívül heterogén képet mutat. A magyar mezőgazdaság versenyképességének művelése elképzelhetetlen a szellemi háttér növelése nélkül annál is inkább, mivel az új termelési eszközök, precíziós technológiák, új tenyésztési rendszerek, a biotechnológia stb. alkotó ökonómiai szemléletű alkalmazása MSc szintű végzettség nélkül nem valósítható meg. Számításba kell venni azt a szellemi kisugárzást is, melyet az **agrárértelmiség** jelent a rurális területeken, a vidékfejlesztés szellemi alapjainak kialakításában. Ezeket a szakembereket a formálódó alapanyag-termelő, élelmiszerfeldolgozó vállalati, vállalkozási (gazdálkodói) szféra aktív szereplőjeként, az ökológiai környezet és a vidék társadalmának ismerőjeként, adott területeken fejlesztőjeként, és további szakterületek integrátoraként nélkülözhetetlen agrárértelmiségi rétegnek tartjuk.

A DE Gazdaságtudományi Karának jogelőd karai – a Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési, valamint a Közgazdaság- és Gazdaságtudományi Kar – sikeresen akkreditálták az Agrárközgazdász mesterképzésbe történő belépésnél feltétel nélkül (teljes kreditérték beszámításával) elfogadott szakokat, melyek iránti érdeklődés az elmúlt években nem csökkent, sőt kismértékben növekedett.

A munkaerőpiaci kereslet számai, előrejelzései, az állásajánlatok is azt tükrözik, hogy a relatíve telített közgazdász szakmán belül az agrárium, illetve élelmiszergazdaság területén még **bővülő kereslettel** számolhatunk, főleg a legmagasabb végzettségűek körében.

Mivel a 2018. évben kifutottak minden hazai intézményben a Gazdasági agrármérnök mesterképzésben tanuló hallgatók, nem biztosított a folytatás, miközben a gyakorlati szférának az igénye folyamatos az agrárközgazdászok iránt. *A jelenlegi képzésünk a gazdasági agrármérnök képzés modernizált folytatásának tekinthető egy kicsit több és korszerűbb közgazdasági jellegű ismeretanyaggal kiegészítve.*

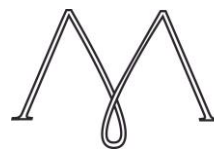
A tananyagot a külső szakmai/vállalati kapcsolatrendszerünkkel konzultálva alakítottuk ki, akik a konzultációk során kivétel nélkül megerősítették a szak szükségességét. **Szerintük évente mintegy 40-45 agrárközgazdászra lenne szükség a Tiszántúli Régióban**, melynek a képzése Debrecenhez kellene, hogy kötődjön.

Az intézmény képzési kapacitása az érintett képzési területen, ill. szakon (OH adatok):

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet 2. mellékletének 1. pontja 2019. október 1-jei hatállyal módosult. A módosítást megelőzően a felsőoktatási intézmény működési engedélyében a maximális hallgatói létszámot a felsőoktatási intézmény képzési helyeiként, képzési nyelvenként, a teljes idős, a részidős képzés és a távoktatás tekintetében elkülönítve, továbbá az alapképzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés, felsőoktatási szakképzés, valamint a kifutó egyetemi, főiskolai szintű képzés tekintetében képzési területenként, a doktori képzés tekintetében tudományterületenként kellett megállapítani.

A jelenleg hatályos szabályozás szerint a maximális hallgatói létszámot már kizárólag a felsőoktatási intézmény képzési helyeiként, a teljes idős, a részidős képzés és a távoktatás tekintetében elkülönítve kell meghatározni.

A jelenleg hatályos szabályozásnak megfelelően a Debreceni Egyetem jelenleg hatályos működési engedélyében Debrecen képzési helyen a maximális hallgatói létszám teljes idős képzés esetén 25.775 fő, részidős képzés esetén pedig 5.920 fő. A 2020. évi októberi statisztika alapján teljes idős képzés tekintetében 22.329, részidős képzés esetén 4.921 a betöltött férőhely. A fentiekre tekintettel Debrecen képzési helyen a szabad kapacitás teljes idős képzés vonatkozásában 3.446, részidős képzés esetén 999.

A DE GTK Tanulmányi Osztályának statisztikai adatai alapján a 2021. januári aktív hallgatói létszám 4.777 fő, ebből 384 fő angol nyelvű képzésben vesz részt. A hallgatók 90%-a Magyarország Debrecen településén a „Debrecen” elnevezésű feladatellátási helyhez tartozik. Alapképzésben 3.038 fő, mesterképzésben pedig 776 fő vesz részt. Az összes hallgatói létszám 83%-a gazdaságtudományok képzési területen van. A gazdaságtudományok képzési területéhez tartozó alap- és mesterképzési szakok:

- BA in Business Administration and Management,
- gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak,
- kereskedelem és marketing alapképzési szak,
- nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak,
- pénzügy és számvitel alapképzési szak,
- turizmus-vendéglátás alapképzési szak,
- International Economics and Business mesterképzési szak,
- ellátáslánc-menedzsment mesterképzési szak,
- Master of Business Administration (MBA) mesterképzési szak,
- nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterképzési szak,
- számvitel mesterképzési szak,
- marketing mesterképzési szak,
- vállalkozásfejlesztés mesterképzési szak,
- vezetés és szervezés mesterképzési szak,
- sportközgazdász mesterképzési szak.

A 2020. évi szeptemberi képzésekre a Nftv. 67. § (3) bekezdés d) pontja alapján az Oktatási Hivatal által megállapított felvehető maximális hallgatói létszám Magyarország Debrecen településén a „Debrecen” elnevezésű feladatellátási helyen a gazdaságtudományok képzési területen magyar nyelvű képzésben a következők szerint alakult:

- teljes idős munkarendben (nappali tagozat) 614 fő;
- részidős munkarendben (levelező tagozat) 385 fő;

A Gazdaságtudományi Karon kívül a Debreceni Egyetem más szervezeti egységében nem folyik gazdaságtudományi képzés, ebből adódóan a tervezett képzésért közvetlenül felelős szervezeti egység, a Gazdaságtudományi Kar maximális hallgatói létszáma megegyezik a fentiekben leírtakkal. A 2020. évi szeptemberi képzésekre felvett hallgatók létszáma Magyarország Debrecen településén a „Debrecen” elnevezésű feladatellátási helyen a gazdaságtudományok képzési területen magyar nyelvű képzésben a következők szerint alakult:

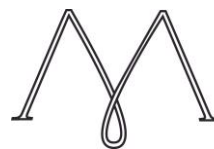
- teljes idős munkarendben (nappali tagozat) 614 fő;
- részidős munkarendben (levelező tagozat) 286 fő.

Ahogy a számadatokból látszik, a Kar megfelelő képzési kapacitással rendelkezik az agrárközgazdász mesterszak indításához mind a nappali, mind a részidejű (levelező) képzési programban.

Véleményünk szerint a mesterképzési szak indításához szükséges szakmai és infrastrukturális háttér a Kar rendelkezésére áll, amint azt a tantárgyi feltételek, tantárgyfelelős oktatók életrajzaiban bemutattuk, illetve a tárgyi feltételek esetében ismertettük. Az egyes tantárgyak oktatásában részt vevő tanszékek oktatói *kivételesen tudományos fokozattal és magas szintű oktatási, kutatási gyakorlattal* rendelkeznek. A szak további fejlesztését teszi lehetővé a kihelyezett tanszékeken dolgozó kollégák bevonása, illetve külső előadók meghívása kurzusok tartására. Ez utóbbi tevékenységet a DE GTK rendelkezésére álló pályázati források terhére elismert külföldi oktatók, kutatók bevonásával is erősíteni tudjuk.

A képzési kapacitás rendelkezésre állását erősíti még, hogy az agrárközgazdász MSc képzési programjában megnevezett tantárgyak közül néhány szerepel más mesterképzésünkben is, így megfelelő oktatásszervezés esetén, mint közös kurzus javítja az oktatói kapacitás jobb kihasználást.

Jelenleg a Debreceni Egyetem gazdaságtudományok képzési területen nem használja ki a rendelkezésre álló keretszámokat, így ilyen jellegű akadálya nincs a tervezet mesterszak indításának.

VI. A KÉRELEMHEZ CSATOLÁSRA KERÜLT DOKUMENTUMOK

VI.1. Az agrárközgazdász mesterképzési szak Képzési és Kimeneti Követelményei (KKK)

18. AGRÁRKÖZGAZDÁSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. A mesterképzési szak megnevezése: agrárközgazdász (Agricultural Economics)

2. A mesterképzési szakon szereshető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MSc) fokozat
- szakképzettség: okleveles közgazdász agrárközgazdász szakon
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Agricultural Economist

3. Képzési terület: gazdaságtudományok

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. **Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe:** a gazdaságtudományok képzési területéről az üzleti alapképzési szak, az agrártudományi képzési területéről a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki, az informatikus és szakigazgatási agrármérnöki, a vidékfejlesztési agrármérnöki alapképzési szak.

4.2. **A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:** az agrártudomány képzési terület további alapképzési szakjai.

4.3. **A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:** azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

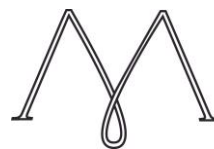
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

- a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)
- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 15 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 345/0413

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja agrárközgazdászok képzése, akik képesek a hazai és nemzetközi élelmiszergazdaság területén elsősorban kis- és középvállalkozások alapítására, működtetésére. Képesek a gazdálkodás átfogó elemzésére, komplex fejlesztési feladatok megoldására, valamint - az ágazati sajátosságok figyelembevételével - a kapcsolódó pénzügyi folyamatok irányítására, elemzésére és kereskedelmi tevékenység menedzselésére. A gyakorlati tapasztalatok megszerzését követően alkalmasak lesznek a hazai és nemzetközi élelmiszergazdaság különböző területein közép- és felsővezetői feladatok ellátására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

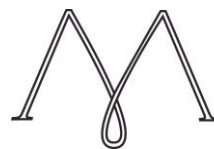

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. Az agrárközgazdász szakon a közgazdász

a) tudása

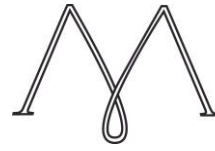
- Részletekbe menően elsajátította a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság, az agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét, az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait.
- Érti a gazdálkodó szervezetek strukturáját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az élelmiszergazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szférához.
- Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárinformatikai eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési telepírási szoftvereket.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit, különös tekintettel a Közös Agrárpolitikára (KAP), és tisztában van a hazai és európai uniós finanszírozású támogatások rendszerével. Átfogóan ismeri az élelmiszergazdasághoz kapcsolódó hazai és európai uniós jogi szabályozást.
- Ismeri az agrár és élelmiszeripari vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselt projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve team munkában projekterveket, illetve európai uniós és hazai finanszírozású pályázatokat elkészítsen.
- Ismeri és érti a hazai élelmiszergazdaság működéséhez kapcsolódó hazai és európai uniós szakigazgatás rendszerét, valamint a szakterületén lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, logisztikai, kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket.
- Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét és hagyományait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.
- Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi feltételrendszerét és alapelveit. Ismeri a fejlesztések, beruházások megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módszertanát.
- Ismeri a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereit, valamint azok korlátait is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdálkodástudományi képzési területen folyó doktori képzésbe való belépéshez.

- Ismeri az agráripari termelés területén elindult technológiai forradalom (Ipar 4.0.) lényegét, eszközrendszerét (kiber-fizikai gyártórendszerek; robotika, IoT; AI; autonóm, önszerveződő termelési erőforrások; intelligens információs rendszer és valós idejű kommunikáció) és vívmányait.
- Tisztában van a digitalizáció és automatizáció munkaerőpiaci hatásaival, azok széleskörű elterjedésének pozitív és negatív következményeivel, továbbá értelmezni tudja ezek potenciális lehetőségeit és hatásait a gyártásban, a beszerzési láncokban, a logisztikai és termelési folyamatok szervezésében.

b) képességei

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően, képes kis-, közepes és nagyméretű agrárvállalkozások, egyes szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes saját, az agráriumban érdekelt vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.
- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére, továbbá pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok elvégzésére. Nemzetközi környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vezetőként a tevékenységet tervezni, irányítani, szervezni, koordinálni és értékelni. Képes az élelmiszergazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.
- Képes az élelmiszergazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agráriumban működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök/szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra magyar és legalább egy idegen nyelven.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.
- Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására. Magas szinten használja az agrárökonómia ismeretközvetítési technikáit és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel. Az agrárökonómia egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. Képes menedzselni a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását.
- Rendelkezik az élelmiszergazdaság vonatkozásában a szakmaspecifikus digitális készségekkel és kompetenciákkal. Önállóan és biztonságosan használja az internetet, tud szelektálni az ott található tartalmak között, jellemző rá a tudatos médiahasználat. Tanulmányai során hatékonyan alkalmazni tudja a digitális technológiákat és technikákat.
- Rendelkezik az egészségfejlesztési, fenntartható fejlődési alapismeretekkel, melyek magukban foglalják a környezet-, baleset-, munka- és fogyasztóvédelem alapismereteit is.

c) attitűdje

- Szakmai kérdésekben kreativitás; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; a fenntarthatóság elve melletti elkötelezettség; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény jellemzi és vezetői készségek.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, melyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre. Az élelmiszergazdaság legfontosabb problémái kapcsán átlátja és képviseli az azokat meghatározó aktív állampolgári és műveltségi elemeket.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti és támogatja.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a termelési gyakorlat új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

d) autonómiája és felelőssége

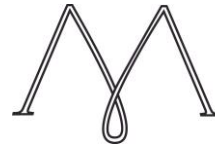
- Jelentős mértékű önállósággal végzi az átfogó és speciális agrár-közgazdasági kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- gazdaságtani és társadalomtudományi ismeretek (közgazdaságtan, világgazdasági és integrációs folyamatok, környezetgazdaságtan, gazdasági és agrárjog; gazdaságpolitika, kutatómódszertan, ökonometria, gazdaságstatisztika) 20-25 kredit;
- üzleti és alkalmazott gazdaságtani ismeretek (vállalatgazdaságtan, vezetői gazdaságtan, vállalati pénzügyek, vezetői számvitel, gazdaságelemzés, kontrolling, agrármarketing, projektmenedzsment, emberi erőforrás menedzsment, stratégiai menedzsment, üzleti kommunikáció, fogyasztóvédelem) 30-35 kredit;

- differenciált szakmai ismeretek (agrár- és vidékgazdaságtani ismeretek, köz- és szakigazgatási ismeretek, mezőgazdasági és kertészeti ágazatok gazdaságtana, agrárgazdasági vállalkozások tervezése és elemzése, marketing és kereskedelmi ismeretek az agrár- és élelmiszergazdaságban, agrárinformációs rendszerek, ellátásilánc-menedzsment és piaci ismeretek az agrár- és élelmiszergazdaságban, fenntartható technológiák és minőségbiztosítási ismeretek az agrár- és élelmiszergazdaságban) 45-55 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2), komplex típusú, a képzési területnek megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga vagy államilag elismert felsőfokú (C1), komplex típusú általános nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott, agrár tevékenységgel foglalkozó gazdálkodó szervezetek vezetése és felépítése, termelési folyamatok megszervezése, szolgáltatások menedzselése területén szerzett legalább 60 óra időtartamú gyakorlat.

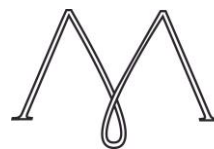
9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi területekről:

- módszertani ismeretek (matematika, statisztika, informatika) területéről 15 kredit;
- közgazdasági alapismeretek (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, nemzetközi gazdaságtan, környezet-gazdaságtan, gazdaságelmélet, gazdaságstatisztika, közgazdaság-elmélet-történet, gazdaságmodellezés, gazdaságpolitika, ágazati és funkcionális gazdaságtan, közösségi gazdaságtan, világ- és Európa-gazdaságtan, közpolitikai ismeretek) területéről 10 kredit;
- üzleti ismeretek (emberi erőforrás gazdálkodás, gazdasági jog, marketing, vezetés és szervezés, értékteremtő folyamatok menedzsmentje, döntéselmélet és módszertan, üzleti etika, stratégiai tervezés, üzleti kommunikáció) területéről 10 kredit;
- társadalomtudományi ismeretek (Európai Unió, általános és gazdasági jogi ismeretek, gazdaságtörténet, szociológia, filozófia) területéről 10 kredit;
- szakmai ismeretek területéről 15 kredit.

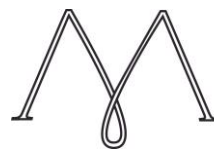
A mesterképzésbe való belépés feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a felsorolt területeken legalább 30 kredittel rendelkezzen. A mesterképzésben a hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.

Link: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1600018.EMM&txtreferer=00000001.txt&pagenum=4>

VI.2. A képzés indítására vonatkozó szenátusi döntés

- Szenátusi határozat jegyzőkönyvi kivonata:

VI.3. Szakmai gyakorlólé hely szándéknyilatkozata: MAG PRAKTIKUM Gyakorlati Képző Központ

- 1) A Mag Praktikum Gyakorlatszervező Központ nyílt közbeszerzési eljárás keretében, mint nyertes ajánlattevő és szerződött partner intézmény látja el a Debreceni Egyetem GTK szakjain folyó gyakorlati képzések szervezését és bonyolítását.
 - a. Dátum: 2020.11.18 09:34:59
 - b. Azonosító: EKR001112892020
- 2) Közbeszerzési hatóság – Közbeszerzési értesítő:
https://www.kozbeszerzes.hu/data/hirdetmeny/portal_628321/portal_0761_2019.pdf
- 3) A Mag Praktikum Gyakorlatszervező Központ honlapja: <http://www.magpraktikum.hu/>

NYILATKOZAT

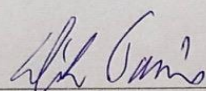
Alulírott Dékán Tamás, a MAG Praktikum Nonprofit Kft., a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar gyakorlatszervezési feladataival megbízott szervezete ügyvezetőjeként nyilatkozom, hogy a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karán induló agrár-közgazdász mesterszak hallgatóinak gyakorlata a MAG Praktikum Kft. szerződéses kapcsolatai alapján biztosítható.

A MAG Praktikum Nonprofit Kft 2008-ban azzal a céllal jött létre, hogy segítse különböző gazdasági és társadalmi szervezetek igényeinek és a felsőoktatási intézmények lehetőségeinek egymásra találását. A szervezet fő profiljaként gyakorlonoki programok szervezését, gyakorlonokok és fogadóhelyeik koordinálását, a programban résztvevő fogadóhelyek adminisztrációs terheinek könnyítését jelölte meg.

Ennek keretében 2021-ben több mint 3000 partnerszervezettel áll együttműködéses kapcsolatban. Az elmúlt években több, mint 9700 hallgató gyakorlatának szervezésében és adminisztrációjában vett részt.

Mindezek alapján az eddigi tapasztalatával és kiterjedt partnerhálózatával a gyakorlatok letöltésének megszervezése a képzési és kimeneteli követelmények szerint biztosított.

Debrecen, 2021. április 2.

Dékán Tamás
ügyvezető
MAG Praktikum
Nonprofit Kft.

MAG PRAKTIKUM Nonprofit Kft.
4032 Debrecen Tarján u 77.
Adószám: 14577228-2-09
Cégjegyzékszám: 09-09-016105
Szász: 11600006-00000000-31937584
1.

MAG PRAKTIKUM Nonprofit Kft.